

Gminny Program
Rewitalizacji
Miasta Kielce
na lata 2024-2030

RE:
witalizacja

Kielce-Warszawa,
2023 r.

RE:

witalizacja

CENTRUM DORADZTWA
REWITALIZACYJNEGO
IRMiR

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Kielce na lata 2024-2030 opracował zespół autorski Centrum Doradztwa Rewitalizacyjnego Instytutu Rozwoju Miast i Regionów w składzie:

- Michał Cichocki,
- Violetta Drabik-Franiewska,
- Barbara Samorek,
- Katarzyna Spadło,
- Anna Szpura,
- Edyta Tomczyk.

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP I ZAŁOŻENIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI MIASTA KIELCE	4
2. PODOBSZARY REWITALIZACJI I ICH DIAGNOZA	7
2.1. WYZNACZENIE OBSZARU REWITALIZACJI – SYNTEZA „DIAGNOZY SŁUŻĄCEJ WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI NA TERENIE KIELC”	7
2.2. SZCZEGÓŁOWA DIAGNOZA PODOBSZARÓW REWITALIZACJI	13
2.3. SYNTEZA DIAGNOZY POGŁĘBIONEJ OBSZARU REWITALIZACJI	68
3. INTEGRALNOŚĆ SYSTEMU WIZJI, CELÓW I KIERUNKÓW DZIAŁAŃ	75
3.1. USPÓJNIONA WIZJA OBSZARU REWITALIZACJI KIELC	75
3.2. INTEGRACJA WIZJI, CELÓW, KIERUNKÓW DZIAŁAŃ I PRZEDSIĘWZIĘĆ	77
4. PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE	84
4.1. PLANOWANE PODSTAWOWE PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE	84
4.2. CHARAKTERYSTYKA POZOSTAŁYCH DOPUSZCZALNYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH	141
5. SZACUNKOWE RAMY FINANSOWE GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	150
6. MECHANIZMY SŁUŻĄCE INTEGROWANIU DZIAŁAŃ ORAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH	152
7. REALIZACJA ZASADY PARTYCYPACJI SPOŁECZNEJ I PARTNERSTWA	172
7.1. IDENTYFIKACJA INTERESARIUSZY PROCESU REWITALIZACJI	172
7.2. PARTYCYPACJA SPOŁECZNA NA RÓŻNYCH ETAPACH PRZYGOTOWANIA PROGRAMU	175
7.3. PARTYCYPACJA SPOŁECZNA NA ETAPIE WDRAŻANIA I OCENY REALIZACJI PROGRAMU	178
7.4. OPIS WŁĄCZENIA PARTNERÓW SPOŁECZNO-GOSPODARCZYCH ZGODNIE Z ART. 36 USTAWY WDROŻENIOWEJ	180
8. ZARZĄDZANIE GMINNYM PROGRAMEM REWITALIZACJI	181
8.1. OPIS STRUKTURY ZARZĄDZANIA GPRK	184
8.2. RAMOWY HARMONOGRAM DZIAŁAŃ GPR	187
9. SYSTEM MONITOROWANIA I OCENY GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	188
9.1. METODYKA MONITOROWANIA I OCENY GPRK	188
9.2. MONITOROWANIE POSTĘPU W REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH	189
9.3. OCENA STOPNIA REALIZACJI CELÓW GPR Z UŻYCIEM INFORMACJI O STANIE OBSZARU REWITALIZACJI	193

9.4. OCENA AKTUALNOŚCI GPR MIASTA KIELCE	195
10. POWIĄZANIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI	197
10.1. POWIĄZANIA ZE STRATEGIĄ ROZWOJU MIASTA KIELCE 2030+ W KIERUNKU SMART CITY.....	197
10.2. POWIĄZANIA ZE STRATEGIĄ ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH DLA MIASTA KIELCE NA LATA 2021-2030.....	200
10.3. POWIĄZANIA ZE STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA KIELCE	202
10.4. POWIĄZANIA Z PLANEM ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO ORAZ STRATEGIĄ ROZWOJU WOJEWÓDZTWA	203
11. OKREŚLENIE NIEZBĘDNYCH ZMIAN W UCHWAŁACH DOTYCZĄCYCH ZASOBU MIESZKANIOWEGO	206
12. KOMITET REWITALIZACJI.....	206
13. SPECJALNA STREFA REWITALIZACJI	209
14. SPOSÓB REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI W ZAKRESIE PLANOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.....	210
14.1. ZAKRES NIEZBĘDNYCH ZMIAN W STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.....	210
14.2. ZAKRES MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO KONIECZNYCH DO UCHWALENIA ALBO ZMIANY	211
14.3. MIEJSCOWY PLAN REWITALIZACJI	213
15. SPIS ZAŁĄCZNIKÓW	213

1. WSTĘP I ZAŁOŻENIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI MIASTA KIELCE

Z definicji rewitalizacji, ujętej w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji¹ wynika, że obejmuje ona proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne, gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne lub środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany z udziałem gminnego programu rewitalizacji.

Miasto Kielce przystąpiło do opracowania programu, o którym mowa w rozdz. 4 ustawy o rewitalizacji, mając na celu kontynuowanie tego procesu, uruchomionego w 2007 r.

Pierwszy program rewitalizacji Kielc² objął swym zasięgiem strefy rewitalizacji obejmujące tereny przestrzeni publicznych i mieszkaniowych, sportowo-rekreacyjne (podstrefy Stadion – Ogród i Zalew Kielce), przemysłowe (Herby wzdłuż linii kolejowej i kamieniołomy: Kadzielnia, Wietrznia, Slichowice), powojkowe oraz wyodrębnione obiekty („Karczówka” i „Jagiellońska”).

Kolejny plan odnowy i ożywienia najbardziej zdegradowanych części miasta, pn. *Aktualizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji obszarów miejskich, przemysłowych i powojkowych w mieście Kielce na lata 2014-2020*, został przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Kielcach w 2013 r. Plan wyróżnił 87 szczegółowych podobszarów intensyfikacji zjawisk problemowych w wyznaczonych w 2007 r. strefach rewitalizacji.

Proces rewitalizacji wspierany był realizacją Planem Działań dla Miasta Kielce, przyjętym uchwałą nr XLIII/913/2017 Rady Miasta Kielce z dnia 1 czerwca 2017 r., operacjonalizującym prowadzoną przez miasto politykę rozwoju. Dokument określił kierunki działań i ich zakres w świetle potencjału endogenicznego Miasta Kielce, za które przyjęto dziedzictwo geologiczne. Operacyjny charakter dokumentu pozwolił na wyróżnienie typów projektów, które umożliwiają wykorzystanie zasobów rozwojowych.

Jednocześnie, pomimo realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, niektóre części miasta nie doświadczały przemian, a zdiagnozowane problemy nie uległy widocznej poprawie. Dodatkowo niekorzystne uwarunkowania zewnętrzne, związane m.in. ze zmianami czynników makroekonomicznych lub epidemią COVID, wpłynęły na ograniczenie pozytywnych efektów zachodzących zmian. Stanowiło to punkt wyjścia dla zaprogramowania interwencji rewitalizacyjnej Kielc na kolejne lata.

¹ t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 485, z 2023 r. poz. 28

² Lokalny Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich, Przemysłowych i Powojkowych (2007 r.)

Poprzedni, zaktualizowany lokalny program rewitalizacji, opracowany na podstawie ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 1990, 16, poz. 95 ze zm.), stracił ważność.

W związku z wygaśnięciem okresu przejściowego dla pozaustawowych programów rewitalizacji z końcem 2023 r., kontynuowanie procesu rewitalizacji od dnia 01 stycznia 2024 r. jest możliwe jedynie w procedurze ustawy o rewitalizacji (art. 52 ust. 1). Z tego powodu Miasto Kielce przystąpiło do opracowania gminnego programu rewitalizacji w perspektywie do 2030 roku³ dla wyznaczonego wcześniej obszaru rewitalizacji, który obejmuje 3,5% powierzchni miasta (386 ha) i jest zamieszany przez 17,2% mieszkańców miasta (31 534 osób). Teren ten został podzielony na trzy podobszary: Śródmieście, Czarnów, Szydłówek i Uroczysko⁴.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Kielce na lata 2024-2030 (GPRK) opracowano zgodnie z wymogami ustawy o rewitalizacji, łącząc wiedzę ekspercką o procesie z wiedzą mieszkańców Kielc o obszarze rewitalizacji. Model partycypacyjny w tworzeniu programu polegał na zabezpieczeniu informacji o potrzebach rewitalizacyjnych mieszkańców podobszarów i ujęciu ich w formie propozycji przedsięwzięć w GPR. Do programu zgłoszono zarówno przedsięwzięcia stanowiące kontynuację dotychczasowych działań (w szczególności dotyczących odnowy Śródmieścia), jak i nowe projekty dotyczące zagospodarowania terenów osiedli mieszkaniowych, mające zwiększyć efektywność i synergię procesu rewitalizacji.

GPRK spełnia wymogi uspołecznienia wynikające z rozdz. 2 ustawy o rewitalizacji – procedury konsultacyjne prowadzono na każdym etapie prac, zgodnie z zasadami określonymi w art. 6 ww. ustawy.

GPRK wpisuje się również w wymogi sformułowane względem strategii terytorialnych, o których mowa w art. 29 ust. 1 rozporządzenia ogólnego dla polityki spójności na lata 2021-2027⁵ oraz art. 36 ust. 8 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027⁶ (tzw. ustawa wdrożeniowa).

Spełnienie przez GPRK wymogów uwarunkowań polityki spójności UE umożliwia ubieganie się o dofinansowanie na realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027. Zapisy GPRK uwzględniają także wymogi wynikające z *Zasad realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata*

³ Uchwała nr LXXII/1470/2023 Rady Miasta Kielce z dnia 16 lutego 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Kielce na lata 2023-2030

⁴ Uchwała nr LXXI/1441/2023 Rady Miasta Kielce z dnia 20 stycznia 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta Kielce

⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej

⁶ Dz.U. 2022 poz. 1079

2021-2027, które formułują specyficzne cechy programów rewitalizacji, konieczne do wypracowania w nowych dokumentach.

Struktura GPRK zawiera w sobie zarówno elementy obligatoryjne wynikające z art. 15 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, jak i zagadnienia wymagane od strategii IIT, o których mowa w art. 36 ust. 8 ustawy wdrożeniowej. Poniżej dokonano zestawienia kluczowych elementów dokumentu GPRK, udowadniając spełnienie wymogów i ustawy o rewitalizacji, i przewidzianych dla strategii IIT.

Tab. 1. Elementy struktury GPRK na lata 2024-2030 na tle wymogów ustawy wdrożeniowej dla strategii IIT

Wymogi dla strategii IIT wynikające z art. 36 ust. 8 ustawy wdrożeniowej	Odpowiadające elementy GPRK na lata 2024-2030 wynikające z art. 15 ust. 1 ustawy o rewitalizacji	Cechy GPRK wynikające z Zasad realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027
Synteza diagnozy obszaru realizacji IIT wraz z analizą problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych	<p>Rozdz. 2. Podobszary rewitalizacji i ich diagnoza</p> <p>Rozdz. 2.1. Wyznaczenie obszaru rewitalizacji – synteza „Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Kielc”</p> <p>Rozdz. 2.2. Szczegółowa diagnoza podobszarów rewitalizacji</p> <p>Rozdz. 2.3 Synteza diagnozy pogłębionej obszaru rewitalizacji</p>	<ul style="list-style-type: none"> – kompleksowość – podejście zintegrowane – koncentracja
Cele, jakie mają być zrealizowane w ramach IIT, ze wskazaniem wykorzystanego podejścia zintegrowanego, oczekiwanych wskaźników rezultatu i produktu powiązanych z realizacją właściwego programu	<p>Rozdz. 3. Integralność systemu wizji, celów i kierunków działań</p> <p>Rozdz. 3.2. Integracja wizji, celów, kierunków działań i przedsięwzięć</p> <p>Rozdz. 4. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne</p> <p>Rozdz. 9. System monitorowania i oceny GPR</p>	<ul style="list-style-type: none"> – kompleksowość – podejście zintegrowane – koncentracja – zasady komplementarności przedsięwzięć rewitalizacyjnych
Listę projektów realizujących cele wraz z informacją na temat sposobu ich wskazania oraz powiązania z innymi projektami	<p>Rozdz. 4. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne</p> <p>Rozdz. 4.1. Planowane podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne</p> <p>Rozdz. 4.2. Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych</p> <p>Rozdz. 6. Mechanizmy służące integrowaniu działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> – kompleksowość – podejście zintegrowane – koncentracja – zasady komplementarności przedsięwzięć rewitalizacyjnych
Opis procesu zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych oraz	Rozdz. 7. Realizacja zasady partycypacji społecznej i partnerstwa	– podejście zintegrowane

właściwych podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem strategii IIT

źródło: opracowanie własne

Rozdz. 8. Zarządzanie Gminnym Programem Rewitalizacji
Rozdz. 9. System monitorowania i oceny GPR
Rozdz. 12. Komitet Rewitalizacji

2. PODOBSZARY REWITALIZACJI I ICH DIAGNOZA

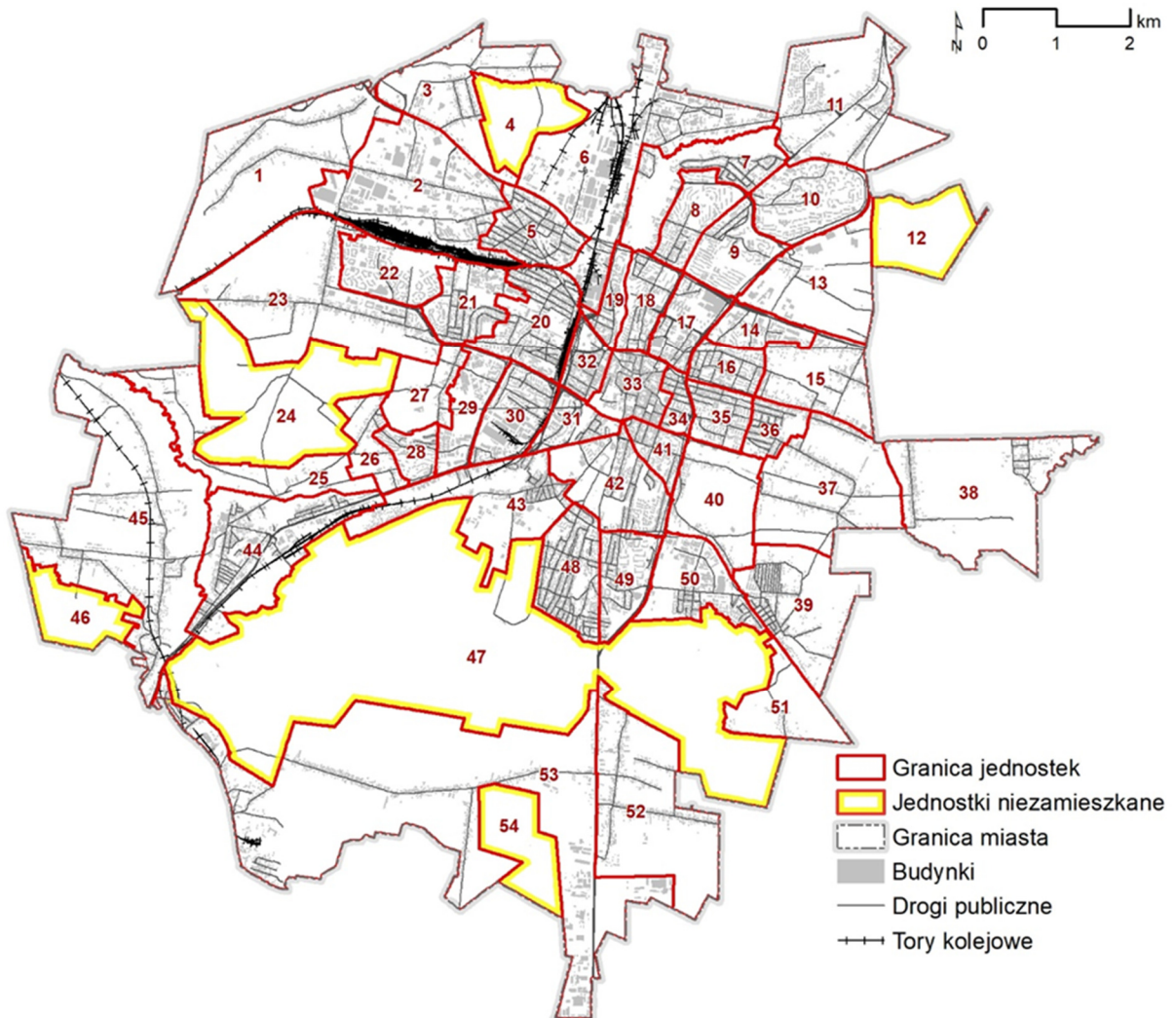
2.1. WYZNACZENIE OBSZARU REWITALIZACJI – SYNTEZA „DIAGNOZY SŁUŻĄCEJ WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI NA TERENIE KIELC”

Na potrzeby opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Kielce na lata 2024-2030 przeprowadzone zostało badanie zróżnicowania wewnątrzmijskiego miasta Kielce, którego celem było wskazanie terenów posiadających specyficzne cechy degradacji (tzw. obszaru zdegradowanego), a także terenów, na którym Miasto Kielce zamierza prowadzić proces rewitalizacji (tzw. obszar rewitalizacji). Przebieg tego badania został przedstawiony w dokumencie pn. „Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Kielc”, stanowiącą podstawę przyjęcia Uchwały Nr LXXI/1441/2023 Rady Miasta Kielce z dnia 20 stycznia 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta Kielce

Celem tej analizy było wskazanie tej części miasta, w której występuje największa koncentracja negatywnych zjawisk w sferze społecznej, współwystępujących z co najmniej jednym zjawiskiem kryzysowym ze sfery gospodarczej, środowiskowej, technicznej lub/i przestrzenno-funkcjonalnej. W wyniku badania, na podstawie przesłanek wynikających z ustawy o rewitalizacji, wyznaczono najpierw obszar zdegradowany, a następnie obszar rewitalizacji. Zgodnie z art. 10 ustawy o rewitalizacji obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy, a liczba jego mieszkańców nie może przekraczać więcej niż 30% mieszkańców gminy. Teren ten powinien także charakteryzować się istotnym znaczeniem dla rozwoju lokalnego gminy. Diagnoza delimitacyjna objęła analizę służącą określeniu wewnątrzmijskich zagadnień problemowych z uwzględnieniem ich skali i rozkładu w poszczególnych jednostkach analitycznych, na które zostało podzielone Miasto Kielce.

Z uwagi na specyfikę analizy wielokryterialnej, przeprowadzanej celem wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, za wyjściowy przyjęto podział na 54 jednostki

strukturalne, które charakteryzują się spójnością w ramach obsługi lokalnego układu komunikacyjnego (patrz ryc. poniżej). Klasyfikacja opierająca się na przestrzennych jednostkach pseudonaturalnych, czyli fragmentach przestrzeni wyodrębnianych m.in. do celów planistycznych i statystycznych w odniesieniu do pewnych istniejących skupisk i granic (np. granic naturalnych, układów urbanistycznych, użytkowania, struktury funkcjonalno-przestrzennej, powiązań komunikacyjnych itp.), pozwala na uchwycenie problemów i procesów zachodzących w poszczególnych fragmentach miasta, intuicyjnie i funkcjonalnie wskazywanych jako pewne najmniejsze, jednolite organizmy osadnicze. Ostateczne modelowanie granic jednostek zostało przeprowadzone z uwzględnieniem podziałów ewidencyjnych. Podział miasta na jednostki został zatwierdzony przez zespół roboczy ds. opracowania GPRK.

Ryc. 1. Podział miasta Kielce na jednostki

źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Kielc

W celu oceny stopnia degradacji poszczególnych jednostek analitycznych wykorzystano 26 wskaźników: 10 odnoszących się do sfery społecznej, 3 do sfery gospodarczej, 3 do sfery środowiskowej, 7 do sfery przestrzenno-funkcjonalnej i 3 do sfery technicznej. Zaproponowane wskaźniki odpowiadają negatywnym zjawiskom wymienionym w art. 9 ustawy o rewitalizacji.

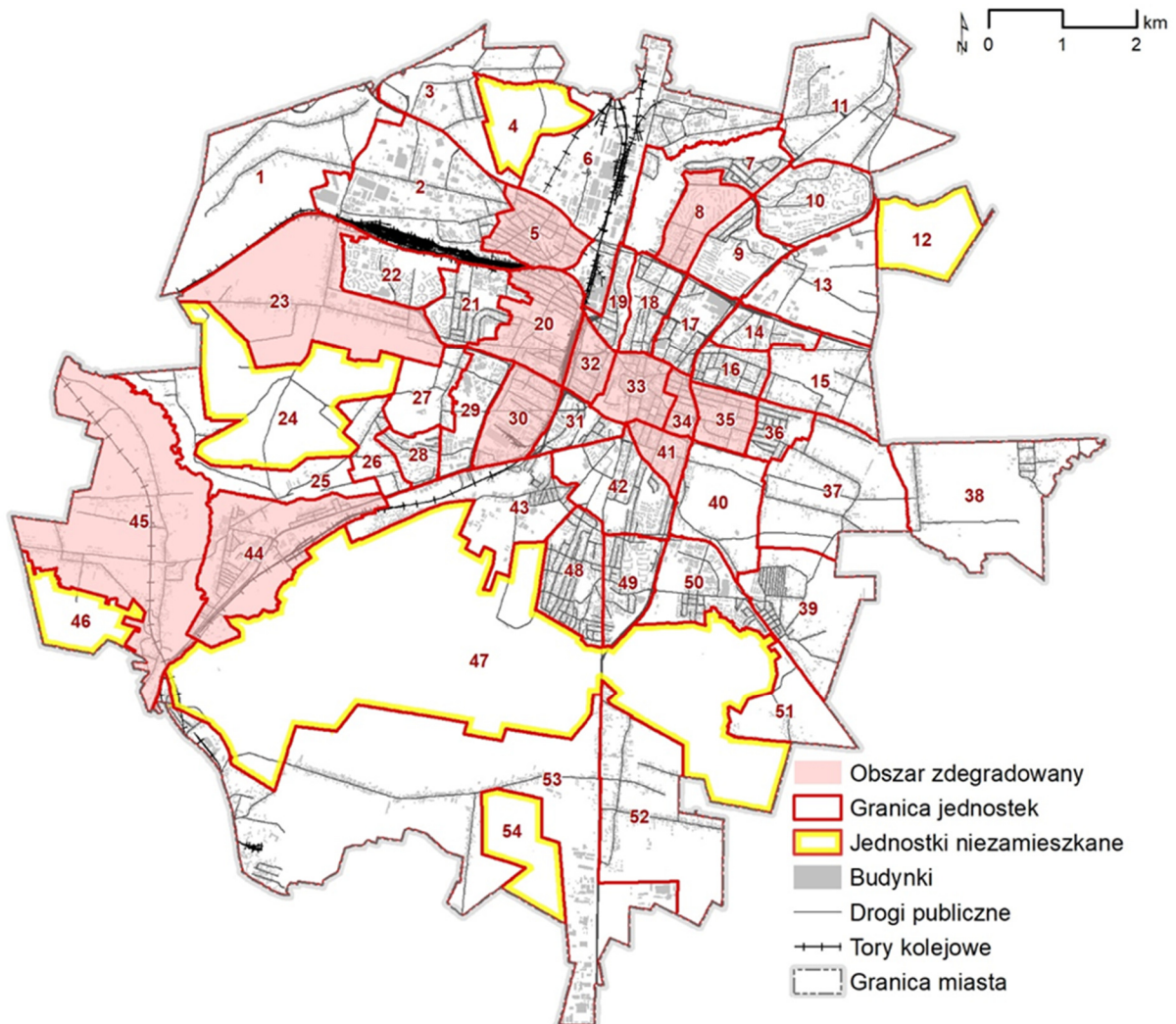
Do ich obliczenia wykorzystano obiektywne i mierzalne dane, pozyskane z rzetelnych źródeł. Zaproponowany katalog wskaźników odzwierciedla kluczowe problemy, które występują w Kielcach (patrz tab. poniżej).

Tab. 2. Wskaźniki służące przeprowadzeniu analizy zróżnicowania wewnątrzmijskiego

Strefa	Nr wskaźnika	Nazwa wskaźnika
Społeczna	1.	Liczba osób bezrobotnych na 1000 osób
	2.	Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1000 osób
	3.	Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej na 1000 osób
	4.	Liczba osób do 18 roku życia korzystających z dożywiania na 1000 osób
	5.	Liczba interwencji Straży Miejskiej skutkująca mandatem, pouczeniem lub skierowaniem sprawy do sądu na 1000 osób
	6.	Liczba osób niepełnosprawnych pobierających świadczenia z opieki społecznej na 1000 osób
	7.	Liczba osób w wieku poprodukcyjnym na 1000 osób
	8.	Liczba osób, którym przyznano świadczenia opieki społecznej z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych na 1000 osób
	9.	Liczba NGO na 1000 osób
	10.	Liczba projektów zgłoszonych w latach 2018-2020 do Budżetu Obywatelskiego na 1000 osób
Gospodarcza	11.	Liczba zarejestrowanych działalności gospodarczych w CEIDG na dzień 31.12.2020 na 1000 osób
	12.	Liczba nowych zarejestrowań w CEIDG w latach 2018-2020 na 1000 osób
	13.	Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i poniżej na 1000 osób
Środowiskowa	14.	Liczba mieszkańców narażona na ponadnormatywny hałas na 1000 osób (zagrożenie hałasem)
	15.	Liczba mieszkańców na terenach narażonych na wysokie temperatury na 1000 osób
	16.	Ilość wyrobów zawierających azbest do unieszkodliwienia w kg na 1000 osób
Przestrzenno-Funkcjonalna	17.	Liczba mieszkańców poza zasięgiem aglomeracji na 1000 osób
	18.	Liczba mieszkańców poza zasięgiem strefy dostępności do obiektów infrastruktury społecznej na 1000 osób
	19.	Udział powierzchni terenów, dla których w latach 2017-2021 wydano decyzje WZ niezgodne z przeznaczeniem w studium, w powierzchni jednostki
	20.	Udział przystanków komunikacji publicznej niewyposażonych w tablice SIDP w ogólnej liczbie przystanków jednostki
	21.	Liczba mieszkańców poza zasięgiem strefy dostępności do przystanków autobusowych na 1000 osób
	22.	Długość ścieżek rowerowych w m na 1000 osób
	23.	Liczba mieszkańców poza zasięgiem strefy dostępności do terenów zieleni urządzonej oraz obiektów sportu i rekreacji na 1000 osób
Techniczna	24.	Liczba budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1950 r. na 1000 osób
	25.	Liczba obiektów zabytkowych ujętych w gminnej ewidencji zabytków na 1000 osób
	26.	Liczba budynków ogrzewanych piecami węglowymi na 1000 osób

źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Kielc

Kryterium uznania danej jednostki za kryzysową stanowiło odchylenie wartości wskaźnika od średniej dla obszaru całego miasta. Z uwagi na liczbę użytych w badaniu wskaźników, w celu uznania jednostki za zdegradowaną, uznano za konieczne występowanie na jej terenie koncentracji co najmniej 7 negatywnych zjawisk ze sfery społecznej oraz co najmniej po jednym negatywnym zjawisku w minimum dwóch z czterech pozostałych sfer tj. gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Z analizowanych 54 jednostek 12 spełniało założone kryterium. W tych granicach wyznaczono obszar zdegradowany miasta Kielce, który zajmuje **17,6% powierzchni miasta** (1 933 ha z 10 963 ha) i jest zamieszkały przez **35,0% mieszkańców** (64 001 osób z 182 938 wszystkich mieszkańców). Jego zasięg przedstawia rycina poniżej.

Ryc. 2. Obszar zdegradowany na tle miasta Kielce

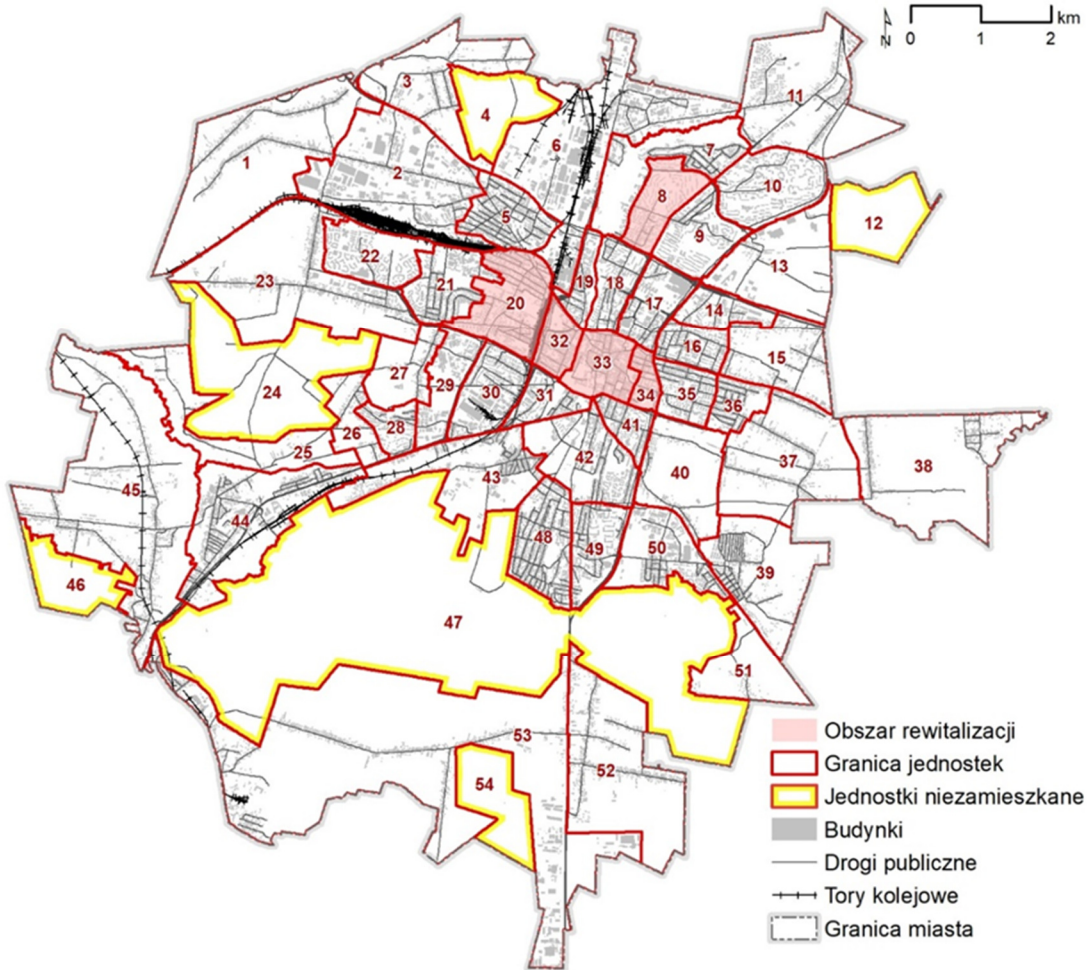
źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Kielc

Wszystkie jednostki, które weszły w skład obszaru zdegradowanego, charakteryzują się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk. Rozmiar obszaru zdegradowanego uniemożliwił jednak wyznaczenie w jego granicach obszaru rewitalizacji, ponieważ liczba mieszkańców przekracza wielkości dopuszczone w ustawie (kryterium formalne). Z uwagi na powyższe, konieczne było dokonanie wyboru tych jednostek, które w najwyższym stopniu

spełniają kryteria formalne nałożone dla obszaru rewitalizacji. Treść art. 10 ust. 1 ustawy o rewitalizacji wskazuje, że obszar taki cechuje się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, a także ma istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego. W związku z powyższym przeprowadzono wtórną delimitację jednostek, które w najwyższym stopniu spełniają kryteria formalne nałożone dla obszaru rewitalizacji.

W procesie wyznaczania obszaru rewitalizacji wzięto także pod uwagę znaczenia danego obszaru dla polityki rozwoju lokalnego, potwierdzoną w zapisach dokumentów strategicznych tj. Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego, Strategii Rozwoju Miasta Kielce 2030+ w kierunku Smart City, Wieloletniej Prognozie Finansowej oraz Lokalnym Programie Rewitalizacji na lata 2014-2020. W ten sposób zidentyfikowano jednostkę Śródmieście, jako kluczową do objęcia procesem rewitalizacji. Mieszkańcy w procesie konsultacji podkreślili szczególną potrzebę włączenia do obszaru rewitalizacji terenu dawnych osiedli komunalnych (Czarnów, Szydłówek i Uroczysko) oraz jednostki z Targowiskiem Miejskim. Dla tych fragmentów miasta dokonano analizy istotności dla procesów rozwoju lokalnego, rozpatrywanego w kontekście szczególnego znaczenia, wynikającego z zapisów dokumentów strategicznych i planistycznych miasta Kielce. Kryterium istotności rozszerzono dodatkowo o warunek zgodności z granicami obszaru rewitalizacji wynikających Lokalnego Programu Rewitalizacji⁷ - wobec potrzeby kontynuowania działań rewitalizacyjnych z poprzedniej perspektywy, których nie udało się w całości zrealizować. Badanie to pozwoliło potwierdzić spełnienie przez jednostki nr 33, 32, 34, 8, i 20 kryteriów przewidzianych dla obszaru rewitalizacji. Wskazane pięć jednostek spełniło w całości ustawowe kryteria formalne i merytoryczne dla obszaru rewitalizacji, który został ostatecznie wyznaczony w ich granicach. Tak określony obszar rewitalizacji, zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy o rewitalizacji, został podzielony na trzy nieposiadające wspólnych granic podobszary: Śródmieście, Czarnów, Szydłówek i Uroczysko (patrz ryc. poniżej). Obszary zdegradowany i rewitalizacji zostały wskazane w uchwale nr LXXI/1441/2023 Rady Miasta Kielce z dnia 20 stycznia 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta Kielce.

⁷ Uchwała nr LIV/1216/2018 Rady Miasta Kielce z dnia 15 marca 2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich, Poprzemysłowych i Powojkowych w mieście Kielce na lata 2014-2020.

Ryc. 3. Obszar rewitalizacji na tle miasta Kielce

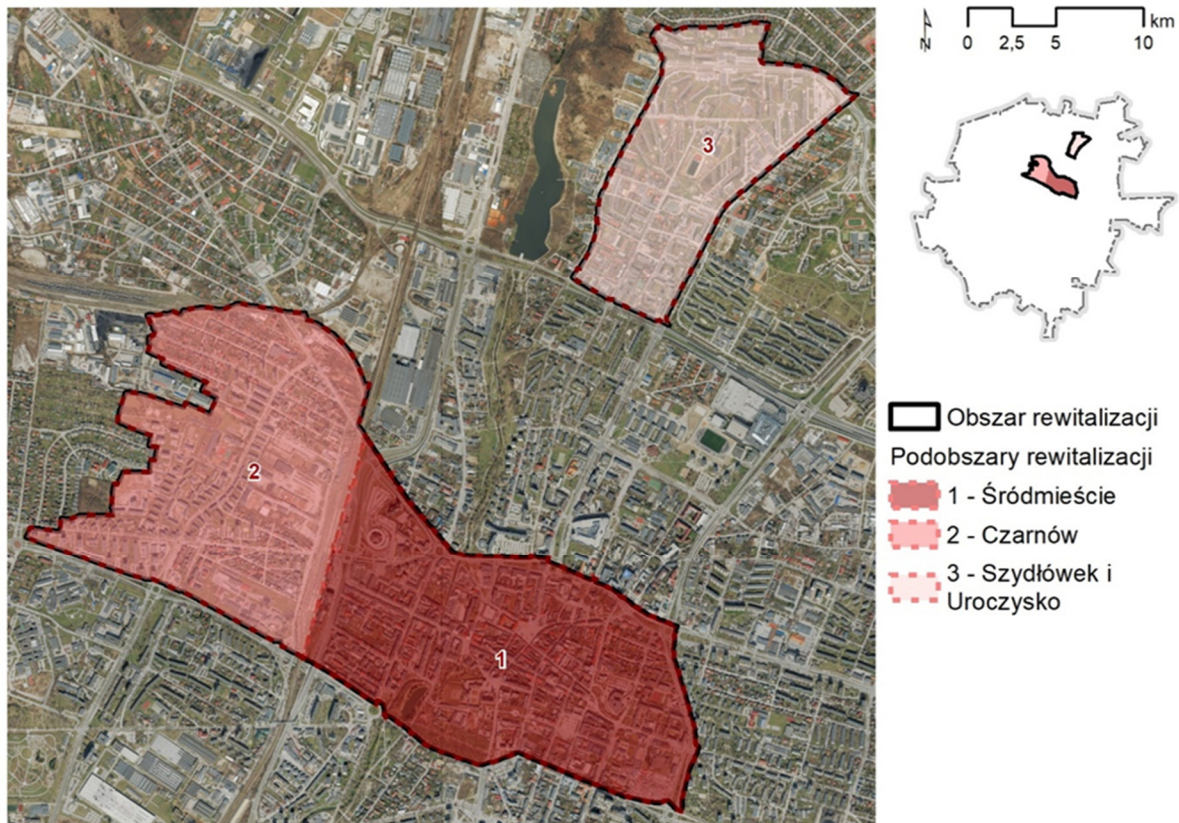
źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Kielc

Wyznaczony **obszar rewitalizacji** zajmuje **3,5% powierzchni miasta** (386 ha z 10 963 ha) i jest zamieszkały przez **17,2% mieszkańców** (31 534 osób z 182 938 wszystkich mieszkańców). W tabeli poniżej przedstawiono liczbę mieszkańców i powierzchnię wszystkich jednostek zaliczonych do obszaru rewitalizacji wraz z ich udziałem procentowym w populacji i powierzchni miasta (Tab. 3).

Tab. 3. Zestawienie liczby mieszkańców i powierzchni dla obszaru rewitalizacji w podziale na jednostki

Lp.	Podobszar	Nr Jednostki	Liczba mieszkańców	% ludności miasta	Powierzchnia w ha	% powierzchni miasta
1.	Szydłówek i Uroczysko	8	12038	6,6	84,0	0,8
2.	Czarnów	20	11390	6,2	141,4	1,3
3.	Śródmieście	32	3 092	1,7	50,3	0,5
4.		33	3 526	1,9	80,6	0,7
5.		34	1488	0,8	30,1	0,3
Razem			31 534	17,2	386	3,5

źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Kielc

Ryc. 4. Podobszary rewitalizacji

źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Kielc

Wyznaczony w wyniku diagnozy delimitacyjnej obszar rewitalizacji obejmuje tereny znajdujące się w centrum miasta oraz położone w jego północnej części. Obszar rewitalizacji charakteryzuje się koncentracją negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym) oraz pozaspołecznych. Z uwagi na położenie i pełnione funkcje cechuje go również istotność dla procesów rozwoju lokalnego.

2.2. SZCZEGÓŁOWA DIAGNOZA PODOBSZARÓW REWITALIZACJI

Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy o rewitalizacji (Dz. U. z 2021 poz. 485) gminny program rewitalizacji powinien zawierać szczegółową diagnozę obszaru rewitalizacji, obejmującą analizę negatywnych zjawisk w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej oraz analizę lokalnych potencjałów występujących na terenie tego obszaru. Analiza czynników kryzysowych ma na celu zdefiniowanie problemów dotyczących obszaru rewitalizacji, które można rozwiązać lub ograniczyć dzięki wykorzystaniu zidentyfikowanych lokalnych potencjałów rozwojowych. Ich właściwa ocena pozwala na określenie potrzeb rewitalizacyjnych, które stanowią podstawę do opracowania strategicznej części gminnego programu rewitalizacji – począwszy od wizji przez cele i kierunki działań po przedsięwzięcia rewitalizacyjne.

Analiza zjawisk kryzysowych, ich rodzaju i skali została opracowana na podstawie danych liczbowych, z wykorzystaniem badania przeprowadzonego na potrzeby diagnozy delimitacyjnej mającej na celu wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Lokalne potencjały zostały zidentyfikowane przede wszystkim na podstawie analizy gminnych dokumentów strategicznych.

Zebrane dane zastane zostały następnie poddane ocenie i uzupełnione na podstawie wywiadów pogłębionych przeprowadzonych z pracownikami merytorycznymi Urzędu Miasta Kielce.

Diagnoza obszaru rewitalizacji została opracowana w podziale na podobszary.

Podsumowanie zaprezentowanej w niniejszym rozdziale, w formie syntezy, diagnozy wpisuje się w wymogi art. 36, ust. 8, pkt 1 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (ustawa wdrożeniowa).

2.2.1. PODOBSZAR ŚRÓDMIEŚCIE

OGÓLNE INFORMACJE O PODOBSZARZE

Podobszar Śródmieście⁸ to tereny stanowiące ściśle centrum miasta, które rozciągają się z południowego wschodu na północny zachód, na południe od linii kolejowej.

Obszar, w skład którego weszły zdegradowane jednostki 32, 33 i 34, zajmuje 161 ha, co stanowi 1,47% powierzchni gminy. Teren ten zamieszkuje 8106 mieszkańców, co stanowi 4,4% populacji gminy.

Granice obszaru wyznaczają ulice: od północy – 1 Maja, IX Wieków Kielc, od południa Żytnia, Ogrodowa i Seminaryjska, od wschodu Tarnowska i Źródłowa, a od zachodu Żelazna. Podobszar wyznaczony z uwzględnieniem obrębów geodezyjnych objął swoim zasięgiem następujące ulice:

- IX Wieków Kielc – nr parzyste 2-16,
- 1 Maja – nr nieparzyste 55-75,
- Adama Mickiewicza – cała,
- Astronautów – cała,
- Bodzentyńska – nr nieparzyste 1-19, nr parzyste od 2,
- Czarnowska – cała,
- Czerwonego Krzyża – cała,

⁸ Należy zaznaczyć, że w skład obszaru Śródmieście wchodzi trzy jednostki strukturalne, wyznaczone na potrzeby analizy: 32, 33 i 34.

- Duża – cała,
- Ewangelicka,
- gen. Tadeusza Kościuszki – nr nieparzyste 1-17 i parzyste 2-26,
- Jarońskich – cała,
- Henryka Sienkiewicza – cała,
- Hipoteczna – cała,
- Ignacego Paderewskiego – cała,
- Jana I Jędrzeja Śniadeckich – nr nieparzyste 1-11 i parzyste 2-6,
- Jana Pawła II – nr nieparzyste 1-7 i parzyste 2-6,
- Juliusza Słowackiego – nieparzyste nr 1-5 i parzyste 2-10,
- Kapitulna – cała,
- Kozia – cała,
- ks. Stanisława Staszica – cała,
- Leśna – cała,
- Mała – cała,
- Mikołaja Kopernika – cała,
- Mojżesza Pelca – cała,
- Najświętszej Maryi Panny – cała,
- Niecała – cała,
- Niepodległości – cała,
- Orla – cała,
- Panoramiczna – cała,
- Piotrkowska – cała,
- Planty – cała,
- Prezydenta Lecha Kaczyńskiego – cała,
- Równa – cała,
- Rynek – cała,
- Seminarzyjska – nr nieparzyste – cała,
- Silniczna – cała,
- Składowa – cała,
- Solna – cała,
- Stanisława Moniuszki – cała,

- Stefana Żeromskiego – nr nieparzyste 1-17 i parzyste 2-24,
- Świętego Leonarda – cała,
- Świętego Wojciecha – cała,
- Warszawska – nieparzyste nr 1-17 i parzyste 2-16,
- Wesola – cała,
- Winnicka,
- Wojciecha Bartosa Głowackiego – cała,
- Wolności – cała,
- Wspólna – cała,
- Zagórska – nieparzyste nr 1-15 i parzyste 2-28,
- Zamkowa – cała,
- Zamkowy – cała,
- Zdrojowa – cała,
- Złota – cała,
- Zygmunta Wróblewskiego – cała,
- Żelazna – cała,
- Żytnia – cała,
- Źródłowa – nr parzyste.

Śródmieście jest najstarszą i najbardziej wartościową pod względem kulturowym częścią miasta. Jest to obszar silnie zurbanizowany, obejmujący swoim zasięgiem historyczny układ urbanistyczny rynku i jego najbliższej okolicy. Centrum pełni ważne w skali całego miasta funkcje reprezentacyjne – jest wizytówką miasta i z powodu pełnionych funkcji służy nie tylko społeczności podobszaru, ale też całego miasta oraz przyjeźdnym. Śródmieście jest więc podobszarem wielofunkcyjnym, w tym przede wszystkim reprezentacyjnym i administracyjnym.

Tu zlokalizowane są najważniejsze budynki publiczne, w tym Urząd Miasta Kielce, Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego czy Świętokrzyski Urząd Wojewódzki, siedziba Uniwersytetu im. Jana Kochanowskiego, Wyższa Szkoła Umiejętności. W centrum znajdują się też obiekty kultury (m.in. teatry, Kieleckie Centrum Kultury, Biuro Wystaw Artystycznych, Filharmonia, Muzeum Narodowe), kompleksy zabytkowe (zespół dawnego pałacu biskupiego na Wzgórzu Zamkowym), tereny zielone (Park Miejski, Planty, liczne skwery), a także dworzec kolejowy i autobusowy.

Ryc. 5. Najważniejszy śródmiejski deptak – odnowiona w ramach wcześniejszych działań rewitalizacyjnych ulica Sienkiewicza

Fot. Edyta Tomczyk

Śródmieście też jest podobszarem, na którym od 2007 r. prowadzone były działania rewitalizacyjne, dzięki czemu ta część miasta odzyskuje swój dawny blask. Prowadzony proces rewitalizacji wraz z projektami ogólnorozwojowymi przyczynił się do polepszenia przestrzeni publicznych, remontów wielu obiektów zabytkowych i budynków mieszkalnych, rewaloryzacji terenów zieleni. Stąd podobszar należy postrzegać jako teren w trakcie zmian, który choć nadal wykazuje znamiona degradacji, został już częściowo przekształcony w atrakcyjny, reprezentacyjny fragment miasta pełniący funkcje centrotwórcze. Kontynuacja podjętych wcześniej działań umożliwi dokończenie długofalowego procesu odnowy najbardziej zabytkowej części Kielc.

OPIS PROBLEMÓW I POTENCJAŁÓW OBSZARU REWITALIZACJI W SFERZE SPOŁECZNEJ

Pomimo prowadzonych działań rewitalizacyjnych podobszar Śródmieście nadal charakteryzuje się kumulacją problemów społecznych, do których należą: bezrobocie, ubóstwo, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, wysoka liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, przestępczość, niski poziom kapitału społecznego.

Pod względem struktury demograficznej podobszar Śródmieście nie odbiega znacząco od przeciętnej sytuacji w mieście – w 2021 r. wskaźnik ludności w wieku poprodukcyjnym na 1000 osób wyniósł 285,1, nieznacznie tylko przekraczając średnią referencyjną (278,21). Więcej osób starszych mieszka w północnej i południowej części podobszaru, co świadczy o pewnej

koncentracji tego zjawiska w dzielnicy, w której z różnym nasileniem następuje proces starzenia się społeczeństwa.

Zauważalnym zjawiskiem kryzysowym tego podobszaru jest bezrobocie, które stanowi jedną z głównych determinant innych zjawisk kryzysowych identyfikowanych w sferze społecznej i przyczynia się do degradacji dotkniętych tym zjawiskiem obszarów miasta. Śródmieście cechuje wysoki współczynnik osób bezrobotnych, w 2021 roku wyniósł on prawie 33,77 i przewyższył wartość referencyjną dla miasta (29,64) o blisko 15%. Kolejny wskaźnik odnoszący się do tego zjawiska wyrażony za pomocą liczby osób długotrwale bezrobotnych na 1000 osób wyniósł na podobszarze 24,17 i tym samym przewyższył wartość referencyjną dla miasta (20,72) o około 20%, potwierdzając tym samym stan kryzysowy. Jednocześnie należy zauważyć, że największa liczba bezrobotnych mieszka w środkowej części dzielnicy – jest to największa skala koncentracji osób pozostających bez pracy w skali miasta. W tej części podobszaru mieszka również największa liczba osób długotrwale bezrobotnych.

Poniżej zaprezentowano zbiorczo wskaźniki dotyczące zjawiska bezrobocia w Śródmieściu w odniesieniu do średniej dla miasta.

Tab. 4. Zestawienie wskaźników odnoszących się do zjawiska bezrobocia na podobszarze Śródmieście w 2021 r.

Zjawisko bezrobocia	Na podobszarze Śródmieście	Średnia referencyjna
Liczba osób bezrobotnych na 1000 osób	34,77	29,64
Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1000 osób	24,17	20,72

źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie Kielc

Jednym z najbardziej istotnych negatywnych zjawisk, które zdecydowanie przyczynia się do wykluczenia społecznego mieszkańców danego obszaru, jest ubóstwo. W przypadku Śródmieścia urasta ono do najważniejszego problemu tego podobszaru, świadcząc o dużym wykluczeniu społecznym części mieszkańców.

W 2021 r. w na podobszarze odnotowano wysoki udział osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Współczynnik osób objętych pomocą przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej kształtował się na poziomie ponad 81 osób/1000 mieszkańców, podczas gdy średni wskaźnik osób objętych pomocą społeczną dla obszaru całego miasta wyniósł 41 osób/1000 mieszkańców. Wartość wskaźnika dla podobszaru Śródmieście była zatem dwukrotnie wyższa od średniej dla miasta. Najwięcej osób korzystających z tej formy pomocy mieszka w środkowej części podobszaru – ten fragment dzielnicy stanowi jednocześnie drugą największą koncentrację tego zjawiska w mieście.

O złej sytuacji materialnej części rodzin mieszkających na podobszarze świadczy także duża liczba osób do 18 r.ż. korzystających z dożywiania. Wartość wskaźnika odnoszącego się do tego zagadnienia wyniósł 9,85 i był ponad trzykrotnie wyższy od wartości referencyjnej dla miasta. Ubogie rodziny mieszkają przede wszystkim w centralnej i północnej części podobszaru, gdzie skala tego zjawiska należy do największych w mieście. Ubóstwo rodzin koreluje w dużej mierze ze zjawiskiem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, świadcząc o niskim kapitale społecznym. Bezradność jawi się dużym problemem w przypadku części mieszkańców Śródmieścia, o czym świadczy duża liczba przyznanych świadczeń z tego tytułu (14,48 na 1000 osób), ponad trzykrotnie przekraczająca średnią dla miasta (4,43).

Ponownie, największa skala zjawiska dotyczy środkowej części dzielnicy, ale, odpowiednio, północne i południowe jej fragmenty też cechują się stanem kryzysowym – jednym z największych w skali miasta.

Zjawisko ubóstwa obecne na podobszarze dopełnia duża liczba osób z niepełnosprawnością pobierających świadczenia z opieki społecznej. Wartość odnoszącego się do tego zagadnienia wskaźnika wyniosła w 2021 roku 16,84 i była o około jedną trzecią wyższa od średniej dla miasta (11,87). Najwięcej osób z niepełnosprawnością – a tym samym z potrzebami w zakresie dostępności – mieszka w środkowej części podobszaru – ich koncentracja należy do najwyższych w mieście.

Poniżej zaprezentowano zbiorczo wskaźniki dotyczące zjawiska ubóstwa w Śródmieściu w odniesieniu do średniej dla miasta.

Tab. 5. Zestawienie wskaźników odnoszących się do zjawiska ubóstwa na podobszarze Śródmieście w 2021 r.

Zjawisko ubóstwa	Na podobszarze Śródmieście	Średnia referencyjna
Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1000 mieszkańców	81,11	41,13
Liczba osób do 18 roku życia korzystających z dożywiania na 1000 mieszkańców	9,85	2,79
Liczba osób, którym przyznano świadczenia opieki społecznej z tytułu bezradności opiekuńczo-wychowawczej na 1000 osób	14,48	4,43
Liczba osób niepełnosprawnych pobierających świadczenia z opieki społecznej na 1000 osób	16,84	11,87

źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie Kielc

Wysoki poziom bezrobocia oraz wysoki odsetek osób korzystających z pomocy społecznej przekłada się na niskie dochody mieszkańców, niską jakość życia i szereg innych problemów społecznych generowanych przez spiralę biedy. Jedną z konsekwencji są występujące na podobszarze rewitalizacji patologie społeczne, czego emanacją są wysokie wartości wskaźników dotyczących liczby wykroczeń lub przestępstw. Obszar objęty rewitalizacją charakteryzuje się bowiem wysokim wskaźnikiem przestępczości mierzonym liczbą interwencji Straży Miejskiej skutkującej mandatem, pouczeniem lub skierowaniem sprawy do sądu. W granicach podobszaru wskaźnik liczby przestępstw na 1000 osób wyniósł 599,69, ponad pięciokrotnie przewyższając średnią dla miasta (82,54).

Przeprowadzona analiza negatywnych zjawisk została uzupełniona o analizę mocnych stron podobszaru odnoszących się do sfery społecznej, które można wykorzystać przy planowaniu interwencji rewitalizacyjnej. By realizacja zaplanowanych działań rewitalizacyjnych w sferze społecznej mogła zakończyć się sukcesem, niezbędna jest bowiem współpraca różnych podmiotów i instytucji działających na rzecz szeroko pojętej aktywizacji społecznej.

W tym kontekście za duży potencjał Śródmieścia należy uznać aktywność podmiotów działających na rzecz integracji społecznej, kultury i edukacji, a także aktywność części mieszkańców angażujących się w życie dzielnicy. Świadczą o tym wartości wskaźników

odnoszące się zarówno do liczby NGO działających na podobszarze, jak i liczby projektów budżetu obywatelskiego zgłoszonych na tym terenie w latach 2018-2020 należą do najwyższych w mieście. Wartość wskaźnika odnoszącego się do liczby organizacji pozarządowych na 1000 osób w 2021 r. wyniósł dla podobszaru 20,30, przekraczając około pięciokrotnie średnią dla miasta (4,05). Trzeba zauważyć, że jest to jeden z najlepszych wyników w mieście. Podobnie dzieje się w przypadku partycypacji mieszkańców w życiu publicznym podobszaru pod względem liczby projektów zgłaszanych do budżetu obywatelskiego – 5,81 (na 1000 os.) przy średniej dla miasta wynoszącej 1,15. Tak duża aktywność wynika przede wszystkim z centralnego położenia podobszaru i pełnionych przez niego funkcji. Niski kapitał społeczny dużej grupy mieszkańców narażonych na wykluczenie społeczne lub na marginalizację, którzy borykają się z szeroko rozumianą bezradnością życiową przemawia jednak za potrzebą intensyfikacji lub lepszego sprofilowania różnorodnych działań animacyjnych, aktywizacyjnych i integracyjnych na podobszarze.

Poniżej zaprezentowano zbiorczo wskaźniki dotyczące zjawiska aktywności społecznej w Śródmieściu w odniesieniu do średniej dla miasta.

Tab. 6. Zestawienie wskaźników odnoszących się do sfery aktywności społecznej na podobszarze Śródmieście

Zjawisko aktywności społecznej	Na podobszarze Śródmieście	Średnia referencyjna
Liczba NGO na 1000 osób (2021 r.)	20,30	4,05
Liczba projektów zgłoszonych w latach 2018-2020 do budżetu obywatelskiego na 1000 osób	5,81	1,15

źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie Kielc

Mimo koncentracji negatywnych zjawisk w sferze społecznej jako atut podobszaru rewitalizacji Śródmieście należy wskazać dużą liczbę podmiotów publicznych działających na rzecz aktywizacji społecznej i kulturalnej oraz organizacji pozarządowych, a także zaangażowanie społeczeństwa w życie publiczne. O kapitale społecznym może świadczyć również liczba działających na terenie miasta organizacji pozarządowych specjalizujących się w problematyce lokalnej. Wskaźnik liczby NGO na 1000 osób dla omawianego podobszaru kształtował się bardzo korzystnie (23,69) i był niemal sześciokrotnie wyższy od średniej dla miasta (4,05). Do najważniejszych organizacji aktywnie działających na terenie Śródmieścia należą zaliczyć:

- Caritas Diecezji Kieleckiej – z siedzibą przy pl. Najświętszej Maryi Panny 1,
- Świętokrzyski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża – z siedzibą przy ul. Sienkiewicza 68,
- „SOWA” Stowarzyszenie Osób Wspierających Niepełnosprawnych i Chorych Psychiczenie im. św. Brata Alberta – z siedzibą przy ul. Żeromskiego 36A,
- Fundacja im. Stefana Artwińskiego – z siedzibą przy al. IX Wieków Kielc 8,
- Fundacja Challenge Europe – z siedzibą przy IX Wieków Kielc 6/17,
- Fundacja „Blask Nadziei” – z siedzibą przy ul. Kościuszki 11,
- Fundacja „Pomost” – z siedzibą przy pl. Najświętszej Maryi Panny 1,

- Stowarzyszenie „Arka Nadziei” – z siedzibą przy ul. Mickiewicza 1,
- Fundacja FIRE – z siedzibą przy ul. Mickiewicza 1,
- Stowarzyszenie „Przyjazne Kielce” – z siedzibą przy ul. Sienkiewicza 67,
- Stowarzyszenie „Przestrzenie Kultury” – z siedzibą przy ul. Astronautów 1/14,
- Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Kielecka Hufiec Kielce-Miasto – z siedzibą przy ul. Planty 16a,
- Kielecki Klub Karate Kyokushin – Koronea – z siedzibą przy ul. Żytniej 1.

W bezpośrednim sąsiedztwie podobszaru znajduje się także filie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej – Rejon Opiekuńczy „Śródmieście” z siedzibą przy ul. Kościuszki 25 i Rejon Opiekuńczy „Centrum” z siedzibą przy ul. Warszawskiej 29. Przy ul. Paderewskiego 20 zlokalizowana jest natomiast świetlica socjoterapeutyczna „4 Kąty”.

Ryc. 6. Caritas Diecezji Kieleckiej – jedna z organizacji przeciwdziałających wykluczeniu na podobszarze

Fot. Edyta Tomczyk

Analiza zakresu działalności wymienionych wyżej organizacji społecznych wskazuje na to, że większość z nich zajmuje się działaniami na rzecz włączenia społecznego osób narażonych na marginalizację lub wykluczenie społeczne. Organizacje te wydają się szczególnie ważne wobec zdiagnozowanych poważnych problemów społecznych trapiących część mieszkańców podobszaru. Ostatnie na liście organizacje, o bardziej ogólnym charakterze, kierują działania

do wybranych grup społecznych (dzieci, seniorzy – Fundacja FIRE) lub działań aktywizujących w kontekście miejskich (Stowarzyszenie „Przyjazne Kielce”) i działań kulturalnych (Stowarzyszenie „Przestrzenie Kultury”). Listę podmiotów działających w sferze społecznej dopełnia organizacja harcerska i klub sportowy – z ofertą spędzania czasu wolnego skierowana do młodszych mieszkańców podobszaru.

W planowanym procesie rewitalizacji ważna rola powinna też przypaść instytucjom publicznym zlokalizowanym na podobszarze, które przede wszystkim prowadzą działania w sferze kultury.

Do instytucji kultury działających na podobszarze należą:

- Muzeum Hammonda – z siedzibą przy ul. Zamkowej 5,
- Muzeum Historii Kielc z siedzibą przy ul. Św. Leonarda 4,
- Muzeum Diecezjalne – z siedzibą przy ul. Jana Pawła II,
- Muzeum Dialogu Kultur – z siedzibą przy ul. Rynek 3,
- Muzeum Narodowe w Kielcach – z siedzibą przy pl. Zamkowym 1,
- Instytut Designu Kielce – z siedzibą przy ul. Zamkowej 3,
- Muzeum Stefana Żeromskiego – z siedzibą przy ul. Jana Pawła II 5,
- Kieleckie Centrum Kultury – z siedzibą przy pl. Moniuszki 2,
- Biuro Wystaw Artystycznych – z siedzibą przy ul. Kapitulnej 2,
- Kino „Moskwa” – z siedzibą przy ul. Staszica 5,
- Filharmonia Świętokrzyska – z siedzibą przy ul. Żeromskiego 12,
- Ośrodek Myśli Patriotycznej i Obywatelskiej w Kielcach – z siedzibą przy ul. Zamkowej 3,
- Muzeum Wsi Kieleckiej – z siedzibą przy ul. Jana Pawła II 6,
- Muzeum Zabawek i Zabawy – z siedzibą przy pl. Wolności 2,
- Teatr „Kubuś” – z siedzibą przy ul. Dużej 9,
- Teatr TeTaTet – z siedzibą przy pl. Moniuszki 2B,
- Mediateka – biblioteka miejska – filia nr 7 – z siedzibą przy ul. Czarnowskiej 12,
- Młodzieżowy Dom Kultury – z siedzibą przy ul. Koziej 10a,
- Dom Kultury „Zameczek” – z siedzibą przy ul. Słowackiego 23 (w sąsiedztwie podobszaru),
- Wojewódzki Dom Kultury – z siedzibą przy ul. Ściegiennego 2 (w sąsiedztwie podobszaru).

Ważnym potencjałem podobszaru, który może stać się dźwignią dla rozwoju nie tylko Śródmieścia, ale i całego miasta, jest bogata historia tej centralnej części Kielc. Bogata historia miasta, którego korzenie sięgają poł. XIII wieku, legendy z nim związane, najważniejsze wydarzenia stanowiące kamienie milowe w jego rozwoju (np. potop szwedzki, powstanie

Akademii Górniczo-Hutniczej, wydarzenia 1905 r., I wojna światowa), stanowią bogactwo kultury niematerialnej o dużym potencjalnie ponad lokalnym, z którego warto czerpać, planując działania w sferze społecznej. W kontekście wzmacniania integracji społecznej, podnoszenia kapitału mieszkańców podobszaru rewitalizacji, jak i działań promujących miasto i zwiększających jego potencjał turystyczny ważną rolę przypada też znanym Polakom, związanym ze Śródmieściem – należą do nich Stanisław Staszic, Piotr Ściegienny, Stefan Żeromski, Józef Piłsudski, Gustaw Herling-Grudziński czy Edward Niziurski.

Ryc. 7. Teatr „Kubuś” – jedna z instytucji kultury działająca na podobszarze

Fot. Edyta Tomczyk

OPIS PROBLEMÓW I POTENCJAŁÓW OBSZARU REWITALIZACJI W SFERZE GOSPODARCZEJ

Podobszar, znajdujący się w ścisłym centrum Kielc, pełni z racji swojego położenia ważne funkcje usługowe, handlowe i rozrywkowe w skali całego miasta. Z tego powodu jest atrakcyjnym miejscem do prowadzenia działalności gospodarczej, przyciągającym przedsiębiorców z całego miasta. Znajdują się tu liczne sklepy z różnym asortymentem, w tym spożywcze, przemysłowe, odzieżowe, wielobranżowe, księgarnie itp. Działalność prowadzą też sklepy wielkopowierzchniowe: Galeria Czarnowska (ul. Czarnowska 14), Galeria Planty (ul. Planty 11) oraz Targowisko Miejskie (ul. Seminaryjska).

Pomimo niewątpliwie dużego potencjału gospodarczego Śródmieścia, braku pustostanów w partnerach kamienic, które pełnią rolę usługową, można mówić o pewnej słabości dotyczącej kondycji lokalnych przedsiębiorstw. Przeprowadzone badanie terenowe wykazało istnienie stosunkowo dużej liczny sklepów i usług niepożądanych w prezentacyjnej części miasta – taką bowiem rolę odgrywa w Kielcach Śródmieście – które negatywnie wpływają na atrakcyjność

przestrzeni publicznych. Second handy, lombardy i kantory można odnaleźć na całym terenie, z wyjątkiem rynku. Szczególnie duża koncentracja tego typu działalności ciągnie się wzdłuż ul. Sienkiewicza, pełniącej roli głównego deptaku na podobszarze. Do chaosu przestrzennego przyczynia się też brak estetycznych reklam, nieatrakcyjność niektórych witryn czy przestarzały asortyment niektórych sklepów.

Ryc. 8. Niepożądane działalności gospodarcze obniżające atrakcyjność podobszaru jako reprezentacyjnej części miasta

Fot. Edyta Tomczyk

Największym zidentyfikowanym problemem sfery gospodarczej jest problem bezrobocia, opisany w poprzednim podrozdziale. Przede wszystkim zaś zjawisko dużej koncentracji na podobszarze osób bez wykształcenia, z czym mogą wiązać się trudności w znalezieniu pracy. Liczba mieszkających tu osób pozostających bez pracy z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i poniżej należy do najwyższych w mieście – jest to 10,55 (na 1000 os.), dwukrotnie więcej niż średnia referencyjna (5,09).

W przypadku sfery gospodarczej największym potencjałem omawianego podobszaru, wskazanym w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania⁹, jest duża liczba działających tu podmiotów gospodarczych. Zgodnie ze Studium to w Śródmieściu w największym stopniu koncentrują się w miejsc pracy, handlu i usług. Oprócz sklepów wielobranżowych na tym terenie najważniejszą rolę odgrywają lokale gastronomiczne zlokalizowane są głównie na rynku i jego okolicach, a także wzdłuż ul. Sienkiewicza, które

⁹ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Kielce, załącznik do uchwały nr LXVII/1217/2014 Rady Miasta Kielce z dnia 6 listopada 2014 r.

pełni rolę deptaka. Około 40 restauracji, barów i kawiarni zapewnia dość szeroki wachlarz usług gastronomicznych.

Ryc. 9. Udany przykład działalności usługowej z branży gastronomicznej na podobszarze

Fot. Edyta Tomczyk

O szczególnej roli Śródmieścia świadczą też dane odnoszące się do stopnia przedsiębiorczości i liczby nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych. Na koniec roku 2020 wskaźnik liczby zarejestrowanych w CEIDG działalności gospodarczych wyniósł w Śródmieściu 279,66 (na 1000 os.), przewyższając ponad trzykrotnie wartość referencyjną dla miasta (88,45). Trzeba zaznaczyć, że jest to wynik jeden z najlepszych w całym mieście. Szczególna koncentracja nowych działalności widoczna jest w środkowej części podobszaru. Drugim ważnym wskaźnikiem pokazującym potencjał gospodarczy Śródmieścia jest liczba nowych podmiotów, które rozpoczęły tu swoją działalność. Odnosi się do nich wskaźnik ilustrujący liczbę nowo zarejestrowanych działalności gospodarczych w CEIDG w latach 2018-2020. Wartość tego wskaźnika dla analizowanego podobszaru (45,89 na 1000 os.) była ponad trzykrotnie wyższa od średniej dla miasta (14,38) i była trzecim najlepszym wynikiem w mieście.

Poniżej zaprezentowano zbiorczo wskaźniki dotyczące zjawiska aktywności gospodarczej w Śródmieściu w odniesieniu do średniej dla miasta.

Tab. 7. Zestawienie wskaźników odnoszących się do sfery aktywności społecznej na podobszarze Śródmieście

Zjawisko aktywności gospodarczej	Na podobszarze Śródmieście	Średnia referencyjna
Liczba zarejestrowanych działalności gospodarczych w CEIDG na dzień 31.12.2020 na 1000 osób	279,66	88,45
Liczba nowych zarejestrowań w CEIDG w latach 2018-2020 na 1000 osób	42,56	14,38

źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie Kielc

Oprócz dużej liczby podmiotów gospodarczych powstających na podobszarze i prowadzących tu swoją działalność mocą stroną Śródmieścia są instytucje wspierające rozwój przedsiębiorczości, w tym Fundacja „Firma Dla Każdego” – Inkubator Przedsiębiorczości „Kielce” z siedzibą przy ul. Sienkiewicza 33, Staropolska Izba Przemysłowo-Handlowa z siedzibą przy ul. Sienkiewicza 53, a także Zakład Aktywności Zawodowej (ZAZ) w Kielcach (ul. Wesola 52A), który wspiera zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami.

OPIS PROBLEMÓW I POTENCJAŁÓW OBSZARU REWITALIZACJI W SFERZE ŚRODOWISKOWEJ

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji ocena sfery środowiskowej obszaru rewitalizacji obejmuje spektrum zagadnień związanych z przekroczeniami standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia lub stanu środowiska. Do zagadnień tej sfery należą przede wszystkim problemy związane z postępującymi zmianami klimatycznymi, w tym charakterystyczne dla większych miast zjawisko tzw. wysp ciepła, suszy czy podtopień. Zgodnie z mapami ryzyka powodziowego na podobszarze Śródmieście nie występują obszary zagrożenia powodziowego 1% i 0,2%, jak również aktywne osuwiska.

Jeśli chodzi o przekroczenie standardów jakości środowiska, najważniejszy problem w Śródmieściu stanowią niekorzystne warunki termiczne. Zjawisko, zmierzone za pomocą liczby mieszkańców narażonych na wysokie temperatury, która świadczy o występowaniu wysp ciepła – a tym samym o zbyt małych terenów zieleni, braku błękitnej infrastruktury, zbyt dużych powierzchniach nieprzepuszczalnych. Wartość wskaźnika dla podobszaru wyniosła 967,98 (na 1000 os.) i przekroczyła ponad dwukrotnie wartość referencyjną dla miasta (399,98). Trzeba zauważyć, że w przypadku Śródmieścia zwarta, gęsta, często historyczna zabudowa i układ urbanistyczny stanowi dużą barierę w podejmowaniu działań zmniejszających uciążliwość wysokich temperatur w miesiącach letnich.

Drugim problemem jest zła jakość powietrza i wiążąca się z nim tzw. emisja odczuwalna szczególnie w miesiącach zimowych. Ukształtowanie terenu – położenie Śródmieścia w obniżeniu – Padole Kielecko-Łagowskim sprawia, że naturalny przepływ powietrza jest utrudniony. Ponadto, w Kielcach przeważają słabe lub bardzo słabe wiatry¹⁰. Na podstawie pomiarów dokonywanych w stacjach pomiarowych przy ul. Jagiellońskiej (podobszar Czarnów), Warszawskiej 210 (poza obszarem rewitalizacji) oraz Kusocińskiego (poza obszarem rewitalizacji) można wyprowadzić wniosek o tym, że na terenie całego miasta, a więc i na podobszarze występują przekroczenia pyłów zawieszonych PM 10, PM 2,5 oraz

¹⁰ Program Ochrony Środowiska dla Miasta Kielce na lata 2018-2022. Z perspektywą do 2026 roku.

benzo(a)pirenu w powietrzu¹¹. Konieczność poprawy energetycznej budynków jest jedną z potrzeb, szczególnie tego podobszaru.

Ryc. 10. Przykład miejsca generującego wysokie temperatury, tzw. wyspa ciepła, na podobszarze

Fot. Edyta Tomczyk

Pozostałe zidentyfikowane w skali miasta zjawiska związane z przekroczeniami standardów jakości środowiska: występowanie ponadnormatywnego hałasu i szkodliwych dla zdrowia wyrobów zawierających azbest nie stanowią dużego problemu środowiskowego, świadczącego o kryzysie w tej sferze.

Na omawianym podobszarze rewitalizacji stwierdzono zaledwie niewielkie przekroczenia poziomu dopuszczalnego hałasu. Zjawisko to, zmierzone za pomocą wskaźnika liczby mieszkańców narażonych na ponadnormatywny hałas wykazało wartość 2,69 (na 1000 os.), prawie trzykrotnie niższą od średniej dla miasta (7,14).

Na podobszarze rewitalizacji zdiagnozowano ponad 22 tysiące kilogramów azbestu. Należy jednak podkreślić, że wartość współczynnika, masa wyrobów zawierających azbest do unieszkodliwienia w kilogramach na 1000 osób, na podobszarze rewitalizacji wyniosła 3140,36, stanowiąc tym samym zaledwie 6% wartości referencyjnej dla miasta (51 852,17), a więc znacznie poniżej średniej dla miasta. W tym kontekście należy zauważyć, że wyroby azbestowe są konsekwentnie usuwane w mieście zgodnie z rządowym „Programem usuwania

¹¹ Program Ochrony Środowiska dla Miasta Kielce na lata 2018-2022. Z perspektywą do 2026 roku, s. 34.

azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski”, który powinien się zakończyć w 2032 r.

Poniżej zaprezentowano zbiorczo wskaźniki dotyczące zjawiska ze sfery środowiskowej w Śródmieściu w odniesieniu do średniej dla miasta.

Tab. 8. Zestawienie wskaźników odnoszących się do sfery środowiskowej na podobszarze Śródmieście

Zjawiska ze sfery środowiskowej	Na podobszarze Śródmieście	Średnia referencyjna
Liczba mieszkańców na terenach narażonych na wysokie temperatury na 1000 osób	967,98	399,98
Liczba mieszkańców narażona na ponadnormatywny hałas na 1000 osób	2,69	7,14
Ilość wyrobów zawierających azbest do unieszkodliwienia w kg na 1000 osób	3140,36	51 852,17

źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie Kielc

Głównym potencjałem sfery środowiskowej w Śródmieściu jest rozległa i relatywnie dobrze utrzymana zielono-błękitna infrastruktura, która może być wykorzystana do działań mających na celu przeciwdziałanie tzw. wyspom ciepła. W systemie przyrodniczym podobszaru ważną rolę pełni Park miejski im. Stanisława Staszica (pow. 7,94 ha), położony pomiędzy ulicami: Zamkową, Staszica, Solną, Paderewskiego, Ogrodową i Jana Pawła II. Jest to jeden z najstarszych parków w Polsce – pierwsze wzmianki o nim datowane są na rok 1804. Od 1972 r. ten park krajobrazowy z cennym starodrzewem znajduje się w rejestrze zabytków województwa świętokrzyskiego. Od południa park graniczy ze skwerem harcerskim im. Szarych Szeregów. Inne skwery znajdujące się na obszarze to: skwer im. Stefana Żeromskiego, skwer Ireny Sendlerowej i skwer Jana Bularskiego. Do terenów zielonych, które stanowią korytarz ekologiczny, należą przede wszystkim Planty, a także teren między ul. Złotą i Wspólną bogaty w zieleń przyuliczną. Większą przepuszczalną powierzchnię stanowi boisko przy Zespole Szkół Ekonomicznych im. M. Kopernika. Z kolei ważną rolę w ramach błękitnej infrastruktury pełni rzeka Silnica (płynąca przez skwer harcerzy im. Szarych Szeregów oraz Planty) oraz Staw Podzamecki (pow. 1,1 ha) znajdujący się w Parku Miejskim.

Ryc. 11. Przykład wprowadzenia – w ramach wcześniejszych działań rewitalizacyjnych – zieleni urządzonej na podobszarze ograniczające tzw. wyspy ciepła

Fot. Edyta Tomczyk

OPIS PROBLEMÓW I POTENCJAŁÓW OBSZARU REWITALIZACJI W SFERZE PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNEJ

Podobszar Śródmieście obejmuje swym zasięgiem zarówno historyczny układ urbanistyczny miasta, jak również tereny zwartej zabudowy kwartałowej o funkcji mieszkaniowo-usługowej. Jest to reprezentacyjny w skali miasta teren silnie zurbanizowany, zwarte tereny zieleni publicznej usytuowane są głównie w południowej części podobszaru (Park Miejski im. Stanisława Staszica, Skwer im. Stefana Żeromskiego). W granicach podobszaru znajduje się historyczny układ urbanistyczny, liczne zabytki i obszary objęte ochroną poprzez wpis do rejestru zabytków i/lub gminnej ewidencji zabytków. Większość ważniejszych obiektów usług kultury łącznie ze Wzgórzem Zamkowym znajduje się w centrum miasta, w związku z czym Śródmieście pełni również funkcję kulturotwórczą. Z uwagi na pełnione funkcje nie tylko lokalne, ale i ogólnomiejskie i ponadlokalne na podobszarze zlokalizowane są instytucje pełniące funkcje publiczne, administracyjne, edukacyjne i społeczne.

Pomimo relatywnie dobrego w porównaniu do innych części miasta stanu sfery funkcjonalno-przestrzennej, badanie terenowe i analiza dokumentów strategicznych wskazują na występowanie tu pewnych problemów przestrzennych. W Studium¹² podkreślono problemy:

¹² Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Kielce, załącznik do uchwały nr LXVII/1217/2014 Rady Miasta Kielce z dnia 6 listopada 2014 roku.

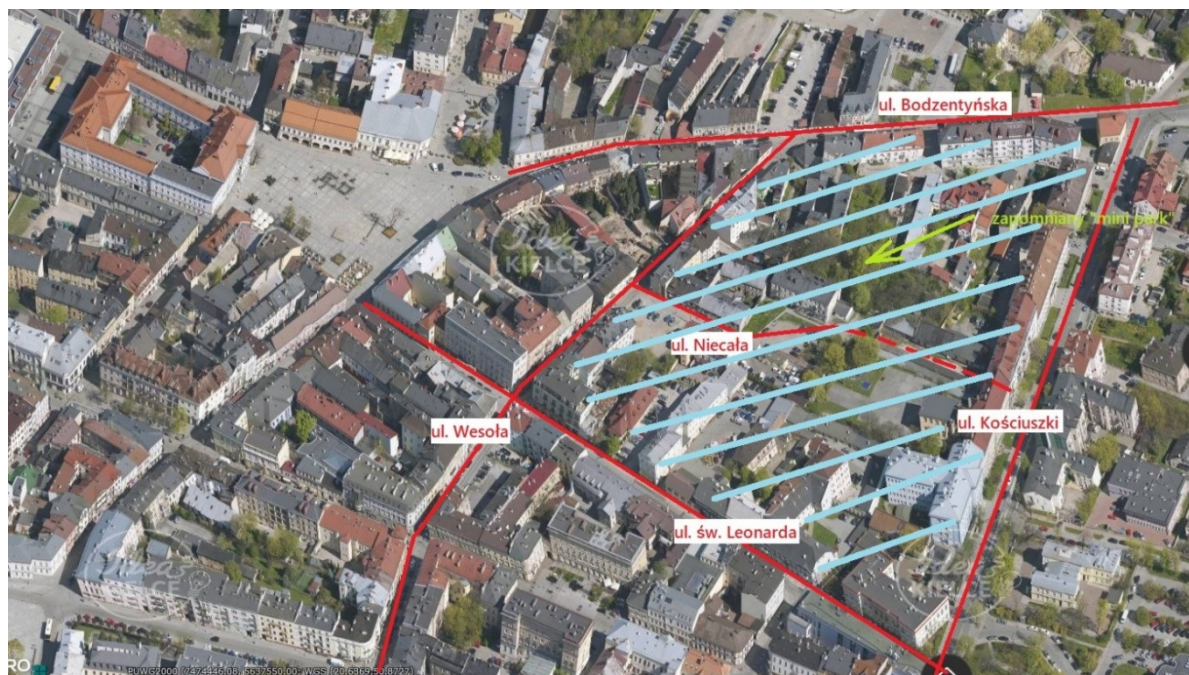
złego stanu technicznego i estetycznego centrum, złego (fatalnego) stanu technicznego i krajobrazowego (w ujęciu miejskim) wnętrza większości posesji, złego stanu technicznego wielu budynków w centrum, rozdrobnionej i niewyjaśnionej w wielu wypadkach sytuacji własnościowej gruntów, nadmiernej penetracji ruchu kołowego do wnętrza centrum miasta, niedostatecznej ilości miejsc postojowych, a także konieczności podnoszenia standardu uzbrojenia komunalnego. Miejscem, które wymaga szczególnej interwencji, jest plac Wolności, usytuowany w południowo-wschodniej części podobszaru, historycznej przestrzeni silnie związanej z dziewiętnastowiecznymi Kielcami. Obecnie zaniedbany, niezagospodarowany i właściwie nieużytkowany plac negatywnie wyróżnia się na tle odnowionych kamienic i sąsiednich ulic.

Ryc. 12. Plac Wolności – stan obecny

Fot. Edyta Tomczyk

Badanie terenowe potwierdziło też obecność na podobszarze niezagospodarowanych, pozbawionych infrastruktury technicznej, właściwego oświetlenia i małej architektury półpublicznych przestrzeni – podwórek na zapleczu kamienic. Przykładem może być zdegradowany teren między ulicami Wesołą, Bodzentyńską, Kościuszki i św. Leonarda, złożony z zaniedbanych i niedostępnych dla osób z niepełnosprawnościami przestrzeni między kamienicami, który mógłby stać się ważnym miejscem integracji żyjącej tam społeczności, a także ważnym terenem zieleni wpływającym korzystnie na warunki lokalne warunki środowiskowe.

Ryc. 13., Ryc. 14. Zdegradowane tereny na tyłach śródmiejskich kamienic

Fot. Rafał Zamojski, UM Kielce

Brakuje również w przestrzeni miejsc do spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież, w tym w szczególności infrastruktury o przeznaczeniu rekreacyjnym.

Z uwagi na rosnącą liczbę mieszkańców podobszaru w wieku starszym oraz liczbę osób ze szczególnymi potrzebami ważna jest też likwidacja lub ograniczanie barier przestrzennych, w

tym wygodnych chodników, obniżonych krawężników, polepszanie warunków na przejściach dla pieszych, dbałość o wystarczające oświetlenie, jak i dużą liczbę miejsc, w których można odpocząć. Z perspektywy tych grup mieszkańców ważne wydają się działania polepszające wygląd i warunki korzystania z podwórek.

Analiza przeprowadzona na potrzeby diagnozy delimitacyjnej, zgodnie z ustawą o rewitalizacji, zawierała ocenę sfery przestrzenno-funkcjonalnej z uwzględnieniem wymaganych zagadnień, które dotyczą niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych. W przypadku żadnego z badanych zjawisk nie wystąpił na podobszarze kryzys, często osiągnięte wyniki należały do najlepszych w mieście. Powodem jest z jednej strony centralne usytuowanie podobszaru, pełnione przez niego funkcje, jak i przeprowadzone wcześniej prace w ramach poprzednich działań rewitalizacyjnych na tym terenie. Przedstawione poniżej zjawiska ze sfery funkcjonalno-przestrzennej należy zatem zaliczyć do potencjałów podobszaru.

Zlokalizowany centralnie podobszar leży w środku terenów zurbanizowanych, stąd sieć kanalizacji ściekowej na tym terenie należy do rozwiniętych – wszyscy mieszkańcy są do niej podłączeni. Podobszar rewitalizacji charakteryzuje się także bardzo dobrą dostępnością do instytucji społecznych i upowszechniających kulturę, jak i do terenów zieleni. Do pierwszego przypadku odnosi się wskaźnik dotyczący liczby mieszkańców poza zasięgiem do strefy dostępności do obiektów infrastruktury społecznej na 1000 osób, który wyniósł 0,00, przy wartości referencyjnej dla miasta na poziomie 132,55. Do ważnych obiektów infrastruktury społecznej, położonych na podobszarze, należą m.in.: Państwowy Teatr im. Stefana Żeromskiego, Filharmonia Świętokrzyska im. Oskara Kolberga, Kieleckie Centrum Kultury oraz Wojewódzki Dom Kultury im. Józefa Piłsudskiego.

Podobnie kształtuje się wskaźnik liczby mieszkańców poza zasięgiem strefy dostępności do terenów zieleni urządzonej oraz obiektów sportu i rekreacji, którego wartość dla omawianego podobszaru była równa zero, a wartość referencyjna dla miasta wyniosła 137,69 (na 1000 os.). Warto jednak zauważyć, że choć dostępność tych terenów zieleni w Śródmieściu należy do najlepszych w mieście, to z przeprowadzonych badań terenowych wynika, że ich jakość jest niska. Tereny zieleni wymagają rewaloryzacji i dodatkowych nasadzeń, zaś place zabaw i obiekty sportowe wymagają modernizacji.

Jeśli chodzi o rozwiązania komunikacyjne na podobszarze, również należą do satysfakcjonujących. Duża część mieszkańców podobszaru mieszka w pobliżu przystanków komunikacji zbiorowej, z których większość jest wyposażona w nowoczesne tablice SIDP. Do tych zagadnień odnosiły się dwa wskaźniki. Pierwszy dotyczył udziału przystanków komunikacji publicznej niewyposażonych w tablice SIDP w ogólnej liczbie przystanków jednostki – w Śródmieściu wyniósł 50,45 i był tym samym prawie o 40% niższy od wartości referencyjnej dla miasta. Drugi tyczył się liczby mieszkańców poza zasięgiem strefy dostępności do przystanków autobusowych, tj. w odległości ponad 250 m. Dla podobszaru wskaźnik wyniósł 87,43 – jest on prawie dwa razy mniejszy od średniej dla miasta (178,78).

Śródmieście na tle miasta także korzystanie wypada pod względem długości ścieżek rowerowych – są one o prawie jedną trzecią dłuższe (699,40 m/1000 os.) w porównaniu do średniej referencyjnej (496,36).

Rozwiązania przestrzenne obowiązujące na podobszarze należą również do dobrych i nadal aktualnych. Do tego zagadnienia odnosił się wskaźnik udziału powierzchni terenów, dla których w latach 2017-2021 wydano decyzję WZ niezgodne z przeznaczeniem w Studium, który dla podobszaru rewitalizacji wyniósł 0,31 i był ponad trzykrotnie niższy od wartości referencyjnej dla miasta (1,03).

Poniżej zaprezentowano zbiorczo wskaźniki dotyczące zjawiska ze sfery funkcjonalno-przestrzennej w Śródmieściu w odniesieniu do średniej dla miasta.

Tab. 9. Zestawienie wskaźników odnoszących się do sfery środowiskowej na podobszarze Śródmieście

Zjawiska ze sfery funkcjonalno-przestrzennej	Na podobszarze Śródmieście	Średnia referencyjna
Liczba mieszkańców poza zasięgiem aglomeracji na 1000 osób (dostęp do kanalizacji ściekowej)	0,00	11,73
Liczba mieszkańców poza zasięgiem strefy dostępności do obiektów infrastruktury społecznej na 1000 osób	0,00	132,55
Udział powierzchni terenów, dla których w latach 2017-2021 wydano decyzje WZ niezgodne z przeznaczeniem w studium, w powierzchni jednostki	0,31	1,03
Udział przystanków komunikacji publicznej niewyposażonych w tablice SIDP w ogólnej liczbie przystanków jednostki	50,45	84,70
Liczba mieszkańców poza zasięgiem strefy dostępności do przystanków autobusowych na 1000 osób (więcej niż 250 m)	87,43	178,78
Długość ścieżek rowerowych w m na 1000 osób	699,40	496,36
Liczba mieszkańców poza zasięgiem strefy dostępności do terenów zieleni urządzonej oraz obiektów sportu i rekreacji na 1000 osób	0,00	137,69

źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie Kielc

W Studium jako potencjał wskazano wykorzystanie wartości kulturowych zabytkowego układu urbanistycznego Śródmieścia ze Wzgórzem Zamkowym o międzynarodowej randze oraz niezabudowane do chwili obecnej stosunkowo duże rezerwy terenowe do wprowadzania nowych inwestycji dopełniających tkankę miejską i system przestrzeni publicznej o najwyższych walorach krajobrazu miejskiego.

Mocną stroną podobszaru jest obecność licznych instytucji publicznych i społecznych. Wśród nich można wymienić instytucje pełniące funkcje administracyjne jak:

- Urząd Miasta Kielce – z siedzibą przy ul. Rynek 1,
- Urząd Miasta Kielce – Wydział Rozwoju i Rewitalizacji Miasta – z siedzibą przy ul. Koziej 3,

- Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego – z siedzibą al. IX Wieków Kielc 3,
- Świętokrzysku Urząd Wojewódzki – z siedzibą al. IX Wieków Kielc 3.

Centralnie położone, pełniące rolę reprezentacyjną, publiczną i usługową, Śródmieście wyróżnia się na tle miasta pod względem bogatej infrastruktury społecznej. Właśnie tu znajduje się największa liczba obiektów pełniących funkcje społecznej, w tym placówki edukacyjne, z których oferty korzystają nie tylko mieszkańcy podobszaru, ale i całego miasta, a w przypadku szkół ponadpodstawowych także osoby spoza Kielc. Należą do nich:

publiczne żłobki/przedszkola/szkoły –

- Przedszkole Samorządowe nr 43 – ul. Astronautów 5,
- Szkoła Podstawowa nr 2 im. M. Konopnickiej – ul. Kościuszki 5,
- Szkoła Podstawowa nr 12 im. Bohaterów Westerplatte – ul. Wspólna 17,
- II Liceum Ogólnokształcące im. J. Śniadeckiego – ul. Śniadeckich 9,
- Zespół Szkół Ekonomicznych im. M. Kopernika – ul. Kopernika 8,
- Zespół Szkół Przemysłu Spożywczego – ul. Zagórska 14,
- Zespół Szkół Ekonomicznych im. M. Kopernika – ul. Kopernika 8,
- Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach – ul. Żeromskiego 5;

prywatne żłobki/przedszkola/szkoły –

- Maluchowo (niepubliczne przedszkole i żłobek) – ul. Duża 9,
- Kraina Bobasa i Malucha – Żłobek (prywatny żłobek i przedszkole) – ul. Równa 15/2,
- Liceum Ogólnokształcące im. św. Jadwigi Królowej (niepubliczne) – ul. Słowackiego 5,
- Zespół Szkół Społecznych w Kielcach – ul. IX Wieków Kielc 15.

Podobszar wyróżnia się także usługami związanymi ze zdrowiem. Do działających tu placówek można zaliczyć:

publiczne ośrodki zdrowia, szpitale –

- Szpital Kielecki św. Aleksandra sp. z o.o. – ul. Kościuszki 25,
- Przychodnia Rejonowa nr 3 – ul. Żelazna 35,
- Przychodnia Międzyzakładowa dla Pracowników Handlu i Usług – ul. Kopernika 3;

apteki –

- DOZ Apteka „Dbam o zdrowie” – ul. Seminaryjska 29A,
- Apteka „Derlatka” – ul. Źródłowa 20,

- Apteka „Remedium” – ul. Kościuszki 7,
- Apteka „Rondo” – ul. Paderewskiego 48,
- Apteka „Zdrowie” – ul. Sienkiewicza 58,
- Apteka Codzienna – ul. Żytnia 14,
- Apteka Codzienna – ul. Żytnia 1F.

OPIS PROBLEMÓW I POTENCJAŁÓW OBSZARU REWITALIZACJI W SFERZE TECHNICZNEJ

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji ocena sfery technicznej obszaru rewitalizacji obejmuje przede wszystkim analizę stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym mieszkaniowych, oraz rozwiązań technicznych dotyczących efektywności energetycznej, ochrony środowiska i kwestii dostępności tych obiektów dla osób ze szczególnymi potrzebami.

Śródmieście należy do historycznych dzielnic ze starą, często cenną zabudową, która choć jest ważna dla tożsamości miasta i atrakcyjna nie tylko w oczach mieszkańców, ale i przyjezdnych, generuje wysokie koszty utrzymania, wymaga także remontów i modernizacji, dokonywanych często pod okiem konserwatora zabytków. Z tego powodu duże nagromadzenie budynków wzniesionych dawno stanowi duże wyzwanie finansowo-zarządcze i barierę w rozwoju danego obszaru.

Podobszar charakteryzuje się więc większą w porównaniu z resztą miasta koncentracją budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1950 rokiem, a więc budynków z gorszym stanie technicznym, pozbawionych nowoczesnych rozwiązań, w tym z zakresu dostępności i efektywności energetycznej. Świadczy o tym odnoszący się do tego zagadnienia wskaźnik, który wyniósł 41,33 (na 1000 os.), przy wartości referencyjnej dla miasta równej 13,10. O stanie kryzysowym można też mówić w przypadku dużej liczby obiektów zabytkowych lokalizowanych na podobszarze. Wskazuje na to wskaźnik odnoszący się do liczby obiektów zabytkowych ujętych w gminnej ewidencji zabytków, który na podobszarze rewitalizacji wyniósł 37,33 (na 1000 os.), wielokrotnie przekraczający średnią dla miasta (3,01).

Ryc. 15. Przykład kieleckiego socrealizmu – fragment ulicy Sienkiewicza

Fot. Edyta Tomczyk

Dużym wyzwaniem i barierą rozwojową Śródmieścia jest konieczność dostosowania budynków, w tym i zasobu mieszkaniowego, do potrzeb osób starszych i z niepełnopravnościami. Zgodnie z danymi przedstawionymi w podrozdziale poświęconym kwestiom społecznym na podobszarze mieszka więcej niż przeciętnie w mieście osób w starszym wieku – trzeba liczyć się też z nim, że zjawisko starzenia się społeczeństwa na podobszarze będzie w następnych latach się pogłębiać.

W przypadku ogrzewania budynków piecami węglowymi sytuacja na podobszarze jest nieco lepsza niż przeciętna w mieście – odnoszący się do tego zagadnienia wskaźnik osiągnął tu bowiem 7,96, podczas gdy średnia referencyjna dla miasta wyniosła 9,33. Należy jednak zauważyć, że w środkowej części podobszaru wartość wskaźnika (10,78) przekracza średnią. Problem przestarzałych źródeł ogrzewania trzeba uznać za ważny z powodu notowanych tu przekroczeń jakości powietrza spowodowanych nie tylko indywidualnymi piecami, ale też niekorzystnym położeniem w kotlinie (patrz podrozdział poświęcony problemom i potencjałom sfery środowiskowej). Za pozytywne zjawisko należy uznać techniczną możliwość podłączenia tych budynków do sieci ciepłowniczej.

Poniżej zaprezentowano zbiorczo wskaźniki dotyczące zjawiska ze sfery technicznej w Śródmieściu w odniesieniu do średniej dla miasta.

Tab. 10. Zestawienie wskaźników odnoszących się do sfery środowiskowej na podobszarze Śródmieście

Zjawiska ze sfery technicznej	Na podobszarze Śródmieście	Średnia referencyjna
Liczba budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1950 r. na 1000 osób	36,81	13,10
Liczba obiektów zabytkowych ujętych w gminnej ewidencji zabytków na 1000 osób	37,33	3,01
Liczba budynków ogrzewanych piecami węglowymi na 1000 osób	7,96	9,33

źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie Kielc

Największym potencjałem podobszaru jest bogate materialne dziedzictwo kulturowe, świadczące o historycznym charakterze dzielnicy. Ze Śródmieściem wiążą się początki miasta i jego dalsza historia. Jako obszar o zabytkowym układzie urbanistycznym i licznych zabytkach stanowi on ważny element tożsamości mieszkańców nie tylko podobszaru, ale i całego miasta. Jest też ważnym potencjałem turystycznym, który może przyczynić się do lokalnego rozwoju gospodarczego, przekładając się na ożywienie społeczno-gospodarcze obszaru rewitalizacji.

Do najcenniejszych zabytków, wpisanych do wojewódzkiego rejestru zabytków, należą:

- układ urbanistyczno-krajobrazowy miasta Kielce (podobszar wchodzi w jego skład),
- Rynek – ul. Rynek z wlotami ulic: Piotrkowskiej nr 2, 4, 6, Koziej, Warszawskiej 2, 2a, 4, Bodzentyńskiej 1, 2, 3, 4, 5, Małej nr 2, Leśnej 1 z dawnym zajazdem, 3,
- dom przy ul. Dużej 5,
- Piwnice budynku przy ul. Leśnej 7,
- Budynek Towarzystwa Wzajemnego Kredytu (dawniej: gmach Narodowego Banku Polskiego) przy ul. Sienkiewicza 47,
- Zabudowa ul. Sienkiewicza od pl. Moniuszki do ul. Paderewskiego,
- Kościół ewangelicko-augsburski p.w. św. Trójcy – Ekumeniczna Świątynia Pokoju przy ul. Sienkiewicza 1,
- Hipoteka Wojewódzka – dawna hipoteka przy ul. Sienkiewicza 5,
- Budynek poczty przy ul. Sienkiewicza 7,
- Dom przy ul. Sienkiewicza 9,
- Dom przy ul. Sienkiewicza 11,
- Dom na rogu ul. Sienkiewicza 15 i ul. Dużej,
- Dom przy ul. Sienkiewicza 30,
- Budynek dawnego Hotelu Polskiego przy ul. Sienkiewicza 32 (obecnie: Teatr im. St. Żeromskiego),
- Dom na rogu ul. Sienkiewicza 36 i ul. Leśnej 18,
- Dom przy ul. Sienkiewicza 38,
- Dom przy ul. Sienkiewicza 40,

- Budynek Towarzystwa Wzajemnego Kredytu (dawniej: gmach Narodowego Banku Polskiego) przy ul. Sienkiewicza 47,
- Zabudowa ul. Wesołej od ul. Sienkiewicza do ul. Seminaryjskiej,
- Zabudowa ul. św. Leonarda,
- Budynek Dyrekcji Szczegółowej Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego przy ul. św. Leonarda 2 (dawniej: bank wraz z oficyną przy ul. Moniuszki),
- Budynek Dyrekcji Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego przy ul. św. Leonarda 4 (dawniej: dom przy ul. Moniuszki),
- Dom przy ul. św. Leonarda 9/11,
- Budynki straży pożarnej przy ul. św. Leonarda 10,
- Zespół kościoła parafialnego: teren między al. IX Wieków Kielc, ul. Kościuszki, ul. Bodzentyńską i pl. św. Wojciecha,
- Pałacyk Hönigmanna przy ul. Kościuszki 6,
- Dom przy ul. Kościuszki 8,
- Układ przestrzenny i ukształtowanie architektoniczne pl. Wolności wraz z wylotami ulic Ewangelickiej, Hipotecznej, Mickiewicza, Słowackiego, Śniadeckich i Głowackiego – układ przestrzenny i architektura placu,
- Układ przestrzenny i ukształtowanie architektoniczne pl. Wolności wraz z wylotami ulic Ewangelickiej, Hipotecznej, Mickiewicza, Słowackiego, Śniadeckich i Głowackiego – pl. Wolności z wylotami ulic Ewangelickiej, Hipotecznej, Mickiewicza, Słowackiego, Śniadeckich i Głowackiego,
- Bazary na rogu pl. Wolności 2 i ul. Ewangelickiej 2,
- Budynek Szkoły Handlowej przy ul. Śniadeckich 9,
- Dwa budynki seminarium – skrzydło zachodnie, ul. Jana Pawła II/7, skrzydło południowe, ul. Wesoła 60,
- Zabudowa ul. Dużej i ul. Jana Pawła II,
- Szkoła przygotowawcza i seminarium przy ul. Jana Pawła II nr 5,
- Dworek z ogrodzeniem przy ul. Jana Pawła II nr 6,
- Kamienica przy ul. Jana Pawła II nr 4,
- Willa dyrektora gimnazjum przy ul. Jana Pawła II nr 8,
- Dom przy ul. Jana Pawła II nr 5,
- Budynek Kurii Diecezjalnej w Kielcach przy ul. Jana Pawła II/3 wraz z terenem w obrysie murów budynku,
- Dom Pisarza i Praczkę – budynek dawnego pisarza prowentowego i praczkę, ul. Zamkowa 7 wraz z terenem w granicach działki,

- Zespół dawnego Pałacu Biskupiego – korpus główny wraz ze skrzydłami północnym i południowym Pałacu Biskupiego przy pl. Zamkowym, baszta prochowa z obwarowaniem, spichlerz przy ul. Zamkowej 2, ogród,
- Zespół Pałacyku Zielińskiego – ozdobiony kopiami dzieł sztuki, pawilony, ogród otoczony murem,
- Dawny Dom Gościnny – budynek murowany dawnego Domu Gościnnego, obecnie pod zarządem „Caritas” Diecezji Kieleckiej przy ul. Panny Marii 1 wraz z terenem w granicach działki,
- Plac Najświętszej Panny Marii,
- Zespół kościoła parafialnego – kościół parafialny p.w. św. Wojciecha, cmentarz przykościelny wraz z ogrodzeniem, teren między al. IX Wieków Kielc, ul. Kościuszki, ul. Bodzentyńską i pl. św. Wojciecha, budynek plebanii, dworek przy ul. Bodzentyńskiej 29,
- Dom piętrowy przy ul. Warszawskiej 4,
- Kościół parafialny p.w. Podwyższenia Krzyża przy ul. 1 Maja.

Ponadto, podobszar charakteryzuje się stosunkowo dobrym wyposażeniem w infrastrukturę techniczną (patrz podrozdział poświęcony sferze funkcjonalno-przestrzennej).

2.2.2. PODOBSZAR CZARNÓW

OGÓLNE INFORMACJE O PODOBSZARZE

Podobszar Czarnów zajmuje 141,4 ha, co stanowi 1,3% powierzchni miasta. Teren ten zamieszkuje 11 390 mieszkańców, co stanowi 6,2% mieszkańców miasta.

Granice obszaru wyznaczają: od północy tory kolejowe, od południa ul. Grunwaldzka, a od wschodu ul. Żelazna, a od zachodu Działkowa. Podobszar wyznaczony z uwzględnieniem obrębów geodezyjnych objął swoim zasięgiem następujące ulice:

- 1 Maja – nr nieparzyste 77-97 i parzyste 110-144,
- Grochowa – cała,
- Grunwaldzka – nr parzyste 20-26,
- Herbska – cała,
- Hoża – cała,
- Jagiellońska – cała,
- Króla Bolesława Chrobrego – nr nieparzyste od 81, parzyste od 86,
- ks. Grzegorza Piramowicza – cała,
- Lecha – cała,

- Łąkowa – cała,
- Marii Opielińskiej – cała,
- Maślana – cała,
- Miła – cała,
- Mleczna – cała,
- Młoda – cała,
- Niewachłowska – cała,
- Oskara Kolberga – cała,
- Owsiana – cała,
- Piekoszowska – nr nieparzyste 1-57, parzyste 2-54,
- Podwalna – cała,
- Romualda Mielczarskiego – nr nieparzyste od 105,
- Sienna – cała,
- Tytusa Chałubińskiego – cała,
- Zamość – cała.

Położony na północny-wschód od Śródmieścia podobszar, jest od niego oddzielny linią kolejową, która stanowi dużą barierę przestrzenną odcinającą dzielnicę od centrum.

Czarnów to przede wszystkim dzielnica mieszkaniowa, na którą składa się rozległe osiedle z zabudową wielorodzinną. Osiedle pełni też ważną w skali miasta funkcję usługową i przemysłowo-składową.

OPIS PROBLEMÓW I POTENCJAŁÓW OBSZARU REWITALIZACJI W SFERZE SPOŁECZNEJ

Podobszar Czarnów charakteryzuje się kumulacją problemów społecznych, do których należą: bezrobocie, ubóstwo, wysoka liczba mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, niski poziom kapitału społecznego, a także niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym.

Pod względem struktury demograficznej podobszar nie odbiega od ogólnej sytuacji w mieście w tym zakresie – w 2021 r. wskaźnik ludności w wieku poprodukcyjnym na 1000 osób wyniósł tu bowiem 278,14, oscylując wokół średniej referencyjnej (278,21).

Jednym z istotniejszych wskaźników warunkujących jakość życia na obszarze rewitalizacji jest poziom bezrobocia. Czarnów charakteryzuje się trzecią do co wielkością skalą bezrobocia w mieście. Świadczy o tym wartość wskaźnika odnoszącego się do liczba osób bezrobotnych (42,32 na 1000 os.) przy średniej referencyjnej, która w 2021 r. wyniosła 29,64. Również w przypadku osób długotrwale bezrobotnych sytuacja na podobszarze jest gorsza niż przeciętna w mieście – liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1000 osób osiągnęła tu 30,99, przekraczając o jedną trzecią wartość referencyjną dla miasta.

Poniżej zaprezentowano zbiorczo wskaźniki dotyczące zjawiska bezrobocia w Czarnowie w odniesieniu do średniej dla miasta.

Tab. 11. Zestawienie wskaźników odnoszących się do zjawiska bezrobocia na podobszarze Czarnów w 2021 r.

Zjawisko bezrobocia	Na podobszarze Czarnów	Średnia referencyjna
Liczba osób bezrobotnych na 1000 osób	42,32	29,64
Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1000 osób	30,99	20,72

źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie Kielc

Podobszar charakteryzuje również wysoki udział osób korzystających z systemu pomocy społecznej – zjawisko to – w zależności od rodzaju pomocy społecznej – należy do najpoważniejszych w skali całego miasta. Można mówić więc o dużej koncentracji osób doświadczających ubóstwa, którzy mieszkają na tym podobszarze.

W 2021 r. w na podobszarze odnotowano wysoki udział osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Współczynnik osób objętych pomocą przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej kształtował się na poziomie ponad 76 osób/1000 mieszkańców, podczas gdy średni wskaźnik osób objętych pomocą społeczną dla obszaru całego miasta wyniósł 41 osób/1000 mieszkańców. Wartość tego wskaźnika dla podobszaru, choć niższa niż w przypadku Śródmieścia, była o około 46% wyższa niż średnia dla miasta.

Problemy związane ze złą sytuacją materialną dotyczą też rodzin mieszkających na podobszarze. Świadczy o tym liczba osób do 18 r. ż. korzystających z dożywiania na 1000. Odnoszący się do tego zagadnienia wskaźnik osiągnął na podobszarze wartość 5,45, natomiast średnia referencyjna wyniosła prawie dwukrotnie mniej (2,79). Do problemów rodzin zalicza się także zjawisko bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, które świadczy o niskim kapitale społecznym mieszkańców. Bezradność jest problemem identyfikowanym w przypadku części mieszkańców Czarnowa. Świadczy o tym duża liczba przyznanych świadczeń z tego tytułu (9,18 na 1000 osób), dwukrotnie przekraczająca średnią dla miasta (4,43). Problemy rodzin zdiagnozowane na podobszarze należą do najpoważniejszych w mieście.

Zjawisko ubóstwa obecne na podobszarze dopełnia duża liczba mieszkańców z niepełnosprawnościami pobierających świadczenia z opieki społecznej. W 2021 r. wartość wskaźnika wyniosła 28,01 i była o dwie trzecie wyższa od średniej dla miasta (11,87).

Poniżej zaprezentowano zbiorczo wskaźniki dotyczące zjawiska ubóstwa na Czarnowie w odniesieniu do średniej dla miasta.

Tab. 12. Zestawienie wskaźników odnoszących się do zjawiska ubóstwa na podobszarze Czarnów w 2021 r.

Zjawisko ubóstwa	Na podobszarze Czarnów	Średnia referencyjna
Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1000 mieszkańców	76,40	41,13
Liczba osób do 18 roku życia korzystających z dożywiania na 1000	5,45	2,79
Liczba osób, którym przyznano świadczenia opieki społecznej z tytułu bezradności opiekuńczo-wychowawczej na 1000 os.	9,18	4,43
Liczba osób niepełnosprawnych pobierających świadczenia z opieki społecznej na 1000 osób	28,01	11,87

źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie Kielc

W przeciwieństwie do Śródmieścia, mieszkańców podobszaru cechuje niska aktywność społeczna, świadcząca o pewnej bierności, a także niskim kapitale społecznym. Świadczy o tym wskaźnik odnoszący się do liczby NGO działających na podobszarze. W 2021 r. osiągnął on wartość 1,32 (na 1000 os.) i był tym samym trzykrotnie niższy od średniej wartości dla miasta (4,05).

O aktywności społeczeństwa w życiu publicznym Czarnowa świadczy też liczba projektów zgłaszanych do budżetu obywatelskiego. Wartość tego wskaźnika w latach 2018-2021 wyniosła 0,18 (na 1000 os.), przy średniej dla miasta 1,15, świadcząc o niewystarczającym udziale w życiu społecznym i kulturalnym części mieszkańców.

Poniżej zaprezentowano zbiorczo wskaźniki dotyczące zjawiska aktywności społecznej na Czarnowie w odniesieniu do średniej dla miasta.

Tab. 13. Zestawienie wskaźników odnoszących się do sfery aktywności społecznej na podobszarze Czarnów

Zjawisko aktywności społecznej	Na podobszarze Czarnów	Średnia referencyjna
Liczba NGO na 1000 osób (2021 r.)	1,32	4,05
Liczba projektów zgłoszonych w latach 2018-2020 do budżetu obywatelskiego na 1000 osób	0,18	1,15

źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie Kielc

Za silną stroną Czarnowa należy uznać to, że jest podobszarem stosunkowo bezpiecznym. Świadczy o tym relatywnie niski wskaźnik odnoszący się do wykroczeń i przestępstw popełnianych na tym terenie, który przyjął tu wartość ponad dziesięciokrotnie niższą (58,53 na 1000 os.) w porównaniu do średniej referencyjnej (599,69). Trzeba jednak zauważyć, że podobszar ten nie ma dobrej opinii wśród mieszkańców Kielc – uchodzi za teren niebezpieczny, związany z aktami wandalizmu i przestępczości. W tym kontekście ważne wydają się działania wizerunkowe, odczarowujące cieszącą się złą sławą dzielnicę.

Ważnym potencjałem obszaru są instytucje powiązane z rynkiem pracy, w tym Powiatowy Urząd Pracy (ul. Kolberga 4) i inspektorat miejski ZUS (ul. Kolberga 2a). Ze względu na swój częściowo przemysłowo-usługowy charakter na podobszarze działają różne zakłady, które generują miejsca pracy (patrz podrozdział dotyczący sfery gospodarczej).

Na podobszarze znajduje się oddział Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie – Rejon Opiekuńczy „Czarnów” z siedzibą przy ul. Piekoszowskiej 39. Inną ważną organizacją jest Fundacja Gospodarcza św. Brata Alberta z siedzibą przy ul. Siennej 5, która zajmuje się niesieniem pomocy dla najbardziej zagrożonych grup społecznych. W sąsiedztwie podobszaru działalność prowadzi też świetlica socjoterapeutyczna Caritas Diecezji Kieleckiej (ul. Mieszka I 48). Do innych organizacji zajmujących się integracją społeczną osób narażonych na wykluczenie społeczne i marginalizację z kolei należą:

- Świątokrzyski Klub Abstynentów „Raj” – z siedzibą przy ul. Jagiellońskiej 42a,
- Krajowe Towarzystwo Autyzmu Oddział Kielce – z siedzibą przy ul. Mieszka 79 (w sąsiedztwie podobszaru).

Na podobszarze działa również kilka instytucji kultury, w tym:

- Ośrodek Kultury „Ziemowit” – Filia Domu Kultury „Zameczek” – z siedzibą przy ul. Mieszka I 79 (w sąsiedztwie podobszaru),
- Biblioteka miejska – filia nr 3 – z siedzibą przy ul. Jagiellońskiej 36,
- Biblioteka miejska filia nr 13 – z siedzibą przy ul. Naruszewicza 25 (w sąsiedztwie podobszaru).

Choć na podobszarze nie ma za dużo organizacji pozarządowych, ważną rolę odgrywają organizacje sportowe, w tym m.in. Ludowy Klub Sportowy „Czarnovia Czarna”, który posiada własne boisko znajdujące się przy ul. Piekoszowskiej 28a, Uczniowski Klub Sportowy przy Zespole Szkół Mechanicznych w Kielcach (Jagiellońska 32), Ludowy Uczniowski Katolicki Klub Sportowy (ul. Piekoszowska 54), a także Akademia Sportu „Kielce” (ul. Piekoszowska 37a). W sąsiedztwie podobszaru znajduje się też prężnie działający klub seniora z siedzibą przy ul. Naruszewicza 23.

OPIS PROBLEMÓW I POTENCJAŁÓW OBSZARU REWITALIZACJI W SFERZE GOSPODARCZEJ

Leżący pomiędzy torami kolejowymi Czarnów to podobszar o różnych funkcjach, który w dużej mierze nadal pełni ważną rolę składowo-usługową i przemysłową w skali miasta.

Analiza sytuacji gospodarczej wskazuje jednak na poważny stan kryzysowy w tej sferze, świadcząc o niewielkiej atrakcyjności Czarnowa w oczach przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w mieście. O niskim poziomie przedsiębiorczości świadczy przede wszystkim liczba zarejestrowanych w CEIDG działalności gospodarczych na tym terenie. Odnoszący się do niej wskaźnik wyniósł w 2020 r. 65,41 (na 1000 os.), o jedną trzecią mniej niż wartość referencyjna dla miasta (88,45). W Czarnowie działa więc stosunkowo niewielu przedsiębiorców, mało powstaje też nowych działalności – wskaźnik dotyczący liczby nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w CEIDG na 1000 osób w latach 2018-2020 kształtował się na poziomie 9,83, również o około jedną trzecią mniej niż średnia dla miasta (14,38).

Negatywne zjawiska gospodarcze obecne na podobszarze wiążą się też z ogólną sytuacją na lokalnym rynku pracy – jak zaznaczono w poprzednim podrozdziale Czarnów charakteryzuje się jedną z największych koncentracji osób bezrobotnych w mieście. Dotyczy to nie tylko osób

pozostających bez pracy i osób długotrwale bezrobotnych, ale też bezrobotnych z niskim wykształceniem. Odnoszący się do ostatniego z tych zjawisk wskaźnik – liczba osób z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym na 1000 osób – przyjął wartość 10,18, przewyższając dwukrotnie wartość referencyjną (5,09) i należał do najgorszych w mieście.

Należy zaznaczyć, że te osoby są szczególnie narażone na marginalizację społeczną i ekonomiczną poprzez utrwalenie niekorzystnych postaw życiowych. Reintegracja zawodowa tej grupy będzie zatem szczególnie trudna i kosztowna społecznie.

Poniżej zaprezentowano zbiorczo wskaźniki dotyczące sytuacji gospodarczej w Czarnowie w odniesieniu do średniej dla miasta.

Tab. 14. Zestawienie wskaźników odnoszących się do sfery aktywności społecznej na podobszarze Czarnów

Zjawisko aktywności gospodarczej	Na podobszarze Czarnów	Średnia referencyjna
Liczba zarejestrowanych działalności gospodarczych w CEIDG na dzień 31.12.2020 na 1000 osób	65,41	88,45
Liczba nowych zarejestrowań w CEIDG w latach 2018-2020 na 1000 osób	9,83	14,38
Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i poniżej na 1000 osób	10,18	5,09

źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie Kielc

Jeśli chodzi o potencjały gospodarcze Czarnowa, należy do niego przede wszystkim sam charakter osiedle, które oprócz funkcji mieszkaniowych pełni funkcje usługowe, składowe i przemysłowe – ważne w skali miasta. Istniejące tu zakłady, warsztaty i punkty usługowe generują miejsca pracy. Do najważniejszych miejsc pracy, znajdujących się na podobszarze należy Wytwórcza Spółdzielnia Pracy Społem w Kielcach (ul. Mielczarskiego 93-95) – zakład produkcyjny produkujący słynny w kraju Majonez Kielecki. Ponadto, przeprowadzone badanie terenowe wykazało dobre nasycenie obiektami handlowo-usługowymi. Na podobszarze znajduje się także siedziba Powiatowego Urzędu Pracy (ul. Kolberga 4) – najważniejszej instytucji publicznej wspierającej zatrudnienie osób, które pozostają bez pracy i z tego powodu są narażone na marginalizację.

OPIS PROBLEMÓW I POTENCJAŁÓW OBSZARU REWITALIZACJI W SFERZE ŚRODOWISKOWEJ

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji ocena sfery środowiskowej obszaru rewitalizacji obejmuje spektrum zagadnień związanych z przekroczeniami standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia lub stanu środowiska. Do zagadnień tej sfery należą przede wszystkim problemy związane z postępującymi zmianami klimatycznymi, w tym charakterystyczne dla większych miast zjawisko tzw. wysp ciepła, suszy czy podtopień. Zgodnie z mapami ryzyka powodziowego, na podobszarze Czarnów nie występują obszary zagrożenia powodziowego 1% i 0,2%, jak również aktywne osuwiska.

Jeśli chodzi o przekroczenie standardów jakości środowiska, najważniejszy problem w Czarnowie stanowią niekorzystne warunki termiczne. Zjawisko, zmierzone za pomocą liczby mieszkańców narażonych na wysokie temperatury, która świadczy o występowaniu zjawiska wysp ciepła – a tym samym o zbyt małych terenów zieleni, braku błękitnej infrastruktury, zbyt

dużych powierzchniach nieprzepuszczalnych. Wartość wskaźnika dla podobszaru wyniosła 523,53 (na 1000 os.) i przekroczyła ponad dwukrotnie wartość referencyjną dla miasta (399,98).

Ponadto, do zjawisk kryzysowych ze sfery środowiskowej należy zaliczyć obecność szkodliwych dla zdrowia ludzkiego wyrobów zawierających azbest. Wartość współczynnika, masa wyrobów zawierających azbest do unieszkodliwienia w kilogramach na 1000 osób, na podobszarze rewitalizacji wyniosła 21 1707,99, przekraczając ponad dwukrotnie wartość referencyjną dla miasta (51 852,17). Należy zauważyć, że wyroby azbestowe są konsekwentnie usuwane w mieście zgodnie z rządowym „Programem usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski”, który powinien się zakończyć w 2032 r.

Drugim problemem jest zła jakość powietrza i wiążąca się z nim tzw. emisja odczuwalna szczególnie w miesiącach zimowych. Należy jednak zauważyć, że skala występowania tego zjawiska jest niższa niż w położonym w kotlinie Śródmieściu. Ukształtowanie terenu – z powodu słabych i bardzo słabych wiatrów położenie Czarnowa częściowo na wzniesieniu terenu nie ułatwia naturalnego przepływu powietrza. Na podstawie pomiarów dokonywanych w stacjach pomiarowych przy ul. Jagiellońskiej (podobszar Czarnów), Warszawskiej 210 (poza obszarem rewitalizacji) oraz Kusocińskiego (poza obszarem rewitalizacji) można wyprowadzić wniosek o tym, że na terenie całego miasta, a więc i na podobszarze występują przekroczenia pyłów zawieszonych PM 10, PM 2,5 oraz benzo(a)pirenu w powietrzu. Za główną przyczynę przekroczeń uznaje się przestarzałe indywidualne źródła ciepła¹³.

Pozostałe zidentyfikowane w skali miasta zjawiska związane z występowaniem ponadnormatywnego hałasu nie stanowią dużego problemu środowiskowego, świadczącego o kryzysie w tej sferze. Na omawianym podobszarze rewitalizacji stwierdzono bowiem zaledwie niewielkie przekroczenia poziomu dopuszczalnego hałasu. Zjawisko to, zmierzone za pomocą wskaźnika liczby mieszkańców narażonych na ponadnormatywny hałas wykazało wartość 2,37 (na 1000 os.), trzykrotnie niższą od średniej dla miasta (7,14).

Poniżej zaprezentowano zbiorczo wskaźniki dotyczące zjawiska ze sfery środowiskowej w Czarnowie w odniesieniu do średniej dla miasta.

Tab. 15. Zestawienie wskaźników odnoszących się do sfery środowiskowej na podobszarze Czarnów

Zjawiska ze sfery środowiskowej	Na podobszarze Czarnów	Średnia referencyjna
Liczba mieszkańców na terenach narażonych na wysokie temperatury na 1000 osób	523,53	399,98
Liczba mieszkańców narażona na ponadnormatywny hałas na 1000 osób	2,37	7,14
Ilość wyrobów zawierających azbest do unieszkodliwienia w kg na 1000 osób	211 707,99	51 852,17

źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie Kielce

¹³ Program Ochrony Środowiska dla Miasta Kielce na lata 2018-2022. Z perspektywą do 2026 roku, s. 34.

Największym potencjałem podobszaru w sferze środowiskowej są zasoby zielonej infrastruktury, a także wolne tereny, które można do tego celu wykorzystać w ramach działań mitygujących. Stworzenie spójnego systemu korytarzy ekologicznych z wykorzystaniem istniejących terenów zieleni pomogłoby też w lepszym przewietrzaniu osiedla i przełożyłoby się na polepszenie jakości powietrza.

Ryc. 16. Niezagospodarowane tereny zidentyfikowane na podobszarze

Fot. Edyta Tomczyk

Największym terenem zieleni urządzonej jest Park Górki Czarnowskie rozciągający się między ul. Chrobrego i Kolberga, założony na terenach rekultywowanych na miejscu dawnych kamieniołomów. W najwyższym miejscu w parku znajduje się punkt widokowy.

Do większych wolnych terenów z pewną ilością zieleni należy też obszar w okolicy ul. Lecha położony między: parafią i Diecezjalnym Sanktuarium Miłosierdzia Bożego w Kielcach, a ul. Mieszka I i Piekoszowską, oraz drogą osiedlową od wschodu. Obszar ten można by było wykorzystać do wytyczenia nowego parku.

Ponadto do zidentyfikowanej zielonej infrastruktury podobszaru należy gęsta siatka zieleni przyulicznej wzdłuż głównych ulic osiedla, większe tereny przy szkołach: SP nr 18 im. Zbigniewa Kruszelnickiego „Wilka”, ZSZ nr 1 Zespołu Szkół Zawodowych nr 3, Zespole Placówek Szkolno-Wychowawczych, a także położone w sąsiedztwie Rodzinne Ogródki Działkowe im. Chrobrego.

OPIS PROBLEMÓW I POTENCJAŁÓW OBSZARU REWITALIZACJI W SFERZE PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNEJ

Czarnów to osiedle zabudowy wielorodzinnej, funkcje mieszkalne mieszają się na tym obszarze z funkcją usługową i przemysłowo-składową. Obszar charakteryzuje się zabudową o stosunkowo niskim standardzie. Podobnie jak w Śródmieściu, istnieją tu znaczne niewykorzystane rezerwy terenowe. Barięą rozwojową i barięą przestrzenną są tory kolejowe oddzielające osiedle od reszty miasta, w tym od południa od Śródmieścia. W Studium¹⁴ Czarnów został wskazany jako obszar wymagający humanizacji istniejącego zespołu – pomimo ogólnie dobrego w porównaniu do innych części miasta stanu sfery funkcjonalno-przestrzennej.

Służyła temu analiza przeprowadzona na potrzeby diagnozy delimitacyjnej zgodnie z ustawą o rewitalizacji, która zawierała ocenę sfery przestrzenno-funkcjonalnej z uwzględnieniem wymaganych zagadnień, które dotyczą niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych. O ile stan kryzysowy został zidentyfikowany w przypadku jednego zagadnienia związanego z szeroko rozumianą komunikacją, o tyle inne badane zjawiska znamion kryzysu nie wykazywały. W tym miejscu trzeba jednocześnie zauważyć, że w sferze funkcjonalno-przestrzennej Czarnów wypadł najgorzej na tle innych podobszarów, a w przypadku niektórych wskaźników osiągnęte wartości zbliżyły się do średniej dla miasta.

Do niesatysfakcjonujących rozwiązań ze sfery funkcjonalno-przestrzennej należą te związane z szeroko rozumianą komunikacją. Spora część mieszkańców podobszaru mieszka w dużej odległości od przystanków komunikacji zbiorowej, z których tylko część jest wyposażona w nowoczesne tablice SIDP. Do drugiego z tych zjawisk odnosi się wskaźnik przedstawiający udział przystanków komunikacji publicznej niewyposażonych w tablice SIDP w ogólnej liczbie przystanków jednostki. W przypadku podobszaru wyniósł 81,82, prawie tyle samo co średnia dla miasta (84,70). Jeśli chodzi o dostępność do przystanków komunikacji zbiorowej (do 250 m), to dla analizowanego podobszaru wskaźnik ten kształtował się na poziomie 120,63, nieco poniżej wartości referencyjnej dla miasta (178,78). Zdecydowanie niekorzystnie wypada wskaźnik długość ścieżek rowerowych w metrach na 1000 osób, który na podobszarze rewitalizacji wyniósł 81,71, przy średniej dla miasta na poziomie 496,36.

Badanie danych zastanych wykazało też, że pewien odsetek mieszkańców nie ma dostępu do miejskich zielonych terenów publicznych, takich jak: parki, skwery, zieleńce oraz do boisk i przestrzeni sportowych. Zjawisko to zostało wyrażone za pomocą wskaźnika liczby mieszkańców poza zasięgiem strefy dostępności do terenów zieleni urządzonej oraz obiektów sportu i rekreacji na 1000 osób, którego wartość dla omawianego podobszaru była równa 54,08, a wartość referencyjna dla miasta wyniosła 137,69. Z perspektywy różnych grup

¹⁴ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Kielce, załącznik do uchwały nr LXVII/1217/2014 Rady Miasta Kielce z dnia 6 listopada 2014 roku.

mieszkańców ważne wydają się więc działania polepszające dostępność do terenów zieleni i wypoczynku, w tym aktywnego. Do tego celu można wykorzystać niezagospodarowany teren w rejonie ul. Lecha. Z kolei, z przeprowadzonych badań terenowych wynika, że ich jakość jest niska. Tereny zieleni wymagają rewaloryzacji i dodatkowych nasadzeń, place zabaw i obiekty sportowe wymagają modernizacji.

Brakuje również w przestrzeni podobszaru miejsc do spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież, w tym w szczególności infrastruktury o przeznaczeniu rekreacyjnym.

Ponadto, z przeprowadzonych badań terenowych i analizy danych zastanych wynika, że z uwagi na rosnącą liczbę mieszkańców podobszaru w wieku starszym, jak i dużej liczby osób ze szczególnymi potrzebami ważna jest też likwidacja lub ograniczanie barier przestrzennych, tworzenie wygodnych chodników, obniżonych krawężników, polepszanie warunków na przejściach dla pieszych, jakości chodników i krawężników, dbałość o wystarczające oświetlenie, jak i dużą liczbę miejsc, w których można odpocząć.

Ryc. 17. Przykładowe bariery przestrzenno-funkcjonalne na podobszarze

Fot. Edyta Tomczyk

W przypadku Czarnowa można też mówić o potencjałach w sferze funkcjonalno-przestrzennej. Położony w zurbanizowanej części miasta podobszar posiada sieć kanalizacji ściekowej, która obsługuje prawie wszystkich mieszkańców. Zjawisko to zostało przedstawione za pomocą wskaźnika liczba mieszkańców poza zasięgiem aglomeracji na 1000 osób. Wskaźnik ten dla obszaru Czarnów wyniósł 1,40 – wartość wskaźnika kształtuje się na poziomie ponad ośmiokrotnie niższym niż średnia dla miasta (11,73).

Podobszar rewitalizacji charakteryzuje się także bardzo dobrą dostępnością do instytucji społecznych i upowszechniających kulturę. Do tego zagadnienia odnosi się wskaźnik dotyczący liczby mieszkańców poza zasięgiem do strefy dostępności do obiektów infrastruktury społecznej na 1000 osób wyniósł 0,00 przy wartości referencyjnej dla miasta na poziomie 132,55.

Rozwiązania przestrzenne obowiązujące na podobszarze należą również do dobrych i nadal aktualnych. Do tego zagadnienia odnosił się wskaźnik udziału powierzchni terenów, dla których w latach 2017-2021 wydano decyzję WZ niezgodne z przeznaczeniem w Studium, który dla podobszaru rewitalizacji wyniósł 0,01 i był wielokrotnie niższy od wartości referencyjnej dla miasta (1,03).

Poniżej zaprezentowano zbiorczo wskaźniki dotyczące zjawiska ze sfery funkcjonalno-przestrzennej w Czarnowie w odniesieniu do średniej dla miasta.

Tab. 16. Zestawienie wskaźników odnoszących się do sfery środowiskowej na podobszarze Czarnów

Zjawiska ze sfery funkcjonalno-przestrzennej	Na podobszarze Czarnów	Średnia referencyjna
Liczba mieszkańców poza zasięgiem aglomeracji na 1000 osób (dostęp do kanalizacji ściekowej)	1,40	11,73
Liczba mieszkańców poza zasięgiem strefy dostępności do obiektów infrastruktury społecznej na 1000 osób	0,00	132,55
Udział powierzchni terenów, dla których w latach 2017-2021 wydano decyzje WZ niezgodne z przeznaczeniem w studium, w powierzchni jednostki	0,01	1,03
Udział przystanków komunikacji publicznej niewyposażonych w tablice SIDP w ogólnej liczbie przystanków jednostki	81,82	84,70
Liczba mieszkańców poza zasięgiem strefy dostępności do przystanków autobusowych na 1000 osób (więcej niż 250 m)	120,63	178,78
Długość ścieżek rowerowych w m na 1000 osób	81,71	496,36
Liczba mieszkańców poza zasięgiem strefy dostępności do terenów zieleni urządzonej oraz obiektów sportu i rekreacji na 1000 osób	54,08	137,69

źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie Kielc

Zidentyfikowanymi potencjałami sfery przestrzenno-funkcjonalnej jest dobrze rozwinięta infrastruktura społeczna. Z urzędów pełniących funkcje administracyjne swoją siedzibę ma tu Wydział Geodezji Urzędu Miasta Kielce (ul. Młoda 28).

Zaletą są też liczne placówki edukacyjne, do których należą:

publiczne żłobki/przedszkola/szkoły –

- Żłobek Samorządowy nr 5 w Kielcach – ul. Piekoszowska 49,
- Przedszkole Samorządowe nr 26 – ul. Piekoszowska 42,
- Przedszkole Samorządowe nr 29 – ul. Chałubińskiego 32,

- III Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Integracyjnymi im. Cypriana Kamila Norwida – ul. Jagiellońska 4,
- Zespół Szkół Mechanicznych w Kielcach – ul. Jagiellońska 32;

prywatne żłobki/przedszkola/szkoły –

- Żłobek „Bajka” (niepubliczny) – ul. Miła 4,
- LIMPOPO – przedszkole i żłobek (niepubliczne) – ul. Opielińska 16.

Podobszar wyróżnia się także usługami związanymi ze zdrowiem. Do działających tu placówek można zaliczyć:

publiczne ośrodki zdrowia, szpitale –

- Wojewódzki Szpital Zespolony w Kielcach – ul. Grunwaldzka 45,
- Przychodnia Rejonowa nr 2 – z przy ul. Chrobrego 4;

apteki –

- Apteka – ul. Lecha 14A,
- Apteka Milenium – ul. Piekoszowska 39,
- Apteka Gemini – ul. Piekoszowska 39,
- Apteka Gemini – ul. Grunwaldzka 26,
- Dr. Max – Jagiellońska 62,
- Pigularz – ul. Hoża 39).

OPIS PROBLEMÓW I POTENCJAŁÓW OBSZARU REWITALIZACJI W SFERZE TECHNICZNEJ

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji ocena sfery technicznej obszaru rewitalizacji obejmuje przede wszystkim analizę stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym mieszkaniowych, oraz rozwiązań technicznych dotyczących efektywności energetycznej, ochrony środowiska i kwestii dostępności tych obiektów dla osób ze szczególnymi potrzebami.

W przypadku Czarnowa, którego zabudowa w dużej mierze powstała w latach 70., sytuację w sferze techniczną należy uznać za stosunkowo dobrą. W przypadku wszystkich badanych zjawisk wartości odnotowane na podobszarze były lepsze niż średnia dla miasta. I tak, podobszar charakteryzuje się stosunkowo małą liczbą budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1950 r. Świadczy o tym odnoszący się do tego zjawiska wskaźnik, który osiągnął wartość 10,80 (na 1000 os.), przy wartości referencyjnej dla miasta równej 13,10. Również mniej niż przeciętnie w mieście występuje tu obiektów zabytkowych – wskaźnik liczba obiektów zabytkowych ujętych w gminnej ewidencji zabytków kształtuje się tu na poziomie 1,05 (na 1000 os.), natomiast wartość referencyjna jest trzykrotnie wyższa i wyniosła 3,01.

Dużym wyzwaniem i barierą rozwojową Czarnowa jest też konieczność dostosowania budynków, w tym i zasobu mieszkaniowego, do potrzeb osób starszych i z

niepełnoprawnościami. Zgodnie z danymi przedstawionymi w podrozdziale poświęconym kwestiom społecznym na podobszarze mieszka więcej niż przeciętnie w mieście osób w starszym wieku – trzeba liczyć się też z nim, że zjawisko starzenia się społeczeństwa na podobszarze będzie w następnych latach się pogłębiać.

Ryc. 18. Typowa dla podobszaru zabudowa mieszkaniowa

Fot. Edyta Tomczyk

Jeśli chodzi o obecność budynków ogrzewanych piecami węglowymi, to sytuacja na podobszarze choć lepsza od przeciętnej w mieście, to zbliża się do średniej referencyjnej. Odnoszący się do tego zagadnienia wskaźnik osiągnął bowiem wartość 8,69 (na 1000 os.), a średnia wartość dla Kielc wyniosła 9,33. Problem przestarzałych źródeł ogrzewania trzeba uznać za ważny z powodu notowanych tu przekroczeń jakości powietrza spowodowanych nie tylko indywidualnymi piecami, ale też słabymi i bardzo słabymi wiatrami (patrz podrozdział poświęcony problemom i potencjałom sfery środowiskowej). Stąd istnieje konieczność interwencji na obszarze rewitalizacji w zakresie modernizacji źródeł ciepła.

Poniżej zaprezentowano zbiorczo wskaźniki dotyczące zjawiska ze sfery technicznej w Czarnowie w odniesieniu do średniej dla miasta.

Tab. 17. Zestawienie wskaźników odnoszących się do sfery środowiskowej na podobszarze Czarnów

Zjawiska ze sfery technicznej	Na podobszarze Czarnów	Średnia referencyjna
Liczba budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1950 r. na 1000 osób	10,80	13,10
Liczba obiektów zabytkowych ujętych w gminnej ewidencji zabytków na 1000 osób	1,05	3,01
Liczba budynków ogrzewanych piecami węglowymi na 1000 osób	8,69	9,33

źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie Kielc

Za potencjał podobszaru należy uznać dobry stan techniczny stosunkowo dużej części zasobu mieszkaniowego. Znaczna część budynków została wzniesiona już w II połowie XX wieku. Co, ważne rezerwy terenowe sprawiają, że pojawia się też nowe wysokiej jakości budownictwo mieszkaniowe – np. nowo wybudowane Osiedle Przy Parku złożone z kilkunastu kondygnacyjnych bloków. Nowszy zasób podłączony do sieci c.o. nie generuje też problemów związanych z niską emisją.

Ryc. 19. Typowa dla podobszaru zabudowa mieszkaniowa

Fot. Edyta Tomczyk

Potencjałem podobszaru jest też materialne dziedzictwo kulturowe, które z uwagi na wartość historyczną może przyczynić się do lokalnego rozwoju gospodarczego, przekładając się na ożywienie społeczno-gospodarcze obszaru rewitalizacji.

Do cennych obiektów zabytkowych, wpisanych do gminnej ewidencji zabytków, należą:

- dom – ul. Grochowa 10,
- młyn zbożowy – ul. Herbska 4,
- dom – ul. Piekoszowska 20,
- dom – ul. Mielczarskiego 105,
- wieża schodowa II kładki nad torami w zespole dworca PKP – ul. Mielczarskiego 107,
- koszary – ul. Mielczarskiego 121,
- dom – ul. Sienna 14,
- dom – ul. Chałubińskiego 6,
- dom – ul. Chałubińskiego 8/10.
-

2.2.3. PODOBSZAR SZYDLÓWEK I UROCZYSKO

OGÓLNE INFORMACJE O PODOBSZARZE

Podobszar Szydłówek i Uroczysko zajmuje 84 ha, co stanowi 0,8% powierzchni gminy. Teren ten zamieszkuje 12 038 mieszkańców, co stanowi 6,6% populacji gminy. Granice obszaru wyznaczają ulice: od północy – Orkana, od południa – Jesionowa, od wschodu – Warszawska, od zachodu – Klonowa. Podobszar wyznaczony z uwzględnieniem obrębów geodezyjnych objął swoim zasięgiem następujące ulice:

- Andrzeja Struga – cała,
- Bukowa – cała,
- Jesionowa – nr parzyste,
- Kasztanowa – cała,
- Klonowa – nr parzyste od 24,
- Ludwika Zamenhofa – cała,
- Marszałkowska – nr nieparzyste od 43, nr parzyste od 34,
- Miodowa – cała,
- Modrzewiowa – cała,
- Piesza – cała,
- Stara – cała,
- Szydłówek Dolny – cała,
- Turystyczna – cała,
- Warszawska – nr nieparzyste 91-161,
- Wiśniowa – nr nieparzyste 1-13, parzyste 2-8,

- Władysława Orkana – nr parzyste 2-44,
- Zofii Nałkowskiej – cała.

W przeciwieństwie do dwóch wcześniej opisanych podobszarów Szydłówek i Uroczysko nie sąsiadują z resztą obszaru rewitalizacji, stanowiąc swoistą enklawę w północnej części miasta. Uroczysko i Szydłówek to obszar o charakterze wielorodzinnym z budownictwem w dużej mierze z lat 70. XX wieku. Zabudowie o dużej intensywności towarzyszą liczne obiekty użyteczności publicznej i sporo terenów zieleni.

OPIS PROBLEMÓW I POTENCJAŁÓW OBSZARU REWITALIZACJI W SFERZE SPOŁECZNEJ

Na omawianym podobszarze zdiagnozowano wystąpienie wszystkich analizowanych zjawisk kryzysowych w sferze społecznej, większość z nich osiągnęła wartości przekraczające średnią dla miasta.

Największa skala problemów społecznych zidentyfikowanych na Szydłówniku i Uroczysku dotyczy kwestii demograficznych, a także bezrobocia, niskiego kapitału społecznego i niewystarczającego udziału w życiu publicznym i społecznym. Kwestie związane z ubóstwem nie noszą znamion tak dużego kryzysu jak w przypadku dwóch wcześniej opisanych podobszarów.

Pod względem struktury demograficznej podobszar charakteryzuje się dużą liczbą osób w wieku poprodukcyjnym – wypada znacznie gorzej niż przeciętnie w mieście. W 2021 r. wskaźnik odnoszący się do liczby ludności w wieku poprodukcyjnym wyniósł tu bowiem 318,82 (na 1000 osób), przekraczając średnią referencyjną (278,21) o około 15%. Na tej podstawie można uznać, że podobszar starzeje się szybciej niż reszta miasta i z tego powodu wymaga szczególnych działań skierowanych do seniorów i osób ze szczególnymi potrzebami.

Do innych ważnych wyzwań rozwojowych podobszaru należy problem bezrobocia, choć jego skala jest mniejsza niż na pozostałych dwóch podobszarach. Świadczy o tym wartość wskaźnika odnoszącego się do liczba osób bezrobotnych (30,49 na 1000 os.) przy średniej referencyjnej, która w 2021 r. wyniosła 29,64. Również w przypadku osób długotrwale bezrobotnych sytuacja na podobszarze jest gorsza niż przeciętna w mieście – liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1000 osób osiągnęła tu 22,51, przekraczając o około 10% wartość referencyjną dla miasta.

Poniżej zaprezentowano zbiorczo wskaźniki dotyczące zjawiska bezrobocia w Szydłówniku i Uroczysku w odniesieniu do średniej dla miasta.

Tab. 18. Zestawienie wskaźników odnoszących się do zjawiska bezrobocia na podobszarze Szydłówniku i Uroczysko w 2021 r.

Zjawisko bezrobocia	Na podobszarze Szydłówek i Uroczysko	Średnia referencyjna
Liczba osób bezrobotnych na 1000 os.	30,49	29,64
Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1000 os.	22,51	20,72

źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie Kielc

Podobszar charakteryzuje również wysoki udział osób korzystających z systemu pomocy społecznej, choć warto zauważyć, że stopień przekroczenia średnich referencyjny jest tu niższy niż w przypadku pozostałych podobszarów, a w przypadku niektórych rodzajów pomocy nie odnotowano stanu kryzysowego.

W 2021 r. w na podobszarze odnotowano wysoki udział osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Współczynnik osób objętych pomocą przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej kształtował się na poziomie ponad 43 osób/1000 mieszkańców, podczas gdy średni wskaźnik osób objętych pomocą społeczną dla obszaru całego miasta wyniósł 41 osób/1000 mieszkańców.

Problemy związane ze złą sytuacją materialną dotyczą też rodzin mieszkających na podobszarze. Świadczy o tym liczba osób do 18 r. ż. korzystających z dożywiania na 1000. Odnoszący się do tego zagadnienia wskaźnik osiągnął na podobszarze wartość 2,97, przekraczając nieco średnią referencyjną (2,79).

W kontekście odnotowanych na podobszarze problemów związanych ze zjawiskiem starzenia się społeczeństwa, bezrobocia i ubóstwa za pozytywne należy uznać to, że zjawisko bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, nie należy do poważnych. Świadczy o tym stosunkowo niska liczba przyznanych świadczeń z tego tytułu (2,62 na 1000 osób), dwukrotnie mniejsza w porównaniu do średniej dla miasta (4,43).

Także zjawisko ubóstwa wynikające z niepełnosprawności jest mniejsze niż przeciętnie w mieście. W 2021 r. liczba mieszkańców z niepełnosprawnościami pobierających świadczenia z opieki społecznej wyniosła bowiem 28,01 (na 1000 os.) i była o prawie 25% niższa od średniej dla miasta (11,87).

Poniżej zaprezentowano zbiorczo wskaźniki dotyczące zjawiska ubóstwa w Szydłówku i Uroczysku w odniesieniu do średniej dla miasta.

Tab. 19. Zestawienie wskaźników odnoszących się do zjawiska ubóstwa na podobszarze Szydłówek i Uroczysko w 2021 r.

Zjawisko ubóstwa	Na podobszarze Szydłówek i Uroczysko	Średnia referencyjna
Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1000 mieszkańców	43,18	41,13
Liczba osób do 18 roku życia korzystających z dożywiania na 1000	2,97	2,79
Liczba osób, którym przyznano świadczenia opieki społecznej z tytułu bezradności opiekuńczo-wychowawczej na 1000 os.	2,62	4,43
Liczba osób niepełnosprawnych pobierających świadczenia z opieki społecznej na 1000 osób	8,94	11,87

źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie Kielc

W przeciwieństwie do Śródmieścia mieszkańców Szydłówka i Uroczyska cechuje niska aktywność społeczna, świadcząca o pewnej bierności, a także niskim kapitale społecznym. Świadczy o tym wskaźnik odnoszący się do liczby NGO działających na podobszarze. W roku

2021 osiągnął on wartość 1,91 (na 1000 os.) i był tym samym dwukrotnie niższy od średniej wartości dla miasta (4,05).

O aktywności społeczeństwa w życiu publicznym Szydłówka i Uroczyska świadczy też liczba projektów zgłaszanych do budżetu obywatelskiego. Wartość wskaźnika odnoszącego się do tego problemu w latach 2018-2021 wyniosła 1,08 (na 1000 os.) przy średniej dla miasta 1,15, świadcząc o niewystarczającym udziale w życiu społecznym i kulturalnym części mieszkańców.

Jednocześnie trzeba zauważyć, że w przypadku przedstawionych powyżej problemów osiągnięte wartości, choć znacznie niższe niż na podobszarze Śródmieście, są wyższe niż na podobszarze Czarnów.

Poniżej zaprezentowano zbiorczo wskaźniki dotyczące zjawiska aktywności społecznej na Szydłówku i Uroczysku w odniesieniu do średniej dla miasta.

Tab. 20. Zestawienie wskaźników odnoszących się do sfery aktywności społecznej na podobszarze Szydłówek i Uroczysko

Zjawisko aktywności społecznej	Na podobszarze Szydłówek i Uroczysko	Średnia referencyjna
Liczba NGO na 1000 osób (2021 r.)	1,91	4,05
Liczba projektów zgłoszonych w latach 2018-2020 do budżetu obywatelskiego na 1000 osób	1,08	1,15

Źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie Kielc

Za silną stroną Szydłówka i Uroczyska należy uznać to, że jest podobszarem spokojnym dla życia, na którym mieszkańcy czują się bezpiecznie. Świadczy o tym niski wskaźnik odnoszący się do wykroczeń i przestępstw popełnianych na tym terenie, który przyjął tu wartość prawie dwudziestokrotnie niższą (31,04 na 1000 os.) w porównaniu do średniej referencyjnej (599,69).

Ważnym potencjałem obszaru są instytucje związane z pomocą społeczną, w tym:

- MOPR – Rejon Opiekuńczy „Szydłówek” – z siedzibą przy ul. Miodowej 7,
- MOPR – Rejon Opiekuńczy „Uroczysko” – z siedzibą przy ul. Zapolskiej 7 (w sąsiedztwie podobszaru),
- Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie – magazyn – z siedzibą przy ul. Turystycznej 1a,
- Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie – z siedzibą przy ul. Studziennej 2 (w bezpośrednim sąsiedztwie podobszaru),
- Miejski Zespół Orzekania o Niepełnosprawności – z siedzibą przy ul. Zamenhofa 4,
- MOPR – Dział ds. Dialogu Obywatelskiego – z siedzibą przy ul. Bukowej 14,
- Świetlica Socjoterapeutyczna Caritas Diecezji Kieleckiej – z siedzibą przy ul. Turystycznej 3.

Inne organizacje zajmujące się wspieraniem osób narażonych na wykluczenie społeczne lub marginalizację na podobszarze obejmują:

- Fundację „Możesz Więcej” – z siedzibą przy ul. Kasztanowej 12/15,
- Stowarzyszenie „Nadzieja Kielce” – z siedzibą przy ul. Turystycznej 3,
- Ogólnopolskie Forum Poradni Prawnych i Obywatelskich – z siedzibą przy ul. Bukowej 16.

Do najważniejszych instytucji kultury, zlokalizowanych na podobszarze, należy bibliotekę miejską – filia nr 5, która znajduje się przy ul. Warszawskiej 147. Ponadto, działa tu sporo organizacji sportowych, w tym m.in. Sportowy Klub Kick – Boxing Kielce (ul. Warszawska 147), Polski Związek Bilardowy i Fokus – klub bilardowy (ul. Warszawska 151), Salos Cortile Kielce – sekcja pływaków (ul. Marszałkowska 96) czy Soma-Gym siłownia (ul. Warszawska 147).

Potencjał społeczny podobszaru wiąże się też z dziedzictwem niematerialnym tej części Kielc, przeszłością tych okolic. Na położonych w pobliżu zielonych terenach – Wzgórzach Szydłówkowskich – 4 września 1914 r. doszło do ważnego wydarzenia w historii Polski – zaprzysiężenia I Pułku Legionów Polskich, którym dowodził Józef Piłsudski. Postać marszałka, historia legionów i ich roli w odzyskaniu niepodległości może być ważnym potencjałem, który można wykorzystać w działaniach wzmacniających kapitał społeczny żyjącej tu społeczności, budujących ich dumę z miejsca zamieszkania, integrujących ją wokół lokalnego dziedzictwa.

OPIS PROBLEMÓW I POTENCJAŁÓW OBSZARU REWITALIZACJI W SFERZE GOSPODARCZEJ

Leżący w północnej części miasta podobszar pełni przede wszystkim funkcję mieszkaniową, stąd przedsiębiorstwa działające na jego terenie prowadzą przede wszystkim działalność handlową i usługową. W przeszłości ważnym miejscem na gospodarczej mapie tych osiedli, szczególnie Szydłówka odgrywał tzw. ryneček – bazarowy teren przy ul. Wiśniowej – dziś zaniedbany i wymagający prac modernizacyjnych.

Analiza sytuacji gospodarczej wskazuje na stan kryzysowy w tej sferze, świadcząc o niewielkiej atrakcyjności Szydłówka i Uroczyska w oczach przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w mieście. O niskim poziomie przedsiębiorczości świadczy przede wszystkim liczba zarejestrowanych w CEIDG działalności gospodarczych na tym terenie. Odnoszący się do niej wskaźnik wyniósł w 2020 r. 54,58 (na 1000 os.), o jedną trzecią mniej niż wartość referencyjna dla miasta (88,45). W Szydłówku i Uroczysku działa więc stosunkowo niewielu przedsiębiorców, mało powstaje też nowych działalności – wskaźnik dotyczący liczby nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w CEIDG na 1000 osób w latach 2018-2020 kształtował się na poziomie 9,14, również o około jedną trzecią mniej niż średnia dla miasta (14,38). Trzeba zauważyć, że powyższe wskaźniki należą do najgorszych w mieście.

Ryc. 20. Zaniedbane targowisko, tzw. ryneček

Fot. Edyta Tomczyk

Poniżej zaprezentowano zbiorczo wskaźniki dotyczące sytuacji gospodarczej w SzydłóWKu i Uroczysku w odniesieniu do średniej dla miasta.

Tab. 21. Zestawienie wskaźników odnoszących się do sfery aktywności społecznej na podobszarze Szydłówek i Uroczysko

Zjawisko aktywności gospodarczej	Na podobszarze Szydłówek i Uroczysko	Średnia referencyjna
Liczba zarejestrowanych działalności gospodarczych w CEIDG na dzień 31.12.2020 na 1000 osób	54,58	88,45
Liczba nowych zarejestrowań w CEIDG w latach 2018-2020 na 1000 osób	9,14	14,38
Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i poniżej na 1000 osób	4,98	5,09

źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie Kielce

Negatywne zjawiska gospodarcze obecne na podobszarze wiążą się też z ogólną sytuacją na lokalnym rynku pracy – jak zaznaczono w poprzednim podrozdziale podobszar charakteryzuje się stosunkowo dużą liczną osób bezrobotnych i długotrwale bezrobotnych. W tym kontekście za pozytywne należy uznać to, że stosunkowo mało jest wśród nich bezrobotnych z niskim wykształceniem. Odnoszący się do ostatniego z tych zjawisk wskaźnik – liczba osób z

wykształceniem gimnazjalnym lub niższym na 1000 osób – przyjął wartość 4,98, nieco niższą od wartości referencyjnej (5,09).

Silną stroną podobszaru jest też dostępność sklepów spożywczych, ale i wielobranżowych, a także usług (krawiec, warsztat samochodowy) skierowanych do lokalnych mieszkańców. Ważnym potencjałem może być bazar przy Wiśniowej, który choć zaniedbany, o niskiej estetyce, nadal pełni ważną rolę handlową, szczególnie na osiedlu Szydłówek.

OPIS PROBLEMÓW I POTENCJAŁÓW OBSZARU REWITALIZACJI W SFERZE ŚRODOWISKOWEJ

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji ocena sfery środowiskowej obszaru rewitalizacji obejmuje spektrum zagadnień związanych z przekroczeniami standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia lub stanu środowiska. Do zagadnień tej sfery należą przede wszystkim problemy związane z postępującymi zmianami klimatycznymi, w tym charakterystyczne dla większych miast zjawisko tzw. wysp ciepła, suszy czy podtopień. Zgodnie z mapami ryzyka powodziowego, na podobszarze Szydłówek i Uroczysko nie występują obszary zagrożenia powodziowego 1% i 0,2%, jak również aktywne osuwiska.

Jeśli chodzi o inne przekroczenie standardów jakości środowiska, podobszar Szydłówek i Uroczysko nie wykazuje znamion kryzysu, choć można mówić o pewnych problemach w tej sferze. Za najważniejszy można uznać niekorzystne warunki termiczne. Zjawisko, zmierzone za pomocą liczby mieszkańców narażonych na wysokie temperatury, która świadczy o występowaniu zjawiska wysp ciepła – a tym samym o zbyt małej powierzchni terenów zieleni w stosunku do potrzeb, zbyt dużych powierzchniach nieprzepuszczalnych. Wartość wskaźnika dla podobszaru wyniosła 360,69 (na 1000 os.), choć nieco niższa od wartości referencyjnej dla miasta (399,98), świadczy jednak o występowaniu terenów publicznych o wysokich temperaturach w miesiącach ciepłych. Przeciwdziałanie istniejącym wyspom ciepła na podobszarze jest ważne w kontekście dużej liczby osób starszych, które tu mieszkają (patrz podrozdział poświęcony problemom i potencjałom sfery społecznej).

Ponadto, do niekorzystnych ze sfery środowiskowej należy zaliczyć obecność szkodliwych dla zdrowia ludzkiego wyrobów zawierających azbest. Wartość współczynnika, masa wyrobów zawierających azbest do unieszkodliwienia w kilogramach na 1000 osób, na podobszarze rewitalizacji wyniosła 19 517,74, była więc znacząco niższa od wartości referencyjnej dla miasta (51 852,17). Należy też zauważyć, że wyroby azbestowe są konsekwentnie usuwane w mieście zgodnie z rządowym „Programem usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski”, który powinien się zakończyć w 2032 r.

Pozostałe zidentyfikowane w skali miasta zjawiska związane z występowaniem ponadnormatywnego hałasu nie stanowią problemu, gdyż na podobszarze nie stwierdzono przekroczeń poziomu dopuszczalnego hałasu. Zjawisko to, zmierzone za pomocą wskaźnika liczby mieszkańców narażonych na ponadnormatywny hałas wykazało wartość 0,00 (na 1000 os.), przy średniej dla miasta wynoszącej 7,14.

Poniżej zaprezentowano zbiorczo wskaźniki dotyczące zjawiska ze sfery środowiskowej w Szydłówniku i Uroczysku w odniesieniu do średniej dla miasta.

Tab. 22. Zestawienie wskaźników odnoszących się do sfery środowiskowej na podobszarze Szydłówek i Uroczysko

Zjawiska ze sfery środowiskowej	Na podobszarze Szydłówek i Uroczysko	Średnia referencyjna
Liczba mieszkańców na terenach narażonych na wysokie temperatury na 1000 osób	360,69	399,98
Liczba mieszkańców narażona na ponadnormatywny hałas na 1000 osób	0,00	7,14
Ilość wyrobów zawierających azbest do unieszkodliwienia w kg na 1000 osób	19 517,74	51 852,17

źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie Kielc

Do silnych stron podobszaru można zaliczyć stosunkowo dobrą jakość powietrza, co wyróżnia Szydłówek i Uroczysko na tle innych podobszarów. Brak problemów z tzw. niską emisją trzeba przede wszystkim wiązać z nowszym – na tle całego obszaru rewitalizacji – zasobem mieszkaniowym, podłączonym do sieci c.o.

Potencjałem podobszaru jest też błękitno-zielona infrastruktura, której powierzchnia powinna być zwiększana, co przełoży się na zmniejszenie wysokich temperatur w miesiącach ciepłych. Szydłówek i Uroczysko nie są gęsto zabudowane, występuje tu gęsta siatka zieleni przyulicznej, która jednak wymaga waloryzacji. Zielone tereny o dużych przepuszczalnych nawierzchniach obejmują przestrzenie przy blokach, a także:

- Stadion Stasia Tatery (boisko) – ul. Zamenhofska 5,
- Orlik przy SP 27 – ul. Marszałkowska 96,
- boisko do koszykówki – ul. Marszałkowska 98,
- kort tenisowy – ul. Bukowa 3,
- boisko do koszykówki – Bukowa 5.
- Najważniejszym elementem błękitnej infrastruktury jest położony w sąsiedztwie podobszaru Zalew Kielecki (pow. 9 ha), który stanowi duży potencjał rekreacyjny w skali nie tylko lokalnej, ale i całego miasta. Zaniedbany obecnie zalew wymaga prac rehabilitacyjnych i rewaloryzacyjnych, by móc w pełni wykorzystać możliwości, jakie daje.

Ryc. 21. Zróżnicowane tereny zielone obecne na podobszarze

Fot. Edyta Tomczyk

OPIS PROBLEMÓW I POTENCJAŁÓW OBSZARU REWITALIZACJI W SFERZE PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNEJ

Osiedle Uroczysko powstało w latach 70. XX wieku, charakteryzuje się intensywną zabudową wielorodzinną z tzw. „wielkiej płyty”. Zabudowie mieszkaniowej o dużej intensywności towarzyszą liczne obiekty użyteczności publicznej. W części wschodniej stan elewacji budynków mieszkaniowych i wieżowców pozostawia wiele do życzenia. Z kolei Szydłówek to obszar o charakterze wielorodzinnym z lat 70. XX wieku. Stan techniczny budowy mieszkaniowej wskazuje na konieczność przeprowadzenia termomodernizacji. Na obszarze występuje również zabudowa jednorodzinna.

Pomimo ogólnie dobrego w porównaniu do innych części miasta stanu sfery funkcjonalno-przestrzennej badanie terenowe i analiza dokumentów strategicznych wskazują na występowanie na tym terenie pewnych problemów przestrzennych. W Studium¹⁵ Uroczysko oznaczono jest jako obszar wymagający humanizacji istniejącego zespołu oraz wprowadzenia zieleni systemowej. W Strategii Rozwoju Miasta Kielce 2030+ w kierunku Smart City¹⁶

¹⁵ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Kielce, załącznik do uchwały nr LXVII/1217/2014 Rady Miasta Kielce z dnia 6 listopada 2014 roku.

¹⁶ Strategia Rozwoju Miasta Kielce 2030+ w kierunku Smart City. Projekt (18.06.2021), <https://konsultacje.kielce.eu/add/file/1406266502.pdf>.

wskazano na koncentrację problemów społecznych na osiedlu Uroczysku i konieczność jego rewitalizacji.

Z uwagi na rosnącą liczbę mieszkańców podobszaru w wieku starszym, jak i dużej liczby osób ze szczególnymi potrzebami ważna jest też likwidacja lub ograniczanie barier przestrzennych, tworzenie wygodnych chodników i niskich krawężników, polepszanie warunków na przejściach dla pieszych, odpowiednich chodników i krawężników, dbałość o wystarczające oświetlenie, jak i dużą liczbę miejsc, w których można odpocząć.

Ryc. 22. Przykładowe bariery przestrzenno-funkcjonalne na podobszarze

Fot. Edyta Tomczyk

Z badania terenowego wynika, że w przestrzeni podobszaru brakuje miejsc do spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież, w tym w szczególności infrastruktury o przeznaczeniu rekreacyjnym.

Analiza przeprowadzona na potrzeby diagnozy delimitacyjnej zgodnie z ustawą o rewitalizacji zawierała ocenę sfery przestrzenno-funkcjonalnej z uwzględnieniem wymaganych zagadnień, które dotyczą niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych. W przypadku tylko jednego z badanych zjawisk nie wystąpił na podobszarze kryzys, często osiągnięte wyniki ustępują tylko nieznacznie stanowi zidentyfikowanemu w Śródmieściu. Zdiagnozowanym problemem, który wskazuje na stan kryzysowy jest długość

ścieżek rowerowych na podobszarze. Odnoszący się do tego zagadnienia wskaźnik ścieżek na podobszarze rewitalizacji wyniósł 168,76 (m na 100 os.), podczas gdy średnia dla miasta ukształtowała się na poziomie 496,36.

Pozostałe badane rozwiązania komunikacyjne choć nie do końca satysfakcjonujące, na tle miasta nie wyróżniają się szczególnie negatywnie. Większość, choć nie wszyscy mieszkańcy podobszaru mieszka w pobliżu przystanków komunikacji zbiorowej, z których tylko część jest wyposażona w nowoczesne tablice SIDP. To tych zagadnień odnosiły się dwa wskaźniki. Pierwszy dotyczył udziału przystanków komunikacji publicznej niewyposażonych w tablice SIDP w ogólnej liczbie przystanków jednostki – w Szydłówku i Uroczysku wyniósł on 11,11 i był o wiele niższy od wartości referencyjnej dla miasta (84,70). Drugi – liczby mieszkańców poza zasięgiem strefy dostępności do przystanków autobusowych, tj. w odległości ponad 250 m. Dla podobszaru wskaźnik wyniósł 37,22 – jest on ponad czterokrotnie niższy od średniej dla miasta (178,78).

Pozostałe zjawiska ze sfery funkcjonalno-przestrzennej należy zaliczyć do zdecydowanych potencjałów podobszaru. I tak, Szydłówek i Uroczysko posiada dobrze rozwiniętą sieć kanalizacji ścieków – wszyscy mieszkańcy są do niej podłączeni.

Podobszar rewitalizacji charakteryzuje się także bardzo dobrą dostępnością do obiektów wspierających działania społeczne i upowszechniających kulturę w mieście. Wskaźnik liczby mieszkańców poza zasięgiem do strefy dostępności do obiektów infrastruktury społecznej na 1000 dla podobszaru rewitalizacji wyniósł 0, przy wartości referencyjnej dla miasta na poziomie 132,55.

Podobnie kształtował się wskaźnik liczby mieszkańców poza zasięgiem strefy dostępności do terenów zieleni urządzonej oraz obiektów sportu i rekreacji na 1000 osób, którego wartość dla omawianego podobszaru była równa zero, a wartość referencyjna dla miasta wyniosła 137,69. Warto jednak zauważyć, że choć dostępność tych terenów należy do najlepszych w mieście, to z przeprowadzonych badań terenowych wynika, że ich jakość jest niska. Tereny zieleni wymagają rewaloryzacji i dodatkowych nasadzeń, place zabaw i obiekty sportowe wymagają modernizacji.

Rozwiązania przestrzenne obowiązujące na podobszarze należą również do dobrych i nadal aktualnych. Do tego zagadnienia odnosił się wskaźnik udziału powierzchni terenów, dla których w latach 2017-2021 wydano decyzję WZ niezgodne z przeznaczeniem w Studium, który dla podobszaru rewitalizacji wyniósł 0,22 i był około pięciokrotnie niższy od wartości referencyjnej dla miasta (1,03).

Poniżej zaprezentowano zbiorczo wskaźniki dotyczące zjawiska ze sfery funkcjonalno-przestrzennej w Szydłówku i Uroczysku w odniesieniu do średniej dla miasta.

Tab. 23. Zestawienie wskaźników odnoszących się do sfery środowiskowej na podobszarze Szydłówek i Uroczysko

Zjawiska ze sfery funkcjonalno-przestrzennej	Na podobszarze Szydłówek i Uroczysko	Średnia referencyjna
Liczba mieszkańców poza zasięgiem aglomeracji na 1000 osób (dostęp do kanalizacji ściekowej)	0,00	11,73
Liczba mieszkańców poza zasięgiem strefy dostępności do obiektów infrastruktury społecznej na 1000 osób	0,00	132,55
Udział powierzchni terenów, dla których w latach 2017-2021 wydano decyzje WZ niezgodne z przeznaczeniem w studium, w powierzchni jednostki	0,22	1,03
Udział przystanków komunikacji publicznej niewyposażonych w tablice SIDP w ogólnej liczbie przystanków jednostki	11,11	84,70
Liczba mieszkańców poza zasięgiem strefy dostępności do przystanków autobusowych na 1000 osób (więcej niż 250 m)	37,22	178,78
Długość ścieżek rowerowych w m na 1000 osób	81,71	496,36
Liczba mieszkańców poza zasięgiem strefy dostępności do terenów zieleni urządzonej oraz obiektów sportu i rekreacji na 1000 osób	0,00	137,69

źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie Kielc

Do silnych stron podobszaru należą liczne instytucje publiczne i pozarządowe wspierające osoby narażona na wykluczenie społeczne lub marginalizację (patrz podrozdział poświęcony problemom i potencjałom sfery społecznej).

Dużym potencjałem jest też dobra infrastruktura społeczna podobszaru, na którą składają się m.in. placówki edukacyjne: Obecność na podobszarze lub w jego sąsiedztwie instytucji pełniących funkcje społeczne:

publiczne żłobki/przedszkola/szkoły –

- Żłobek Samorządowy nr 15 w Kielcach – ul. Struga 6,
- Przedszkole Samorządowe nr 6 – ul. Bukowa 8,
- Przedszkole Samorządowe nr 9 – ul. Władysława Orkana 32,
- Szkoła podstawowa nr 27 im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego – ul. Marszałkowska 96,
- V Liceum Ogólnokształcące im. ks. Piotra Ściegiennego – ul. Marszałkowska 96);

prywatne żłobki/przedszkola/szkoły –

- Żłobek „Bajka 2” – ul. Szydłówek Górny 10 (w sąsiedztwie podobszaru),
- Przedszkole Złota Rybka (niepubliczne) – ul. Marszałkowska 82,
- Szkoła Podstawowa im. św. Jadwigi w Kielcach (niepubliczna) – ul. Marszałkowska 40,
- Społeczna Szkoła Muzyczna – ul. Bukowa 18.

Podobszar wyróżnia się także usługami związanymi ze zdrowiem. Do działających tu placówek można zaliczyć:

publiczne ośrodki zdrowia, szpitale –

- Przychodnia Rejonowa nr 4 – ul. Zamenhofska 4,
- Przychodnia Rejonowa nr 14 – ul. Warszawska 151,

apteki –

- DOZ Apteka / Punkt szczepień – ul. Warszawska 149A,
- Apteka „Plus Kielce” – ul. Wiśniowa 3,
- Apteka DERLATKA – ul. Warszawska 151,
- Apteka „Uroczysko” – ul. Orkana 11,
- Apteka „Nad Zalewem” – ul. Klonowa 67/LU4.

OPIS PROBLEMÓW I POTENCJAŁÓW OBSZARU REWITALIZACJI W SFERZE TECHNICZNEJ

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji ocena sfery technicznej obszaru rewitalizacji obejmuje przede wszystkim analizę stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym mieszkaniowych, oraz rozwiązań technicznych dotyczących efektywności energetycznej, ochrony środowiska i kwestii dostępności tych obiektów dla osób ze szczególnymi potrzebami.

W przypadku Szydłówka i Uroczyska, których zabudowa powstała w latach 70., sytuację w sferze technicznej należy uznać za dobrą. W przypadku wszystkich badanych zjawisk wartości odnotowane na podobszarze były znacząco lepsze niż średnia dla miasta. I tak, podobszar charakteryzuje się niską liczbą budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1950 r. Świadczy o tym odnoszący się do tego zjawiska wskaźnik, który osiągnął wartość 0,50 (na 1000 os.), przy wartości referencyjnej dla miasta równej 13,10. Również o wiele mniej niż przeciętnie w mieście występuje tu obiektów zabytkowych – wskaźnik liczba obiektów zabytkowych ujętych w gminnej ewidencji zabytków kształtuje się tu na poziomie 0,08 (na 1000 os.), natomiast wartość referencyjna jest wielokrotnie wyższa i wyniosła 3,01.

Na omawianym obszarze nie zdiagnozowano zjawiska kryzysowego związanego z wykorzystywaniem pieców węglowych do ogrzewania budynków, co potwierdza wskaźnik budynków ogrzewanych piecami węglowymi na 1000 osób, który na omawianym podobszarze kształtował się na poziomie równym zero, przy wartości referencyjnej dla miasta 9,33.

Dużym wyzwaniem i barierą rozwojową Szydłówka i Uroczyska jest konieczność dostosowania budynków, w tym i zasobu mieszkaniowego, do potrzeb osób starszych i z niepełnoprawnościami. Zgodnie z danymi przedstawionymi w podrozdziale poświęconym kwestiom społecznym na podobszarze mieszka więcej niż przeciętnie w mieście osób w starszym wieku – trzeba liczyć się też z nim, że zjawisko starzenia się społeczeństwa na podobszarze będzie w następnych latach się pogłębiać.

Poniżej zaprezentowano zbiorczo wskaźniki dotyczące zjawiska ze sfery technicznej w SzydłóWKu i Uroczysku w odniesieniu do średniej dla miasta.

Tab. 24. Zestawienie wskaźników odnoszących się do sfery środowiskowej na podobszarze SzydłóWKu i Uroczysku

Zjawiska ze sfery technicznej	Na podobszarze SzydłóWKu i Uroczysku	Średnia referencyjna
Liczba budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1950 r. na 1000 osób	0,50	13,10
Liczba obiektów zabytkowych ujętych w gminnej ewidencji zabytków na 1000 osób	0,08	3,01
Liczba budynków ogrzewanych piecami węglowymi na 1000 osób	0,00	9,33

źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie Kielc

Za potencjał podobszaru należy uznać dobry stan techniczny dużej części zasobu mieszkaniowego. Znaczna część budynków została wzniesiona już w II połowie XX wieku, w latach 70. Co, ważne rezerwy terenowe sprawiają, że pojawia się też nowe wysokiej jakości budownictwo mieszkaniowe – np. nowo wybudowane osiedle Klonowa Przystań złożone z kilkukondygnacyjnych bloków. Budynki na podobszarze, podłączone do sieci c.o., nie generują też problemów związanych z niską emisją.

Ryc. 23. Przykład nowej zabudowy mieszkaniowej na podobszarze

Fot. Edyta Tomczyk

Dziedzictwo materialne, choć nieliczne, można uznać za potencjał podobszaru – z uwagi na wartość historyczną może ono bowiem przyczynić się do lokalnego rozwoju gospodarczego, przekładając się na ożywienie społeczno-gospodarcze obszaru rewitalizacji.

Do cennych obiektów zabytkowych, wpisanych do gminnej ewidencji zabytków, należy Kościół parafialny p.w. Józefa Robotnika przy ul. Turystycznej 3.

2.3. SYNTEZA DIAGNOZY POGŁĘBIONEJ OBSZARU REWITALIZACJI

Poniżej, w formie podsumowania, przedstawiono syntezę diagnozy szczegółowej obszaru rewitalizacji, obejmującą opis problemów tego terenu ze sfer społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej, a także analizę potrzeb i lokalnych potencjałów rozwojowych, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych

i środowiskowych. Wraz z zaprezentowanym zestawieniem potrzeb wpisuje się ona w wymóg art. 36 ust. 8 pkt 1 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (ustawa wdrożeniowa), pozwalając uznać niniejszy program rewitalizacji za strategię IIT. Problemy zdiagnozowane w poszczególnych podobszarach w dużej mierze pozostają ze sobą zbieżne – stąd cały obszar rewitalizacji charakteryzuje się podobnymi potrzebami.

Poniżej w formie podsumowania zaprezentowano najważniejsze, opisane w poprzednich podrozdziałach, zidentyfikowane problemy poszczególnych podobszarów w podziale na sfery problemowe – społeczną, gospodarczą, środowiskową oraz przestrzenno-funkcjonalną i techniczną. Zestawienie problemów świadczy o dużej zbieżności zjawisk kryzysowych na wszystkich podobszarach, szczególnie w sferze społecznej oraz środowiskowej i przestrzenno-funkcjonalnej.

Tab. 25. Problemy zdiagnozowane na podobszarach rewitalizacji w podziale na sfery i podobszary

Sfera	Problemy	Podobszar Śródmieście	Podobszar Czarnów	Podobszar Szydłówek i Uroczysko
Społeczna	Niekorzystne tendencje demograficzne – starzenie się społeczeństwa	X	X	X
	Ponadprzeciętny poziom bezrobocia i jego niekorzystna struktura, tj. duży udział osób długotrwale pozostających bez pracy	X	X	X
	Wysoka koncentracja ubóstwa	X	X	X
	Zagrożenie marginalizacją i wykluczeniem społecznym z powodu ubóstwa, niepełnosprawności lub wieku	X	X	X
	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	X	X	
	Niski poziom poczucia bezpieczeństwa spowodowany wysoką liczbą wykroczeń	X		
	Niski poziom aktywności społecznej mieszkańców, niski kapitał społeczny	X	X	X
	Niewystarczający udział w życiu publicznym		X	X
Gospodarcza	Niski wskaźnik przedsiębiorczości		X	X
	Relatywnie słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw	X		
	Obciążenie demograficzne osobami w wieku poprodukcyjnym	X	X	X

	Wysoki odsetek osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym	X	X	
Środowiskowa	Niekorzystne warunki termiczne („wysypy ciepła”)	X	X	X
	Obniżona jakość powietrza atmosferycznego spowodowana niską emisją	X	X	
	Występowanie odpadów niebezpiecznych oraz wyrobów zawierających azbest	X	X	X
	Występowanie ponadnormatywnego hałasu	X	X	
Przestrzenno-funkcjonalna	Występowanie zdegradowanych, niezagospodarowanych przestrzeni publicznych i półpublicznych	X	X	X
	Niska estetyka zagospodarowania przestrzeni publicznych i półpublicznych	X	X	X
	Niedostatek miejsc integracji, wypoczynku i rekreacji oraz niski udział wysokiej jakości zieleni w przestrzeniach publicznych		X	X
	Niski stopień wyposażenia w infrastrukturę rowerową umożliwiającą sprawne i bezpieczne korzystanie z roweru jako alternatywnego środka do przemieszczania		X	X
	Występowanie barier architektonicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami i starszych	X	X	X
Techniczna	Duża liczba obiektów wpisanych do rejestru zabytków lub/iGEZ wymagających remontów i modernizacji	X		
	Ponadprzeciętna liczba budynków wybudowanych przed 1950 r. wymagających remontów i modernizacji	X		
	Występowanie budynków niepodłączonych do sieci miejskiej, ogrzewanych indywidualnie	X		

źródło: opracowanie własne

Przeprowadzona w poprzednim podrozdziale analiza deficytów poszczególnych podobszarów pozwoliła na określenie głównych potrzeb rewitalizacyjnych, które stanowią podstawę do wyznaczenia celów rewitalizacji i kształtu planowanej interwencji rewitalizacyjnej.

W tabeli poniżej zaprezentowano zbiorczo potrzeby obszaru rewitalizacji w podziale na poszczególne podobszary i sfery – społeczną, gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną i techniczną. Podobnie jak w przypadku zestawienia ukazującego problemy także w odniesieniu do potrzeb obserwuje się duże podobieństwa.

Tab. 26. Potrzeby zdiagnozowane na podobszarach rewitalizacji w podziale na sfery i podobszary

Sfera	Potrzeby	Podobszar Śródmieście	Podobszar Czarnów	Podobszar Szydłówek i Uroczysko
Społeczna	Wsparcie grup wykluczonych społecznie lub narażonych na marginalizację z powodu ubóstwa przez organizację aktywnej pomocy instytucjonalnej i pozainstytucjonalnej i wdrażanie programów aktywizujących	X	X	X
	Aktywizowanie zawodowe mieszkańców, m.in. przez stworzenie adekwatnej oferty edukacyjnej	X	X	X
	Wsparcie rodzin w celu poprawy ich funkcjonowania społecznego i wychowawczego	X	X	X
	Aktywizacja społeczna grup narażonych na marginalizację, szczególnie osób w wieku starszym	X	X	X
	Budowanie wspólnoty mieszkańców w celu podniesienia kapitału społecznego, wzmacnianie tożsamości lokalnej i poczucia związku z miejscem zamieszkania	X	X	X
	Podwyższenie poziomu bezpieczeństwa na podobszarze rewitalizacji, przeciwdziałania występowaniu wykroczeń i przestępstw.	X		
	Promocja instytucji wspierających rozwój przedsiębiorczości oraz postaw przedsiębiorczości.	X	X	X
Gospodarcza	Wykreowanie podobszaru jako miejsca prestiżowego dla prowadzenia działalności gospodarczej	X	X	X
	Ograniczenie działalności branż niepożądanych wpływających negatywnie na atrakcyjność gospodarczą, tj. lombardy, sklepy z alkoholem czy firmy pożyczkowe.	X		
	Promocja instytucji wspierających rozwój przedsiębiorczości oraz postaw przedsiębiorczości.	X	X	X
	Podnoszenie kompetencji zawodowych i wiedzy wśród osób bezrobotnych z niskim wykształceniem	X	X	X
Środowiskowa	Ograniczenie zjawiska występowania tzw. wysp ciepła	X	X	X
	Kontynuacja miejskiej polityki niskoemisyjnej	X	X	
	Dalsze usuwanie wyrobów azbestowych	X	X	X
	Poprawa komfortu akustycznego		X	
Przestrzenno-funkcjonalna	Poprawa ogólnej estetyki i wizerunku podobszaru, w tym poprawa jakości przestrzeni publicznych i półpublicznych, terenów zieleni oraz przestrzeni	X	X	X
	Wykreowanie ogólnodostępnych, atrakcyjnych miejsc integracji społecznej i aktywizacji dla mieszkańców podobszaru		X	X

	Zagospodarowanie zdegradowanych, niezagospodarowanych przestrzeni publicznych i półpublicznych	X	X	X
	Dalszy rozwój infrastruktury rowerowej		X	X
	Niwelowanie barier przestrzennych i architektonicznych w celu zapewnienia dostępności	X	X	X
Techniczna	Konieczność remontu i modernizacji budynków wnieionych przed 1950 r.	X		
	Konieczność remontu i modernizacji obiektów zabytkowych	X		
	Likwidacja przestarzałych źródeł ciepła	X		

Źródło: opracowanie własne

Ostatnim zestawieniem, syntetyzującym szczegółową analizę podobszarów rewitalizacji, jest, przedstawiony w tabeli poniżej, wykaz potencjałów opracowany w podziale na sfery problemowe.

Tab. 27. Potencjały obszaru rewitalizacji w podziale na sfery i podobszary

Sfera	Podobszar	Potencjały
Społeczna	Śródmieście	<p>Z uwagi na pełnione funkcje reprezentacyjne, administracyjne i edukacyjne podobszar pełni ważną rolę nie tylko dla mieszkańców podobszaru, ale i całego miasta oraz przyjezdnych</p> <p>Duża liczba instytucji związanych z pomocą społeczną i przeciwdziałaniem wykluczeniu społecznemu</p> <p>Duża liczba różnorodnych instytucji kultury, które mogą pełnić ważną rolę aktywizacyjną poprzez działania skierowane do grup narażonych na marginalizację</p> <p>Duża liczba organizacji pozarządowych, które mogą stać się ważnymi interesariuszami planowanego procesu rewitalizacji</p> <p>Bogate dziedzictwo kulturowe ważnym potencjałem do wzmacniania tożsamości lokalnej, a także rozwoju społeczno-gospodarczego podobszaru</p> <p>Duża dostępność publicznych usług edukacyjnych</p>
	Czarnów	<p>Obecność na podobszarze instytucji związanych z pomocą społeczną i przeciwdziałaniem wykluczeniu społecznemu</p> <p>Poczucie bezpieczeństwa mieszkańców związanych z małą liczbą wykroczeń</p> <p>Obecność na obszarze organizacji pozarządowych, głównie sportowych, które mogą wspierać grupy narażonych na marginalizację społeczną</p> <p>Obecność na podobszarze instytucji kultury, które mogą pełnić ważną rolę aktywizacyjną poprzez działania skierowane do grup narażonych na marginalizację</p> <p>Duża dostępność publicznych usług edukacyjnych</p>

	Szydłówek i Uroczysko	<p>Obecność na podobszarze instytucji związanych z pomocą społeczną i przeciwdziałaniem wykluczeniu społecznemu</p> <p>Poczucie bezpieczeństwa mieszkańców związanych z małą liczbą wykroczeń</p> <p>Obecność na obszarze organizacji pozarządowych, głównie sportowych, które mogą wspierać grupy narażonych na marginalizację społeczną</p> <p>Obecność na podobszarze instytucji kultury, które mogą pełnić ważną rolę aktywizacyjną poprzez działania skierowane do grup narażonych na marginalizację</p> <p>Duża dostępność publicznych usług edukacyjnych</p> <p>Niematerialne dziedzictwo kulturowe o ponadlokalnym charakterze związane z legendą legionów i postacią Józefa Piłsudskiego</p>
Gospodarcza	Śródmieście	<p>Centralne położenie podobszaru korzystnie wpływa na jego potencjał gospodarczy, a koncentracja najważniejszych dla miasta usług publicznych i komercyjnych gwarantuje jego centrotwórczy charakter</p> <p>Duża liczba podmiotów gospodarczych prowadzących działalność usługową i handlową na podobszarze</p> <p>Duża liczba nowo rejestrowanych podmiotów gospodarczych na podobszarze świadczących o jego atrakcyjności gospodarczej</p> <p>Działalność instytucji wspierających rozwój przedsiębiorczości</p>
	Czarnów	<p>Podobszar pełni ważne w skali miasta funkcje usługowe, składowe i przemysłowe i generuje miejsca pracy</p> <p>Istnienie na podobszarze dużego zakładu z rozpoznawalną w skali kraju marką (Majonez Kielecki)</p> <p>Działalność instytucji wspierających rynek pracy (Powiatowy Urząd Pracy)</p> <p>Dobre nasycenie obiektami handlowo-usługowymi</p>
	Szydłówek i Uroczysko	<p>Dobre nasycenie obiektami handlowo-usługowymi</p> <p>Brak osób bezrobotnych z niskim wykształceniem</p>
Środowiskowa	Śródmieście	<p>Rozległa i relatywnie dobrze utrzymana zielono-błękitna infrastruktura, umożliwiająca działania mające na celu przeciwdziałanie tzw. wyspom ciepła, a także rozwój funkcji wypoczynkowej, aktywizacyjnej i integracyjnej</p> <p>Obecność gęstej siatki zieleni przyulicznej, która wraz z Plantami stanowią korytarz ekologiczny</p>
	Czarnów	<p>Zasoby zielonej infrastruktury, w tym Parku Górki Czarnowskie, umożliwiające dalsze działania mające na celu przeciwdziałanie tzw. wyspom ciepła, a także rozwój funkcji wypoczynkowej, aktywizacyjnej i integracyjnej</p> <p>Istnienie wolnych terenów z pewną ilością zieleni, które można przekształcić w tereny zieleni uporządkowanej w ramach przeciwdziałania tzw. wyspom ciepła</p> <p>Obecność gęstej siatki zieleni przyulicznej</p> <p>Brak przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu</p>
	Szydłówek i Uroczysko	<p>Brak problemów związanych z tzw. niską emisją</p> <p>Zasoby błękitno-zielonej infrastruktury, w tym terenów zieleni o przepuszczalnych powierzchniach i zieleni międzyblokowej, umożliwiające dalsze działania mające na celu przeciwdziałanie tzw. wyspom ciepła, a także rozwój funkcji wypoczynkowej, aktywizacyjnej i integracyjnej</p> <p>Obecność gęstej siatki zieleni przyulicznej</p> <p>Brak przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu</p> <p>Obecność położonego w sąsiedztwie podobszaru Zalewu Kieleckiego</p>

Funkcjonalno-przestrzenna	Śródmieście	<p>Obecność miejskich przestrzeni publicznych o cechach reprezentacyjnych, w tym rynku i zespołu pałacowo-parkowego</p> <p>Historyczna tkanka miejska podobszaru miejscami cechującymi się wysoką wartością kulturową</p> <p>Historyczny układ urbanistyczny miasta, wpisany do rejestru zabytków, stanowiący o tożsamości i początkach miasta, istotny dla mieszkańców z punktu widzenia historii i tradycji, będący podstawowym czynnikiem motywacyjnym do rozwoju turystycznego, kulturalnego i gospodarczego</p> <p>Niezabudowane i niezagospodarowane tereny na podobszarze umożliwiają uzupełnienie zabudowy w brakujące funkcje i poprawę jego atrakcyjności</p> <p>Dobra dostępność komunikacyjna i dobrze rozbudowana sieć ścieżek rowerowych,</p> <p>Dostępność terenów zielonych i oraz obiektów sportu i rekreacji,</p> <p>Dobry dostęp do obiektów infrastruktury społecznej i koncentracja obiektów użyteczności publicznej</p> <p>Dobrze rozwinięta infrastruktura sieci wodociągowej i kanalizacyjnej</p>
	Czarnów	<p>Niezabudowane i niezagospodarowane tereny na podobszarze umożliwiają uzupełnienie zabudowy w brakujące funkcje i poprawę jego atrakcyjności</p> <p>Dobra dostępność komunikacyjna,</p> <p>Dostępność terenów zielonych i oraz obiektów sportu i rekreacji,</p> <p>Dobry dostęp do obiektów infrastruktury społecznej i koncentracja obiektów użyteczności publicznej</p> <p>Dobrze rozwinięta infrastruktura sieci wodociągowej i kanalizacyjnej</p>
	Szydłówek i Uroczysko	<p>Niezabudowane i niezagospodarowane tereny na podobszarze umożliwiają uzupełnienie zabudowy w brakujące funkcje i poprawę jego atrakcyjności</p> <p>Dobra dostępność komunikacyjna</p> <p>Dostępność terenów zielonych i oraz obiektów sportu i rekreacji</p> <p>Dobry dostęp do obiektów infrastruktury społecznej i koncentracja obiektów użyteczności publicznej</p> <p>Dobrze rozwinięta infrastruktura sieci wodociągowej i kanalizacyjnej</p>
Techniczna	Śródmieście	<p>Duża liczba zabytków kultury materialnej warunkujących ponadprzeciętne walory zabytkowe podobszaru</p> <p>Relatywnie dobre wyposażenie podobszaru w infrastrukturę techniczną</p> <p>Możliwość podłączenia budynków do miejskiej sieci ciepłowniczej, w tym lokali komunalnych wyposażonych w indywidualne piece</p>
	Czarnów	<p>Dobry stan techniczny stosunkowo dużej części zasobu mieszkaniowego</p> <p>Dobre wyposażenie podobszaru w infrastrukturę techniczną, w tym w sieć c.o.</p> <p>Rezerwy terenowe pod nowe budownictwo mieszkaniowe</p> <p>Materialne dziedzictwo kulturowe, które z uwagi na wartość historyczną może przyczynić się do lokalnego rozwoju gospodarczego, przekładając się na ożywienie społeczno-gospodarcze obszaru rewitalizacji</p>
	Szydłówek i Uroczysko	<p>Dobry stan techniczny stosunkowo dużej części zasobu mieszkaniowego</p> <p>Dobre wyposażenie podobszaru w infrastrukturę techniczną, w tym w sieć c.o.</p> <p>Rezerwy terenowe pod nowe budownictwo mieszkaniowe</p>

źródło: opracowanie własne

Przedstawione powyżej zestawienia potrzeb rewitalizacyjnych, wynikające ze zdiagnozowanych problemów, jak i katalog lokalnych potencjałów rozwojowych, stanowią podstawę do zaplanowania adekwatnej, „skrojonej na miarę” interwencji, która tworzona jest zgodnie z paradygmatem zrównoważonego rozwoju, dzięki czemu można mówić o jej zintegrowanym i kompleksowym charakterze.

Analizowane zagadnienia w podziale na sfery – społeczną, gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną i techniczną – stanowią, wynikające z koncepcji rewitalizacji, uszczegółowienie wymiarów społecznego, gospodarczego i środowiskowego, które wyróżnia się w ramach teorii zrównoważonego rozwoju. Przedstawione powyżej zagadnienia są wzajemnie powiązane pod względem społecznym, gospodarczym i środowiskowym, co warunkuje ich możliwość ich przemiany w zintegrowaną i kompleksową interwencję, która daje szansę na całościowe i trwałe wyprowadzenie wyznaczonych podobszarów ze stanu kryzysowego lub trwałe ograniczenie negatywnych zjawisk występujących na tych terenach. O powiązaniach poszczególnych wymiarów przedstawionych powyżej potrzeb i potencjałów przesądza tak ich rewitalizacyjny charakter, jak i prymat problemów społecznych, które stanowią niezbędny element do uruchomienia procesu rewitalizacji. W przypadku Kielc podobszary wykazują się licznymi i głębokimi problemami o charakterze społecznym, którym towarzyszą różnorodne problemy z innych sfer. Zaspokojenie potrzeb gospodarczych i środowiskowych będzie skutkowało poprawą jakości życia i funkcjonowania mieszkańców podobszarów jako członków kieleckiej społeczności. Z kolei zaspokojenie potrzeb społecznych będzie możliwe wraz z odpowiedzią na potrzeby gospodarcze i środowiskowe. Potrzeby z poszczególnych sfer są zatem ze sobą powiązane i wzajemnie się warunkują. Dlatego realizacja potrzeb wpisujących się w wymiar społeczny będzie miała przełożenie na inne wymiary i odwrotnie. W podobny sposób są ze sobą powiązane zidentyfikowane potencjały, które wzajemnie wzmacniają wymiary społeczny, gospodarczy i środowiskowy planowanej interwencji.

3. INTEGRALNOŚĆ SYSTEMU WIZJI, CELÓW I KIERUNKÓW DZIAŁAŃ

3.1. USPÓJNIONA WIZJA OBSZARU REWITALIZACJI KIELC

Podstawą wizji stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu interwencji rewitalizacyjnej jest analiza problemów i potrzeb danego terenu przeprowadzona na etapie diagnozy szczegółowej. Obecny obszar rewitalizacji obejmuje centrum miasta – fragment dzielnicy Śródmieście oraz tereny leżące na tzw. dawnych osiedlach komunalnych Czarnów oraz Szydłówek i Uroczysko. Centrum, na którym od 2007 roku toczyły się działania rewitalizacyjne, było uznane za zdegradowane podczas badania diagnostycznego przeprowadzonego w trakcie prac nad Lokalnym Programem Rewitalizacji obszarów miejskich, przemysłowych, powojkowych w mieście Kielce w latach 2014-2020 (LPR 2014-2020). W trakcie wykonanego na potrzeby niniejszego GPR dania diagnostycznego okazało się, że oprócz Śródmieścia osiedla Czarnów oraz Szydłówek i Uroczysko także cechuje wysoki stopień i skala degradacji – w rezultacie tereny te stały się częścią obszaru rewitalizacji.

Obecnie przygotowywany proces rewitalizacji należy postrzegać jako szeroko rozumianą kontynuację wcześniejszej interwencji. Dotyczy to zwłaszcza podobszaru Śródmieście, którego obszar zawiera się w terenie wcześniejszej interwencji. Pozostałe dwa podobszary, sąsiadujące (Czarnów) lub położone w pobliżu (Szydłówek i Uroczysko) także leżą w centralnej części Kielc, wykazując ze Śródmieściem powiązania funkcjonalno-przestrzenne i środowiskowe, a przede wszystkim podobny rys, jeśli chodzi o problemy społeczne. Analiza problemów i potrzeb wszystkich podobszarów nie tylko w sferze społecznej, ale i gospodarczej, środowiskowej, funkcjonalno-przestrzennej i technicznej wykazała dużą zbieżność, stąd część strategiczną programu postanowiono opracować dla całego obszaru rewitalizacji. Przedstawiona poniżej wizja dotyczy więc całego obszaru – stanu po przeprowadzeniu procesu na tym terenie. Wizja wiąże się z celami rewitalizacji, stanowiąc ich ucieleśnienie. Głównym celem planowanych działań jest przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu przez wielowymiarową aktywizację mieszkańców obszaru rewitalizacji i podnoszenie ich kapitału społecznego, a także poprawa jakości przestrzeni publicznej, dostępności, środowiska naturalnego oraz wykorzystanie zidentyfikowanych potencjałów tego terenu. Sformułowana w duchu zrównoważonego rozwoju wizja dobrze wpisuje się w prowadzoną politykę ogólnorozwojową miasta wyrażoną w dokumentach strategicznych i planistycznych, przede wszystkim w obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Kielce oraz Strategię Rozwoju Miasta Kielce 2030+ w kierunku Smart City, stanowiąc przedłużenie koncepcji prowadzenia działań rewitalizacyjnych na terenach zdegradowanych.

Poniżej zaprezentowano uspojnioną wizję dla wyznaczonych podobszarów rewitalizacji, o zintegrowanym i całościowym charakterze. Wizja prezentuje stan po przeprowadzeniu procesu rewitalizacji, czyli zakończeniu perspektywy obowiązywania GPRK (2030 r.).

Po znacznym ograniczeniu dysfunkcji rozwojowych obszar rewitalizacji w Kielcach zaczyna rozwijać się w sposób zrównoważony – rozwojowi sfery społecznej harmonijnie towarzyszy rozwój sfery środowiskowej i gospodarczej na każdym z podobszarów.

Działania rewitalizacyjne przyczyniły się do aktywizacji społecznej i obywatelskiej mieszkańców obszaru. Dzięki rozbudowie, intensyfikacji i sprofilowaniu oferty usług społecznych, edukacyjnych, sportowych i kulturalnych podniósł się kapitał społeczny lokalnej społeczności – osoby starsze, dzieci i młodzież biorą udział w różnorodnych zajęciach, rozwijając swoje kompetencje, wiedzę i umiejętności.

Dzięki poprawie dostępności i jakości usług publicznych zostały ograniczone rozmaite problemy społeczne skutkujące wykluczeniem i marginalizacją społeczną. Osoby narażone na marginalizację z powodu ubóstwa i bezrobocia włączają się w różne wymiary życia społecznego i wracają na rynek pracy.

Dojrzała pod względem partycypacyjnym lokalna społeczność angażuje się w życie osiedli i całego miasta, co przekłada się na dbałość o swoje otoczenie, działania sąsiedzkie, zgłaszanie inicjatyw i projektów do budżetu obywatelskiego oraz udział w głosowaniach.

Lepsza jakość życia mieszkańców obszaru rewitalizacji wiąże się z poprawą stanu środowiska i jakości przestrzeni publicznych oraz półpublicznych. Uporządkowaniu, jak i zagospodarowaniu terenów nieużytkowanych lub zdegradowanych towarzyszą nasadzenia roślinności – drzew, krzewów, trawy i kwiatów – co nie tylko przekłada się na poprawę estetyki obszaru rewitalizacji, ale także służy mitygacji zmian klimatycznych. Zwiększenie powierzchni nieuszczelnionych terenów zielonych skutkuje ograniczeniem występujących na obszarze rewitalizacji wysokich temperatur w miesiącach ciepłych – tzw. wysp ciepła charakterystycznych dla miejskich obszarów zurbanizowanych.

Zagospodarowane tereny publiczne i półpubliczne – przestrzenie międzyblokowe i podwórka – zostały poddane modernizacji i wyposażone w małą architekturę, dzięki czemu znacząco podniosła się ich jakość. Zostały też utworzone nowe przestrzenie służące zaspokajaniu różnorodnych potrzeb mieszkańców, w tym rekreacyjno-wypoczynkowych, sportowych i kulturalnych. Odnowa terenów umożliwia podejmowanie inicjatyw przez publiczne instytucje, jak i oddolnych – przez mieszkańców. Atrakcyjnie zagospodarowana lub zrewaloryzowana przestrzeń o nowych funkcjach sprzyja integracji społecznej – aktywni mieszkańcy chętnie spędzają czas wolny na świeżym powietrzu. Dzięki ograniczeniu barier przestrzennych podniosła się jakość życia grup narażonych na marginalizację – osób w starszym wieku i z potrzebami w zakresie niepełnosprawności. Interwencja rewitalizacyjna objęła także poprawę stanu infrastruktury technicznej (drogowej) na obszarze rewitalizacji, co dodatkowo przyczyniło się do ograniczenia barier przestrzennych.

Polepszył się też stan technicznych budynków mieszkalnych, które poddano pracom termomodernizacyjnym i remontowym. Oprócz prac remontowych kontynuowano politykę zwiększenia efektywności energetycznej. Przełożyło się to poprawę warunków środowiskowych, w tym jakości powietrza. Gminny zasób mieszkaniowy powiększył się o nowe mieszkania socjalne przeznaczone dla różnych grup potrzebujących.

Kontynuacja prac restauracyjnych w obiektach zabytkowych przede wszystkim jego części Śródmiejskiej – oprócz korzystnych zmian przestrzenno-funkcjonalnych i środowiskowych – doprowadziła do dalszej poprawy wizerunku obszaru rewitalizacji, podniesienia jego estetyki i atrakcyjności. Dzięki remontom i pracom modernizacyjnym polepszył się też stan budynków użyteczności publicznej, co dodatkowo wpłynęło na poprawę jakości życia mieszkańców.

Odnowiony obszar rewitalizacji, na którym organizowane są cykliczne imprezy kulturalne, jest miejscem, w którym spędzają czas mieszkańcy całego miasta. W rezultacie procesu rewitalizacji nastąpiła poprawa warunków do prowadzenia działalności gospodarczej i, w konsekwencji, trwałe ożywienie gospodarcze oparte na pożądanym i potrzebnym usługach oraz handlu. Przeprowadzone kompleksowe działania rewitalizacyjne spowodowały wzrost liczby osób przyjeżdżających do Kielc w celach turystycznych i biznesowych, stając się siłą napędową rozwoju całego miasta.

Ujęta w ten sposób wizja stanu obszaru rewitalizacji jest wyzwaniem do realizacji w ramach opracowanego programu rewitalizacji do 2030 roku. W przypadku nieosiągnięcia do tego czasu wszystkich założeń, proces rewitalizacji będzie kontynuowany na podstawie nowej wersji dokumentu.

3.2. INTEGRACJA WIZJI, CELÓW, KIERUNKÓW DZIAŁAŃ I PRZEDSIĘWIEĆ

Z tak sformułowanej wizji płyną trzy dopełniające się cele, które odnoszą się zarówno do zidentyfikowanych problemów obszaru rewitalizacji, jak i uwzględniają potrzeby lokalnej społeczności. Uszczegółowieniem przyjętych celów są wyprowadzone z nich kierunki działań. Siatka celów procesu rewitalizacji i kierunków działań na wyznaczonym obszarze została zaprezentowana poniżej.

Cel 1. Wysoka aktywność społeczno-gospodarcza

K.1.1. Poprawa aktywności społecznej i oferty przemysłu czasu wolnego

K.1.2. Podniesienie atrakcyjności gospodarczej obszaru rewitalizacji

Cel 2. Wysoka atrakcyjność obszaru rewitalizacji

K.2.1. Poprawa stanu zagospodarowania przestrzeni publicznych

K.2.2. Rozwój zielonej infrastruktury i poprawa jej jakości

K.2.3. Poprawa stanu zabytkowej zabudowy oraz budynków użyteczności publicznej

Cel. 3 Wysoka jakość życia mieszkańców

K.3.1. Poprawa stanu technicznego zabudowy mieszkaniowej

K.3.2. Poprawa dostępności obszaru rewitalizacji

Identyfikację wyzwań strategicznych GPRK cechuje podejście zintegrowane:

- przyjęte cele i kierunki działań zostały zintegrowane – uspołnione z wnioskami płynącymi z diagnozy szczegółowej obszaru rewitalizacji; w ramach diagnozy poszczególnych podobszarów – Śródmieście, Czarnów oraz Szydłówek i Uroczysko – przeanalizowano problemy występujące na tych terenach, na podstawie których sformułowano potrzeby rewitalizacyjne; diagnoza została uzupełniona o zidentyfikowane potencjały rozwojowe, dzięki czemu osiągnięto integrację działań rozwojowych, skoncentrowanych na wyprowadzaniu obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego przy wzmacnianiu jego mocnych stron, umożliwiających szybszy rozwój;
- zastosowana komplementarność problemowa umożliwiła zaobserwowanie powiązań między dysfunkcjami obszaru rewitalizacji, które zostały przeanalizowane w podziale na sferę społeczną oraz sfery pozaspołeczne (gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną i techniczną). Na podstawie tak przeprowadzonej analizy zdefiniowano następnie dopełniające się cele, oddziałujące na ustalone negatywne zjawiska;
- cele i kierunki działań GPR oraz wynikające z nich przedsięwzięcia rewitalizacyjne zostały zintegrowane – ujednoczone z zakresem wsparcia programu operacyjnego Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego na lata 2021-2027 (FEŚ) (w szczególności w kontekście Priorytetu 6 – Rozwój zrównoważony terytorialnie, CS 5(ii); zastosowanie takiego podejścia umożliwia wykorzystanie przy opisie przedsięwzięć wskaźników produktu i rezultatu powiązanych z realizacją FEŚ;
- rodzaje przedsięwzięć rewitalizacyjnych zostały także zintegrowane w ramach samego programu rewitalizacji; do procesu jego tworzenia zaproszono wszystkich interesariuszy i partnerów współpracujących z miastem Kielce, w tym partnerów społeczno-gospodarczych; zgodnie z założeniem proces rewitalizacji powinien bowiem objąć różne sektory gospodarki i polityki publicznej, umożliwiając włączenie rozmaitych partnerów procesu rewitalizacji i różnorodnych źródeł finansowania planowanych przedsięwzięć.

Poniżej w syntetyczny sposób przedstawiono powiązania między zidentyfikowanymi problemami obszaru a celami rewitalizacyjnymi oraz podporządkowanymi im kierunkami działań i podstawowymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi, które stanowią główną oś interwencji.

Tab. 28. Powiązania między problemami obszaru rewitalizacji a elementami wizji, celami, kierunkami i podstawowymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi

Elementy wizji:		
<p>Po znacznym ograniczeniu dysfunkcji rozwojowych obszar rewitalizacji w Kielcach zaczyna rozwijać się w sposób zrównoważony – rozwojowi sfery społecznej harmonijnie towarzyszy rozwój sfery środowiskowej i gospodarczej na każdym z podobszarów.</p> <p>Działania rewitalizacyjne przyczyniły się do aktywizacji społecznej i obywatelskiej mieszkańców obszaru. Dzięki rozbudowie, intensyfikacji i sprofilowaniu oferty usług społecznych, edukacyjnych sportowych i kulturalnych podniósł się kapitał społeczny lokalnej społeczności – osoby starsze, dzieci i młodzież biorą udział w różnorodnych zajęciach, rozwijając swoje kompetencje, wiedzę i umiejętności.</p> <p>Dzięki poprawie dostępności i jakości usług publicznych zostały ograniczone różnego rodzaju problemy społeczne, w szczególności skutkujące wykluczeniem i marginalizacją społeczną. Osoby narażone na marginalizację z powodu ubóstwa i bezrobocia włączają się w różne wymiary życia społecznego i wracają na rynek pracy.</p> <p>Dojrzała pod względem partycypacyjnym lokalna społeczność angażuje się w życie osiedli i całego miasta, co przekłada się na dbałość o swoje otoczenie, działania sąsiedzkie, zgłaszanie inicjatyw i projektów do budżetu obywatelskiego oraz udział w głosowaniach.</p> <p>Atrakcyjnie zagospodarowana lub zrewaloryzowana przestrzeń o nowych funkcjach sprzyja integracji społecznej – aktywni mieszkańcy chętnie spędzają czas wolny na świeżym powietrzu.</p> <p>Odnowiony obszar rewitalizacji, na którym organizowane są cykliczne imprezy kulturalne, jest miejscem, w którym spędzają czas mieszkańcy całego miasta. W rezultacie procesu rewitalizacji nastąpiła poprawa warunków do prowadzenia działalności gospodarczej i, w konsekwencji, trwałe ożywienie gospodarcze oparte na pożądanym i potrzebnym usługach. Przeprowadzone kompleksowe działania rewitalizacyjne spowodowały wzrost liczby osób przyjeżdżających do Kielc w celach turystycznych i biznesowych, stając się siłą napędową rozwoju całego miasta.</p>		
Cel 1. Wysoka aktywność społeczno-gospodarcza		
Główne problemy	Kierunki działań	Przedsięwzięcia
<p>Wymiar: aktywność społeczna i kapitał społeczny, marginalizacja i wykluczenie społeczne</p> <ul style="list-style-type: none"> – niski poziom aktywności społecznej mieszkańców (<i>sfera społeczna</i>) – niski kapitał społeczny (<i>sfera społeczna</i>) – niewystarczający udział w życiu publicznym (<i>sfera społeczna</i>) <ul style="list-style-type: none"> – niedostatek miejsc integracji, wypoczynku i rekreacji oraz niski udział wysokiej jakości zieleni w przestrzeniach publicznych (<i>sfera przestrzenno-funkcjonalna</i>) – zagrożenie marginalizacją i wykluczeniem społecznym z ubóstwa (<i>sfera społeczna</i>) – obciążenie demograficzne osobami w wieku poprodukcyjnym (<i>sfera społeczna</i>) 	<p>K.1.1. Poprawa aktywności społecznej i oferty przemysłu czasu wolnego</p>	<ul style="list-style-type: none"> – nr 1. Poprawa aktywności mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez budowę strefy wypoczynku oraz placów zabaw – nr 2. Poprawa aktywności ruchowej dzieci poprzez modernizację placów zabaw na osiedlach Uroczysko I i Uroczysko II – nr 3. Poprawa aktywności sportowo-rekreacyjnej mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez remont boisk na Górkach Czarnowskich – nr 4. Poprawa aktywności mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez stworzenie placu zabaw z siłownią do ćwiczeń na świeżym powietrzu przy ulicy Lecha 6 – nr 5. Poprawa aktywności mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez budowę nowego placu zabaw przy ulicy Jagiellońskiej 26 – nr 6. Poprawa aktywności ruchowej dzieci poprzez budowę placów zabaw na Czarnowie

<ul style="list-style-type: none"> – ponadprzeciętny poziom bezrobocia i jego niekorzystna struktura, tj. duży udział osób długotrwale pozostających bez pracy oraz/lub z niskim poziomem wykształcenia (<i>sfera społeczna</i>) – ubóstwo i uzależnienie od różnych rodzajów pomocy społecznej (<i>sfera społeczna</i>) 		<ul style="list-style-type: none"> – nr 7. Poprawa aktywności ruchowej mieszkańców Śródmieścia poprzez budowę placów zabaw – nr 8. Poprawa aktywności mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez budowę siłowni plenerowych – nr 9. Poprawa aktywności mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez modernizację infrastruktury sportowo-rekreacyjnej przy ul. Zamenhoffa – nr 10. UROCZYSKO JEST BLISKO – utworzenie centrum kulturalno-sportowego osiedla „Uroczysko I” w Kielcach – nr 11. Wyłanianie liderów w celu poprawy aktywności mieszkańców obszaru rewitalizacji
<p>Wymiar: gospodarka obszaru rewitalizacji</p> <ul style="list-style-type: none"> – relatywnie słaba kondycja przedsiębiorstw i niski wskaźnik przedsiębiorczości (<i>sfera gospodarcza</i>) – występowanie niepożądanych branż o niskim prestiżu, nieodpowiednich do reprezentacyjnych części miasta (<i>sfera gospodarcza</i>) – niewystarczający dostęp do wykwalifikowanej kadry (<i>sfera gospodarcza</i>) 	<p>K.1.2. Podniesienie atrakcyjności gospodarczej obszaru rewitalizacji</p>	<ul style="list-style-type: none"> – nr 12. Wianki kieleckie – Noc Świętojańska – nr 13. Pikniki rodzinne – nr 14. Święto Kielc – nr 15. Festiwal Sztuk Ulicznych – nr 16. Kielce street art festiwal – nr 17. Poprawa atrakcyjności przestrzeni tzw. „rynieczonek” przy ulicy Wiśniowej oraz skweru przy ulicy Marszałkowskiej
<p style="text-align: center;">Elementy wizji:</p> <p>Lepsza jakość życia mieszkańców obszaru rewitalizacji wiąże się z poprawą stanu środowiska i jakości przestrzeni publicznych oraz półpublicznych. Uporządkowaniu, jak i zagospodarowaniu terenów nieużytkowanych lub zdegradowanych towarzyszą nasadzenia roślinności – drzew, krzewów, trawy i kwiatów – co nie tylko przekłada się na poprawę estetyki obszaru rewitalizacji, ale także służy mitygacji zmian klimatycznych. Zwiększenie powierzchni nieuszczelnionych terenów zielonych skutkuje ograniczeniem występujących na obszarze rewitalizacji wysokich temperatur w miesiącach ciepłych – tzw. wysp ciepła charakterystycznych dla miejskich obszarów zurbanizowanych.</p> <p>Zagospodarowane tereny publiczne i półpubliczne – przestrzenie międzyblokowe i podwórka – zostały poddane modernizacji i wyposażone w małą architekturę, dzięki czemu znacząco podniosła się ich jakość. Zostały też utworzone nowe przestrzenie służące zaspokajaniu różnorodnych potrzeb mieszkańców, w tym rekreacyjno-wypoczynkowych, sportowych i kulturalnych. Atrakcyjnie zagospodarowana lub zrewaloryzowana przestrzeń o nowych funkcjach sprzyja integracji społecznej – aktywni mieszkańcy chętnie spędzają czas wolny na świeżym powietrzu.</p> <p>Kontynuacja prac restauracyjnych w obiektach zabytkowych przede wszystkim jego części Śródmiejskiej – oprócz korzystnych zmian przestrzenno-funkcjonalnych i środowiskowych – doprowadziła do dalszej poprawy wizerunku obszaru rewitalizacji, podniesienia jego estetyki i atrakcyjności. Dzięki remontom i pracom modernizacyjnym polepszył się też stan budynków użyteczności publicznej, co wpłynęło na poprawę jakości życia mieszkańców.</p>		

Cel 2. Wysoka atrakcyjność obszaru rewitalizacji		
Główne problemy	Kierunki działań	Przedsięwzięcia
<p>Wymiar: przestrzenno-funkcjonalny</p> <ul style="list-style-type: none"> – występowanie zdegradowanych, niezagospodarowanych przestrzeni publicznych i półpublicznych (sfera przestrzenno-funkcjonalna) – niska estetyka zagospodarowania przestrzeni publicznych i półpublicznych (sfera przestrzenno-funkcjonalna) <ul style="list-style-type: none"> – występowanie barier architektonicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami i starszych (sfera przestrzenno-funkcjonalna) 	<p>K.2.1. Poprawa stanu technicznego zabudowy i dostępności obszaru rewitalizacji</p>	<ul style="list-style-type: none"> – nr 18. Poprawa atrakcyjności obszaru rewitalizacji poprzez montaż ławek na Szydłówniku – nr 19. Poprawa atrakcyjności obszaru rewitalizacji poprzez montaż ławek na osiedlu Czarnów – nr 20. Poprawa atrakcyjności Śródmieścia poprzez przebudowę Placu Wolności – nr 21. Odnowa śródmiejskiego podwórza pomiędzy ulicą Warszawską, Kozią i aleją IX Wieków Kielc <ul style="list-style-type: none"> – nr 22. Opracowanie koncepcji zagospodarowania terenu pomiędzy ulicami Wesołą, Bodzentyńską, Kościuszki i św. Leonarda
<p>Wymiar: środowiskowy i przestrzenno-funkcjonalny</p> <ul style="list-style-type: none"> – niekorzystne warunki termiczne ("wyspy ciepła") (sfera środowiskowa) <ul style="list-style-type: none"> – niedostatek miejsc integracji, wypoczynku i rekreacji oraz niski udział wysokiej jakości zieleni w przestrzeniach publicznych (sfera przestrzenno-funkcjonalna) 	<p>K.2.2. Rozwój zielonej infrastruktury i poprawa jej jakości</p>	<ul style="list-style-type: none"> – nr 23. Poprawa bioróżnorodności Parku Górki Czarnowskie – nr 24. Poprawa atrakcyjności obszaru rewitalizacji poprzez utworzenie parku rekreacyjno-turystycznego na terenie zielonym w rejonie ulicy Lecha
<p>Wymiar: techniczny</p> <ul style="list-style-type: none"> – duża liczba obiektów wpisanych do rejestru zabytków lub/i GEZ wymagających remontów i modernizacji (sfera techniczna) – ponadprzeciętna liczba budynków wybudowanych przed 1950 r. wymagających remontów i modernizacji (sfera techniczna) 	<p>K.2.3. Poprawa stanu zabytkowej zabudowy oraz budynków użyteczności publicznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> – nr 25. Kompleksowa OdNOWA zabytkowej kamienicy przy ul. Mickiewicza 5 – nr 26. REFORMA – rewitalizacja zabytkowej kamienicy przy ul. Sienkiewicza 57 – nr 27. Zwiększenie dostępu do usług społecznych w obszarze zdrowia psychicznego i wsparcia rodziny w procesie wychowawczym poprzez rozwój ośrodka środowiskowej opieki psychologicznej i psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży oraz placówki wsparcia dziennego

Elementy wizji:

Dzięki ograniczeniu barier przestrzennych została również podniesiona jakość życia grup narażonych na marginalizację – osób w starszym wieku i z potrzebami w zakresie niepełnosprawności. Interwencja rewitalizacyjna objęła także poprawę stanu infrastruktury technicznej (drogowej) na obszarze rewitalizacji, co dodatkowo przyczyniło się do ograniczenia barier przestrzennych.

Polepszył się też stan technicznych budynków mieszkalnych, które poddano pracom termomodernizacyjnym i remontowym. Oprócz prac remontowych kontynuowano politykę zwiększenia efektywności energetycznej. Przełożyło się to na poprawę warunków środowiskowych, w tym jakości powietrza. Gminny zasób mieszkaniowy powiększył się o nowe mieszkania socjalne przeznaczone dla różnych grup potrzebujących.

Cel. 3 Wysoka jakość życia mieszkańców

Główne problemy	Kierunki działań	Przedsięwzięcia
<p>Wymiar: wymiar techniczny, środowiskowy i społeczny</p> <ul style="list-style-type: none"> – występowanie budynków niepodłączonych do sieci miejskiej, ogrzewanych indywidualnie (sfera techniczna) – obniżona jakość powietrza atmosferycznego spowodowana niską emisją (sfera środowiskowa) – zagrożenie marginalizacją i wykluczeniem społecznym z powodu ubóstwa, niepełnosprawności lub wieku (sfera społeczna) 	<p>K.3.1. Poprawa stanu technicznego zabudowy mieszkaniowej</p>	<ul style="list-style-type: none"> – nr 18. Poprawa atrakcyjności obszaru rewitalizacji poprzez montaż ławek na Szydłównku – nr 19. Poprawa atrakcyjności obszaru rewitalizacji poprzez montaż ławek na osiedlu Czarnów – nr 20. Poprawa atrakcyjności Śródmieścia poprzez przebudowę Placu Wolności – nr 21. Odnowa śródmiejskiego podwórza pomiędzy ulicą Warszawską, Kozią i aleją IX Wieków Kielc – nr 22. Opracowanie koncepcji zagospodarowania terenu pomiędzy ulicami Wesołą, Bodzentyńską, Kościuszki i św. Leonarda
<p>Wymiar: środowiskowy i przestrzenno-funkcjonalny</p> <ul style="list-style-type: none"> – niekorzystne warunki termiczne ("wysypy ciepła") (sfera środowiskowa) – niedostatek miejsc integracji, wypoczynku i rekreacji oraz niski udział wysokiej jakości zieleni w przestrzeniach publicznych (sfera przestrzenno-funkcjonalna) 	<p>K.2.2. Rozwój zielonej infrastruktury i poprawa jej jakości</p>	<ul style="list-style-type: none"> – nr 28. Poprawa warunków mieszkaniowych w blokach przy ul. Sienkiewicza 10/12A , Sienkiewicza 10/12B i Sienkiewicza 10/12C – nr 29. Poprawa warunków mieszkaniowych bloku przy ul. Sienkiewicza 9A – nr 30. Poprawa warunków mieszkaniowych bloku przy ul. Sienkiewicza 13 – nr 31. Zapewnienie warunków mieszkalnych dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej poprzez utworzenie mieszkań socjalnych/chronionych/treningowych – nr 32. Likwidacja piecyków gazowych z jednoczesnym zainstalowaniem w budynkach indywidualnych, dwufunkcyjnych wymienników ciepła i wymianą wewnętrznych instalacji wody użytkowej w czterech wysokich

		<p>budynkach wielorodzinnych na osiedlu Uroczysko I w Kielcach</p> <p>– nr 33. Zmiana sposobu zasilania w ciepło na cele c.o. i c.c.w. poprzez wymianę sieci ciepłowniczych na osiedlu Uroczysko II w Kielcach wraz z przeznaczeniem pomieszczeń wymiennika grupowego przy ul. Orkana 14 na działalność społeczno-kulturalną</p>
<p>Wymiar: przestrzenno-funkcjonalny</p> <p>– występowanie barier architektonicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami i starszych (sfera przestrzenno-funkcjonalna)</p>	<p>K.3.2. Poprawa dostępności obszaru rewitalizacji</p>	<p>– nr 34. Poprawa warunków zamieszkania przy ul. Miodowej 3 i 4</p> <p>– nr 35. UROCZYSKO BEZ BARIER – likwidacja barier architektonicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami na osiedlach mieszkaniowych Uroczysko I i Uroczysko II w Kielcach</p> <p>– nr 36. Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez remont chodników na osiedlu Czarnów</p> <p>– nr 37. Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez uporządkowanie uzbrojenia podziemnego i zabudowanej przestrzeni naziemnej pomiędzy ulicami Zagórską- Astronautów, Winnicką- Źródłową</p> <p>– nr 38. Poprawa atrakcyjności Śródmieścia poprzez budowę parkingu podziemnego na Placu Wolności</p>

źródło: opracowanie własne

Cele rewitalizacji, które stanowią odpowiedź na zdiagnozowane na podobszarach rewitalizacji problemy i wynikające z nich kierunki działań, mają charakter zintegrowany, gwarantując całościową i kompleksową interwencję. Z uwagi na zbieżność problemów i potrzeb zgłaszanych przez mieszkańców poszczególnych podobszarów: Śródmieście, Czarnów oraz Szydłówek i Uroczysko, stworzono uspołnione cele i kierunki działań dla całego obszaru rewitalizacji. Przedsięwzięcia rewitalizacji będą wdrażane na jednocześnie na trzech podobszarach, przyczyniając się do realizacji celów i kierunków działań określonych w programie. Z dopełniającymi się celami zostały powiązane podstawowe i uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne, dodatkowo świadcząc o zintegrowanym charakterze interwencji. Cele i przedsięwzięcia zostały także ze sobą powiązane za pomocą odpowiednich wskaźników rezultatu i produktu (patrz ROZDZIAŁY: 4. PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE, 6. MECHANIZMY SŁUŻĄCE INTEGROWANIU DZIAŁAŃ ORAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH, 9. SYSTEM MONITOROWANIA I OCENY GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI). Takie wytyczenie celów GPR miasta Kielce wpisuje się w wymóg art. 36 ust. 8 pkt 2 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (ustawa wdrożeniowa), pozwalając uznać niniejszy gminny program rewitalizacji za strategię IIT.

4. PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE

4.1. PLANOWANE PODSTAWOWE PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE

W niniejszym podrozdziale przedstawiono zestawienie planowanych oraz przygotowanych zgodnie z zapisami art. 15 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, zgłoszonych do GPRK przez interesariuszy wewnętrznych oraz zewnętrznych. Listę projektów przygotowano zgodnie z wymogami art. 15 ust. 1 pkt 5 lit. a ustawy o rewitalizacji, jak również art. 36 ust. 8 pkt 3 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (ustawa wdrożeniowa). W świetle powyższego spełniono warunki pozwalające uznać program rewitalizacji za Strategię IIT. Wzajemne powiązania projektów zostały ukazane w Rozdziale 6. MECHANIZMY SŁUŻĄCE INTEGROWANIU DZIAŁAŃ ORAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH.

Projekty identyfikowane były oddolnie w ramach otwartego naboru na przedsięwzięcia rewitalizacyjne, który trwał od 3 marca 2023 r. do 30 kwietnia 2023 r. Do naboru zostali zaproszeni interesariusze procesu rewitalizacji w rozumieniu:

- art. 2 ust. 2 ustawy o rewitalizacji:
 - mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz pozostali mieszkańcy miasta Kielce,
 - właściciele nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na obszarze rewitalizacji,
 - podmioty prowadzące na obszarze Kielc działalność gospodarczą,
 - podmioty prowadzące na obszarze Kielc działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne,
 - jednostki organizacyjne Miasta Kielce,
 - organy władzy publicznej,
 - podmioty realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa,
- oraz art. 36 ust. 8 pkt 4 ustawy wdrożeniowej, w tym:
 - partnerzy społeczno-gospodarczy,
 - podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie,
 - podmioty działające na rzecz ochrony środowiska,
 - podmioty odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji.

Celem przeprowadzonego otwartego naboru było zaplanowanie interwencji dla obszaru rewitalizacji Kielc, składającej się z oddolnych inicjatyw interesariuszy procesu rewitalizacji, które umieszczono odpowiednio w katalogu podstawowych lub pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Zgodnie z założeniem naboru, zgłaszane projekty powinny przyczynić się do poprawy lub rozwiązania problemów (w sferze społecznej i gospodarczej i/lub środowiskowej i/lub

przestrzenno-funkcjonalnej i/lub technicznej) występujących na obszarze rewitalizacji, w celu wyprowadzenia go z sytuacji kryzysowej. Wymagano również, by projekty były realizowane w granicach podobszarów Śródmieście, Czarnów, Szydłówek i Uroczysko. W świetle art. 15 ust. 3 ustawy o rewitalizacji dopuszczono możliwość realizacji projektów poza tym obszarem, jeśli będą służyły realizacji celów GPRK, a ich beneficjentami będą mieszkańcy z tego terenu. Projekt położony poza obszarem rewitalizacji wymagał dodatkowego uzasadnienia, opisującego jego specyfikę oraz związku z procesem rewitalizacji.

Za kluczowy warunek uznania projektu za przedsięwzięcie rewitalizacyjne przyjęto spójność z celami procesu określonymi w GPRK oraz zbieżność ze zidentyfikowanymi w diagnozie potrzebami obszaru rewitalizacji.

W zasadach naboru przedsięwzięć szczególne akcenty położono na następujące inicjatywy:

- poprawa aktywności i spójności społecznej (pożądane projekty z zakresu: integracji społecznej, wsparcia rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, rozwoju oferty edukacyjnej, poprawy jakości więzi sąsiedzkich, rozwoju oferty wykorzystania wolnego czasu np. rozszerzenie oferty kulturalnej i artystycznej).
- rozwój biznesu, lokalnej przedsiębiorczości oraz zwiększenie aktywności zawodowej mieszkańców (pożądane projekty z zakresu: aktywizacji osób nieaktywnych na rynku pracy, podnoszenia kwalifikacji zawodowych, wsparcia rozwoju działalności gospodarczych w kierunku tworzenia nowych miejsc pracy, rozwój sektora ekonomii społecznej).
- poprawa jakości życia mieszkańców i atrakcyjności obszaru rewitalizacji (pożądane projekty z zakresu: poprawy stanu technicznego i termomodernizacji wielorodzinnych budynków mieszkalnych, poprawy dostępu do infrastruktury komunalnej, poprawy stanu zagospodarowania przestrzeni wokół wielorodzinnych budynków mieszkalnych, prac modernizacyjnych w obiektach zabytkowych, porządkowania przestrzeni publicznych, adaptacji istniejącej zabudowy na nowe funkcje, poprawy stanu technicznego budynków).

Zgłoszone przedsięwzięcia podlegały kilkustopniowej komisyjnej weryfikacji przez przedstawicieli UM Kielce:

- zostały zweryfikowane pod kątem formalnym, tj. położenia w granicach podobszarów rewitalizacji (lub właściwego uzasadnienia ich realizacji w związku z położeniem poza tym obszarem),
- dokonano analizy ich wykonalności z punktu widzenia prawa własności nieruchomości, na których przewidziano interwencję,
- analizowano kwestie zgód właścicieli nieruchomości innych niż Miasto Kielce na realizację przedsięwzięć – zgodnie z wymogami art. 16 ust. 1 ustawy o rewitalizacji,
- przeprowadzono analizę powiązania projektów z celami GPRK oraz skali wpływu na poprawę jakości życia mieszkańców,
- zweryfikowano potencjał projektów do pozyskania dofinansowania zewnętrznego w sytuacji ograniczeń budżetu Miasta Kielce.

Pozytywnie ocenione przedsięwzięcia zostały wpisane na listę projektów podstawowych programu lub ujęte jako pozostałe przedsięwzięcia rewitalizacyjne.

W GPRK nie znalazły się przedsięwzięcia spoza obszaru rewitalizacji nie wykazujące bezpośredniego związku z celami procesu, a także projekty zgłoszone do realizacji na terenach o skomplikowanej sytuacji własnościowej, uniemożliwiającej wdrożenie projektu.

W efekcie przeprowadzonego naboru zgłoszono 107 projektów, z czego w zapisach GPRK ujęto 38 przedsięwzięć podstawowych i 20 przedsięwzięć uzupełniających, przeznaczonych do realizacji na wszystkich podobszarach rewitalizacji (część podobnych zgłoszeń połączono, część odrzucono z przyczyn formalnych). Zapisy przedsięwzięć w GPR wynikają ze złożonych przez interesariuszy deklaracji.

Wszystkie przedsięwzięcia, które zostały ujęte na liście projektów podstawowych, spełniają warunek poprawy dostępności w stosunku do osób, o których mowa w Ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Horyzont czasowy realizacji projektów wskazano na lata 2024-2030, co umożliwi ich realizację w okresie obowiązywania GPRK.

Opisy przedsięwzięć rewitalizacyjnych zostały opracowane w oparciu o aktualny, faktyczny stan ich przygotowania. W przypadku projektów niekompletnych na dzień składania formularza projektowego, które np. nie posiadały dokumentacji technicznej, ich opisy zostały ujęte w sposób ogólny z założeniem ich doprecyzowania na dalszym etapie wdrażania programu. Odpowiedzialność za deklaracje dotyczące sposobu realizacji projektów, zakładanych celów, szacowanej wartości oraz planowanych do wykorzystania źródeł finansowania jest każdorazowo przypisywana podmiotom zgłaszającym.

W zakresie wartości przedsięwzięć oraz typu ich finansowania zapisy GPRK nie definiują ostatecznie rodzaju i źródła finansowania, ponieważ będą one precyzowane każdorazowo przez wnioskodawcę na etapie dokumentacji technicznej oraz analiz finansowych, wykonywanych na potrzeby aplikowania o zewnętrzne granty.

Szczegółowe zestawienie podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych przedstawiono poniżej.

Cel 1. Wysoka aktywność społeczno-gospodarcza

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 1	
Nazwa przedsięwzięcia	Poprawa aktywności mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez budowę strefy wypoczynku oraz placów zabaw
Podmiot realizujący	Gmina Kielce
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: ul. Bukowa 14, ul. Bukowa 16, ul. Bukowa 18 Podobszar: Szydłówek i Uroczysko
Opis przedsięwzięcia	<p><u>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie</u> Występowanie zdegradowanych, niezagospodarowanych przestrzeni publicznych i półpublicznych Niska estetyka zagospodarowania przestrzeni publicznych i półpublicznych Niedostatek miejsc integracji, wypoczynku i rekreacji oraz niski udział wysokiej jakości zieleni w przestrzeniach publicznych Brak infrastruktury rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży Występowanie barier architektonicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami i starszych Niski poziom aktywności społecznej mieszkańców Niewystarczający udział w życiu publicznym</p> <p><u>Główny cel projektu</u> Zwiększanie atrakcyjności terenu rewitalizacji poprzez poprawę stanu zagospodarowania przestrzeni oraz wymianę elementów infrastruktury. Aktywizacja społeczności lokalnej poprzez stworzenie miejsc do wypoczynku i integracji oraz zabawy dla najmłodszych mieszkańców.</p> <p><u>Zakres realizowanych zadań</u> Przedsięwzięcie zakłada stworzenie miejsc wypoczynku i aktywnego spędzania czasu wolnego w obszarze ulicy Bukowej 14, 16, 18 poprzez budowę dla najmłodszych mieszkańców 3 mini placów zabaw na podłożu poliuretanowym (każdy plac zabaw wyposażony w 6 urządzeń) oraz dwóch siłowni plenerowych na podłożu gruntowym (każda wyposażona w 6 urządzeń), z których będzie mogła korzystać młodzież, osoby dorosłe oraz seniorzy.</p>
Spójność z celami GPR	Cel 1. Wysoka aktywność społeczno-gospodarcza K.1.1. Poprawa aktywności społecznej i oferty przemysłu czasu wolnego
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach: 5 szt. Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem: 500 os./rok</p> <p>Sposób pomiaru: protokoły odbioru usług, sprawozdanie z realizacji przedsięwzięcia, raport z monitoringu</p>
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie	<p>Dzięki zastosowaniu standardu dostępności przedsięwzięcie zapewni równy dostęp osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na wiek, poziom sprawności lub inne ograniczenia. W ramach realizacji przedsięwzięcia nastąpi likwidacja barier utrudniających poruszanie się oraz orientację w przestrzeni, nastąpi wprowadzenie rozwiązań wspomagających osoby ze szczególnymi potrzebami w korzystaniu z powstałej infrastruktury. Przestrzenie, na których realizowane będą działania, będą dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Kielce nr 28/2019 z dnia 2019-01-29 w sprawie wprowadzenia „Standardów dostępności przestrzeni publicznej dla osób</p>

	niepełnosprawnych miasta Kielce" (https://bipum.kielce.eu/prawo-lokalne/zarzadzenia-prezydenta/zarzadzenie-nr-282019-z-dnia-2019-01-29-w-sprawie-wprowadzenia-standardow-dostepnosci-przestrzeni-publicznej-dla-osob-niepelnosprawnych-miasta-kielce.html)
Czas realizacji	2026-2027
Szacowana wartość przedsięwzięcia w zł	600 000 zł
Potencjalne źródła finansowania	Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021 – 2027: do 85% k. kw., wkład własny: min. 15%

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 2

Nazwa przedsięwzięcia	Poprawa aktywności ruchowej dzieci poprzez modernizację placów zabaw na osiedlach Uroczysko I i Uroczysko II
Podmiot realizujący	Świętokrzyska Spółdzielnia Mieszkaniowa w Kielcach
Lokalizacja przedsięwzięcia	<p>Adres: Plac zabaw na osiedlu Uroczysko I i Uroczysko II:</p> <ul style="list-style-type: none"> – plac zabaw przy ul. Turystycznej/Nałkowskiej, – plac zabaw przy ul. Warszawskiej 157, – plac zabaw przy ul. Warszawskiej 161, – plac zabaw przy ul. Struga 8, – plac zabaw przy ul. Marszałkowskiej 83/Orkana 11, – plac zabaw przy ul. Klonowej 58, – plac zabaw przy ul. Klonowej 50/52, – plac zabaw przy ul. Klonowej 48, – plac zabaw przy ul. Klonowej 42C, – plac zabaw przy ul. Orkana 16/18, – plac zabaw przy ul. Orkana 36. <p>Podobszar: Szydłówek i Uroczysko</p>
Opis przedsięwzięcia	<p><u>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie</u> Występowanie zdegradowanych, niezagospodarowanych przestrzeni publicznych i półpublicznych Niska estetyka zagospodarowania przestrzeni publicznych i półpublicznych Niedostatek miejsc integracji, wypoczynku i rekreacji oraz niski udział wysokiej jakości zieleni w przestrzeniach publicznych Brak infrastruktury rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży Występowanie barier architektonicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami i starszych Niski poziom aktywności społecznej mieszkańców Niewystarczający udział w życiu publicznym</p> <p><u>Główny cel projektu</u> Świętokrzyska Spółdzielnia Mieszkaniowa dąży do stworzenia infrastruktury związanej z propagowaniem ruchu i wypoczynku na świeżym powietrzu tak, aby zostały stworzone warunki dla zdrowego rozwoju wszystkich grup wiekowych mieszkańców osiedla, w tym ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży. Głównym celem modernizacji placów zabaw jest przede wszystkim poprawa bezpieczeństwa użytkowania tych obiektów.</p> <p><u>Zakres realizowanych zadań</u></p>

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wymiana urządzeń, które nie spełniają aktualnych norm i standardów bezpieczeństwa 2. Wyposażenie placów zabaw w tablice edukacyjne 3. Wymiana nawierzchni w strefach bezpieczeństwa na nawierzchnie poliuretanowe
Spójność z celami GPR	<p>Cel 1. Wysoka aktywność społeczno-gospodarcza</p> <p>K.1.1. Poprawa aktywności społecznej i oferty przemysłu czasu wolnego</p>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach: 11 szt.</p> <p>Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem: 2000 os./rok</p> <p>Sposób pomiaru: protokoły odbioru, sprawozdanie z realizacji przedsięwzięcia, raport z monitoringu</p>
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie	<p>Przedsięwzięcie zapewni równy dostęp osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na wiek, poziom sprawności lub inne ograniczenia. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Przestrzenie, gdzie realizowane będą działania, będą dostosowane do OzN. Modernizacja placów zabaw dla dzieci zostanie zrealizowana blisko miejsca zamieszkania osób ze szczególnymi potrzebami, tj. osób starszych, niepełnosprawnych lub mających problemy z mobilnością. Nastąpi likwidacja barier komunikacyjnych w obrębie planowanego obiektu i jego najbliższej okolicy. Przestrzenie, gdzie realizowane będą działania, będą dostosowane do OzN – zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Kielce nr 28/2019 z dnia 2019-01-29 w sprawie wprowadzenia „Standardów dostępności przestrzeni publicznej dla osób niepełnosprawnych miasta Kielce” (https://bipum.kielce.eu/prawo-lokalne/zarzadzenia-prezydenta/zarzadzenie-nr-282019-z-dnia-2019-01-29-w-sprawie-wprowadzenia-standardow-dostepnosci-przestrzeni-publicznej-dla-osob-niepelnosprawnych-miasta-kielce.html)</p>
Czas realizacji	2024-2025
Szacowana wartość przedsięwzięcia w zł	1 000 000 zł
Potencjalne źródła finansowania	Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021 – 2027: do 85% k. kw., wkład własny: min. 15%

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 3

Nazwa przedsięwzięcia	Poprawa aktywności sportowo-rekreacyjnej mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez remont boisk na Górkach Czarnowskich
Podmiot realizujący	Gmina Kielce
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: działka 1219/2 obszar 009 Podobszar: Czarnów
Opis przedsięwzięcia	<p>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie</p> <p>Występowanie zdegradowanych, niezagospodarowanych przestrzeni publicznych i półpublicznych</p> <p>Niska estetyka zagospodarowania przestrzeni publicznych i półpublicznych</p>

	<p>Niedostatek miejsc integracji, wypoczynku i rekreacji oraz niski udział wysokiej jakości zieleni w przestrzeniach publicznych Brak infrastruktury rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży Występowanie barier architektonicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami i starszych Niski poziom aktywności społecznej mieszkańców Niewystarczający udział w życiu publicznym Niski poziom poczucia bezpieczeństwa</p> <p><u>Główny cel projektu</u> Celem będzie poprawa atrakcyjności sportowo-rekreacyjnej obszaru rewitalizacji oraz poprawa jakości i aktywności życia mieszkańców osiedla Czarnów.</p> <p><u>Zakres realizowanych zadań</u> Przedsięwzięcie zakłada odnowienie dużego boiska trawiastego (o pow. 1800 m²) oraz mniejszego boiska (o pow. 392 m²) położonych na obszarze Górki Czarnowskich, poprzez ich remont oraz położenie nowej nawierzchni.</p>
Spójność z celami GPR	<p>Cel 1. Wysoka aktywność społeczno-gospodarcza K.1.1. Poprawa aktywności społecznej i oferty przemysłu czasu wolnego</p>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją: 0,2192 ha Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem: 1000 os./rok</p> <p>Sposób pomiaru: protokoły odbioru usług, sprawozdanie z realizacji przedsięwzięcia, raport z monitoringu</p>
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie	<p>Przedsięwzięcie zapewni równy dostęp osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na wiek, poziom sprawności lub inne ograniczenia. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Przestrzenie, na których realizowane będą działania, będą dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Kielce nr 28/2019 z dnia 2019-01-29 w sprawie wprowadzenia „Standardów dostępności przestrzeni publicznej dla osób niepełnosprawnych miasta Kielce” (https://bipum.kielce.eu/prawo-lokalne/zarzadzenia-prezydenta/zarzadzenie-nr-282019-z-dnia-2019-01-29-w-sprawie-wprowadzenia-standardow-dostepnosci-przestrzeni-publicznej-dla-osob-niepelnosprawnych-miasta-kielce.html)</p>
Czas realizacji	2024-2025
Szacowana wartość przedsięwzięcia w zł	1 000 000 zł
Potencjalne źródła finansowania	Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021 – 2027: do 85% k. kw., wkład własny: min. 15%

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 4

Nazwa przedsięwzięcia	Poprawa aktywności mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez stworzenie placu zabaw z siłownią do ćwiczeń na świeżym powietrzu przy ulicy Lecha 6
Podmiot realizujący	Gmina Kielce

Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: ul. Lecha 6 Podobszar: Czarnów
Opis przedsięwzięcia	<p><u>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie</u> Występowanie zdegradowanych, niezagospodarowanych przestrzeni publicznych i półpublicznych Niska estetyka zagospodarowania przestrzeni publicznych i półpublicznych Niedostatek miejsc integracji, wypoczynku i rekreacji oraz niski udział wysokiej jakości zieleni w przestrzeniach publicznych Brak infrastruktury rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży Występowanie barier architektonicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami i starszych Niski poziom aktywności społecznej mieszkańców Niewystarczający udział w życiu publicznym Niski poziom poczucia bezpieczeństwa</p> <p><u>Główny cel projektu</u> Celem realizacji przedsięwzięcia jest poprawa jakości życia okolicznych mieszkańców (najmłodszych kielczan, młodzieży, osób w średnim wieku oraz seniorów) poprzez zachęcenie do aktywności fizycznej, co wpłynie pozytywnie na ogólny stan zdrowia fizycznego oraz psychicznego. Teren podobszaru Czarnów to tereny mocno zdegradowane z brakiem inwestycji, odpływem młodych ludzi, postępującą degradacją terenów o charakterze przemysłowym znajdujących się w sąsiedztwie, ale także dekadami skumulowania dużego odsetka osób wykluczonych społecznie. Wszystkie te czynniki doprowadzają do postępującej degradacji Czarnowa oraz do ogólnego pogorszenia poziomu życia mieszkańców, co skutkuje zwiększeniem patologii społecznych.</p> <p><u>Zakres realizowanych zadań</u> Zakres prac obejmie budowę siłowni zewnętrznej (6 urządzeń) do ćwiczeń na świeżym powietrzu oraz placu zabaw dla najmłodszych (5 urządzeń). Całość inwestycji ogrodzona zostanie siatką (lub barierką ochronną) z dwoma bramami wjazdowymi, co zapewni bezpieczeństwo korzystających z niej użytkowników. W ramach inwestycji powstaną także kosze do segregacji odpadów (2szt.), latarnie parkowe oświetlające teren (2 szt.) oraz tablica informacyjna (1 szt.)</p>
Spójność z celami GPR	Cel 1. Wysoka aktywność społeczno-gospodarcza K.1.1. Poprawa aktywności społecznej i oferty przemysłu czasu wolnego
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach: 1 szt. Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem: 1000 os./rok</p> <p>Sposób pomiaru: protokoły odbioru usług, sprawozdanie z realizacji przedsięwzięcia, raport z monitoringu</p>
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie	<p>Przedsięwzięcie zapewni równy dostęp osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na wiek, poziom sprawności lub inne ograniczenia. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Przestrzenie, na których realizowane będą działania, będą dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Kielce nr 28/2019 z dnia 2019-01-29 w sprawie wprowadzenia „Standardów dostępności przestrzeni publicznej dla osób niepełnosprawnych miasta Kielce” (https://bipum.kielce.eu/prawo-lokalne/zarzadzenia-prezydenta/zarzadzenie-nr-282019-z-dnia-2019-01-29)</p>

	w-sprawie-wprowadzenia-standardow-dostepnosci-przestrzeni-publicznej-dla-osob-niepelnosprawnych-miasta-kielce.html)
Czas realizacji	2025-2026
Szacowana wartość przedsięwzięcia w zł	230 000 zł
Potencjalne źródła finansowania	Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021 – 2027: do 85% k. kw., wkład własny: min. 15%

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 5

Nazwa przedsięwzięcia	Poprawa aktywności mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez budowę nowego placu zabaw przy ulicy Jagiellońskiej 26
Podmiot realizujący	Gmina Kielce
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: ul. Jagiellońska 26 Podobszar: Czarnów
Opis przedsięwzięcia	<p><u>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie</u> Występowanie zdegradowanych, niezagospodarowanych przestrzeni publicznych i półpublicznych Niska estetyka zagospodarowania przestrzeni publicznych i półpublicznych Niedostatek miejsc integracji, wypoczynku i rekreacji oraz niski udział wysokiej jakości zieleni w przestrzeniach publicznych Brak infrastruktury rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży Występowanie barier architektonicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami i starszych Niski poziom aktywności społecznej mieszkańców Niewystarczający udział w życiu publicznym Niski poziom poczucia bezpieczeństwa</p> <p><u>Główny cel projektu</u> Celem będzie poprawa aktywności mieszkańców obszaru rewitalizacji, a tym samym jakości życia mieszkańców osiedla Czarnów poprzez dostęp do nowoczesnego placu zabaw.</p> <p><u>Zakres realizowanych zadań</u> W ramach realizacji przedsięwzięcia planuje się modernizację terenu wybudowanie na nim nowoczesnego placu zabaw dla dzieci.</p>
Spójność z celami GPR	Cel 1. Wysoka aktywność społeczno-gospodarcza K.1.1. Poprawa aktywności społecznej i oferty przemysłu czasu wolnego
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach: 1 szt. Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem: 500 os./rok</p> <p>Sposób pomiaru: protokoły odbioru usług, sprawozdanie z realizacji przedsięwzięcia, raport z monitoringu</p>
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze	Przedsięwzięcie zapewni równy dostęp osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na wiek, poziom sprawności lub inne ograniczenia. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie

szczególnymi potrzebami w tym zakresie	będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Przestrzenie, na których realizowane będą działania, będą dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Kielce nr 28/2019 z dnia 2019-01-29 w sprawie wprowadzenia „Standardów dostępności przestrzeni publicznej dla osób niepełnosprawnych miasta Kielce” (https://bipum.kielce.eu/prawo-lokalne/zarządzenia-prezydenta/zarządzenie-nr-282019-z-dnia-2019-01-29-w-sprawie-wprowadzenia-standardow-dostepnosci-przestrzeni-publicznej-dla-osob-niepelnosprawnych-miasta-kielce.html)
Czas realizacji	2025-2026
Szacowana wartość przedsięwzięcia w zł	150 000 zł
Potencjalne źródła finansowania	Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021 – 2027: do 85% k. kw., wkład własny: min. 15%

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 6

Nazwa przedsięwzięcia	Poprawa aktywności ruchowej dzieci poprzez budowę placów zabaw na Czarnowie
Podmiot realizujący	Gmina Kielce
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: ul. Piekoszowska 51 i 53, ul. Jagiellońska 20 i 22, ul. Młoda 4. Podobszar: Czarnów
Opis przedsięwzięcia	<p><u>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie</u> Występowanie zdegradowanych, niezagospodarowanych przestrzeni publicznych i półpublicznych Niska estetyka zagospodarowania przestrzeni publicznych i półpublicznych Niedostatek miejsc integracji, wypoczynku i rekreacji oraz niski udział wysokiej jakości zieleni w przestrzeniach publicznych Brak infrastruktury rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży Występowanie barier architektonicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami i starszych Niski poziom aktywności społecznej mieszkańców Niewystarczający udział w życiu publicznym</p> <p><u>Główny cel projektu</u> Celem realizacji projektu jest stworzenie na świeżym powietrzu miejsc spędzania wolnego czasu przez dzieci, które pozwolą im nie tylko na zabawę, ale przyczynią się również do doskonalenia wzorców ruchowych i nabywania większej świadomości swojego ciała. Ponadto, dzięki różnym możliwościom zabawy dzieci będą miały możliwość wykształcić swoją kreatywność i pobudzić wyobraźnię.</p> <p><u>Zakres realizowanych zadań</u> W ramach realizacji przedsięwzięcia w obrębie podobszaru Czarnów przewiduje się budowę 3 placów zabaw na podłożu poliuretanowym, wyposażonych w 6 urządzeń zabawowych każdy, przy budynkach w następujących lokalizacjach: ul. Piekoszowska 51 i 53, ul. Jagiellońska 20 i 22, ul. Młoda 4.</p>
Spójność z celami GPR	Cel 1. Wysoka aktywność społeczno-gospodarcza K.1.1. Poprawa aktywności społecznej i oferty przemysłu czasu wolnego

<p>Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji</p>	<p>Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach: 3 szt. Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem: 1000 os./rok</p> <p>Sposób pomiaru: protokoły odbioru usług, sprawozdanie z realizacji przedsięwzięcia, raport z monitoringu</p>
<p>Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie</p>	<p>Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów realizacji przedsięwzięcia. Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności w stosunku do osób ze szczególnymi potrzebami, które będą miały równy dostęp bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń. Powstałe przestrzenie zostaną dostosowane dla osób z niepełnosprawnościami. Przestrzenie, na których realizowane będą działania, będą dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Kielce nr 28/2019 z dnia 2019-01-29 w sprawie wprowadzenia „Standardów dostępności przestrzeni publicznej dla osób niepełnosprawnych miasta Kielce” (https://bipum.kielce.eu/prawo-lokalne/zarzadzenia-prezydenta/zarzadzenie-nr-282019-z-dnia-2019-01-29-w-sprawie-wprowadzenia-standardow-dostepnosci-przestrzeni-publicznej-dla-osob-niepelnosprawnych-miasta-kielce.html)</p>
<p>Czas realizacji</p>	<p>2025-2026</p>
<p>Szacowana wartość przedsięwzięcia w zł</p>	<p>450 000 zł</p>
<p>Potencjalne źródła finansowania</p>	<p>Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021 – 2027: do 85% k. kw., wkład własny: min. 15%</p>

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 7

<p>Nazwa przedsięwzięcia</p>	<p>Poprawa aktywności ruchowej mieszkańców Śródmieścia poprzez budowę placów zabaw</p>
<p>Podmiot realizujący</p>	<p>Gmina Kielce</p>
<p>Lokalizacja przedsięwzięcia</p>	<p>Adres: nieruchomości stanowiące własność Gminy Kielce położone w okolicach ulic: - ul. Astronautów 5a - ul. Astronautów 7/ul. Zagórska 5/ul. Zagórska 7 - ul. Źródłowa 20/ul. Zagórska 11/ul. Zagórska 13 Podobszar: Śródmieście</p>
<p>Opis przedsięwzięcia</p>	<p><u>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie</u> Występowanie zdegradowanych, niezagospodarowanych przestrzeni publicznych i półpublicznych Niska estetyka zagospodarowania przestrzeni publicznych i półpublicznych Niedostatek miejsc integracji, wypoczynku i rekreacji oraz niski udział wysokiej jakości zieleni w przestrzeniach publicznych Brak infrastruktury rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży Występowanie barier architektonicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami i starszych Niski poziom aktywności społecznej mieszkańców Niewystarczający udział w życiu publicznym Niski poziom poczucia bezpieczeństwa</p>

	<p><u>Główny cel projektu</u> Celem realizacji projektu jest stworzenie na świeżym powietrzu miejsc spędzania wolnego czasu przez dzieci, które pozwolą im nie tylko na zabawę, ale przyczynią się również do doskonalenia wzorców ruchowych i nabywania większej świadomości swojego ciała. Ponadto, dzięki różnym możliwościom zabawy dzieci będą miały możliwość wykształcić swoją kreatywność i pobudzić wyobraźnię.</p> <p><u>Zakres realizowanych zadań</u> W ramach realizacji przedsięwzięcia w obrębie podobszaru Śródmieście, na działce o numerze ewid. 580/51 obręb 0017, zostaną wybudowane trzy place zabaw dla dzieci, o podłożu poliuretanowym. Na terenie w otoczeniu ul. Astronautów 5a zaplanowano montaż 6 urządzeń, w okolicy ul. Astronautów 7/ul. Zagórskiej 5/ul. Zagórskiej 7 – 9 urządzeń, natomiast w otoczeniu ul. Źródłowej 20/ul. Zagórskiej 11/ul. Zgórskiej 13 – 9 urządzeń.</p>
Spójność z celami GPR	Cel 1. Wysoka aktywność społeczno-gospodarcza K.1.1. Poprawa aktywności społecznej i oferty przemysłu czasu wolnego
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach: 3 szt.</p> <p>Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem: 1000 os./rok</p> <p>Sposób pomiaru: protokoły odbioru usług, sprawozdanie z realizacji przedsięwzięcia, raport z monitoringu</p>
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie	Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów realizacji przedsięwzięcia. Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności w stosunku do osób ze szczególnymi potrzebami, które będą miały równy dostęp bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń. Przestrzenie, na których realizowane będą działania, będą dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Kielce nr 28/2019 z dnia 2019-01-29 w sprawie wprowadzenia „Standardów dostępności przestrzeni publicznej dla osób niepełnosprawnych miasta Kielce” (https://bipum.kielce.eu/prawo-lokalne/zarzadzenia-prezydenta/zarzadzenie-nr-282019-z-dnia-2019-01-29-w-sprawie-wprowadzenia-standardow-dostepnosci-przestrzeni-publicznej-dla-osob-niepelnosprawnych-miasta-kielce.html)
Czas realizacji	2024-2025
Szacowana wartość przedsięwzięcia w zł	750 000 zł
Potencjalne źródła finansowania	Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021 – 2027: do 85% k. kw., wkład własny: min. 15%

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 8

Nazwa przedsięwzięcia	Poprawa aktywności mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez budowę siłowni plenerowych
Podmiot realizujący	Gmina Kielce

Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: Źródłowa 10; Astronautów 7 i 5a, Zagórska 5, 7, Źródłowa 20; Zagórska 11; Zagórska 13. Podobszar: Śródmieście
Opis przedsięwzięcia	<p><u>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie</u> Występowanie zdegradowanych, niezagospodarowanych przestrzeni publicznych i półpublicznych Niska estetyka zagospodarowania przestrzeni publicznych i półpublicznych Niedostatek miejsc integracji, wypoczynku i rekreacji oraz niski udział wysokiej jakości zieleni w przestrzeniach publicznych Brak infrastruktury rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży Występowanie barier architektonicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami i starszych Niski poziom aktywności społecznej mieszkańców Niewystarczający udział w życiu publicznym</p> <p><u>Główny cel projektu</u> Celem realizacji projektu jest stworzenie na świeżym powietrzu miejsc spędzania wolnego czasu przez mieszkańców podobszaru, wspierających ich aktywność społeczną, fizyczną oraz psychiczną.</p> <p><u>Zakres realizowanych zadań</u> W ramach realizacji przedsięwzięcia w obrębie podobszaru Śródmieście przewiduje się budowę pięciu siłowni na podłożu gruntowym, po 6 urządzeń każda, z których będą mogli korzystać mieszkańcy obszaru rewitalizacji w różnym wieku, począwszy od młodzieży, skończywszy na seniorach, aktywnie spędzając czas. Aktywność na świeżym powietrzu nie tylko przyczyni się do polepszenia sprawności fizycznej, lecz również pozytywnie wpłynie na nawiązywanie dobrych relacji sąsiedzkich, w tym międzypokoleniowych.</p>
Spójność z celami GPR	Cel 1. Wysoka aktywność społeczno-gospodarcza K.1.1. Poprawa aktywności społecznej i oferty przemysłu czasu wolnego
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach: 5 szt. Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem: 1000 os./rok Sposób pomiaru: protokoły odbioru usług, sprawozdanie z realizacji przedsięwzięcia, raport z monitoringu
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie	Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów realizacji przedsięwzięcia. Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności w stosunku do osób ze szczególnymi potrzebami, które będą miały równy dostęp bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń. Przestrzenie, na których realizowane będą działania, będą dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Kielce nr 28/2019 z dnia 2019-01-29 w sprawie wprowadzenia „Standardów dostępności przestrzeni publicznej dla osób niepełnosprawnych miasta Kielce” (https://bipum.kielce.eu/prawo-lokalne/zarządzenia-prezydenta/zarządzenie-nr-282019-z-dnia-2019-01-29-w-sprawie-wprowadzenia-standardow-dostepnosci-przestrzeni-publicznej-dla-osob-niepelnosprawnych-miasta-kielce.html)
Czas realizacji	2025-2026

Szacowana wartość przedsięwzięcia w zł	5 x 70 000 zł = 350 000 zł
Potencjalne źródła finansowania	Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021 – 2027: do 85% k. kw., wkład własny: min. 15%

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 9

Nazwa przedsięwzięcia	Poprawa aktywności mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez modernizację infrastruktury sportowo-rekreacyjnej przy ul. Zamenhoffa
Podmiot realizujący	Gmina Kielce
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: Działka: 586/7 Podobszar: Szydłówek i Uroczysko
Opis przedsięwzięcia	<p><u>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie</u> Występowanie zdegradowanych, niezagospodarowanych przestrzeni publicznych i półpublicznych Niska estetyka zagospodarowania przestrzeni publicznych i półpublicznych Niedostatek miejsc integracji, wypoczynku i rekreacji oraz niski udział wysokiej jakości zieleni w przestrzeniach publicznych Brak infrastruktury rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży Występowanie barier architektonicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami i starszych Niski poziom aktywności społecznej mieszkańców Niewystarczający udział w życiu publicznym Niski poziom poczucia bezpieczeństwa</p> <p><u>Główny cel projektu</u> Zwiększanie atrakcyjności terenu rewitalizacji poprzez poprawę stanu zagospodarowania przestrzeni oraz wymianę elementów infrastruktury. Aktywizacja społeczności lokalnej poprzez poszerzenie oferty rekreacyjnej i sportowej.</p> <p><u>Zakres realizowanych zadań</u> W ramach realizacji zadań planuje się wymianę urządzeń do zabawy na nowoczesne, z certyfikatem dla dzieci w wieku 0-15 lat, przebudowę istniejącego boiska na boisko multifunkcyjne z opcją gry w: piłkę nożną, piłkę ręczną, koszykówkę i tenisa, wraz z nowoczesną i bezpieczną nawierzchnią. Ponadto, w ramach prac zaplanowano przebudowę ogrodzenia, przyłącza elektrycznych (dostosowanych do prowadzenia wydarzeń kulturalnych) wraz z oświetleniem placu i wymianą małej architektury.</p>
Spójność z celami GPR	Cel 1. Wysoka aktywność społeczno-gospodarcza K.1.1. Poprawa aktywności społecznej i oferty przemysłu czasu wolnego
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją: 0,356 ha Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem: 5000 os./rok</p> <p>Sposób pomiaru: protokoły odbioru usług, sprawozdanie z realizacji przedsięwzięcia, raport z monitoringu</p>

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie	Dzięki zastosowaniu standardu dostępności przedsięwzięcie zapewni równy dostęp osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na wiek, poziom sprawności lub inne ograniczenia. W ramach realizacji przedsięwzięcia nastąpi likwidacja barier utrudniających poruszanie się oraz orientację w przestrzeni, nastąpi wprowadzenie rozwiązań wspomagających osoby ze szczególnymi potrzebami w korzystaniu z infrastruktury. Przestrzenie, na których realizowane będą działania, będą dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Kielce nr 28/2019 z dnia 2019-01-29 w sprawie wprowadzenia „Standardów dostępności przestrzeni publicznej dla osób niepełnosprawnych miasta Kielce” (https://bipum.kielce.eu/prawo-lokalne/zarzadzenia-prezydenta/zarzadzenie-nr-282019-z-dnia-2019-01-29-w-sprawie-wprowadzenia-standardow-dostepnosci-przestrzeni-publicznej-dla-osob-niepelnosprawnych-miasta-kielce.html)
Czas realizacji	2025-2026
Szacowana wartość przedsięwzięcia w zł	1 200 000 zł
Potencjalne źródła finansowania	Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021 – 2027: do 85% k. kw., wkład własny: min. 15%

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 10

Nazwa przedsięwzięcia	UROCZYSKO JEST BLISKO – utworzenie centrum kulturalno-sportowego osiedla „Uroczysko I” w Kielcach
Podmiot realizujący	Świętokrzyska Spółdzielnia Mieszkaniowa w Kielcach
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: obręb 0006, działki ewid. nr 945/285, 947/350, 947/288, 947/291, 969/8, 969/9, 947/286, 947289, 947/292 Podobszar: Szydłówek i Uroczysko
Opis przedsięwzięcia	<p><u>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie</u> Występowanie zdegradowanych, niezagospodarowanych przestrzeni publicznych i półpublicznych Niska estetyka zagospodarowania przestrzeni publicznych i półpublicznych Niedostatek miejsc integracji, wypoczynku i rekreacji oraz niski udział wysokiej jakości zieleni w przestrzeniach publicznych Brak infrastruktury rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży Występowanie barier architektonicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami i starszych Niski poziom aktywności społecznej mieszkańców Niewystarczający udział w życiu publicznym Niski poziom poczucia bezpieczeństwa</p> <p><u>Główny cel projektu</u> Świętokrzyska Spółdzielnia Mieszkaniowa dąży do stworzenia infrastruktury związanej z propagowaniem kultury, ruchu i wypoczynku na świeżym powietrzu tak, aby zostały stworzone warunki dla zdrowego rozwoju wszystkich grup wiekowych mieszkańców osiedla, w tym ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży, jak również osób starszych oraz osób ze szczególnymi potrzebami. Poprzez budowę sceny i miejsc na widowni Spółdzielnia uzyska infrastrukturę umożliwiającą kontynuowanie w nowoczesnej formie festynu plenerowego organizowanego w ramach jej działalności. Nowoczesna infrastruktura</p>

	<p>sportowa pobudzi chęć do aktywnego spędzania czasu wolnego, na powietrzu. Ukierunkowanie na sport i aktywne spędzanie wolnego czasu wpłynie również na ograniczenie patologicznych zachowań dzieci i młodzieży poprzez pokazanie jej możliwości atrakcyjnego spędzania czasu wolnego. Dostępność obiektu umożliwi również korzystanie z niego przez szkołę średnią, podstawową oraz przedszkole zlokalizowane w jego bezpośredniej bliskości.</p> <p><u>Zakres realizowanych zadań</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Modernizacja istniejącego boiska poprzez wykonanie nawierzchni bezpiecznej z poliuretanu oraz przystosowanie obiektu jako boiska do piłki nożnej/ręcznej oraz boiska do koszykówki łącznie z ogrodzeniem boiska. 2. Budowa sceny plenerowej z zadaszeniem i widownią. 3. Budowa zadaszonej altany z miejscami do siedzenia i miejscem do rozpalenia ogniska/grila. 4. Modernizacja oświetlenia zewnętrznego rewitalizowanego obszaru. 5. Zainstalowanie systemu monitoringu wizyjnego rewitalizowanego obszaru. 6. Doprowadzenie instalacji elektrycznej oraz instalacji wody użytkowej na potrzeby obiektu. 7. Uporządkowanie istniejącej i nowa aranżacja zieleni, wyposażenie terenu w dodatkowe ławki, kosze na śmieci itp.
Spójność z celami GPR	<p>Cel 1. Wysoka aktywność społeczno-gospodarcza K.1.1. Poprawa aktywności społecznej i oferty przemysłu czasu wolnego</p>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach: 1 szt. Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem: 5000 os./rok</p> <p>Sposób pomiaru: protokoły odbioru, sprawozdanie z realizacji przedsięwzięcia, raport z monitoringu</p>
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie	<p>Przedsięwzięcie zapewni równy dostęp osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na wiek, poziom sprawności lub inne ograniczenia. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Przestrzenie, gdzie realizowane będą działania, będą dostosowane do OzN. Modernizacja obiektu sportowego oraz stworzenie obiektów umożliwiających organizowanie plenerowych wydarzeń kulturalnych (festynów, koncertów itp.) zrealizowane zostaną blisko miejsca zamieszkania osób ze szczególnymi potrzebami, tj. osób starszych, niepełnosprawnych lub mających problemy z mobilnością. Nastąpi likwidacja barier komunikacyjnych w obrębie planowanego obiektu i jego najbliższej okolicy. Przestrzenie, gdzie realizowane będą działania, będą dostosowane do OzN – zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Kielce nr 28/2019 z dnia 2019-01-29 w sprawie wprowadzenia „Standardów dostępności przestrzeni publicznej dla osób niepełnosprawnych miasta Kielce” (https://bipum.kielce.eu/prawo-lokalne/zarzadzenia-prezydenta/zarzadzenie-nr-282019-z-dnia-2019-01-29-w-sprawie-wprowadzenia-standardow-dostepnosci-przestrzeni-publicznej-dla-osob-niepelnosprawnych-miasta-kielce.html)</p>
Czas realizacji	2024-2026
Szacowana wartość przedsięwzięcia w zł	1 100 000 zł

Potencjalne źródła finansowania	Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021 – 2027: do 85% k. kw., wkład własny: min. 15%
Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 11	
Nazwa przedsięwzięcia	Wyłanianie liderów w celu poprawy aktywności mieszkańców obszaru rewitalizacji
Podmiot realizujący	Stowarzyszenie Przyjazne Kielce
Lokalizacja przedsięwzięcia	Podobszar: Śródmieście, Czarnów, Szydłówek i Uroczysko
Opis przedsięwzięcia	<p><u>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie</u> Niski poziom aktywności społecznej mieszkańców Niewystarczający udział w życiu publicznym Niekorzystne tendencje demograficzne – starzenie się społeczeństwa Obciążenie demograficzne osobami w wieku poprodukcyjnym Wysoki odsetek osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym Niski poziom poczucia bezpieczeństwa Zagrożenie marginalizacją i wykluczeniem społecznym z powodu ubóstwa, niepełnosprawności lub wieku</p> <p><u>Główny cel projektu</u> Stworzenie narzędzi do wyłaniania i wspierania liderów lokalnych, potrafiących pozytywnie wpływać na zwiększenie poziomu aktywności lokalnej społeczności.</p> <p><u>Zakres realizowanych zadań</u> W ramach projektu przewiduje się organizację konkursów na najlepsze pomysły aktywizujące i integrujące mieszkańców obszaru rewitalizacji (podobszary: Śródmieście, Czarnów, Szydłówek i Uroczysko), zagrożonych wykluczeniem społecznym. W regulaminie konkursowym zostanie ujęty wymóg realizacji działań na obszarze rewitalizacji, w celu włączenia mieszkańców tego terenu. Planuje się 5 edycji po 20 mini-grantów, każdy do 2000 zł. (łącznie 100 mini-grantów). Rodzaje zadań możliwe do realizacji w ramach konkursu: 1. Prowadzenie świetlicy środowiskowej dla dzieci i młodzieży. 2. Organizowanie wsparcia i pomocy osobom z problemem alkoholowym. 3. Prowadzenie zajęć sportowych i imprez towarzyszących dla dzieci i młodzieży jako formy przeciwdziałania uzależnieniom. 4. Organizowanie różnych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży. 5. Prowadzenie zajęć tanecznych dla dzieci i młodzieży. 6. Różne formy aktywizacji seniorów z elementami promocji zdrowia.</p>
Spójność z celami GPR	Cel 1. Wysoka aktywność społeczno-gospodarcza K.1.1. Poprawa aktywności społecznej i oferty przemysłu czasu wolnego
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Liczba udzielonych dotacji: 20/rok Liczba osób, które skorzystały z udzielonego wsparcia: 100 osób/rok Sposób pomiaru: dokumentacja konkursowa, sprawozdania z realizacji projektów
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie	Przedsięwzięcie zapewni równy dostęp osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na wiek, poziom sprawności lub inne ograniczenia. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów

	<p>przedsięwzięcia. Przestrzenie, na których realizowane będą działania, będą dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Kielce nr 28/2019 z dnia 2019-01-29 w sprawie wprowadzenia „Standardów dostępności przestrzeni publicznej dla osób niepełnosprawnych miasta Kielce” (https://bipum.kielce.eu/prawo-lokalne/zarzadzenia-prezydenta/zarzadzenie-nr-282019-z-dnia-2019-01-29-w-sprawie-wprowadzenia-standardow-dostepnosci-przestrzeni-publicznej-dla-osob-niepelnosprawnych-miasta-kielce.html)</p>
Czas realizacji	2024-2028
Szacowana wartość przedsięwzięcia w zł	212 500 zł (42 500 zł/rok)
Potencjalne źródła finansowania	<p>Budżet Obywatelski</p> <p>Alternatywnie: konkursy ofert w ramach Programu współpracy Miasta Kielce z organizacjami pozarządowymi, środki województwa świętokrzyskiego na wsparcie działań podmiotów III sektora, środki własne organizacji.</p>

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 12

Nazwa przedsięwzięcia	Wianki kieleckie – Noc Świętojańska
Podmiot realizujący	Inicjatywa „Przyjazny Szydłówek OdNowa”
Lokalizacja przedsięwzięcia	<p>Adres: Zalew Kielecki</p> <p>Podobszar: Szydłówek i Uroczysko</p>
Opis przedsięwzięcia	<p><u>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie</u> Niski poziom aktywności społecznej mieszkańców Niewystarczający udział w życiu publicznym Występowanie barier architektonicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami i starszych</p> <p><u>Główny cel projektu</u> Organizacja wydarzenia ma na celu wzbogacenie oferty spędzania czasu wolnego mieszkańców obszaru rewitalizacji, w wyniku której nastąpi zwiększenie ich aktywności oraz poprawa stosunków międzyludzkich: sąsiedzkich i międzypokoleniowych.</p> <p><u>Zakres realizowanych zadań</u> „Wianki kieleckie - Noc Świętojańska” to wydarzenie cykliczne, które będzie odbywało się nad kieleckim Zalewem w czerwcu, po zakończeniu roku szkolnego. Nawiązuje do tradycji puszczania przez mieszkańców Kielc wianków na wodę Zalewu. Oprócz warsztatów z plecenia wianków oraz puszczania ich na wodę mieszkańcy będą mogli uczestniczyć w wielu grach, zabawach integracyjnych oraz warsztatach historycznych, obejrzeć występy m.in. orkiestry dętej, czy pokaz fire-show. Różnorodne atrakcje towarzyszące wydarzeniu będą skierowane do każdej grupy wiekowej mieszkańców Kielc.</p>
Spójność z celami GPR	<p>Cel 1. Wysoka aktywność społeczno-gospodarcza</p> <p>K.1.2. Podniesienie atrakcyjności gospodarczej obszaru rewitalizacji</p>

<p>Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji</p>	<p>Liczba zorganizowanych wydarzeń: 1/rok Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem: 2000 os./rok</p> <p>Sposób pomiaru: sprawozdanie z realizacji przedsięwzięcia, raport z monitoringu</p>
<p>Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie</p>	<p>Przedsięwzięcie zapewni równy dostęp osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na wiek, poziom sprawności lub inne ograniczenia. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Przestrzenie, gdzie realizowane będą działania, będą dostosowane do OzN – zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Kielce nr 28/2019 z dnia 2019-01-29 w sprawie wprowadzenia „Standardów dostępności przestrzeni publicznej dla osób niepełnosprawnych miasta Kielce” (https://bipum.kielce.eu/prawo-lokalne/zarządzenia-prezydenta/zarządzenie-nr-282019-z-dnia-2019-01-29-w-sprawie-wprowadzenia-standardow-dostepnosci-przestrzeni-publicznej-dla-osob-niepełnosprawnych-miasta-kielce.html)</p>
<p>Czas realizacji</p>	<p>2024-2027</p>
<p>Szacowana wartość przedsięwzięcia w zł</p>	<p>160 000 zł (40 000,00 zł/rok)</p>
<p>Potencjalne źródła finansowania</p>	<p>Budżet Obywatelski</p>

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 13

<p>Nazwa przedsięwzięcia</p>	<p>Pikniki rodzinne</p>
<p>Podmiot realizujący</p>	<p>Stowarzyszenie Przyjazne Kielce</p>
<p>Lokalizacja przedsięwzięcia</p>	<p>Adres: Park Górki Czarnowskie Podobszar: Czarnów</p>
<p>Opis przedsięwzięcia</p>	<p><u>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie</u> Niski poziom aktywności społecznej mieszkańców Niewystarczający udział w życiu publicznym Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych Niedostatek miejsc integracji, wypoczynku i rekreacji oraz niski udział wysokiej jakości zieleni w przestrzeniach publicznych Brak infrastruktury rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży Występowanie barier architektonicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami i starszych</p> <p><u>Główny cel projektu</u> Wzmocnienie aktywności społecznej mieszkańców podobszaru, doprowadzenie do większej integracji, a także zapewnienie dostępu do form rozrywki i spędzania wolnego czasu.</p> <p><u>Zakres realizowanych zadań</u> W ramach projektu zostanie zorganizowanych 10 pikników sąsiedzkich skierowanych do mieszkańców osiedla Czarnów, po jednym w każdym z kolejnych 10 lat. Będą to wydarzenia różnego typu, z jak najszerszym spektrum atrakcji – tak dla dzieci, jak i młodzieży, osób dorosłych i seniorów. W programie każdego z nich przewidziano m.in.: animacje dla dzieci, występy</p>

	zespołów i artystów lokalnych, współpracę z lokalnymi stowarzyszeniami, przedsiębiorcami i grupami mieszkańców, konkursy dla dzieci i dorosłych, aktywności sportowo-ruchowe, a także kooperację z teatrami, klubami sportowymi czy grupami tanecznymi. Będą to wydarzenia integracyjne w formie festynów rodzinnych, podczas których zostanie urządzona zabawa taneczna z nagłośnieniem, udziałem DJ-a, animacjami dla dzieci i stoiskami organizacji pozarządowych. W miarę możliwości będą one połączone z organizacją grilla dla mieszkańców osiedla.
Spójność z celami GPR	Cel 1. Wysoka aktywność społeczno-gospodarcza K.1.2. Podniesienie atrakcyjności gospodarczej obszaru rewitalizacji
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Liczba zorganizowanych wydarzeń: 1/rok Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem: 1000 os./rok Sposób pomiaru: sprawozdanie z realizacji przedsięwzięcia
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie	Przedsięwzięcie zapewni równy dostęp osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na wiek, poziom sprawności lub inne ograniczenia. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Pikniki będą realizowane w miejscu, które pozwala na dostęp osób ze specjalnymi potrzebami. Dodatkowo, organizator do każdego wydarzenia oddeleguje minimum jedną osobę do pomocy osobie o specjalnych potrzebach i przeszkoli w tym zakresie wszystkich animatorów i wolontariuszy. Przestrzenie, na których realizowane będą działania, będą dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Kielce nr 28/2019 z dnia 2019-01-29 w sprawie wprowadzenia „Standardów dostępności przestrzeni publicznej dla osób
Czas realizacji	2024-2028
Szacowana wartość przedsięwzięcia w zł	110 000 zł (22 000 zł/rok)
Potencjalne źródła finansowania	Budżet Obywatelski Alternatywnie: konkursy ofert w ramach Programu współpracy Miasta Kielce z organizacjami pozarządowymi, środki województwa świętokrzyskiego na wsparcie działań podmiotów III sektora, środki własne organizacji.

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 14

Nazwa przedsięwzięcia	Święto Kielc
Podmiot realizujący	Gmina Kielce
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: główne przestrzenie publiczne zabytkowego śródmieścia Kielc - ul. Sienkiewicza, Placu Artystów, Rynek, Plac Wolności, Park Miejski im. Stanisława Staszica oraz budynki i dziedziny miejskich placówek kultury i ich partnerów Podobszar: Śródmieście
Opis przedsięwzięcia	<u>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie</u> Niski poziom aktywności społecznej mieszkańców Niewystarczający udział w życiu publicznym

Niekorzystne tendencje demograficzne – starzenie się społeczeństwa
 Zagrożenie marginalizacją i wykluczeniem społecznym z powodu ubóstwa, niepełnosprawności lub wieku
 Niedostatek miejsc integracji, wypoczynku i rekreacji oraz niski udział wysokiej jakości zieleni w przestrzeniach publicznych
 Występowanie barier architektonicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami i starszych
 Brak infrastruktury rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży
 Relatywnie słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw
 Niski wskaźnik przedsiębiorczości

Główny cel projektu

- aktywizacja lokalnej społeczności i wyzwolenie aktywności społecznej mieszkańców, wspieranie aktywności obywatelskiej;
- wzmocnienie miejskiej tożsamości i identyfikacji z miastem mieszkańców, włączenie społeczności w życie miasta;
- zwiększenie lokalnej integracji społecznej, rozwój kontaktów społecznych, promowanie otwartości na innych, odbudowa więzi społecznych;
- promocja i pobudzanie aktywnego i zdrowego trybu życia;
- rozwój oferty kulturalnej i rekreacyjnej miasta;
- upowszechnienie i wyrównanie dostępu mieszkańców do usług kultury, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu;
- aktywizacja seniorów;
- włączanie dzieci w wieku przedszkolnym oraz uczniów szkół podstawowych w wydarzenia ogólnomiejskie;
- integracja przyjezdnych, w tym cudzoziemców, w szczególności uchodźców wojennych z Ukrainy;

Zakres realizowanych zadań

W ramach „Święta Kielc” zorganizowane są 4 duże sceny (na: Rynku, Placu Artystów, pod Kieleckim Centrum Kultury i w Parku Miejskim im. Stanisława Staszica. Na ww. scenach oraz w głównych przestrzeniach publicznych śródmieścia organizowane są przez dwa dni wolne od pracy (sobota/niedziela) wydarzenia o następującym charakterze:

- występy typowo artystyczne (koncerty, spektakle: wokalne, instrumentalne, taneczne, aktorskie, plastyczne);
 - stoiska wystawiennicze (wielotematyczne);
 - pokazy o różnym charakterze;
 - terenowe gry miejskie z nagrodami (o różnych profilach tematycznych),
 - konkursy z nagrodami (literackie, muzyczne, plastyczne, wokalne, sportowe, zręcznościowe);
 - warsztaty (m.in. pierwszej pomocy, plastyczne – plenery malarskie, rzeźbiarskie, graficzne, ceramiczne, fotograficzne, wyplatania z wikliny, uprawy kwiatów, krzesania ognia, pieczenia chleba, robienia lizaków, wicia wianków, edukacja ekologiczna, makijaż, bezpieczeństwo ruchu drogowego);
 - turnieje;
 - pokazy grup rekonstrukcyjnych;
 - sesje historyczne, naukowe, odczyty, spotkania;
 - wystawy interaktywne;
 - pikniki;
 - konsultacje medyczne, bezpłatne badania lekarskie, profilaktyczne, prozdrowotne happeningi;
 - happening prozdrowotny przed budynkiem Kieleckiego Centrum Kultury: nauka samobadania piersi, edukacja w zakresie profilaktyki raka piersi, konsultacje z lekarzem onkologiem z ŚCO (badanie palpacyjne piersi), rozmowy z Amazonkami, materiały edukacyjne, możliwość wykonania badania cytologicznego.
 - giełda staroci, książkowa, sprzętu sportowego;
- Na każdej z 4 scen odbywa się dziennie od 10 do 15 wydarzeń – jednak większość licznych atrakcji Święta Kielc dla mieszkańców o charakterze

	<p>czynnego udziału ma miejsce poza scenami, w przestrzeniach publicznych śródmieścia. Ponadto w trakcie Świąta Kielc udostępniony jest dla wszystkich mieszkańców i gości wstęp wolny bez opłat biletowych do wszystkich miejskich instytucji kultury. W szerokim spektrum wszystkich wydarzeń znajduje się wiele celowo adresowanych do poszczególnych grup wiekowych (małe dzieci z rodzicami, młodzież, dorośli, seniorzy). W Świącie Kielc biorą aktywny udział grupy ukraińskie z miasta partnerskiego Winnicy oraz ukraińscy uchodźcy zamieszkali w Kielcach.</p>
Spójność z celami GPR	<p>Cel 1. Wysoka aktywność społeczno-gospodarcza K.1.2. Podniesienie atrakcyjności gospodarczej obszaru rewitalizacji</p>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Liczba zorganizowanych wydarzeń: 1/rok Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem: 10 000 os./rok Sposób pomiaru: sprawozdanie z realizacji przedsięwzięcia, raport z monitoringu</p>
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie	<p>Przedsięwzięcie zapewni równy dostęp osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na wiek, poziom sprawności lub inne ograniczenia. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Przestrzenie, na których realizowane będą działania, będą dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Kielce nr 28/2019 z dnia 2019-01-29 w sprawie wprowadzenia „Standardów dostępności przestrzeni publicznej dla osób niepełnosprawnych miasta Kielce” (https://bipum.kielce.eu/prawo-lokalne/zarządzenia-prezydenta/zarządzenie-nr-282019-z-dnia-2019-01-29-w-sprawie-wprowadzenia-standardow-dostepnosci-przestrzeni-publicznej-dla-osob-niepelnosprawnych-miasta-kielce.html)</p>
Czas realizacji	2024-2028
Szacowana wartość przedsięwzięcia w zł	1 000 000 zł (200 000 zł/rok)
Potencjalne źródła finansowania	budżet gminy Kielce

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 15

Nazwa przedsięwzięcia	Festiwal Sztuk Ulicznych
Podmiot realizujący	Stowarzyszenie Przyjazne Kielce
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: ul. Sienkiewicza Podobszar: Śródmieście
Opis przedsięwzięcia	<p><u>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie</u> Występowanie zdegradowanych, niezagospodarowanych przestrzeni publicznych i półpublicznych Niska estetyka zagospodarowania przestrzeni publicznych i półpublicznych Niski poziom aktywności społecznej mieszkańców Niewystarczający udział w życiu publicznym Niekorzystne tendencje demograficzne – starzenie się społeczeństwa Zagrożenie marginalizacją i wykluczeniem społecznym z powodu ubóstwa, niepełnosprawności lub wieku</p>

	<p>Niedostatek miejsc integracji, wypoczynku i rekreacji oraz niski udział wysokiej jakości zieleni w przestrzeniach publicznych Występowanie barier architektonicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami i starszych Brak infrastruktury rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży</p> <p><u>Główny cel projektu</u> Jest nim zatrzymanie degradacji społecznej i socjalnej centrum miasta poprzez tworzenie lokalnych wydarzeń, które z jednej strony ożywią centrum gospodarczo, a z drugiej – stworzą produkt, z którego lokalni mieszkańcy będą mogli być dumni, zapewni im rozrywkę, wyciągnie z domów, a z trzeciej – pozwoli wyłapać spośród zamieszkujących ten obszar osoby najbardziej kreatywne i zaangażowane.</p> <p><u>Zakres realizowanych zadań</u> W ramach działań przewidziano: - organizację 10 dwudniowych edycji Festiwalu Sztuk Ulicznych, - występy i pokazy (na każdym z nich) ok. 50 artystów z całej Polski i zagranicy oraz artystów lokalnych prezentujących jak najszersze spektrum sztuk ulicznych (od szczudlarzy przez mimów i żonglerów po połykaczy ognia i teatry uliczne), - organizację akademii sztuk ulicznych dla mieszkańców, - zaproszenie mieszkańców do współtworzenia Biura Centrum Miasta, tak by mogli nie tylko uczestniczyć, ale kreować wydarzenia już na etapie koncepcji i brać udział w ich realizacji. To pozwoli na tworzenie lokalnych liderów, osób, które będą później animować lokalne społeczności do działań oddolnych. Każdy występ miałby inny charakter, by zapewnić możliwie szeroką gamę atrakcji dla różnych grup mieszkańców.</p>
<p>Spójność z celami GPR</p>	<p>Cel 1. Wysoka aktywność społeczno-gospodarcza K.1.2. Podniesienie atrakcyjności gospodarczej obszaru rewitalizacji</p>
<p>Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji</p>	<p>Liczba zorganizowanych wydarzeń: 2/rok Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem: 6000 os./rok</p> <p>Sposób pomiaru: sprawozdanie z realizacji przedsięwzięcia, raport z monitoringu</p>
<p>Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie</p>	<p>Wydarzenia będą organizowane w miejscu dostępnym dla osób niepełnosprawnych, uwzględniając ich różne potrzeby. Przedsięwzięcie zapewni równy dostęp osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na wiek, poziom sprawności lub inne ograniczenia. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Przestrzenie, na których realizowane będą działania, będą dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Przy organizacji imprezy pewna pula miejsc będzie zarezerwowana dla osób z niepełnosprawnościami, by również mogły uczestniczyć nie tylko jako widzowie, ale również organizatorzy – by włączać je w aktywności społeczne. Organizator zapewni również osobę, której rolą będzie wspieranie osób o specjalnych potrzebach uczestniczących w wydarzeniu. Przestrzenie, na których realizowane będą działania, będą dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Kielce nr 28/2019 z dnia 2019-01-29 w sprawie wprowadzenia „Standardów dostępności przestrzeni publicznej dla osób niepełnosprawnych miasta Kielce” (https://bipum.kielce.eu/prawo-lokalne/zarządzenia-prezydenta/zarządzenie-nr-282019-z-dnia-2019-01-29-w-sprawie-wprowadzenia-standardow-dostepnosci-przestrzeni-publicznej-dla-osob-niepełnosprawnych-miasta-kielce.html)</p>

Czas realizacji	2024-2028
Szacowana wartość przedsięwzięcia w zł	210 000,00 zł (42 000 zł/rok)
Potencjalne źródła finansowania	Środki własne organizacji Alternatywnie: Budżet Obywatelski, konkursy ofert w ramach Programu współpracy Miasta Kielce z organizacjami pozarządowymi, środki województwa świętokrzyskiego na wsparcie działań podmiotów III sektora.

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 16

Nazwa przedsięwzięcia	Kielce street art festival
Podmiot realizujący	Fundacja Sensu Largo
Lokalizacja przedsięwzięcia	Podobszar: Śródmieście
Opis przedsięwzięcia	<p><u>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie</u> Niski poziom aktywności społecznej mieszkańców, niski kapitał społeczny Niewystarczający udział w życiu publicznym Niekorzystne tendencje demograficzne – starzenie się społeczeństwa Relatywnie słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw Niski wskaźnik przedsiębiorczości Niska estetyka zagospodarowania przestrzeni publicznych i półpublicznych Niedostatek miejsc integracji, wypoczynku i rekreacji oraz niski udział wysokiej jakości zieleni w przestrzeniach publicznych</p> <p><u>Główny cel projektu</u> - wzmocnienie potencjału turystycznego i atrakcyjności przestrzeni śródmiejskiej; - z aktywizowanie mieszkańców do wspólnych działań na rzecz wspólnej przestrzeni.</p> <p><u>Zakres realizowanych zadań</u> Organizacja dwóch festiwali street art (jeden festiwal w roku przez okres dwóch lat), podczas których znani artyści podejmą się rewitalizacji przestrzeni oraz realizacji dzieł wielko- i mało- formatowych, które przyczynią się do wzmocnienia potencjału kulturalnego i gospodarczego zdegradowanego obszaru. Podczas festiwali zrealizowane zostaną warsztaty, w których aktywnie będą mogli uczestniczyć mieszkańcy, a dzieła zostaną wpisane w lokalny kontekst kultury i sztuki. Powstaną przynajmniej dwa murale o powierzchni pow. 200m² oraz inne możliwe dzieła uliczne jak np. mozaiki, rzeźby, szablony chodnikowe lub neony. Festiwal będzie miał za zadanie wykorzystanie synergii we współpracy doświadczonych artystów oraz mieszkańców i interesariuszy obszarów zdegradowanych.</p>
Spójność z celami GPR	Cel 1. Wysoka aktywność społeczno-gospodarcza K.1.2. Podniesienie atrakcyjności gospodarczej obszaru rewitalizacji
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Liczba zorganizowanych wydarzeń: 1/rok Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem: 3 000/rok Sposób pomiaru: dokumentacja konkursowa, sprawozdania z realizacji projektów

<p>Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie</p>	<p>Przedsięwzięcie zapewni równy dostęp osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na wiek, poziom sprawności lub inne ograniczenia. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Przestrzenie, na których realizowane będą działania, będą dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Kielce nr 28/2019 z dnia 2019-01-29 w sprawie wprowadzenia „Standardów dostępności przestrzeni publicznej dla osób niepełnosprawnych miasta Kielce” (https://bipum.kielce.eu/prawo-lokalne/zarzadzenia-prezydenta/zarzadzenie-nr-282019-z-dnia-2019-01-29-w-sprawie-wprowadzenia-standardow-dostepnosci-przestrzeni-publicznej-dla-osob-niepelnosprawnych-miasta-kielce.html)</p>
<p>Czas realizacji</p>	<p>2024-2025</p>
<p>Szacowana wartość przedsięwzięcia w zł</p>	<p>200 000 zł (100 000 zł/rok)</p>
<p>Potencjalne źródła finansowania</p>	<p>Budżet Obywatelski</p> <p>Alternatywnie: konkursy ofert w ramach Programu współpracy Miasta Kielce z organizacjami pozarządowymi, środki województwa świętokrzyskiego na wsparcie działań podmiotów III sektora, środki własne organizacji, darczyńcy i prywatni sponsorzy</p>

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 17

<p>Nazwa przedsięwzięcia</p>	<p>Poprawa atrakcyjności przestrzeni tzw. „ryneczku” przy ulicy Wiśniowej oraz skweru przy ulicy Marszałkowskiej</p>
<p>Podmiot realizujący</p>	<p>Gmina Kielce</p>
<p>Lokalizacja przedsięwzięcia</p>	<p>Adres: ul. Wiśniowa 6, ul. Wiśniowa 4a, ul. Marszałkowska 43 Podobszar: Szydłówek i Uroczysko</p>
<p>Opis przedsięwzięcia</p>	<p><u>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie</u> Występowanie zdegradowanych, niezagospodarowanych przestrzeni publicznych i półpublicznych Niska estetyka zagospodarowania przestrzeni publicznych i półpublicznych Niedostatek miejsc integracji, wypoczynku i rekreacji oraz niski udział wysokiej jakości zieleni w przestrzeniach publicznych Występowanie barier architektonicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami i starszych Brak infrastruktury rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży Niski poziom aktywności społecznej mieszkańców, niski kapitał społeczny Niewystarczający udział w życiu publicznym Niski wskaźnik przedsiębiorczości Relatywnie słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw</p> <p><u>Główny cel projektu</u> Stworzenie tzw. centrum lokalnego – przestrzeni wpływającej na intensyfikację kontaktów społecznych. Integracja mieszkańców osiedla z różnych grup wiekowych.</p> <p><u>Zakres realizowanych zadań</u> Modernizacja tzw. „Ryneczku” przy ulicy Wiśniowej 6 oraz 4a obejmie odnowienie chodników, stworzenie miejsca do wypoczynku z mini</p>

	<p>parkiem/skwerem oraz budowę miejsc postojowych. Modernizacja skweru przy ul. Marszałkowskiej 43 obejmie odnowę podwórca, w tym utworzenie miejsc do rekreacji dla seniorów, mini siłowni zewnętrznej oraz utworzenie miejsc postojowych skośnych.</p> <p>W ramach realizacji przedsięwzięcia planuje się wymianę nawierzchni utwardzonych, wymianę i całkowitą rekompozycję materiału roślinnego (z zachowaniem istniejących drzew), montaż nowych latarni oświetleniowych, wyposażenie przestrzeni w atrakcyjną małą architekturę. Szczegółowa koncepcja zagospodarowania „ryneczku” zostanie opracowana w drodze konsultacji z lokalną społecznością; studia tego przypadku zostaną też przeprowadzone przez studentów kierunku Architektura Politechniki Świętokrzyskiej w ramach semestralnych ćwiczeń projektowych.</p>
Spójność z celami GPR	<p>Cel 1. Wysoka aktywność społeczno-gospodarcza K.1.2. Podniesienie atrakcyjności gospodarczej obszaru rewitalizacji</p>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją: 0,566 ha Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem: 5000 os./rok</p> <p>Sposób pomiaru: protokoły odbioru usług, sprawozdanie z realizacji przedsięwzięcia, raport z monitoringu</p>
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie	<p>Dzięki zastosowaniu standardu dostępności przedsięwzięcie zapewni równy dostęp osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na wiek, poziom sprawności lub inne ograniczenia. W ramach realizacji przedsięwzięcia nastąpi likwidacja barier utrudniających poruszanie się oraz orientację w przestrzeni, nastąpi wprowadzenie rozwiązań wspomagających osoby ze szczególnymi potrzebami w korzystaniu z infrastruktury. Przestrzenie, na których realizowane będą działania, będą dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Kielce nr 28/2019 z dnia 2019-01-29 w sprawie wprowadzenia „Standardów dostępności przestrzeni publicznej dla osób niepełnosprawnych miasta Kielce” (https://bipum.kielce.eu/prawo-lokalne/zarzadzenia-prezydenta/zarzadzenie-nr-282019-z-dnia-2019-01-29-w-sprawie-wprowadzenia-standardow-dostepnosci-przestrzeni-publicznej-dla-osob-niepelnosprawnych-miasta-kielce.html)</p>
Czas realizacji	2024-2025
Szacowana wartość przedsięwzięcia w zł	3 000 000 zł
Potencjalne źródła finansowania	Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021 – 2027: do 85% k. kw., wkład własny: min. 15%

Cel 2. Wysoka atrakcyjność obszaru rewitalizacji

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 18	
Nazwa przedsięwzięcia	Poprawa atrakcyjności obszaru rewitalizacji poprzez montaż ławek na Szydłówniku
Podmiot realizujący	Gmina Kielce
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: okolice ul. Zamenhoffa 9, ul. Warszawskiej 97, ul. Wiśniowej 2, ul. Wiśniowej 4, ul. Wiśniowej 4a, ul. Marszałkowskiej 43

	Podobszar: Szydłówek i Uroczysko
Opis przedsięwzięcia	<p><u>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie</u> Niedostatek miejsc integracji, wypoczynku i rekreacji oraz niski udział wysokiej jakości zieleni w przestrzeniach publicznych Występowanie barier architektonicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami i starszych Brak infrastruktury rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży Niska estetyka zagospodarowania przestrzeni publicznych i półpublicznych Niski poziom aktywności społecznej mieszkańców Niewystarczający udział w życiu publicznym Niski wskaźnik przedsiębiorczości Relatywnie słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw</p> <p><u>Główny cel projektu</u> Celem realizacji projektu jest stworzenie miejsc odpoczynku oraz spędzania czasu na świeżym powietrzu, służącego dzieciom, młodzieży, dorosłym oraz seniorom zamieszkującym podobszar Szydłówek i Uroczysko.</p> <p><u>Zakres realizowanych zadań</u> W ramach realizacji przedsięwzięcia w obrębie podobszaru Szydłówek i Uroczysko, w okolicach ul. Zamenhoffa 9, ul. Warszawskiej 97, ul. Wiśniowej 2, ul. Wiśniowej 4, ul. Wiśniowej 4a oraz ul. Marszałkowskiej 43 planuje się zakup oraz montaż 50 ławek. Szczegółowe lokalizacje ławek zostaną ustalone z mieszkańcami podobszaru w drodze odrębnych konsultacji społecznych.</p>
Spójność z celami GPR	Cel 2. Wysoka atrakcyjność obszaru rewitalizacji K.2.1. Poprawa stanu zagospodarowania przestrzeni publicznych
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją: 1,5 ha Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem: 1000 os./rok</p> <p>Sposób pomiaru: protokoły odbioru usług, sprawozdanie z realizacji przedsięwzięcia, raport z monitoringu</p>
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie	<p>Dzięki zastosowaniu standardu dostępności przedsięwzięcie zapewni równy dostęp osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na wiek, poziom sprawności lub inne ograniczenia. W ramach realizacji przedsięwzięcia nastąpi likwidacja barier utrudniających poruszanie się oraz orientację w przestrzeni, nastąpi wprowadzenie rozwiązań wspomagających osoby ze szczególnymi potrzebami w korzystaniu z powstałej infrastruktury. Przestrzenie, na których realizowane będą działania, będą dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Kielce nr 28/2019 z dnia 2019-01-29 w sprawie wprowadzenia „Standardów dostępności przestrzeni publicznej dla osób niepełnosprawnych miasta Kielce” (https://bipum.kielce.eu/prawo-lokalne/zarzadzenia-prezydenta/zarzadzenie-nr-282019-z-dnia-2019-01-29-w-sprawie-wprowadzenia-standardow-dostepnosci-przestrzeni-publicznej-dla-osob-niepelnosprawnych-miasta-kielce.html)</p>
Czas realizacji	2026-2027
Szacowana wartość przedsięwzięcia w zł	110 000 zł
Potencjalne źródła finansowania	Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021 – 2027: do 85% k. kw., wkład własny: min. 15%

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 19	
Nazwa przedsięwzięcia	Poprawa atrakcyjności obszaru rewitalizacji poprzez montaż ławek na osiedlu Czarnów
Podmiot realizujący	Gmina Kielce
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: okolice ul. Piekoszowskiej 51, ul. Piekoszowskiej 53, ul. Jagiellońskiej 22, ul. Grunwaldzkiej 29. Podobszar: Czarnów
Opis przedsięwzięcia	<p><u>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie</u> Niedostatek miejsc integracji, wypoczynku i rekreacji oraz niski udział wysokiej jakości zieleni w przestrzeniach publicznych Występowanie barier architektonicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami i starszych Brak infrastruktury rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży Niska estetyka zagospodarowania przestrzeni publicznych i półpublicznych Niski poziom aktywności społecznej mieszkańców, niski kapitał społeczny Niewystarczający udział w życiu publicznym Niski wskaźnik przedsiębiorczości Relatywnie słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw</p> <p><u>Główny cel projektu</u> Celem będzie poprawa atrakcyjności obszaru rewitalizacji, dzięki której nastąpi zwiększenie spędzania czasu na świeżym powietrzu, a wraz z nim integracją sąsiedzka i międzypokoleniowa.</p> <p><u>Zakres realizowanych zadań</u> Zakup i montaż 40 nowych ławek dla mieszkańców osiedla Czarnów, w okolicach ul. Piekoszowskiej 51, ul. Piekoszowskiej 53, ul. Jagiellońskiej 22, ul. Grunwaldzkiej 29. Szczegółowe lokalizacje ławek zostaną ustalone z mieszkańcami osiedla Czarnów w drodze odrębnych konsultacji społecznych.</p>
Spójność z celami GPR	Cel 2. Wysoka atrakcyjność obszaru rewitalizacji K.2.1. Poprawa stanu zagospodarowania przestrzeni publicznych
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją: 2 ha Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem: 1000 os./rok</p> <p>Sposób pomiaru: protokoły odbioru usług, sprawozdanie z realizacji przedsięwzięcia, raport z monitoringu</p>
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie	<p>Przedsięwzięcie zapewni równy dostęp osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na wiek, poziom sprawności lub inne ograniczenia. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Przestrzenie, na których realizowane będą działania, będą dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Kielce nr 28/2019 z dnia 2019-01-29 w sprawie wprowadzenia „Standardów dostępności przestrzeni publicznej dla osób niepełnosprawnych miasta Kielce” (https://bipum.kielce.eu/prawo-lokalne/zarzadzenia-prezydenta/zarzadzenie-nr-282019-z-dnia-2019-01-29-w-sprawie-wprowadzenia-standardow-dostepnosci-przestrzeni-publicznej-dla-osob-niepelnosprawnych-miasta-kielce.html)</p>
Czas realizacji	2026-2027

Szacowana wartość przedsięwzięcia w zł	110 000 zł
Potencjalne źródła finansowania	Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021 – 2027: do 85% k. kw., wkład własny: min. 15%

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 20

Nazwa przedsięwzięcia	Poprawa atrakcyjności Śródmieścia poprzez przebudowę Placu Wolności
-----------------------	--

Podmiot realizujący	Gmina Kielce – Miejski Zarząd Dróg w Kielcach
---------------------	---

Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: Plac Wolności w Kielcach Podobszar: Śródmieście
-----------------------------	---

Opis przedsięwzięcia	<p><u>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie</u> Występowanie zdegradowanych, niezagospodarowanych przestrzeni publicznych i półpublicznych Niska estetyka zagospodarowania przestrzeni publicznych i półpublicznych Niedostatek miejsc integracji, wypoczynku i rekreacji oraz niski udział wysokiej jakości zieleni w przestrzeniach publicznych Niski stopień wyposażenia w infrastrukturę rowerową umożliwiającą sprawne i bezpieczne korzystanie z roweru jako alternatywnego środka do przemieszczania Występowanie barier architektonicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami i starszych Brak infrastruktury rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży Niski poziom poczucia bezpieczeństwa Niski poziom aktywności społecznej mieszkańców Niewystarczający udział w życiu publicznym Niski wskaźnik przedsiębiorczości Relatywnie słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw</p> <p><u>Główny cel projektu</u> Zmiana sposobu zagospodarowania Placu z parkingu na ogólnodostępną przestrzeń publiczną, pełniącą funkcje miejsca spotkań, kultury i wypoczynku. Działania rewitalizacyjne we wskazanym obszarze obejmą: stworzenie przestrzeni publicznej przyjaznej dla pieszych i rowerzystów, nasycenie przestrzeni Placu nowymi funkcjami kulturalnymi, rozrywkowymi, edukacyjnymi, umożliwienie organizacji wydarzeń i imprez masowych, wprowadzenie strefy uspokojonego (ograniczonego) ruchu kołowego.</p> <p><u>Zakres realizowanych zadań</u> Zagospodarowanie przestrzeni na Placu i ulic wokół Placu (tzw. obwiedni Placu). Na płycie wydzielona zostanie część reprezentacyjna przeznaczona na uroczystości i inscenizacje historyczne, związane ze zlokalizowanym na Placu Pomnikiem J. Piłsudskiego, oraz część rekreacyjna. Ponadto przestrzeń Placu będzie wykorzystywana do organizacji wydarzeń kulturalnych przez instytucje kultury zlokalizowane w sąsiedztwie: Muzeum Zabawy i Zabawek, Kieleckie Centrum Kultury, Filharmonię Świętokrzyską, Muzeum Historii Kielc.</p> <p>W ramach robót realizacyjnych planuje się wykonanie: - części wypoczynkowej z meblami miejskimi i siłownią na świeżym powietrzu, tablic z datami ważnymi dla Kielc, ławek, pergoli, koszy, słupków drogowych i parkingowych dla rowerów, oświetleniem wysokim oraz niskim LED;</p>
----------------------	---

	<p>- miejsce zabaw dla dzieci będące przedpołem Muzeum Zabawek i Zabawy z bezpieczną nawierzchnią z tworzyw sztucznych we wschodniej części Placu;</p> <p>- amfiteatr geologiczny wkomponowany w skarpe od strony ulicy Ewangelickiej który będzie spełniał funkcje: rekreacyjne, kulturalne, edukacyjne, rozrywkowe;</p> <p>- błękitna i zielona infrastruktura – fontanna i sadzawka z nowym układem zieleni: drzewa w układzie szpalerów i układzie alejowym będą wyznaczać główne przebiegi ulic oraz w formie bram będą akcentować główną oś kompozycyjną Placu. W południowej części Placu zlokalizowano ogrody o różnym charakterze, w tym ogród sensoryczny. Zaprojektowano również niską łąkę z kwiatami i kompozycją z dużych kamieni z pobliskich kamieniołomów, a wzdłuż niej zlokalizowano ścieżkę aktywności fizycznej. W projektowanym układzie drzew przewiduje się uwzględnienie funkcji Placu związanych z uroczystościami i imprezami kulturalnymi. Przebudową objęte zostaną występujące w rejonie inwestycji istniejące sieci oraz zamontowane zostanie kilka sztuk wysuwanych moserów, które zabezpieczą energię elektryczną i Internet w trakcie realizacji wydarzeń kulturalnych na Placu. Wykonany zostanie również system monitoringu miejskiego oraz internetowy punkt dostępowy hot-spot.</p>
Spójność z celami GPR	<p>Cel 2. Wysoka atrakcyjność obszaru rewitalizacji</p> <p>K.2.1. Poprawa stanu zagospodarowania przestrzeni publicznych</p>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją: 1,4597 ha</p> <p>Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem: 5000 os./rok</p> <p>Sposób pomiaru: dokumentacja projektowa, protokoły odbioru usług, sprawozdanie z realizacji przedsięwzięcia, raport z monitoringu</p>
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie	<p>Teren inwestycji będą dostępne dla osób niepełnosprawnych. Zaprojektowano miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami w pobliżu obiektu. Pomiedzy poszczególnymi częściami Placu nie będzie barier architektonicznych, w miejscach dużego nachylenia terenu zostaną zastosowane rampy podjazdowe, a w rejonie przejść dla pieszych zastosowane zostanie obniżenie krawężników. W nawierzchni Placu zamontowane będą ścieżki naprowadzające z płyt ryflowanych oraz tablice z planami tyflograficznymi. Przestrzenie, na których realizowane będą działania, będą dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Kielce nr 28/2019 z dnia 2019-01-29 w sprawie wprowadzenia „Standardów dostępności przestrzeni publicznej dla osób niepełnosprawnych miasta Kielce” (https://bipum.kielce.eu/prawo-lokalne/zarzadzenia-prezydenta/zarzadzenie-nr-282019-z-dnia-2019-01-29-w-sprawie-wprowadzenia-standardow-dostepnosci-przestrzeni-publicznej-dla-osob-niepelnosprawnych-miasta-kielce.html)</p>
Czas realizacji	2028 r.
Szacowana wartość przedsięwzięcia w zł	25 783 986,80 zł
Potencjalne źródła finansowania	<p>Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021 – 2027: do 66,12% k. kw., wkład własny: mi 33,88% (8 736 290,75 zł)</p>

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 21	
Nazwa przedsięwzięcia	Odnowa śródmiejskiego podwórza pomiędzy ulicą Warszawską, Kozią i aleją IX Wieków Kielc
Podmiot realizujący	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości Warszawska 7, 9 w Kielcach Gmina Kielce/Młodzieżowy Dom Kultury
Lokalizacja przedsięwzięcia	□dr□□ ul. W□r□□□w□k□ 7, 9 Podob□□r: Śródmie□□□
Opis przedsięwzięcia	<p><u>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie</u> Występowanie zdegradowanych, niezagospodarowanych przestrzeni publicznych i półpublicznych Niska estetyka zagospodarowania przestrzeni publicznych i półpublicznych Niedostatek miejsc integracji, wypoczynku i rekreacji oraz niski udział wysokiej jakości zieleni w przestrzeniach publicznych Niski stopień wyposażenia w infrastrukturę rowerową umożliwiającą sprawne i bezpieczne korzystanie z roweru jako alternatywnego środka do przemieszczania Występowanie barier architektonicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami i starszych Brak infrastruktury rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży Niski poziom aktywności społecznej mieszkańców Niewystarczający udział w życiu publicznym Niski poziom poczucia bezpieczeństwa Niekorzystne tendencje demograficzne – starzenie się społeczeństwa</p> <p><u>Główny cel projektu</u> Renowacja podwórza pomiędzy ulicą Warszawską, Kozią i aleją IX Wieków Kielc ma na celu podniesienie jakości przestrzeni wspólnej i aktywizację społeczności lokalnej. Dzięki realizacji projektu zostaną stworzone warunki dla ożywienia i odtworzenia więzi lokalnych oraz poprawy jakości życia mieszkańców. Projekt obejmuje poprawę jakości środowiska naturalnego, uporządkowanie przestrzeni publicznej i poprawę jej dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami oraz seniorów.</p> <p><u>Zakres realizowanych zadań</u> W ramach projektu realizowany będzie zakres prac obejmujący roboty dotyczące utwardzenia, odwodnienia i nawodnienia terenu, modernizacji dojazdu, dojść, chodników, trawników, wykonania przestrzeni integracyjnej – miejsca spotkań mieszkańców i wychowanków Młodzieżowego Domu Kultury, wykonania małej architektury, oświetlenia terenu oraz adaptacji i uzupełnienia istniejącej zieleni poprzez nasadzenia nowych drzew, krzewów, bylin i pnączy, założenie ogrodu deszczowego i zbiornika wody opadowej w celu optymalizacji wykorzystania zasobów wodnych. Projekt obejmuje wykonanie niezbędnych robót budowlanych i instalacyjnych. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne ma na celu również umożliwienie i zachęcenie mieszkańców do korzystania z roweru jako środka codziennego transportu, poprzez montaż zadaszonych wiat do parkowania rowerów.</p> <p>Projekt przewiduje umożliwienie utworzenia kawiarni w bramie Młodzieżowego Domu Kultury, z wejściem zarówno od ulicy Koziej jak i od strony podwórza, gdzie powstanie podest mieszczący kilka stolików. Podest ten będzie jednocześnie sceną, umożliwiającą organizację mikro wydarzeń plenerowych i koncertów dla mieszkańców przez MDK. Wydarzenia te będą mogły być obserwowane z kilku amfiteatralnych drewnianych siedzisk umieszczonych na istniejącej skarpie. Otwarcie nieużywanej bramy pomiędzy ulicą Kozią a podwórzem pozwoli ponadto na udostępnienie położonego w</p>

	zagłębieniu terenu „kieszonkowego parku” osobom z trudnościami w poruszaniu się. Kawiarnia byłaby również miejscem dla rodziców, którzy oczekują na swoje dzieci uczęszczające na zajęcia w MDK. Zakres projektu obejmuje przystosowanie przejścia bramowego w budynku MDK do prowadzenia kawiarni. Miejsce to mogłoby być prowadzone bezpośrednio przez MDK lub wynajęte wybranemu najemcy.
Spójność z celami GPR	Cel 2. Wysoka atrakcyjność obszaru rewitalizacji K.2.1. Poprawa stanu zagospodarowania przestrzeni publicznych
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją: 0,166 ha Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem: 500 os./rok Sposób pomiaru: sprawozdanie z realizacji przedsięwzięcia, raport z monitoringu
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie	Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów realizacji przedsięwzięcia. Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności w stosunku do osób ze szczególnymi potrzebami, które będą miały równy dostęp bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń. Dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami w zakresie ruchowym nastąpi dzięki otwarciu trudno dostępczej przestrzeni położonej w zagłębieniu terenu, poprzez dostęp przez dotychczas nieczynną bramę Młodzieżowego Domu Kultury. Zaplanowano również obniżenia krawężników, siedziska i ławki umożliwiające odpoczynek w trakcie spaceru. Przestrzenie, na których realizowane będą działania, będą dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Kielce nr 28/2019 z dnia 2019-01-29 w sprawie wprowadzenia „Standardów dostępności przestrzeni publicznej dla osób niepełnosprawnych miasta Kielce” (https://bipum.kielce.eu/prawo-lokalne/zarządzenia-prezydenta/zarządzenie-nr-282019-z-dnia-2019-01-29-w-sprawie-wprowadzenia-standardow-dostepnosci-przestrzeni-publicznej-dla-osob-niepelnosprawnych-miasta-kielce.html)
Czas realizacji	2024-2025
Szacowana wartość przedsięwzięcia w zł	1 100 000 zł
Potencjalne źródła finansowania	Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021 – 2027: do 85% k. kw., wkład własny: min. 15% Alternatywnie: Fundusz Dostępności

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 22

Nazwa przedsięwzięcia	Opracowanie koncepcji zagospodarowania terenu pomiędzy ulicami Wesołą, Bodzentyńską, Kościuszki i św. Leonarda
Podmiot realizujący	Gmina Kielce
Lokalizacja przedsięwzięcia	Podobszar: Śródmieście

	<p><u>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie</u></p> <p>Występowanie zdegradowanych, niezagospodarowanych przestrzeni publicznych i półpublicznych</p> <p>Niska estetyka zagospodarowania przestrzeni publicznych i półpublicznych</p> <p>Niedostatek miejsc integracji, wypoczynku i rekreacji oraz niski udział wysokiej jakości zieleni w przestrzeniach publicznych</p> <p>Niski stopień wyposażenia w infrastrukturę rowerową umożliwiającą sprawne i bezpieczne korzystanie z roweru jako alternatywnego środka do przemieszczania</p> <p>Występowanie barier architektonicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami i starszych</p> <p>Niekorzystne warunki termiczne („wyspy ciepła”)</p> <p>Obniżona jakość powietrza atmosferycznego spowodowana niską emisją</p> <p>Niski poziom poczucia bezpieczeństwa</p> <p>Niski poziom aktywności społecznej mieszkańców</p> <p>Niewystarczający udział w życiu publicznym</p> <p><u>Główny cel projektu</u></p> <p>Przedmiotem projektu jest opracowanie koncepcji zagospodarowania kwartału zabudowy położonego pomiędzy ulicami Wesolą, Bodzentyńską, Kościuszki i św. Leonarda w celu uruchomienia proces odnowy tego terenu. Opracowanie koncepcji zagospodarowania obejmować będzie m.in. przeprowadzenie architektonicznego konkursu studialnego mającego na celu wybranie optymalnego „master planu” jego zagospodarowania. Wyniki konkursu przeprowadzonego w formule flamandzkiej, a więc z czynnym udziałem na wszystkich etapach interesariuszy obszaru, w tym właścicieli nieruchomości znajdujących się na jego terenie oraz mieszkańców, będą wytycznymi do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Niemniej istotny będzie efekt publicznej ogólnomiejskiej debaty o tym obszarze czyli powszechne zainteresowanie nim, w tym przeprowadzeniem tam różnego rodzaju przedsięwzięć (prywatne inwestycje, akcje sąsiedzkie itd.)</p> <p>Bardzo ważnym elementem projektu jest partycypacja społeczna. Dzięki realizacji projektu zostaną stworzone warunki dla ożywienia i odtworzenia więzi lokalnych oraz poprawy jakości życia mieszkańców.</p> <p>Innymi kluczowymi celami są:</p> <ul style="list-style-type: none"> - integracja obszaru z resztą kieleckiej starówki, w tym integracja komunikacyjna – wypracowanie z interesariuszami rozwiązań, które pozwolą na otwarcie szlaków pieszych między ślepym końcem ulicy Niecałej a ulicą Kościuszki, wschodnią częścią ulicy Bodzentyńskiej i ulicą św. Leonarda, - ochrona oraz wykorzystanie potencjału nieznanego większości kielczan dużego śródmiejskiego skupiska zieleni, - utworzenie atrakcyjnego śródmiejskiego małego placu na rozszerzeniu ulicy Niecałej, - udostępnienie obszaru osobom niepełnosprawnym. <p><u>Zakres realizowanych zadań</u></p> <p>Opracowanie materiałów wyjściowych, analiza struktury własnościowej, podziemnej infrastruktury, inwentaryzacja zieleni i historyczna itd.</p> <p>Przeprowadzenie architektonicznego konkursu studialnego.</p> <p>Opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.</p>
<p>Opis przedsięwzięcia</p>	<p>Cel 2. Wysoka atrakcyjność obszaru rewitalizacji</p> <p>K.2.1. Poprawa stanu zagospodarowania przestrzeni publicznych</p>
<p>Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji</p>	<p>Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją 4,7 ha</p> <p>Liczba opracowanych dokumentów: 1 szt.</p> <p>Sposób pomiaru: sprawozdanie z realizacji przedsięwzięcia, raport z monitoringu</p>

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie	Proces projektowania oraz opracowywania koncepcji przebiegać będzie zgodnie z zasadami projektowania uniwersalnego, przyczyniając się do stworzenia wizji terenu powszechnie dostępnego. Obszar ten jest obecnie niedostępny dla osób z ograniczoną sprawnością. Celem prac koncepcyjnych będzie likwidacja istniejących barier architektonicznych oraz wprowadzenie rozwiązań zwiększających poziom korzystania z terenu przez wszystkich odbiorców, w tym również OzN. Przestrzenie, których dotyczy będą działania, będą dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Kielce nr 28/2019 z dnia 2019-01-29 w sprawie wprowadzenia „Standardów dostępności przestrzeni publicznej dla osób niepełnosprawnych miasta Kielce” (https://bipum.kielce.eu/prawo-lokalne/zarzadzenia-prezydenta/zarzadzenie-nr-282019-z-dnia-2019-01-29-w-sprawie-wprowadzenia-standardow-dostepnosci-przestrzeni-publicznej-dla-osob-niepelnosprawnych-miasta-kielce.html)
Czas realizacji	2024-2025
Szacowana wartość przedsięwzięcia w zł	200 tys. zł (materiały wyjściowe, przygotowanie i przeprowadzenie konkursu – 130 tys. zł, nagrody – 70 tys. zł)
Potencjalne źródła finansowania	Budżet Miasta Kielce

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 23

Nazwa przedsięwzięcia	Poprawa bioróżnorodności Parku Górki Czarnowskie
Podmiot realizujący	Gmina Kielce
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: Park Górki Czarnowskie Podobszar: Czarnów
Opis przedsięwzięcia	<p><u>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie</u> Niekorzystne warunki termiczne („wyspy ciepła”) Obniżona jakość powietrza atmosferycznego spowodowana niską emisją Występowanie zdegradowanych, niezagospodarowanych przestrzeni publicznych i półpublicznych Niska estetyka zagospodarowania przestrzeni publicznych i półpublicznych Niedostatek miejsc integracji, wypoczynku i rekreacji oraz niski udział wysokiej jakości zieleni w przestrzeniach publicznych Występowanie barier architektonicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami i starszych Brak infrastruktury rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży</p> <p><u>Główny cel projektu</u> Celem projektu jest przywrócenie stanu świetności Parku Górki Czarnowskie poprzez koncepcyjne podejście do zieleni jako spójnie skomponowanej całości, która stanowić będzie pachnące i kolorowe uzupełnienie pozostałej infrastruktury znajdującej się w parku. Pomimo, że Park Górki Czarnowskie znajduje się w centralnej lokalizacji względem szeroko pojętej Dzielnicy Czarnów, ze względu na swoje rozmiary jest to teren, który wciąż pozostaje niezagospodarowany w całości oraz którego potencjał wciąż nie jest w pełni wykorzystywany. Pomimo licznych działań związanych z poprawą infrastruktury zlokalizowanej na terenie Parku, problemem stanowią same tereny zielone zlokalizowane w jego obrębie.</p>

	<p>Zieleń miejska bez odpowiedniej pielęgnacji niszczeje i degraduje się w takim samym stopniu jak każda inna infrastruktura miejska.</p> <p><u>Zakres realizowanych zadań</u> W ramach proponowanego projektu dokonane zostaną nasadzenia kompensacyjne drzew i krzewów ozdobnych, stworzenie łąki kwietnej na części terenu Parku, założenie rabat kwiatowych wzdłuż głównego deptaka Parku uzupełnionej o elementy ozdobne tj. kamienie ozdobne etc. Zaplanowane działania doprowadzą do zwiększenia aktywności fizycznej mieszkańców Dzielnicy Czarnów poprzez spacerowanie oraz użytkowanie dostępnej już dzisiaj na terenie Parku infrastruktury – m.in. boiska, placów zabaw czy siłowni na świeżym powietrzu.</p>
Spójność z celami GPR	<p>Cel 2. Wysoka atrakcyjność obszaru rewitalizacji K.2.2. Rozwój zielonej infrastruktury i poprawa jej jakości</p>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Zielona infrastruktura objęta wsparciem do celów innych niż przystosowanie się do zmian klimatu – 3,2 ha Ludność mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej infrastruktury: 11 390 os./rok</p> <p>Sposób pomiaru: protokoły odbioru usług, sprawozdanie z realizacji przedsięwzięcia, raport z monitoringu</p>
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie	<p>Przedsięwzięcie zapewni równy dostęp osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na wiek, poziom sprawności lub inne ograniczenia. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Przestrzenie, na których realizowane będą działania, będą dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Kielce nr 28/2019 z dnia 2019-01-29 w sprawie wprowadzenia „Standardów dostępności przestrzeni publicznej dla osób niepełnosprawnych miasta Kielce” (https://bipum.kielce.eu/prawo-lokalne/zarzadzenia-prezydenta/zarzadzenie-nr-282019-z-dnia-2019-01-29-w-sprawie-wprowadzenia-standardow-dostepnosci-przestrzeni-publicznej-dla-osob-niepelnosprawnych-miasta-kielce.html)</p>
Czas realizacji	2025-2026
Szacowana wartość przedsięwzięcia w zł	593 900 zł
Potencjalne źródła finansowania	Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021 – 2027: do 85% k. kw., wkład własny: min. 15%

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 24

Nazwa przedsięwzięcia	Poprawa atrakcyjności obszaru rewitalizacji poprzez utworzenie parku rekreacyjno-turystycznego na terenie zielonym w rejonie ulicy Lecha
Podmiot realizujący	Gmina Kielce
Lokalizacja przedsięwzięcia	<p>Adres: działka nr 1099/15, obręb 0009</p> <p>Podobszar: poza obszarem rewitalizacji Uzasadnienie położenia projektu poza obszarem rewitalizacji:</p>

	<p>teren leży na granicy obszaru - styka się z obszarem rewitalizacji od strony wschodniej na długości ok. 150 m i jest miejscem spędzania czasu wolnego przez mieszkańców obszaru rewitalizacji.</p> <p>Działka nr 1099/15 obręb 0009 w rejonie ulicy Lecha jest działką niezabudowaną. Jest to fragment dawnego poligonu Rejonowego Przedsiębiorstwa Zieleni i Usług Komunalnych, którego część wschodnia została zabudowana budynkami mieszkalnymi wielorodzinnymi, a część zachodnia o powierzchni ok. 2,26 ha stanowi gęsto zadrzewione skupisko zieleni naturalnej. W toku kilkuletnich rozmów władz miasta z lokalnymi aktywistami i mieszkańcami osiedla Czarnów zdecydowano, że teren działki nr 1099/15 nie zostanie zabudowany, a pozostanie w formie ogólnodostępnego naturalnego parku osiedlowego, pełniąc przy tym istotną funkcję biologiczną (liczne siedliska roślin i ptaków) i klimatyczną w centrum silnie zurbanizowanego osiedla.</p>
<p>Opis przedsięwzięcia</p>	<p><u>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie</u> Niekorzystne warunki termiczne („wyspy ciepła”) Obniżona jakość powietrza atmosferycznego spowodowana niską emisją Występowanie zdegradowanych, niezagospodarowanych przestrzeni publicznych i półpublicznych Niska estetyka zagospodarowania przestrzeni publicznych i półpublicznych Niedostatek miejsc integracji, wypoczynku i rekreacji oraz niski udział wysokiej jakości zieleni w przestrzeniach publicznych Występowanie barier architektonicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami i starszych Brak infrastruktury rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży Niski poziom poczucia bezpieczeństwa Niski poziom aktywności społecznej mieszkańców Niewystarczający udział w życiu publicznym Niekorzystne tendencje demograficzne – starzenie się społeczeństwa</p> <p><u>Główny cel projektu</u> Celem będzie ograniczenie negatywnych zjawisk na obszarze rewitalizacji oraz poprawa jakości życia mieszkańców osiedla Czarnów poprzez stworzenia przestrzeni do integracji mieszkańców, spędzania czasu na świeżym powietrzu i zielonej oazy na osiedlu.</p> <p><u>Zakres realizowanych zadań</u> Przy zachowaniu naturalnego charakteru zieleni, dla wygody mieszkańców teren wymaga uporządkowania, oczyszczenia ze śmieci oraz wprowadzenia niewielkiej ilości infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej. Modernizacja terenu nastąpi poprzez budowę parku z alejkami spacerowymi, oświetleniem, elementami małej architektury, w tym placu zabaw oraz ścieżki edukacyjnej. Planuje się również montaż monitoringu podwyższający bezpieczeństwo na terenie parku.</p>
<p>Spójność z celami GPR</p>	<p>Cel 2. Wysoka atrakcyjność obszaru rewitalizacji K.2.2. Rozwój zielonej infrastruktury i poprawa jej jakości</p>
<p>Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji</p>	<p>Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją: 2,26 ha Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem: 1000 os./rok</p> <p>Sposób pomiaru: protokoły odbioru usług, sprawozdanie z realizacji przedsięwzięcia, raport z monitoringu</p>
<p>Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie</p>	<p>Przedsięwzięcie zapewni równy dostęp osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na wiek, poziom sprawności lub inne ograniczenia. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów</p>

	<p>przedsięwzięcia. Powstały park będzie dostosowany dla OzN. Przestrzenie, na których realizowane będą działania, będą dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Kielce nr 28/2019 z dnia 2019-01-29 w sprawie wprowadzenia „Standardów dostępności przestrzeni publicznej dla osób niepełnosprawnych miasta Kielce” (https://bipum.kielce.eu/prawo-lokalne/zarzadzenia-prezydenta/zarzadzenie-nr-282019-z-dnia-2019-01-29-w-sprawie-wprowadzenia-standardow-dostepnosci-przestrzeni-publicznej-dla-osob-niepelnosprawnych-miasta-kielce.html)</p>
Czas realizacji	2026-2027
Szacowana wartość przedsięwzięcia w zł	2 000 000 zł
Potencjalne źródła finansowania	Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021 – 2027: do 85% k. kw., wkład własny: min. 15%

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 25

Nazwa przedsięwzięcia	Kompleksowa OdNOWA zabytkowej kamienicy przy ul. Mickiewicza 5
Podmiot realizujący	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości Mickiewicza 5
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: ul. Mickiewicza 5 Podobszar: Śródmieście
Opis przedsięwzięcia	<p><u>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie</u> Duża liczba obiektów wpisanych do rejestru zabytków lub/iGEZ wymagających remontów i modernizacji Ponadprzeciętna liczba budynków wybudowanych przed 1950 r. wymagających remontów i modernizacji Niska estetyka zagospodarowania przestrzeni publicznych i półpublicznych Niski wskaźnik przedsiębiorczości Relatywnie słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw Obniżona jakość powietrza atmosferycznego spowodowana niską emisją</p> <p><u>Główny cel projektu</u> Celem projektu jest odzyskanie świetności zabytkowego obiektu stanowiącego przykład znaczącej dla miasta architektury, a także poprawa warunków i życia i prowadzenia działalności w centrum Kielc. Podjęte działania modernizacyjne wpłyną na trwałe zachowanie zabytku Kielc i podwyższenie jego wartości funkcjonalnej, technicznej i kulturalnej. Atrakcyjna wizualnie kamienica, w tym również wyremontowana substancja mieszkaniowo-usługowa, przyciągnie do centrum i zwiększy potrzeby inwestycyjne obszaru.</p> <p>W obszarze objętym rewitalizacją zlokalizowanych jest szereg ulic w granicach których zdiagnozowano zły stan istniejącej zabudowy i przestrzeni publicznych. Dzięki planowanemu zamierzeniu poprawi się m.in.: stan techniczny i estetyka budynku, warunki mieszkaniowe oraz gospodarce, komfort lokatorów oraz osób odwiedzających biura i lokale prowadzonych w kamienicy działalności gospodarczych, zmniejszy się zapotrzebowanie na ciepło, co przyczyni się do znacznego zmniejszenia kosztów ogrzewania oraz niskiej emisji zanieczyszczeń do atmosfery.</p> <p><u>Zakres realizowanych zadań</u></p>

	<p>W ramach przedsięwzięcia z zakresu poprawy stanu obiektu usługowo-mieszaniowego zaplanowano opracowanie dokumentacji związanej z odnową zabytkowej kamienicy, zdegradowanej przestrzeni kieleckiego śródmieścia, ze szczególnym uwzględnieniem istniejących zabudowań. Kamienica pełniła różne funkcje, m.in. mieściło się w niej Archiwum Państwowe, które w roku ok. 1940 zostało przeniesione do gmachu Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach. Obecnie jest ujęta w Miejskiej Ewidencji Zabytków oraz w rejestrze zabytków wojewódzkich. Użytkownikami obiektu są mieszkańcy miasta Kielce, kancelaria adwokacka, salon fryzjerski/kosmetyczny, Świętokrzyskie Zrzeszenie Ludowe Zespoły Ludowe. Zakres prac niezbędnych do wykonania w kamienicy do osiągnięcia celu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opracowanie dokumentacji projektowej, uzyskanie stosownych zgód - remont elewacji północnej wraz z dociepleniem ścian, wymianą odgromienia wraz z remontem balkonów; - remont elewacji południowej wraz z dociepleniem ścian, wymianą odgromienia, wymianą okien w piwnicach oraz remontem balkonów; - odkopanie ścian fundamentowych na gł. 1,5m wraz z ich hydroizolacją i dociepleniem; - remont dachu wraz z wymianą pokrycia oraz remontem kanałów dymowych i wentylacyjnych - remont klatki schodowej wraz z malowaniem i ułożeniem płytek na schodach i spocznikach klatki schodowej, - remont starej instalacji elektrycznej części wspólnych.
<p>Spójność z celami GPR</p>	<p>Cel 2. Wysoka atrakcyjność obszaru rewitalizacji K.2.3. Poprawa stanu zabytkowej zabudowy oraz budynków użyteczności publicznej</p>
<p>Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji</p>	<p>Liczba zabytków nieruchomości objętych wsparciem: 1 szt. Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem: 500 os./rok</p> <p>Sposób pomiaru: sprawozdanie z realizacji przedsięwzięcia, raport z monitoringu</p>
<p>Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie</p>	<p>Budynek powstawał w czasach, gdy nie było wytycznych co do dostępności. Ta kwestia jest uwzględniana w architekturze w ostatnich kilku latach. Obiekt będzie dostępny dla osób różnymi rodzajami niepełnosprawności ze względu na zastosowanie uniwersalnego projektowania. Wejścia do pomieszczeń zapewniają swobodne poruszanie się osób niepełnosprawnych. W razie potrzeby, z uwagi na zlokalizowane 4 schodki za drzwiami wejściowymi w budynku zostaną zamontowane rampy najazdowe/szyny najazdowe dla wózków inwalidzkich, tak aby potrzebująca osoba mogła swobodnie się poruszać. Powierzchnie części wspólnych wykonane zostaną z materiału niepowodującego niebezpieczeństwa poślizgu. Przestrzenie, na których realizowane będą działania, będą dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Kielce nr 28/2019 z dnia 2019-01-29 w sprawie wprowadzenia „Standardów dostępności przestrzeni publicznej dla osób niepełnosprawnych miasta Kielce” (https://bipum.kielce.eu/prawo-lokalne/zarzadzenia-prezydenta/zarzadzenie-nr-282019-z-dnia-2019-01-29-w-sprawie-wprowadzenia-standartow-dostepnosci-przestrzeni-publicznej-dla-osob-niepelnosprawnych-miasta-kielce.html)</p>
<p>Czas realizacji</p>	<p>2024-2026</p>
<p>Szacowana wartość przedsięwzięcia w zł</p>	<p>900 000,00 zł</p>

Potencjalne źródła finansowania

Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021 – 2027: do 85% k. kw., wkład własny: min. 15%

Alternatywnie: Świętokrzyski Wojewódzki Konserwator Zabytków

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 26

Nazwa przedsięwzięcia	REFORMA – rewitalizacja zabytkowej kamienicy przy ul. Sienkiewicza 57
Podmiot realizujący	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości Sienkiewicza 57
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: ul. Sienkiewicza 57 Podobszar: Śródmieście
Opis przedsięwzięcia	<p><u>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie</u> Duża liczba obiektów wpisanych do rejestru zabytków lub/iGEZ wymagających remontów i modernizacji Ponadprzeciętna liczba budynków wybudowanych przed 1950 r. wymagających remontów i modernizacji Niska estetyka zagospodarowania przestrzeni publicznych i półpublicznych Niski wskaźnik przedsiębiorczości Relatywnie słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw Obniżona jakość powietrza atmosferycznego spowodowana niską emisją</p> <p><u>Główny cel projektu</u> Celem projektu jest odzyskanie dawnej świetności zabytkowego obiektu stanowiącego przykład znaczącej dla miasta architektury, i podwyższenie jego wartości funkcjonalnej, technicznej i kulturalnej, a także poprawa warunków życia i prowadzenia działalności w centrum Kielce, a także zmniejszenie niskiej emisji. Odnowa obiektu przyczyni się do podniesienia prestiżu miasta, rangi zespołu zabudowy w rejonie historycznych ulic oraz poprawy bezpieczeństwa otoczenia obiektu. Atrakcyjna wizualnie kamienica, w tym również wyremontowana substancja mieszkaniowo-usługowa, przyciągnie do centrum i zwiększy potrzeby inwestycyjne obszaru.</p> <p><u>Zakres realizowanych zadań</u> Przedsięwzięcie obejmuje prace związane z odnową zdegradowanej przestrzeni kieleckiego Śródmieścia, ze szczególnym uwzględnieniem istniejących zabudowań. Kamienica przy ul. Sienkiewicza 57 z 1933 roku, projektu Wacława Borowieckiego zwraca uwagę pionami okiennymi, zwieńczonymi łukami. Pełniła różne funkcje, m.in. mieścił się w niej Hotel Polonia. Obecnie budynek jest użytkowany jako budynek mieszkalno-usługowy. Na skutek eksploatacji, warunków atmosferycznych i lat, obiekt obecnie znajduje się w złym stanie technicznym. Kamienica jest ujęta w Miejskiej Ewidencji Zabytków oraz w rejestrze zabytków wojewódzkich. Zakres prac niezbędnych do wykonania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Opracowanie dokumentacji projektowej wraz z uzyskaniem pozwoleń; 2. Remont elewacji północnej, wymianą odgromienia oraz remontem balkonów; 3. Remont elewacji południowej, wymianą odgromienia, oraz remontem balkonów; 4. Remont przejazdu bramnego wraz z główną bramą; 5. Remont dachu wraz z wymianą pokrycia oraz remontem kanałów dymowych i wentylacyjnych; 6. Remont starej instalacji elektrycznej części wspólnych; 7. Remont dziedzińca.

Spójność z celami GPR	Cel 2. Wysoka atrakcyjność obszaru rewitalizacji K.2.3. Poprawa stanu zabytkowej zabudowy oraz budynków użyteczności publicznej
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Liczba zabytków nieruchomości objętych wsparciem: 1 szt. Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem: 500 os./rok Sposób pomiaru: sprawozdanie z realizacji przedsięwzięcia, raport z monitoringu
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie	Budynek powstawał w czasach, gdy nie było wytycznych co do dostępności. Ta kwestia jest uwzględniana w architekturze w ostatnich kilku latach. Obiekt będzie dostępny dla osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Wejścia do pomieszczeń zapewniają swobodne poruszanie się osób niepełnosprawnych. W razie potrzeby, z uwagi na zlokalizowane 2-4 schodki za drzwiami lokali w budynku zostaną zamontowane rampy najazdowe/szyny najazdowe dla wózków inwalidzkich, tak aby potrzebująca osoba mogła swobodnie się poruszać. Powierzchnie części wspólnych wykonane zostaną z materiału niepowodującego niebezpieczeństwa poślizgu. Przestrzenie, na których realizowane będą działania, będą dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Kielce nr 28/2019 z dnia 2019-01-29 w sprawie wprowadzenia „Standardów dostępności przestrzeni publicznej dla osób niepełnosprawnych miasta Kielce” (https://bipum.kielce.eu/prawo-lokalne/zarzadzenia-prezydenta/zarzadzenie-nr-282019-z-dnia-2019-01-29-w-sprawie-wprowadzenia-standardow-dostepnosci-przestrzeni-publicznej-dla-osob-niepelnosprawnych-miasta-kielce.html)
Czas realizacji	2024-2026
Szacowana wartość przedsięwzięcia w zł	800 000,00 zł
Potencjalne źródła finansowania	Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021 – 2027: do 85% k. kw., wkład własny: min. 15%

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 27

Nazwa przedsięwzięcia	Zwiększenie dostępu do usług społecznych w obszarze zdrowia psychicznego i wsparcia rodziny w procesie wychowawczym poprzez rozwój ośrodka środowiskowej opieki psychologicznej i psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży oraz placówki wsparcia dziennego
Podmiot realizujący	Stowarzyszenie „Nadzieja Rodzinie”
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: ul. Karczówkowska 36; 25-711 Kielce Podobszar: poza obszarem rewitalizacji Uzasadnienie położenia projektu poza obszarem rewitalizacji: Lokalizacja przedsięwzięcia znajduje się w obszarze zdegradowanym i jest oddalona o kilkaset metrów od obszarów rewitalizacji Czarnów i Śródmieście. Przedsięwzięcie dotyczy ośrodka środowiskowej opieki psychologicznej i psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży oraz placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży - Klub Wolna Strefa. Obie jednostki mieszczą się w jednym budynku. Już obecnymi odbiorcami są głównie osoby z obszaru rewitalizacji (osiedla Jagiellońskiego, Czarnów i śródmieścia oraz innych

	<p>części miasta), a po przeprowadzeniu działań rewitalizacyjnych zwiększy się potencjał tego miejsca i możliwość świadczenia nieodpłatnych usług społecznych większej ilości osób z rewitalizowanego obszaru oraz obszaru zdegradowanego. Rozwój placówek przysłuży się realizacji celów GPR. Modernizacja budynku objętego rewitalizacją da możliwość wsparcia większej ilości mieszkańców w celu ograniczenia negatywnych zjawisk na obszarze rewitalizacji oraz wpłynie na poprawę jakości życia na tym terenie.</p>
<p>Opis przedsięwzięcia</p>	<p><u>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie</u> Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych Zagrożenie marginalizacją i wykluczeniem społecznym z powodu ubóstwa, niepełnosprawności lub wieku Brak infrastruktury rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży Występowanie barier architektonicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami i starszych Niski poziom poczucia bezpieczeństwa Niska estetyka zagospodarowania przestrzeni publicznych i półpublicznych Ponadprzeciętna liczba budynków wybudowanych przed 1950 r. wymagających remontów i modernizacji</p> <p><u>Główny cel projektu</u> Modernizacja budynku użyteczności publicznej i jego otoczenia w celu zwiększenia ilości i jakości usług świadczonych przez ośrodek środowiskowej opieki psychologicznej i psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży oraz placówkę wsparcia dziennego - Klub Wolna Strefa. W obszarze rewitalizowanym występują problemy związane z przestępczością, narkomanią, alkoholizmem, co negatywnie wpływa na funkcjonowanie rodzin. Ponadto występują problemy psychiczne dzieci i młodzieży takie jak depresja, lęk - dzieci i młodzież mogą odczuwać lęk z powodu różnych przyczyn, zaburzenia zachowania - dzieci i młodzież mogą mieć trudności w utrzymywaniu się w normach społecznych, co może prowadzić do agresji, kłamstw, kradzieży, czy też innych zachowań nieadekwatnych do sytuacji, zaburzenia odżywiania, problemy z nadużywaniem substancji. Jednocześnie na obszarze rewitalizacji zdiagnozowano utrudniony dostęp do bezpiecznych przestrzeni do zabawy i spędzania wolnego czasu. Wskazane trudności wpływają na mniejsze szanse na rozwój edukacyjny, rozwój zainteresowań i kulturalny, co może mieć negatywne konsekwencje w ich przyszłości.</p> <p><u>Zakres realizowanych zadań</u> 1. Termomodernizacja budynku wraz wykonaniem odwodnienia i zabezpieczenia przeciwwilgociowego fundamentów. 2. Montaż platformy lub dźwigu osobowego dla osób ze szczególnymi potrzebami. 3. Modernizacja wentylacji w pomieszczeniach, które zostaną dostosowane do rozszerzenia działalności ośrodka środowiskowej opieki psychologicznej i psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży oraz placówki wsparcia dziennego. 4. Interaktywny plac zabaw dla dzieci na obszarze znajdującym się przy budynku.</p>
<p>Spójność z celami GPR</p>	<p>Cel 2. Wysoka atrakcyjność obszaru rewitalizacji K.2.3. Poprawa stanu zabytkowej zabudowy oraz budynków użyteczności publicznej</p>
<p>Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji</p>	<p>Pojemność nowych lub zmodernizowanych placówek opieki społecznej (innych niż mieszkania): 40 os./rok Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek opieki społecznej: 500 użytkowników/rok</p>

	Sposób pomiaru: sprawozdania z realizacji projektów, raport z monitoringu
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie	<p>W celu zapewnienia dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami podejmowane będą następujące działania budynek zostanie wyposażony w platformę/dźwig osobowy dla poprawy dostępności całego budynku dla osób ze szczególnymi. Modernizacja obiektu będzie zgodna z zasadami uniwersalnego projektowania, które umożliwiają osobom z różnymi potrzebami korzystanie z nich w sposób pełny i niezależny. Zapewnione będzie dostarczanie informacji w formatach alternatywnych, takich jak napisy dla osób niesłyszących lub audio deskrypcje dla osób niewidomych. Wdrożone będą procedury, które umożliwiają osobom z niepełnosprawnościami korzystanie z obiektu w sposób pełny i niezależny. Pracownicy będą przeszkoleni, aby pomóc im zrozumieć potrzeby osób z niepełnosprawnościami i nauczyć się sposobów na zapewnienie im równego dostępu.</p> <p>Przedsięwzięcie zapewni równy dostęp osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na wiek, poziom sprawności lub inne ograniczenia. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Przestrzenie, na których realizowane będą działania, będą dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Kielce nr 28/2019 z dnia 2019-01-29 w sprawie wprowadzenia „Standardów dostępności przestrzeni publicznej dla osób niepełnosprawnych miasta Kielce” (https://bipum.kielce.eu/prawo-lokalne/zarządzenia-prezydenta/zarządzenie-nr-282019-z-dnia-2019-01-29-w-sprawie-wprowadzenia-standardow-dostepnosci-przestrzeni-publicznej-dla-osob-niepelnosprawnych-miasta-kielce.html)</p>
Czas realizacji	2024 r.
Szacowana wartość przedsięwzięcia w zł	1 120 000,00 zł
Potencjalne źródła finansowania	<p>Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021 – 2027: do 85% k. kw., wkład własny: min. 15%</p> <p>[Priorytet: 5. Fundusze Europejskie dla rozwoju społecznego; RSO4.5. Zapewnianie równego dostępu do opieki zdrowotnej i wspieranie odporności systemów opieki zdrowotnej, w tym podstawowej opieki zdrowotnej, oraz wspieranie przechodzenia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej (EFRR)]</p> <p>Alternatywnie: fundusze z budżetu państwa, wkład własny</p>

Cel. 3 Wysoka jakość życia mieszkańców

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 28	
Nazwa przedsięwzięcia	Poprawa warunków mieszkaniowych w blokach przy ul. Sienkiewicza 10/12A , Sienkiewicza 10/12B i Sienkiewicza 10/12C
Podmiot realizujący	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Sienkiewicza 10/12A Wspólnota Mieszkaniowa ul. Sienkiewicza 10/12B Wspólnota Mieszkaniowa ul. Sienkiewicza 10/12C
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: ul. Sienkiewicza 10/12A, B i C Podobszar: Śródmieście

<p>Opis przedsięwzięcia</p>	<p><u>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie</u> Ponadprzeciętna liczba budynków wybudowanych przed 1950 r. wymagających remontów i modernizacji Występowanie budynków niepodłączonych do sieci miejskiej, ogrzewanych indywidualnie Występowanie barier architektonicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami i starszych Niska estetyka zagospodarowania przestrzeni publicznych i półpublicznych Niedostatek miejsc integracji, wypoczynku i rekreacji oraz niski udział wysokiej jakości zieleni w przestrzeniach publicznych Brak infrastruktury rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży Obniżona jakość powietrza atmosferycznego spowodowana niską emisją Niski poziom poczucia bezpieczeństwa Niski poziom aktywności społecznej mieszkańców Niewystarczający udział w życiu publicznym</p> <p><u>Główny cel projektu</u> Poprawa stanu technicznego budynku mieszkalnego oraz zagospodarowanie przestrzeni wokół budynku. Stworzenie miejsca do aktywnego wypoczynku dla dzieci i dorosłych.</p> <p><u>Zakres realizowanych zadań</u> 1. Remont elewacji budynku usytuowanego przy głównej ulicy Kielc. 2. Dostosowanie instalacji do podgrzewania wody i zlikwidowanie piecyków gazowych. 3. Zagospodarowanie terenu wokół budynku mieszkalnego tj. utwardzenie terenu pod miejsca postojowe samochodów, budowa placu zabaw, siłowni plenerowej oraz montaż ławek na terenie zielonym.</p>
<p>Spójność z celami GPR</p>	<p>Cel 3. Wysoka jakość życia mieszkańców K.3.1. Poprawa stanu technicznego zabudowy mieszkaniowej</p>
<p>Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji</p>	<p>Lokale mieszkalne o lepszej udoskonalonej charakterystyce energetycznej: 38 [lokale mieszkalne] Roczne zużycie energii pierwotnej w MWh/rok – do oszacowania w audycie energetycznym</p> <p>Sposób pomiaru: sprawozdanie z realizacji przedsięwzięcia, raport z monitoringu</p>
<p>Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie</p>	<p>Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów realizacji przedsięwzięcia. Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności w stosunku do osób ze szczególnymi potrzebami, które będą miały równy dostęp bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń. Przestrzenie, na których realizowane będą działania, będą dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Kielce nr 28/2019 z dnia 2019-01-29 w sprawie wprowadzenia „Standardów dostępności przestrzeni publicznej dla osób niepełnosprawnych miasta Kielce” (https://bipum.kielce.eu/prawo-lokalne/zarzadzenia-prezydenta/zarządzenie-nr-282019-z-dnia-2019-01-29-w-sprawie-wprowadzenia-standardow-dostepnosci-przestrzeni-publicznej-dla-osob-niepelnosprawnych-miasta-kielce.html)</p>
<p>Czas realizacji</p>	<p>2024-2026</p>
<p>Szacowana wartość przedsięwzięcia w zł</p>	<p>800 000 zł</p>

Potencjalne źródła finansowania	Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021 – 2027: do 50% k. kw., wkład własny: min. 50% Alternatywnie: Bank Gospodarstwa Krajowego
Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 29	
Nazwa przedsięwzięcia	Poprawa warunków mieszkaniowych bloku przy ul. Sienkiewicza 9A
Podmiot realizujący	Wspólnota Mieszkaniowa Sienkiewicza 9A w Kielcach
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: ul. Sienkiewicza 9A Podobszar: Śródmieście
Opis przedsięwzięcia	<p><u>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie</u> Ponadprzeciętna liczba budynków wybudowanych przed 1950 r. wymagających remontów i modernizacji Występowanie budynków niepodłączonych do sieci miejskiej, ogrzewanych indywidualnie Występowanie barier architektonicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami i starszych Niska estetyka zagospodarowania przestrzeni publicznych i półpublicznych Niedostatek miejsc integracji, wypoczynku i rekreacji oraz niski udział wysokiej jakości zieleni w przestrzeniach publicznych Brak infrastruktury rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży Obniżona jakość powietrza atmosferycznego spowodowana niską emisją Niski poziom poczucia bezpieczeństwa Niski poziom aktywności społecznej mieszkańców Niewystarczający udział w życiu publicznym</p> <p><u>Główny cel projektu</u> Poprawa stanu technicznego budynku mieszkalnego oraz zagospodarowanie przestrzeni wokół budynku. Stworzenie miejsca do aktywnego odpoczynku dla dzieci i dorosłych.</p> <p><u>Zakres realizowanych zadań</u> 1. Remont elewacji budynku usytuowanego przy głównej ulicy Kielc. 2. Dostosowanie instalacji do podgrzewania wody i zlikwidowanie piecyków gazowych. 3. Zagospodarowanie terenu wokół budynku mieszkalnego tj. utwardzenie terenu pod miejsca postojowe samochodów, budowa placu zabaw, siłowni plenerowej oraz montaż ławek na terenie zielonym.</p>
Spójność z celami GPR	Cel 3. Wysoka jakość życia mieszkańców K.3.1. Poprawa stanu technicznego zabudowy mieszkaniowej
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Lokale mieszkalne o lepszej udoskonalonej charakterystyce energetycznej: 21 [lokale mieszkalne] Roczne zużycie energii pierwotnej w MWh/rok – do oszacowania w audycie energetycznym Sposób pomiaru: sprawozdanie z realizacji przedsięwzięcia, raport z monitoringu
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie	Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów realizacji przedsięwzięcia. Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności w stosunku do osób ze szczególnymi potrzebami, które będą miały równy dostęp bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń. Przestrzenie, na których realizowane będą działania, będą dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami –

	zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Kielce nr 28/2019 z dnia 2019-01-29 w sprawie wprowadzenia „Standardów dostępności przestrzeni publicznej dla osób niepełnosprawnych miasta Kielce” (https://bipum.kielce.eu/prawo-lokalne/zarzadzenia-prezydenta/zarządzenie-nr-282019-z-dnia-2019-01-29-w-sprawie-wprowadzenia-standardow-dostepnosci-przestrzeni-publicznej-dla-osob-niepelnosprawnych-miasta-kielce.html)
Czas realizacji	2024-2026
Szacowana wartość przedsięwzięcia w zł	500 000 zł
Potencjalne źródła finansowania	Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021 – 2027: do 50% k. kw., wkład własny: min. 50% Alternatywnie: Bank Gospodarstwa Krajowego

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 30

Nazwa przedsięwzięcia	Poprawa warunków mieszkaniowych bloku przy ul. Sienkiewicza 13
Podmiot realizujący	Wspólnota Mieszkaniowa Sienkiewicza 13
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: ul. Sienkiewicza 13 Podobszar: Śródmieście
Opis przedsięwzięcia	<p><u>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie</u> Ponadprzeciętna liczba budynków wybudowanych przed 1950 r. wymagających remontów i modernizacji Występowanie budynków niepodłączonych do sieci miejskiej, ogrzewanych indywidualnie Występowanie barier architektonicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami i starszych Niska estetyka zagospodarowania przestrzeni publicznych i półpublicznych Niedostatek miejsc integracji, wypoczynku i rekreacji oraz niski udział wysokiej jakości zieleni w przestrzeniach publicznych Brak infrastruktury rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży Obniżona jakość powietrza atmosferycznego spowodowana niską emisją Niski poziom poczucia bezpieczeństwa Niski poziom aktywności społecznej mieszkańców Niewystarczający udział w życiu publicznym</p> <p><u>Główny cel projektu</u> Poprawa stanu technicznego budynku mieszkalnego oraz zagospodarowanie przestrzeni wokół budynku. Stworzenie miejsca do aktywnego odpoczynku dla dzieci i dorosłych.</p> <p><u>Zakres realizowanych zadań</u> 1. Remont elewacji budynku usytuowanego przy głównej ulicy Kielc. 2. Dostosowanie instalacji do podgrzewania wody i zlikwidowanie piecyków gazowych. 3. Zagospodarowanie terenu wokół budynku mieszkalnego tj. utwardzenie terenu pod miejsca postojowe samochodów, budowa placu zabaw, siłowni plenerowej oraz montaż ławek na terenie zielonym.</p>

Spójność z celami GPR	Cel 3. Wysoka jakość życia mieszkańców K.3.1. Poprawa stanu technicznego zabudowy mieszkaniowej
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Lokale mieszkalne o lepszej udoskonalonej charakterystyce energetycznej: 25 [lokale mieszkalne] Roczne zużycie energii pierwotnej w MWh/rok – do oszacowania w audycie energetycznym Sposób pomiaru: sprawozdanie z realizacji przedsięwzięcia, raport z monitoringu
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie	Realizacja przedsięwzięcia zapewni równy dostęp osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na wiek, poziom sprawności lub inne ograniczenia. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięć. Przestrzenie, na których realizowane będą działania, będą dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Kielce nr 28/2019 z dnia 2019-01-29 w sprawie wprowadzenia „Standardów dostępności przestrzeni publicznej dla osób niepełnosprawnych miasta Kielce” (https://bipum.kielce.eu/prawo-lokalne/zarzadzenia-prezydenta/zarzadzenie-nr-282019-z-dnia-2019-01-29-w-sprawie-wprowadzenia-standardow-dostepnosci-przestrzeni-publicznej-dla-osob-niepelnosprawnych-miasta-kielce.html)
Czas realizacji	2024-2026
Szacowana wartość przedsięwzięcia w zł	350 000 zł
Potencjalne źródła finansowania	Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021 – 2027: do 50% k. kw., wkład własny: min. 50%

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 31

Nazwa przedsięwzięcia	Zapewnienie warunków mieszkalnych dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej poprzez utworzenie mieszkań socjalnych/chronionych/treningowych
Podmiot realizujący	Stowarzyszenie „Nadzieja Rodzinie”
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: ul. Mielczarskiego 45 Uzasadnienie położenia projektu poza obszarem rewitalizacji: Lokalizacja planowanego do modernizacji budynku, w którym dostępne będą mieszkania socjalne znajduje się na obszarze zdegradowanym i jest oddalona o kilkaset metrów od podobszarów Czarnów i Śródmieście. Planowane przedsięwzięcie będzie służyć realizacji celów rewitalizacji, a odbiorcami będą mieszkańcy z ww. obszarów. Stowarzyszenie „Nadzieja Rodzinie” w ramach swoich struktur wyodrębniło: Centrum Integracji Społecznej, Środowiskowy Dom Samopomocy, Hostel dla Osób Uzależnionych od Alkoholu, Zakład Aktywności Zawodowej, a nieopodal znajduje się Niepubliczne Przedszkole "u Dominikanek" Zgromadzenia Sióstr Św. Dominika, Prywatne Przedszkole im. Kubusia Puchatka.
Opis przedsięwzięcia	<u>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie</u> Wysoka koncentracja ubóstwa Zagrożenie marginalizacją i wykluczeniem społecznym z powodu ubóstwa, niepełnosprawności lub wieku

	<p>Niski kapitał społeczny Ponadprzeciętna liczba budynków wybudowanych przed 1950 r. wymagających remontów i modernizacji Występowanie barier architektonicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami i starszych</p> <p><u>Główny cel projektu</u> Celem bezpośrednim projektu jest poprawa dostępu do infrastruktury mieszkaniowej poprzez nadbudowę i przebudowę budynku przy ul. Mielczarskiego 45 w Kielcach, co pozwoli na stworzenie mieszkań socjalnych. Przedsięwzięcie jest również optymalne pod kątem społeczno-integracyjnym, ponieważ umożliwi połączenie w ramach jednego obiektu szeregu funkcji: mieszkań socjalnych z innymi formami wsparcia świadczonymi w szczególności przez Stowarzyszenie. Takie rozwiązanie umożliwi wdrożenie szerokiego pakietu działań integracyjno-aktywizujących i ekonomiczno-społecznych, co pozwoli na odbudowywanie poczucia własnej własności osób zamieszkujących obszar rewitalizowany, włączenie społeczne i aktywizację zawodową.</p> <p>Na obszarze rewitalizacji zdiagnozowano brak wystarczającej liczby mieszkań w dobrym stanie technicznym dla osób najuboższych lub w kryzysie bezdomności. Wraz z procesem odnowy kamienic, koszty nieruchomości i mieszkań często rosną, co utrudnia dostępność dla ludzi o niższych dochodach. Dodatkowe znaczenie ma emigracja mieszkańców, którzy nie mogą sobie pozwolić na wynajem lub zakup mieszkań.</p> <p><u>Zakres realizowanych zadań</u> Planowany zakres rzeczowy obejmuje utworzenie mieszkań socjalnych, poprzez rozbudowę kondygnacji i przebudowę budynku co związane jest z wykonaniem następujących prac budowlanych adaptacyjnych, instalacyjnych i wyposażenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Roboty rozbiórkowe/wzmacniające oraz zabezpieczenie przeciwwilgociowe fundamentów całego budynku; 2. Roboty konstrukcyjne; 3. Roboty instalacyjne (elektryczne, wod-kan, C.O. na rozbudowanej kondygnacji); 4. Roboty wykończeniowe oraz termomodernizacja budynku; 5. Wyposażenie mieszkań. <p>Na części budynku istnieje już kondygnacja, na której planowane jest utworzenie mieszkań socjalnych. Budynek posiada przystosowaną infrastrukturę komunikacyjną tj. klatkę schodową, windę osobową do obsługi planowanych mieszkań socjalnych. Proces tej inwestycji jest możliwy do wykonania w krótkim czasie.</p>
<p>Spójność z celami GPR</p>	<p>Cel 3. Wysoka jakość życia mieszkańców K.3.1. Poprawa stanu technicznego zabudowy mieszkaniowej</p>
<p>Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji</p>	<p>Pojemność nowych lub zmodernizowanych lokali socjalnych: 29 osób Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych lokali socjalnych: 29/rok</p> <p>Sposób pomiaru: zestawienie liczby świadczeniobiorców usług społecznych korzystających z mieszkań socjalnych, sprawozdanie z realizacji przedsięwzięcia, raport z monitoringu</p>
<p>Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie</p>	<p>Budynek obecnie pozbawiony jest barier architektonicznych w tym także wyposażony jest w platformę/dźwig osobowy dla poprawy dostępności całego budynku dla osób ze szczególnymi potrzebami.</p> <p>W celu zapewnienia dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami podejmowane będą następujące działania:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - modernizacja obiektu będzie zgodna z zasadami uniwersalnego projektowania, które umożliwiają osobom z różnymi szczególnymi potrzebami korzystanie z nich w sposób pełny i niezależny, - zapewnione będzie dostarczanie informacji w formatach alternatywnych, takich jak napisy dla osób niesłyszących lub audio deskrypcje dla osób niewidomych, - wdrożone będą procedury, które umożliwiają osobom ze szczególnymi potrzebami w tym z niepełnosprawnościami korzystanie z obiektu w sposób pełny i niezależny, - pracownicy będą przeszkoleni, aby pomóc im zrozumieć potrzeby osób ze szczególnymi potrzebami i nauczyć się sposobów na zapewnienie im równego dostępu. <p>Przestrzenie, na których realizowane będą działania, będą dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Kielce nr 28/2019 z dnia 2019-01-29 w sprawie wprowadzenia „Standardów dostępności przestrzeni publicznej dla osób niepełnosprawnych miasta Kielce” (https://bipum.kielce.eu/prawo-lokalne/zarzadzenia-prezydenta/zarzadzenie-nr-282019-z-dnia-2019-01-29-w-sprawie-wprowadzenia-standardow-dostepnosci-przestrzeni-publicznej-dla-osob-niepelnosprawnych-miasta-kielce.html)</p>
Czas realizacji	2024-2025
Szacowana wartość przedsięwzięcia w zł	2 999 987 zł
Potencjalne źródła finansowania	Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021 – 2027: do 85% k. kw., wkład własny: min. 15%

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 32

Nazwa przedsięwzięcia	Likwidacja piecyków gazowych z jednoczesnym zainstalowaniem w budynkach indywidualnych, dwufunkcyjnych wymienników ciepła i wymianą wewnętrznych instalacji wody użytkowej w czterech wysokich budynkach wielorodzinnych na osiedlu Uroczysko I w Kielcach
Podmiot realizujący	Świętokrzyska Spółdzielnia Mieszkaniowa w Kielcach
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: Budynki wielorodzinne administrowane przez Świętokrzyską Spółdzielnię Mieszkaniową w Kielcach przy ul.: Orkana 3, Warszawskiej 157, 159, 161. Podobszar: Szydłówek i Uroczysko
Opis przedsięwzięcia	<p><u>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie</u> Ponadprzeciętna liczba budynków wybudowanych przed 1950 r. wymagających remontów i modernizacji Występowanie budynków niepodłączonych do sieci miejskiej, ogrzewanych indywidualnie Obniżona jakość powietrza atmosferycznego spowodowana niską emisją Niski poziom poczucia bezpieczeństwa Niekorzystne warunki termiczne</p> <p><u>Główny cel projektu</u> Głównym celem projektu jest poprawa jakości życia mieszkańców budynków wielorodzinnych, wysokich przede wszystkim poprzez zmniejszenie</p>

	<p>zagrożenia utraty życia bądź zdrowia na skutek wybuchu gazu bądź zaccadzenia.</p> <p>Ważny celem jest również zmniejszenie strat ciepła na cele ogrzewania budynków występujących obecnie na sieciach przesyłowych pomiędzy wymiennikiem grupowym a budynkami wielorodzinnymi, a co za tym idzie redukcją emisji CO₂.</p> <p>Realizacja projektu spowoduje również poprawę jakości życia mieszkańców rewitalizowanego obszaru poprzez zmniejszenie obciążeń finansowych związanych z utrzymaniem lokali mieszkalnych wynikających z rosnących kosztów centralnego ogrzewania.</p> <p><u>Zakres realizowanych zadań</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wykonanie projektów technicznych wymiany instalacji wewnętrznych oraz demontażu przepływowych piecyków gazowych do podgrzewania wody użytkowej. 2. Wykonanie projektów budynków wymiennikowni indywidualnych/budynkowych. 3. Wymiana wewnętrznych instalacji wody użytkowej z podłączeniem ich zasilania do indywidualnych wymienników budynkowych oraz demontaż przepływowych piecyków gazowych do podgrzewania wody użytkowej.
Spójność z celami GPR	<p>Cel 3. Wysoka jakość życia mieszkańców</p> <p>K.3.1. Poprawa stanu technicznego zabudowy mieszkaniowej</p>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Lokale mieszkalne o lepszej udoskonalonej charakterystyce energetycznej: 759 [lokale mieszkalne]</p> <p>Roczne zużycie energii pierwotnej w MWh/rok – do oszacowania w audycie energetycznym</p> <p>Sposób pomiaru: sprawozdanie z realizacji przedsięwzięcia, raport z monitoringu</p>
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie	<p>Likwidacja przepływowych piecyków gazowych do podgrzewania wody użytkowej likwiduje ograniczenie funkcjonalności łazienek polegającej na zakazie instalowania kabin prysznicowych.</p> <p>W chwili obecnej Spółdzielnia nie wyraża zgody na takie adaptacje co stanowi barierę dla osób niepełnosprawnych lub posiadających inne szczególne potrzeby. Przedsięwzięcie zapewni równy dostęp osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na wiek, poziom sprawności lub inne ograniczenia. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia – zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Kielce nr 28/2019 z dnia 2019-01-29 w sprawie wprowadzenia „Standardów dostępności przestrzeni publicznej dla osób niepełnosprawnych miasta Kielce” (https://bipum.kielce.eu/prawo-lokalne/zarzadzenia-prezydenta/zarzadzenie-nr-282019-z-dnia-2019-01-29-w-sprawie-wprowadzenia-standardow-dostepnosci-przestrzeni-publicznej-dla-osob-niepelnosprawnych-miasta-kielce.html)</p>
Czas realizacji	2024-2026
Szacowana wartość przedsięwzięcia w zł	5 000 000 zł
Potencjalne źródła finansowania	<p>Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021 – 2027: maks. 50% k. kw., wkład własny: min. 50%</p> <p>[Priorytet: 2. Fundusze Europejskie dla środowiska; Cel szczegółowy: RSO2.1. Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych (EFRR)]</p>

Alternatywnie: programy rządowe, środki własne inicjatora, dofinansowanie PGE - Elektrociepłownia Kielce

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 33	
Nazwa przedsięwzięcia	Zmiana sposobu zasilania w ciepło na cele c.o. i c.c.w. poprzez wymianę sieci ciepłowniczych na osiedlu Uroczysko II w Kielcach wraz z przeznaczeniem pomieszczeń wymiennika grupowego przy ul. Orkana 14 na działalność społeczno-kulturalną
Podmiot realizujący	Świętokrzyska Spółdzielnia Mieszkaniowa w Kielcach
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: Nieruchomości administrowane przez Świętokrzyską Spółdzielnię Mieszkaniową w Kielcach obejmujące budynki mieszkalne wielorodzinne przy ul.: Orkana 12, 16, 18, 20, 26, 28, 30, 34, 36, 38, 40, 42, 44 oraz pawilon handlowo-usługowy przy ul. Orkana 14 Podobszar: Szydłówek i Uroczysko
Opis przedsięwzięcia	<p><u>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie</u> Ponadprzeciętna liczba budynków wybudowanych przed 1950 r. wymagających remontów i modernizacji Występowanie budynków niepodłączonych do sieci miejskiej, ogrzewanych indywidualnie Obniżona jakość powietrza atmosferycznego spowodowana niską emisją Niski poziom poczucia bezpieczeństwa Niekorzystne warunki termiczne Niski poziom aktywności społecznej mieszkańców Niewystarczający udział w życiu publicznym Niekorzystne tendencje demograficzne – starzenie się społeczeństwa Niska estetyka zagospodarowania przestrzeni publicznych i półpublicznych Niedostatek miejsc integracji, wypoczynku i rekreacji oraz niski udział wysokiej jakości zieleni w przestrzeniach publicznych Występowanie barier architektonicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami i starszych Brak infrastruktury rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży</p> <p><u>Główny cel projektu</u> Osiedle mieszkaniowe Uroczysko II budowane było w latach 70. ubiegłego wieku. Z tego okresu pochodzą również sieci ciepłownicze na osiedlu. Oceniamy ich stan obecny na bardzo zły. Liczne awarie i stan rurociągów powodują, że ich utrzymanie w sprawności jest coraz droższe i trudniejsze. Głównym celem projektu jest likwidacja zagrożenia utratą ciągłości dostaw ciepła na cele centralnego ogrzewania i dostawy ciepłej wody użytkowej dla mieszkańców osiedla Uroczysko II. Ważnym celem jest również zmniejszenie strat ciepła na przesyle, a co za tym idzie redukcja emisji CO₂. Realizacja projektu spowoduje również poprawę jakości życia mieszkańców rewitalizowanego obszaru poprzez zmniejszenie obciążeń finansowych związanych z utrzymaniem lokali mieszkalnych, wynikających z rosnących kosztów centralnego ogrzewania i dostawy ciepłej wody użytkowej. Ważnym celem projektu jest uwolnienie części pomieszczeń pawilonu handlowo-usługowego przy ul. Orkana 14 o powierzchni ponad 200 m², która obecnie służy jako pomieszczenia wymiennika grupowego. Pomieszczenia te po adaptacji przeznaczone zostaną na prowadzenie działalności społeczno-kulturalnej, np. przez klub seniora lub klub dla młodzieży. Działanie takie służyć będzie likwidacji wielu problemów społecznych osiedla Uroczysko II, opisanych w pkt. „Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje</p>

	<p>przedsięwzięcie”. Obecnie na tym obszarze nie jest prowadzona żadna działalność społeczno-kulturalna.</p> <p><u>Zakres realizowanych zadań</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wykonanie projektów technicznych przebudowy istniejącej sieci centralnego ogrzewania oraz sieci centralnej ciepłej wody na sieć ciepłowniczą wysokoparametrową wraz z węzłami cieplnymi indywidualnymi, dwufunkcyjnymi w 13 budynkach wielorodzinnych i 1 budynku handlowo-usługowym – już zrealizowane przez Spółdzielnię. 2. Budowa pomieszczeń/ budynków indywidualnych węzłów cieplnych dwufunkcyjnych lub adaptacja istniejących pomieszczeń w budynkach wielorodzinnych. 3. Wymiana sieci niskoparametrowej na sieć o wysokich parametrach. 4. Adaptacja pomieszczeń wymiennikowni przy ul. Orkana 14 do nowej funkcji. 5. Likwidacja barier architektonicznych w sąsiedztwie pomieszczeń przeznaczonych na działalność społeczno-kulturalną
Spójność z celami GPR	<p>Cel 3. Wysoka jakość życia mieszkańców</p> <p>K.3.1. Poprawa stanu technicznego zabudowy mieszkaniowej</p>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Lokale mieszkalne o lepszej udoskonalonej charakterystyce energetycznej: 677 [lokale mieszkalne]</p> <p>Roczne zużycie energii pierwotnej w MWh/rok – do oszacowania w audycie energetycznym</p> <p>Sposób pomiaru: sprawozdanie z realizacji przedsięwzięcia, raport z monitoringu</p>
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie	<p>Przedsięwzięcie zapewni równy dostęp osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na wiek, poziom sprawności lub inne ograniczenia. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia – zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Kielce nr 28/2019 z dnia 2019-01-29 w sprawie wprowadzenia „Standardów dostępności przestrzeni publicznej dla osób niepełnosprawnych miasta Kielce” (https://bipum.kielce.eu/prawo-lokalne/zarzadzenia-prezydenta/zarzadzenie-nr-282019-z-dnia-2019-01-29-w-sprawie-wprowadzenia-standardow-dostepnosci-przestrzeni-publicznej-dla-osob-niepelnosprawnych-miasta-kielce.html)</p>
Czas realizacji	2024-2026
Szacowana wartość przedsięwzięcia w zł	7 500 000 zł
Potencjalne źródła finansowania	<p>Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021 – 2027: maks. 50% k. kw., wkład własny: min. 50%</p> <p>[Priorytet: 2. Fundusze Europejskie dla środowiska; Cel szczegółowy: RSO2.1. Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych (EFRR)]</p>

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 34

Nazwa przedsięwzięcia	Poprawa warunków zamieszkania przy ul. Miodowej 3 i 4
Podmiot realizujący	Gmina Kielce

Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: ul. Miodowa 3 i 4 Podobszar: Szydłówek i Uroczysko
Opis przedsięwzięcia	<p><u>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie</u> Występowanie zdegradowanych, niezagospodarowanych przestrzeni publicznych i półpublicznych Niska estetyka zagospodarowania przestrzeni publicznych i półpublicznych Niski poziom poczucia bezpieczeństwa Występowanie barier architektonicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami i starszych</p> <p><u>Główny cel projektu</u> Modernizacja stanu technicznego chodnika oraz drogi na ul. Miodowej 3 i 4, co przyczyni się likwidacji barier architektonicznych oraz poprawy bezpieczeństwa i komfortu życia mieszkańców.</p> <p><u>Zakres realizowanych zadań</u> W ramach realizacji przedsięwzięcia zostanie wyremontowany niezdatny i zarazem niebezpieczny dla przechodniów chodnik, zaplanowano również remont drogi polegający na wymianie aktualnie znajdującej się tam trylinki.</p>
Spójność z celami GPR	Cel 3. Wysoka jakość życia mieszkańców K.3.2. Poprawa dostępności obszaru rewitalizacji
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją: 0,0993 ha Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem: 500 os./rok</p> <p>Sposób pomiaru: protokoły odbioru usług, sprawozdanie z realizacji przedsięwzięcia, raport z monitoringu</p>
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie	<p>Dzięki zastosowaniu standardu dostępności przedsięwzięcie zapewni równy dostęp osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na wiek, poziom sprawności lub inne ograniczenia. W ramach realizacji przedsięwzięcia nastąpi likwidacja barier utrudniających poruszanie się oraz orientację w przestrzeni, nastąpi wprowadzenie rozwiązań wspomagających osoby ze szczególnymi potrzebami w korzystaniu z powstałej infrastruktury. Przestrzenie, na których realizowane będą działania, będą dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Kielce nr 28/2019 z dnia 2019-01-29 w sprawie wprowadzenia „Standardów dostępności przestrzeni publicznej dla osób niepełnosprawnych miasta Kielce” (https://bipum.kielce.eu/prawo-lokalne/zarzadzenia-prezydenta/zarządzenie-nr-282019-z-dnia-2019-01-29-w-sprawie-wprowadzenia-standardow-dostepnosci-przestrzeni-publicznej-dla-osob-niepełnosprawnych-miasta-kielce.html)</p>
Czas realizacji	2025-2026
Szacowana wartość przedsięwzięcia w zł	700 000 zł
Potencjalne źródła finansowania	<p>Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021 – 2027: do 85% k. kw., wkład własny: min. 15%</p> <p>Alternatywnie: Fundusz Dostępności, PFRON</p>

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 35	
Nazwa przedsięwzięcia	UROCZYSKO BEZ BARIER – likwidacja barier architektonicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami na osiedlach mieszkaniowych Uroczysko I i Uroczysko II w Kielcach
Podmiot uczestniczący w realizacji przedsięwzięcia	Świętokrzyska Spółdzielnia Mieszkaniowa w Kielcach
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: osiedla Uroczysko I i Uroczysko II Podobszar: Szydłówek i Uroczysko
Opis przedsięwzięcia	<p><u>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie</u> Występowanie barier architektonicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami i starszych Niska estetyka zagospodarowania przestrzeni publicznych i półpublicznych Niski poziom poczucia bezpieczeństwa Niedostatek miejsc integracji, wypoczynku i rekreacji oraz niski udział wysokiej jakości zieleni w przestrzeniach publicznych Występowanie zdegradowanych, niezagospodarowanych przestrzeni publicznych i półpublicznych Niska estetyka zagospodarowania przestrzeni publicznych i półpublicznych Zagrożenie marginalizacją i wykluczeniem społecznym z powodu ubóstwa, niepełnosprawności lub wieku Niekorzystne tendencje demograficzne – starzenie się społeczeństwa Niski poziom aktywności społecznej mieszkańców Niewystarczający udział w życiu publicznym</p> <p><u>Główny cel projektu</u> Osiedla mieszkaniowe Uroczysko I i Uroczysko II budowane były w latach 70. ubiegłego wieku. Ukształtowanie terenu ww. osiedli powoduje występowanie schodów w ciągach komunikacyjnych. Mimo wielu działań służących dostosowaniu infrastruktury osiedlowej do współczesnych standardów i oczekiwań wciąż jest wiele do zrobienia. Celem projektu jest likwidacja barier architektonicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami, umożliwienie funkcjonowania bez barier architektonicznych (robienia codziennych zakupów, załatwiania spraw) oraz umożliwienie opuszczenia swojego miejsca zamieszkania dla funkcjonowania w społeczeństwie, poprawy kondycji fizycznej i psychicznej, minimalizującego wykluczenie społeczne.</p> <p><u>Zakres realizowanych zadań</u> 1. Przeprowadzenie kompleksowej diagnozy potrzeb i możliwości likwidacji barier. 2. Wykonie likwidacji barier np. poprzez: - wykonanie pochylni terenowych dla wózków inwalidzkich, - zainstalowanie zewnętrznej windy do lokalu biblioteki publicznej dla osób ze szczególnymi potrzebami, - oznakowanie dróg komunikacyjnych dla osób ze szczególnymi potrzebami, - obniżenie krawężników przy przejściach dla pieszych, - montaż poręczy przy schodach, - montaż podjazdów dla wózków inwalidzkich (na schodach), - zakup 2-3 schodolazów dla wózków inwalidzkich na potrzeby mieszkańców Spółdzielni, - montaż dodatkowych ławek ulicznych. 3. Zagospodarowanie terenu wokół budynku mieszkalnego tj. utwardzenie terenu pod miejsca postojowe samochodów, budowa placu zabaw, siłowni plenerowej oraz montaż ławek na terenie zielonym.</p>

Spójność z celami GPR	Cel 3. Wysoka jakość życia mieszkańców K.3. 2. Poprawa dostępności obszaru rewitalizacji
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją: 2 ha Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem: 1000 os./rok Sposób pomiaru: Sposób pomiaru: protokoły odbioru, sprawozdanie z realizacji przedsięwzięcia, raport z monitoringu
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie	Dzięki zastosowaniu standardu dostępności przedsięwzięcie zapewni równy dostęp osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na wiek, poziom sprawności lub inne ograniczenia. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Przestrzenie, gdzie realizowane będą działania, będą dostosowane do OzN - zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Kielce nr 28/2019 z dnia 2019-01-29 w sprawie wprowadzenia „Standardów dostępności przestrzeni publicznej dla osób niepełnosprawnych miasta Kielce” (https://bipum.kielce.eu/prawo-lokalne/zarządzenia-prezydenta/zarządzenie-nr-282019-z-dnia-2019-01-29-w-sprawie-wprowadzenia-standardow-dostepnosci-przestrzeni-publicznej-dla-osob-niepelnosprawnych-miasta-kielce.html)
Czas realizacji	2024-2026
Szacowana wartość przedsięwzięcia w zł	800 000 zł
Potencjalne źródła finansowania	Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021 – 2027: do 85% k. kw., wkład własny: min. 15% Alternatywnie: Fundusz Dostępności, PFRON

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 36

Nazwa przedsięwzięcia	Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez remont chodników na osiedlu Czarnów
Podmiot realizujący	Gmina Kielce
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: Osiedle Czarnów Podobszar: Czarnów
Opis przedsięwzięcia	<u>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie</u> Występowanie zdegradowanych, niezagospodarowanych przestrzeni publicznych i półpublicznych Niska estetyka zagospodarowania przestrzeni publicznych i półpublicznych Niski poziom poczucia bezpieczeństwa Zagrożenie marginalizacją i wykluczeniem społecznym z powodu ubóstwa, niepełnosprawności lub wieku Występowanie barier architektonicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami i starszych <u>Główny cel projektu</u> Celem będzie poprawa jakości życia mieszkańców osiedla Czarnów poprzez poprawę stanu technicznego chodników.

	<p><u>Zakres realizowanych zadań</u> Przedsięwzięcie zakłada remont chodników na osiedlu Czarnów, szczególnie przy ulicy Lecha (o łącznej powierzchni 1 980 m²) oraz ulicy Piekoszowskiej 51 i 53 (o łącznej powierzchni 292,5 m²).</p>
Spójność z celami GPR	<p>Cel 3. Wysoka jakość życia mieszkańców K.3.2. Poprawa dostępności obszaru rewitalizacji</p>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją: 0,2273 ha Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem: 500 os./rok</p> <p>Sposób pomiaru: protokoły odbioru usług, sprawozdanie z realizacji przedsięwzięcia, raport z monitoringu</p>
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie	<p>Dzięki zastosowaniu standardu dostępności przedsięwzięcie zapewni równy dostęp osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na wiek, poziom sprawności lub inne ograniczenia. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Remontowane chodniki będą dostosowane do OzN. Przestrzenie, na których realizowane będą działania, będą dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Kielce nr 28/2019 z dnia 2019-01-29 w sprawie wprowadzenia „Standardów dostępności przestrzeni publicznej dla osób niepełnosprawnych miasta Kielce” (https://bipum.kielce.eu/prawo-lokalne/zarzadzenia-prezydenta/zarzadzenie-nr-282019-z-dnia-2019-01-29-w-sprawie-wprowadzenia-standardow-dostepnosci-przestrzeni-publicznej-dla-osob-niepelnosprawnych-miasta-kielce.html)</p>
Czas realizacji	2025-2026
Szacowana wartość przedsięwzięcia w zł	850 000 zł
Potencjalne źródła finansowania	Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021 – 2027: do 85% k. kw., wkład własny: min. 15%

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 37

Nazwa przedsięwzięcia	Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez uporządkowanie uzbrojenia podziemnego i zabudowanej przestrzeni naziemnej pomiędzy ulicami Zagórską- Astronautów, Winnicką-Źródłową
Podmiot realizujący	Gmina Kielce
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: tereny gminy Kielce zabudowane wielorodzinnymi budynkami wspólnot mieszkaniowych zlokalizowanych pomiędzy ulicami Zagórską-Astronautów, Winnicką-Źródłową w Kielcach Podobszar: Śródmieście
Opis przedsięwzięcia	<p><u>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie</u> Występowanie zdegradowanych, niezagospodarowanych przestrzeni publicznych i półpublicznych Niska estetyka zagospodarowania przestrzeni publicznych i półpublicznych Brak infrastruktury rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży Niedostatek miejsc integracji, wypoczynku i rekreacji oraz niski udział wysokiej jakości zieleni w przestrzeniach publicznych</p>

	<p>Występowanie barier architektonicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami i starszych Zagrożenie marginalizacją i wykluczeniem społecznym z powodu ubóstwa, niepełnosprawności lub wieku Obniżona jakość powietrza atmosferycznego spowodowana niską emisją Występowanie odpadów niebezpiecznych oraz wyrobów zawierających azbest Niski poziom poczucia bezpieczeństwa Niski poziom aktywności społecznej mieszkańców, niski kapitał społeczny Niewystarczający udział w życiu publicznym</p> <p><u>Główny cel projektu</u> Wyeliminowanie nieprawidłowości w sferze komunikacji w odniesieniu do dróg wewnętrznych i miejsc postojowych dla samochodów Wyznaczenie i zagospodarowanie miejsc na plac zabaw i teren rekreacji dla dorosłych Wyznaczenie miejsc na prawidłowe gromadzenie śmieci Poprawa stanu terenów zielonych. Wyłączenie z eksploatacji zdewastowanych sieci wodnej i kanalizacji sanitarnej i wykonanie prawidłowych przyłączy z tych sieci do budynków Wąskie drogi wewnętrzne powodują utrudnienia w komunikacji i blokady dla pojazdów uprzywilejowanych. Brak urządzonych miejsc postojowych na całym obszarze przewidzianym do rewitalizacji powoduje chaos i samowolę przy parkowaniu samochodów. W części zachodniej terenu brak prawidłowej organizacji ruchu dla samochodów. Brak dojazdu do niektórych budynków wewnątrz terenu dla straży pożarnej. Brak wyznaczonych miejsc postojowych na samochody dla inwalidów. Poprzerastane, wysokie drzewa utrudniające prawidłowe zagospodarowanie terenu oraz utrudniające doświetlenie mieszkań, zagrażające bezpieczeństwu w przypadku złych warunków atmosferycznych. Brak zorganizowanego placu zabaw dla dzieci oraz miejsca rekreacji dla dorosłych. Brak prawidłowych altan śmietnikowych na pojemniki do segregacji śmieci, których lokalizację można by ustalić po poszerzeniu dróg do normatywnej szerokości. Zdewastowane uzbrojenie podziemne sieci wodnej i kanalizacji sanitarnej, przebiegające wewnątrz terenu, kwalifikujące się do całkowitej wymiany na nowe.</p> <p><u>Zakres realizowanych zadań</u> Wykonanie projektów technicznych i przebudowa dróg wewnętrznych wraz z wybudowaniem miejsc postojowych, urządzenie placu zabaw i miejsc rekreacji, poprawa stanu terenów zielonych, wybudowanie nowych altan śmietnikowych, przebudowa oświetlenia zewnętrznego z uwagi na przebudowę dróg wewnętrznych i nowe zagospodarowanie terenu - np. na podstawie koncepcji urbanistycznej zaopiniowanej w 2018 r. przez Biuro Planowania Przestrzennego U.M. Kielce.</p> <p>Wybudowanie nowej sieci wodnej i kanalizacji sanitarnej wewnątrz terenu wraz z prawidłowo wykonanymi przyłączami do budynków - np. na podstawie koncepcji przebudowy tych sieci zaopiniowanej w 2019 r. przez Wodociągi Kieleckie sp. z o.o.</p>
<p>Spójność z celami GPR</p>	<p>Cel 3. Wysoka jakość życia mieszkańców K.3.2. Poprawa dostępności obszaru rewitalizacji</p>
<p>Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji</p>	<p>Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją: 3,71 ha Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem: 500 os./rok</p> <p>Sposób pomiaru: protokoły odbioru usług, sprawozdanie z realizacji przedsięwzięcia, raport z monitoringu</p>

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie	Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów realizacji przedsięwzięcia. Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności w stosunku do osób ze szczególnymi potrzebami, które będą miały równy dostęp bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń. W planach wykonywanych prac przewidziano miejsca postojowe na samochody dla inwalidów. Przestrzenie, na których realizowane będą działania, będą dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Kielce nr 28/2019 z dnia 2019-01-29 w sprawie wprowadzenia „Standardów dostępności przestrzeni publicznej dla osób niepełnosprawnych miasta Kielce” (https://bipum.kielce.eu/prawo-lokalne/zarzadzania-prezydenta/zarzadzanie-nr-282019-z-dnia-2019-01-29-w-sprawie-wprowadzenia-standardow-dostepnosci-przestrzeni-publicznej-dla-osob-niepelnosprawnych-miasta-kielce.html)
Czas realizacji	2025-2026
Szacowana wartość przedsięwzięcia w zł	3 000 000 zł
Potencjalne źródła finansowania	Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021 – 2027: do 85% k. kw., wkład własny: min. 15%

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 38

Nazwa przedsięwzięcia	Poprawa atrakcyjności Śródmieścia poprzez budowę parkingu podziemnego na Placu Wolności
Podmiot realizujący	Gmina Kielce – Miejski Zarząd Dróg w Kielcach
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: Plac Wolności w Kielcach Podobszar: Śródmieście
Opis przedsięwzięcia	<p><u>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie</u> Występowanie zdegradowanych, niezagospodarowanych przestrzeni publicznych i półpublicznych Niska estetyka zagospodarowania przestrzeni publicznych i półpublicznych Obniżona jakość powietrza atmosferycznego spowodowana niską emisją Niski poziom poczucia bezpieczeństwa Występowanie barier architektonicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami i starszych Zagrożenie marginalizacją i wykluczeniem społecznym z powodu ubóstwa, niepełnosprawności lub wieku</p> <p><u>Główny cel projektu</u> Zmiana sposobu zagospodarowania Placu z parkingu na ogólnodostępną przestrzeń publiczną, pełniącą funkcje miejsca spotkań, kultury i wypoczynku. Działania modernizacyjne we wskazanym obszarze obejmują: wprowadzenie strefy uspokojonego (ograniczonego) ruchu kołowego wraz z budową podziemnego parkingu pod płytą Placu Wolności, który uporządkuje aktualną złą organizację ruchu w Śródmieściu.</p> <p><u>Zakres realizowanych zadań</u> W ramach robót realizacyjnych planuje się budowę podziemnego parkingu pod płytą Placu Wolności, w formule partnerstwa publiczno-prywatnego, z miejscami dla osób niepełnosprawnościami, dwoma windami.</p>

Spójność z celami GPR	Cel 3. Wysoka jakość życia mieszkańców K.3.2. Poprawa dostępności obszaru rewitalizacji
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach: 1 szt. Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem – 1000 os/rok Sposób pomiaru: protokół zdawczo-odbiorczy, sprawozdanie z realizacji przedsięwzięcia
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie	Teren inwestycji i obiekt podziemny będą dostępne dla osób niepełnosprawnych. Na parkingu podziemnym zaprojektowano miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami. Budynek parkingu podziemnego będzie w całości dostępny dla osób niepełnosprawnych – zaprojektowano w nim 2 windy. Pomędzy poszczególnymi częściami Placu nie ma barier architektonicznych, w miejscach dużego nachylenia terenu zastosowano rampy podjazdowe, a w rejonie przejść dla pieszych zastosowano obniżenie krawężników. W nawierzchni Placu zamontowane zostaną ścieżki naprowadzające z płyt ryflowanych oraz tablice z planami tyflograficznymi, co zagwarantuje bezproblemowe dojście z i do parkingu osobom z OzN. Przestrzenie, na których realizowane będą działania, będą dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Kielce nr 28/2019 z dnia 2019-01-29 w sprawie wprowadzenia „Standardów dostępności przestrzeni publicznej dla osób niepełnosprawnych miasta Kielce” (https://bipum.kielce.eu/prawo-lokalne/zarzadzenia-prezydenta/zarzadzenie-nr-282019-z-dnia-2019-01-29-w-sprawie-wprowadzenia-standardow-dostepnosci-przestrzeni-publicznej-dla-osob-niepelnosprawnych-miasta-kielce.html)
Czas realizacji	2024-2028
Szacowana wartość przedsięwzięcia w zł	38 675 980,20 zł
Potencjalne źródła finansowania	Środki partnera prywatnego w ramach projektu PPP

4.2. CHARAKTERYSTYKA POZOSTAŁYCH DOPUSZCZALNYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

W poniższej tabeli zaprezentowano zbiorczą charakterystykę pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 5 lit. b ustawy o rewitalizacji. Projekty te charakteryzują się mniejszym stopniem oddziaływania, jednak ich realizacja jest bardzo istotna ze względu na konieczność uzupełnienia interwencji skupionej na całościowym wdrożeniu celów GPRK. Projekty pozostałe dopuszczalne są spójne z celami procesu rewitalizacji, wywierają pozytywny wpływ na stan terenu objętego odnową, a ich realizacja przyczyni się do większego zintegrowania interwencji rewitalizacyjnej.

Projekty uzupełniające zostały zgłoszone do GPRK podobnie jak przedsięwzięcia podstawowe, czyli w ramach otwartego naboru. Odpowiedzialność za ich opisy oraz deklaracje dotyczące sposobu realizacji przypisywana jest więc ich inicjatorom (podmiotom zgłaszającym). Z uwagi na mniejszy stopień ich zaawansowania (stopnia przygotowania)

część szczegółowych informacji zostanie doprecyzowana dopiero na etapie opracowywania dokumentacji techniczno-budowlanej. W związku z tym odstąpiono w programie rewitalizacji od identyfikacji wartości przedsięwzięć uzupełniających, a także planowanych do wykorzystania źródeł finansowania, co umożliwia art. 15 ust. 1 pkt 5 lit. b ustawy o rewitalizacji.

Tab. 29. Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących kierunki działań GPRK

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia uzupełniającego	Opis	Kierunek działania	Podmiot realizujący	Czas trwania przedsięwzięcia	Szacunkowy koszt
Cel 1. Wysoka aktywność społeczno-gospodarcza						
39.	Budowa boiska wielofunkcyjnego na osiedlu „Uroczysko II”	Celem przedsięwzięcia jest poprawa aktywności mieszkańców obszaru rewitalizacji. Przedsięwzięcie zakłada budowę nowego boiska na placu na którym zlokalizowane było boisko do piłki siatkowej (obecnie niefunkcjonujące ze względu na zły stan techniczny), przystosowanie obiektu jako boiska do piłki ręcznej/nożnej i piłki koszykowej wraz ogrodzeniem, małą architekturą, monitoringiem i odnową zieleni.	K.1.1.	Świętokrzyska Spółdzielnia Mieszkaniowa w Kielcach	2024-2025	400 000,00 zł
Cel 2. Wysoka atrakcyjność obszaru rewitalizacji						
40.	Poprawa stanu zagospodarowania przestrzeni na terenie nieruchomości przy ul. Jagiellońskiej 76 na potrzeby mieszkańców Domu Pomocy Społecznej	Celem przedsięwzięcia jest poprawa funkcjonalności przestrzeni publicznej. Zakres realizowanych zadań zakłada wykonanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej, budowę alejek pieszych, modernizację istniejącego boiska, montaż urządzeń siłowni zewnętrznej w tym dla osób niepełnosprawnych oraz elementów małej architektury (wiaty biesiadnej, wiaty grillowej, latarni solarnych, ławek), budowę tężni wraz z ławkami, nasadzenie roślinności.	K.2.1.	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Kielcach	2024-2025	Wartość przedsięwzięcia zostanie oszacowana na etapie opracowania dokumentacji projektowej

41.	<p>Budowa ciągu komunikacji pieszej pomiędzy al. IX Wieków Kielc, a ul. Piotrkowską w Kielcach, wraz z budową oświetlenia ciągu komunikacyjnego, małej architektury i urządzeniem zieleni</p>	<p>Główny cel projektu to zagospodarowanie terenu obszaru rewitalizacji, stworzenie miejsc integracji międzyludzkiej i poprawa komunikacji. W zakresie realizowanych prac planuje się: budowę systemowej betonowej palisady, ciągów komunikacyjnych, schodów terenowych, latarni oświetleniowych, urządzenie zieleni i małej architektury.</p>	K.2.1.	Miejski Zarząd Dróg w Kielcach	2025-2030	Wartość przedsięwzięcia zostanie oszacowana na etapie opracowania dokumentacji projektowej
42.	<p>Adaptacja istniejącego budynku byłej szkoły podstawowej przy ul. Karskiego 26 na potrzeby Klubu Integracji Społecznej oraz Klubu Seniora</p>	<p>Celem przedsięwzięcia jest odnowa społeczna, stworzenie warunków do włączenia społecznego i zawodowego rodzin i środowisk w trudnych sytuacjach życiowych oraz rozwój aktywnych form integracji społecznej, wsparcie aktywności społecznej w dziedzinie kultury, sportu, rekreacji.</p> <p>W ramach prac planowana jest modernizacja zewnętrzna oraz wewnętrzna budynku wraz z wykonaniem/wymianą istniejących instalacji, modernizacja istniejących ciągów pieszo-jezdnych na potrzeby osób niepełnosprawnych, montaż urządzenia dźwigowego, urządzeń energii odnawialnej, modernizacja istniejącego boiska, montaż urządzeń siłowni zewnętrznej w tym dla osób niepełnosprawnych oraz montaż elementów małej architektury wraz z wykonaniem uprzednio dokumentacji projektowo – kosztorysowej.</p>	K.2.3.	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Kielcach	2024-2025	Wartość przedsięwzięcia zostanie oszacowana na etapie opracowania dokumentacji projektowej

43.	<p>Modernizacja budynku przy ul. Kościuszki 25</p>	<p>Celem przedsięwzięcia poprawa warunków do włączenia społecznego i zawodowego rodzin i środowisk w trudnych sytuacjach życiowych oraz rozwój aktywnych form integracji społecznej. W ramach prac planowana jest modernizacja zewnętrzna oraz wewnętrzna budynku wraz z wykonaniem instalacji energetycznych i gazowych, przystosowaniem pomieszczeń sanitarnych do potrzeb osób niepełnosprawnych, modernizacja istniejących ciągów pieszo-jezdnych na potrzeby osób niepełnosprawnych, montaż urządzenia dźwigowego, urządzeń energii odnawialnej wraz z wykonaniem uprzednio dokumentacji projektowo – kosztorysowej.</p>	K.2.3.	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Kielcach	2024-2025	Wartość przedsięwzięcia zostanie oszacowana na etapie opracowania dokumentacji projektowej
44.	<p>Modernizacja budynku przy ul. Studziennej 2</p>	<p>Celem realizacji przedsięwzięcia jest poprawa stanu technicznego budynku. W ramach prac zaplanowano wymianę infrastruktury wodno-kanalizacyjnej i ciepłowniczej, zapewnienie dostępu dla osób niepełnosprawnych poprzez montaż urządzenia dźwigowego, przystosowanie pomieszczeń sanitarnych do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz modernizację istniejących ciągów pieszo-jezdnych. W ramach prac zaplanowano również montaż urządzeń energii odnawialnej oraz wykonanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej.</p>	K.2.3.	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Kielcach	2024-2025	Wartość przedsięwzięcia zostanie oszacowana na etapie opracowania dokumentacji projektowej
Cel. 3 Wysoka jakość życia mieszkańców						

45.	Poprawa jakości życia mieszkańców przy ul. Astronautów 3A	Celem realizacji przedsięwzięcia jest poprawa warunków zamieszkania w wyniku zmniejszenia zużycia ciepła z powodu braku docieplenia ścian budynku. Zakres prac obejmuje wykonanie termomodernizacji ścian zewnętrznych budynku.	K.3.1.	Wspólnota Mieszkaniowa nieruchomości przy ulicy Astronautów 3A	2024-2026	550 000,00zł Potencjalne źródło finansowania: Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027
46.	Poprawa jakości życia mieszkańców przy ul. Źródłowej 18	Celem realizacji przedsięwzięcia poprawa warunków zamieszkania w wyniku zmniejszenia zużycia ciepła z powodu braku docieplenia ścian budynku. Zakres prac obejmuje wykonanie termomodernizacji ścian zewnętrznych budynku, docieplenie ścian w bramach budynku oraz strychu.	K.3.1.	Wspólnota Mieszkaniowa nieruchomości przy ulicy Źródłowej 18	2024-2025	830 000,00 zł Potencjalne źródło finansowania: Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027
47.	Poprawa warunków bytowych mieszkańców bloku przy ul. Źródłowa 20	Celem realizacji przedsięwzięcia poprawa warunków zamieszkania. W ramach prac przewiduje się docieplenie elewacji budynku oraz dostosowanie instalacji do podgrzewania wody, a także zlikwidowanie piecyków gazowych.	K.3.1.	Wspólnota Mieszkaniowa Źródłowa 20	2024-2027	1 000 000,00 zł Potencjalne źródło finansowania: Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027
48.	Poprawa jakości życia mieszkańców przy ul. Zagórskiej 3	Celem realizacji przedsięwzięcia poprawa warunków zamieszkania w wyniku zmniejszenia zużycia ciepła z powodu braku docieplenia ścian budynku. Zakres prac obejmuje wykonanie termomodernizacji ścian zewnętrznych budynku oraz strychu.	K.3.1.	Wspólnota Mieszkaniowa nieruchomości przy ulicy Zagórskiej 3	2024-2025	600 000,00 zł Potencjalne źródło finansowania: Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027

49.	Poprawa jakości życia mieszkańców przy ul. Zagórskiej 9	Celem realizacji przedsięwzięcia poprawa warunków zamieszkania w wyniku zmniejszenia zużycia ciepła z powodu braku docieplenia ścian budynku. Zakres prac obejmuje wykonanie termomodernizacji ścian zewnętrznych budynku.	K.3.1.	Wspólnota Mieszkaniowa nieruchomości przy ulicy Zagórskiej 9	2024-2026	600 000,00 zł Potencjalne źródło finansowania: Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027
50.	Poprawa warunków bytowych mieszkańców bloku przy ul. Zagórska 11	Celem realizacji przedsięwzięcia poprawa warunków zamieszkania. W ramach prac przewiduje się docieplenie elewacji budynku oraz dostosowanie instalacji do podgrzewania wody, a także zlikwidowanie piecyków gazowych.	K.3.1.	Wspólnota Mieszkaniowa Zagórska 11 w Kielcach	2024-2027	1 200 000,00 zł Potencjalne źródło finansowania: Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027
51.	Poprawa warunków bytowych mieszkańców bloku przy ul. Zagórska 13	Poprawa stanu technicznego budynku mieszkalnego oraz zagospodarowanie przestrzeni wokół budynku. W ramach prac przewiduje się docieplenie elewacji budynku oraz dostosowanie instalacji do podgrzewania wody, a także zlikwidowanie piecyków gazowych.	K.3.1.	Wspólnota Mieszkaniowa Zagórska 13 w Kielcach	2024-2027	1 000 000,00 zł Potencjalne źródło finansowania: Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027
52.	Poprawa warunków bytowych mieszkańców bloku, przy ul. Warszawskiej 7,9/11	Celem przedsięwzięcia jest poprawa środowiska i bezpieczeństwa wokół budynku mieszkalnego. W ramach realizacji planuje się budowę śmietników podziemnych wraz z zagospodarowaniem terenu wynikającym z ich budowy.	K.3.1.	Wspólnota Mieszkaniowa Warszawska 7,9/11	2024-2027	350 000,00 zł Potencjalne źródło finansowania: Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027

53.	Termomodernizacja budynku wielorodzinnego przy ul. Bukowej 6	Celem realizacji przedsięwzięcia jest poprawa stanu technicznego budynku mieszkalnego. Zakres realizowanych zadań obejmuje termomodernizację ścian zewnętrznych, izolację dachu, docieplenie piwnic, przebudowę wejść do budynku, budowę podjazdów i montaż poręczy dla osób niepełnosprawnych, a także zamontowanie daszków nad balkonami ostatniego piętra.	K.3.1.	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Bukowa 6	2024-2025	900 000,00 zł Potencjalne źródło finansowania: Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027
54.	Poprawa warunków bytowych mieszkańców bloku przy ul. Warszawskiej 97	Celem realizacji przedsięwzięcia jest poprawa stanu technicznego budynku mieszkalnego, zmniejszenie zużycia energii oraz zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców. Zakres realizowanych zadań obejmuje wymianę elektryki na klatce schodowej wraz z pracami budowlano-remontowymi powiązаныmi z wymianą instalacji.	K.3.1.	Wspólnota Mieszkaniowa Warszawska 97 w Kielcach	2024-2027	500 000,00 zł Potencjalne źródło finansowania: Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027
55.	Poprawa warunków bytowych mieszkańców bloku przy ul. Źródłowej 10	Celem realizacji przedsięwzięcia jest poprawa stanu technicznego oraz bezpieczeństwa w budynku mieszkalnym. Zakres planowanych do realizacji prac obejmuje: wymianę piecyków gazowych do podgrzewania wody w lokalach mieszkalnych, remont schronu (brak odpowiedniej wentylacji, brak wyjścia ewakuacyjnego) oraz malowanie klatek schodowych w budynku mieszkalnym.	K.3.1.	Wspólnota Mieszkaniowa Źródłowa 10 w Kielcach	2024-2027	350 000,00 zł Potencjalne źródło finansowania: Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027
56.	Budowa odcinka drogi łączącej ul. Warszawską z ul. Silniczną wraz ze skrzyżowaniem z ul. Kozią	Celem realizacji przedsięwzięcia jest skomunikowanie Śródmieścia Kielc, odciążenie sąsiadujących ulic oraz poprawa dostępności na wskazanym odcinku. Zakres realizowanych zadań: budowa nowego odcinka drogi, skrzyżowania zwykłego, zjazdów indywidualnych, dowiązania wlotów,	K.3.2.	Miejski Zarząd Dróg w Kielcach	2025-2030	Wartość przedsięwzięcia zostanie oszacowana na etapie opracowania dokumentacji projektowej Potencjalne źródło finansowania: Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg

		obustronnych chodników, murów oporowych, oświetlenia ulicznego, przebudowa sieci i odwodnienie.				
57.	Przebudowa ul. Słowackiego etap I – odcinek od Placu Wolności do skrzyżowania z ulicą Seminaryjską	Celem przedsięwzięcia jest poprawa dostępności ulicy Słowackiego na odcinku od skrzyżowania z Placem Wolności do skrzyżowania z ulicą Seminaryjską, w zabytkowym układzie urbanistyczno-krajobrazowym Kielc wpisany do rejestru zabytków Województwa Świętokrzyskiego pod numerem A 358 na podstawie decyzji z dnia 14.08.1976 r. Zakres planowanej inwestycji obejmuje: przebudowę jezdni ulicy Słowackiego, chodników po obu stronach jezdni o nawierzchni z płyt granitowych; zjazdów dostosowanych do istniejącej szerokości bram o nawierzchni z płyt granitowych; budowę miejsc postojowych w tym dla osób niepełnosprawnych; kanalizacji deszczowej; sieci gazowej; kanału technologicznego; wydzielonego oświetlenia ulicznego oraz wykonanie nowej małej architektury i urządzenie zieleni.	K.3.2.	Miejski Zarząd Dróg w Kielcach	2024-2025	Wartość przedsięwzięcia zostanie oszacowana na etapie aktualizacji dokumentacji projektowej, w tym kosztorysów Potencjalne źródło finansowania: Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg
58.	Budowa drogi przeciwpożarowej dla budynku przy ul. Warszawskiej 103	Celem realizacji przedsięwzięcia jest poprawa bezpieczeństwa mieszkańców obszaru rewitalizacji. W zakres realizowanych zadań wejdzie budowa drogi przeciwpożarowej budynku przy ul. Warszawskiej 103	K.3.2.	Wspólnota Mieszkaniowa Warszawska 103 w Kielcach	2024-2027	200 000,00 zł

źródło: opracowanie własne

5. SZACUNKOWE RAMY FINANSOWE GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI KIELC

Podstawowym źródłem finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych, zaplanowanych w GPR Miasta Kielce są środki publiczne pochodzące z budżetu gminy uzupełnione o środki zewnętrzne (w postaci funduszy strukturalnych UE, grantów rządowych) oraz środki prywatne. Fundusze UE w przypadku rewitalizacji funkcjonują zgodnie z zasadą dodatkowości, co oznacza, że dofinansowanie w ramach polityki spójności UE może stanowić jedynie dodatek do innych środków przeznaczonych na dane przedsięwzięcie przez władze państwowe, regionalne lub lokalne. Sukces procesu rewitalizacji zależy zatem od poziomu zróżnicowania źródeł finansowania działań, co w zasadzie oznacza konieczność zwiększenia skali włączenia projektów zewnętrznych interesariuszy, korzystających z różnorodnych funduszy i grantów.

Z uwagi na to, że zasada partnerstwa i partycypacji w procesie rewitalizacji oznacza realną współpracę między jednostką samorządu terytorialnego a podmiotami spoza sektora finansów publicznych, np. właścicielami i zarządcami nieruchomości, spółdzielniami mieszkaniowymi, przedsiębiorcami, lokalnymi organizacjami pozarządowymi, przedsięwzięcia rewitalizacyjne powinny być finansowane również przez sektor prywatny. Udział środków sektora prywatnego umożliwia uzupełnienie braków w bilansie wykonalności gminnego programu rewitalizacji i zmniejsza zaangażowanie środków publicznych miasta.

W GPR Miasta Kielce założono, że podstawowym źródłem finansowania projektów będą środki pochodzące z budżetu miasta i fundusze strukturalne UE, dostępne na poziomie programu regionalnego pn. Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027 (FEŚ 2021-2027). Na etapie opracowywania GPRK, a w szczególności na etapie naboru otwartego projektów rewitalizacyjnych, kształtowały się dopiero założenia dokumentów programowych związanych z perspektywą finansową UE 2021-2027. Założono więc możliwość weryfikacji zakładanych pierwotnie źródeł finansowania projektów, w ramach cyklicznej oceny aktualności i stopnia realizacji GPR.

Źródła finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych ujętych w GPRK obejmują m.in. następujący katalog:

- środki strukturalne Unii Europejskiej, w tym Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027,
- krajowe środki publiczne:
 - Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg,
 - Państwowy Fundusz Ochrony Osób Niepełnosprawnych,
- środki z programów i funduszy Banku Gospodarstwa Krajowego,
- środki województwa świętokrzyskiego na wsparcie działań podmiotów III sektora,

- środki prywatne interesariuszy zewnętrznych, którzy zgłosili swoje projekty do objęcia zapisami GPRK.

Środki na realizację zaplanowanych przedsięwzięć zostaną zabezpieczone w corocznych budżetach Miasta Kielce oraz w Wieloletniej Prognozie Finansowej – w odniesieniu do przedsięwzięć wieloletnich, zgodnie z wymogami art. 21 ustawy o rewitalizacji.

Poniżej przedstawiono zestawienie szacowanych wartości przedsięwzięć podstawowych i uzupełniających ujętych w GPR Miasta Kielce. Łączna wartość przedsięwzięć objętych zapisami programu wynosi **114 mln zł**, w ramach tej kwoty zakładane do pozyskania dofinansowanie w ramach polityki spójności UE wynosi blisko **52,5 mln zł**. Możliwość realizacji zaplanowanych przedsięwzięć wymaga zabezpieczenia środków publicznych w ramach budżetu Gminy Kielce oraz innych krajowych źródeł publicznych w wysokości prawie **13 mln zł**, natomiast środków prywatnych nieco ponad **48,5 mln zł**.

Tab. 30 Szacunkowe ramy finansowe GPRK z podziałem na źródła finansowania [zł]

Rodzaj przedsięwzięć	Szacunkowa wartość przedsięwzięć	Wkład własny finansowany ze środków prywatnych	Wkład własny finansowany ze środków publicznych	Dofinansowanie w ramach polityki spójności UE
Cel 1. Wysoka aktywność społeczno-gospodarcza				
Przedsięwzięcia podstawowe	11 722 500,00	525 000,00	2 842 000,00	8 355 500,00
Przedsięwzięcia uzupełniające	400 000,00	60 000,00	0,00	340 000,00
Cel 2. Wysoka atrakcyjność obszaru rewitalizacji				
Przedsięwzięcia podstawowe	32 717 886,80	555 000,00	9 362 335,75	22 771 511,05
Przedsięwzięcia uzupełniające	0,00	0,00	0,00	0,00
Cel 3. Wysoka jakość życia mieszkańców				
Przedsięwzięcia podstawowe	61 175 967,20	46 320 978,25	682 500,00	19 124 988,95
Przedsięwzięcia uzupełniające	8 080 000,00	1 212 000,00	0,00	6 868 000,00
Razem	114 096 354,00	48 672 978,25	12 886 835,75	52 507 500,00

źródło: opracowanie własne

6. MECHANIZMY SŁUŻĄCE INTEGROWANIU DZIAŁAŃ ORAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

Przedstawiony w tym rozdziale opis mechanizmów służących integrowaniu działań i przedsięwzięć rewitalizacyjnych spełnia wymogi ustawy o rewitalizacji (art. 15 ust. 1 pkt 6), a także uwzględnia *Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027* opracowanych przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej. Wymogi zawarte w tych aktach prawnych gwarantują zaplanowanie i przeprowadzenie skutecznej interwencji rewitalizacyjnej, wynikającej ze zdiagnozowanych potrzeb obszaru rewitalizacji, odpowiadających na wyznaczone cele rewitalizacyjne oraz im podporządkowane i uzupełniające się kierunki działań (patrz ROZDZIAŁ 3. INTEGRALNOŚĆ SYSTEMU WIZJI, CELÓW I KIERUNKÓW DZIAŁAŃ), które są realizowane za pomocą przedsięwzięć rewitalizacyjnych (patrz ROZDZIAŁ 4. PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE). Podejście to świadczy o zintegrowanym, charakterze, dzięki czemu możliwa jest kompleksowa interwencja, oddziałująca na różnorodne zidentyfikowane problemy, skoncentrowana terytorialnie, prowadzona za pomocą powiązanych ze sobą przedsięwzięć, łączących różne cele. Takie zintegrowane, kompleksowe podejście przełoży się na synergii działań, charakteryzujących się większą siłą oddziaływania na wielowymiarowy kryzys na podobszarach rewitalizacji, a także ograniczy możliwość przenoszenia się zjawisk kryzysowych do innych części miasta.

Poniżej omówiono główne cechy rewitalizacji jako procesu, który zgodnie z definicją przyjętą w ustawie o rewitalizacji, powinien mieć charakter kompleksowy poprzez realizację zintegrowanych działań na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowanych na obszarze rewitalizacji.

PODEJŚCIE ZINTEGROWANE I KOMPLEKSOWOŚĆ

Podejście zintegrowane wymaga ścisłej konsolidacji działań planowanych w ramach polityki rewitalizacyjnej. W Gminnym Programie Rewitalizacji Miasta Kielce na lata 2024-2030 zostało to osiągnięte przez wypracowanie katalogu przedsięwzięć podstawowych i uzupełniających odpowiadających na potrzeby mieszkańców obszaru rewitalizacji, które zostały sformułowane w trakcie uspołecznionego trybu prac nad programem. Dokument ten zawiera zróżnicowane działania o charakterze społecznym, gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym i technicznym wynikające z opracowanej diagnozy szczegółowej obszaru rewitalizacji, w tym analizy wyzwań i potencjałów, które go cechują (PATRZ: ROZDZIAŁ 2. PODOBSZARY REWITALIZACJI I ICH DIAGNOZA).

Zastosowanie podejścia zintegrowanego pozwala zaplanować całościową interwencję, na którą będą się składać powiązane ze sobą przedsięwzięcia, które doprowadzą do systemowych i trwałych zmian na obszarze rewitalizacji. W przypadku GPRK wyzwania strategiczne wyrażone w celach i kierunkach działań mają charakter ogólny i długofalowy zgodnie z szerszą koncepcją działań rewitalizacyjnych wykraczającą poza zakres przedsięwzięć zamieszonych w programie.

Zaplanowane przedsięwzięcia równoważą się i dopełniają – zgodnie z przyjętą zasadą wpisania procesu rewitalizacji w paradygmat zrównoważonego rozwoju – wykazując kompleksowy charakter. Przedsięwzięcia infrastrukturalne są bowiem ściśle powiązane z projektami społecznymi, stanowiąc niezbędną bazę dla zaplanowanych działań społecznych. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne charakteryzują się wielowymiarowymi powiązaniem (patrz tabela poniżej), dzięki czemu po ich realizacji nastąpi synergia ich efektów i zwiększenie oddziaływania na obszar rewitalizacji. Ta kompleksowa odpowiedź na zidentyfikowane deficyty obszaru kryzysowego przy wykorzystaniu potencjałów powinna też uruchomić mechanizmy rozwojowe oddziałujące na całe miasto.

KONCENTRACJA

Koncentracja w rewitalizacji oznacza skupienie na potrzebach obszaru interwencji, który dotknięty jest szczególnym rozmiarem problemów, a także posiada istotne znaczenie dla rozwoju gminy. Działania rewitalizacyjne zaplanowane w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Kielce na lata 2024-2030 będą realizowane na obszarze rewitalizacji – na wszystkich jego podobszarach, które dzięki przedsięwzięciom o charakterze rozwojowym są w stanie zainicjować procesy odnowy, oddziałując korzystnie na bezpośrednie sąsiedztwo i całe miasto.

Ujęte w GPRK trzy projekty podstawowe są położone poza obszarem rewitalizacji, co dopuszcza zapis art. 15 ust. 3 ustawy o rewitalizacji. Powodem jest ich specyfika. W jednym przypadku chodzi o stworzenie parku, z którego będą przede wszystkim korzystać mieszkańcy podobszaru Czarnów – niezagospodarowany teren, możliwy do wykorzystania bezpośrednio sąsiaduje z podobszarem (projekt nr 24). Drugi projekt, dotyczący polepszenia infrastruktury społecznej z usługami skierowanymi do dzieci i młodzieży narażonej na marginalizację lub wykluczenie społeczne – z powodu braku podobnej infrastruktury na obszarze rewitalizacji – wykorzystuje istniejący obiekt położony w pobliżu podobszarów Czarnów i Śródmieście (projekt nr 27). W podobnej lokalizacji znajduje się trzecie „pozaobszarowe” przedsięwzięcie – jest to budynek, który po przeprowadzonych pracach modernizacyjnych zostanie zaadaptowany na mieszkania socjalne dla osób z grup najbardziej wrażliwych społecznie (projekt nr 31). Wszystkie te projekty wspierają realizację celów wynikających z gminnego programu, przyczyniając się tym samym do wyprowadzenia obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego.

KOMPLEMENTARNOŚĆ

Tab. 31. Komplementarność między przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi na obszarze rewitalizacji

Obszary komplementarności	Opis mechanizmów zapewnienia komplementarności
Przestrzenna	<p>Przedsięwzięcia ujęte w programie służą rozwiązaniu problemów zidentyfikowanych na obszarze rewitalizacji, wyznaczonym – zgodnie z zapisami ustawy o rewitalizacji – uchwałą Uchwała nr LXXI/1441/2023 Rady Miasta Kielce z dnia 20 stycznia 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta Kielce.</p> <p>W wyniku – poprzedzającej uchwałę – diagnozy delimitacyjnej jako zdegradowane wyznaczono tereny położone w centralnej, oraz północno-zachodniej i północnej części miasta, w ramach podobszarów Śródmieście, Czarnów oraz Szydłówek i Uroczysko.</p> <p>Zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne są realizowane na całym obszarze rewitalizacji. Projekty, skoncentrowane przestrzennie, nie stanowią punktowej interwencji, ale są powiązane pod względem przestrzenno-funkcyjnym. Co ważne, wyznaczone podobszary wykazują powiązania przestrzenno-funkcyjne, albo bezpośrednio ze sobą sąsiadując (Śródmieście i Czarnów), albo leżąc w pobliżu siebie (Śródmieście oraz Szydłówek i Uroczysko, a także Czarnów oraz Szydłówek i Uroczysko). Dzięki temu zaplanowana interwencja ma szansę trwale oddziaływać na cały obszar rewitalizacji, osiągnąć efekt synergii i szersze oddziaływanie na pozostałe dzielnice miasta. Z pozytywnych efektów będą korzystać mieszkańcy innych części Kielc, jak i przyjezdni odwiedzający miasto w celach turystycznych i biznesowych.</p> <p>Planując proces rewitalizacji, założono, że zdiagnozowane problemy będą rozwiązywane na obszarze rewitalizacji lub w jego bezpośrednim sąsiedztwie (w ramach projektów 24, 27 i 31) zgodnie z zasadą nieprzenoszenia ich w inne miejsca.</p> <p>Poza obszarem zaplanowano realizację trzech przedsięwzięć, które, położone w sąsiedztwie, oddziałują na obszar rewitalizacji i są niezbędne dla skutecznej interwencji. Dwa z tych projektów dotyczą modernizacji istniejących obiektów zaliczających się do infrastruktury społecznej (projekty nr 27 i 31), z której usług będą korzystać grupy wrażliwe szczególnie narażone na wykluczenie społeczne. Z uwagi na brak podobnych obiektów na obszarze rewitalizacji będą one służyły mieszkańcom obszaru rewitalizacji. Trzeci projekt, nr 24, zakłada stworzenie nowego terenu zielonego przylegającego do podobszaru Czarnów – na zdegradowanym terenie nieużytków. Park będzie stanowił miejsce integracji dla mieszkańców podobszaru, a nowe nasadzenia przyczynią się do zwiększenia powierzchni biologicznie czynnej, przeciwdziałając tzw. wyspom ciepła, zidentyfikowanym na podobszarze. Projekty te, odpowiadając na zdiagnozowane potrzeby, przyczynią się do osiągnięcia przyjętych celów rewitalizacji.</p>
Problemowa	<p>Ten wymiar powiązań oznacza takie zaplanowanie interwencji, żeby prowadzone działania dopełniały się pod względem problemowym, dzięki czemu proces rewitalizacji będzie oddziaływał na wszystkie zdiagnozowane na obszarze rewitalizacji sfery kryzysowe – społeczną, gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcyjną i techniczną. Założeniem przyjętym podczas opracowania GPRK stała się idea zrównoważonego rozwoju, która wyraża się w harmonijnym rozwoju wymiaru społecznego, środowiskowego i gospodarczego, a w które wpisują się przewidziane w ustawie o rewitalizacji sfery. Idea ta jest bliska właśnie komplementarności problemowej.</p>

W GPRK spójność problemową osiągnięto dzięki szerokiemu katalogowi przedsięwzięć, które wzajemnie się dopełniają. Katalog ten powstał na podstawie wniosków płynących z diagnozy szczegółowej obszaru rewitalizacji, omówionych w tej części problemów i potencjałów obszaru oraz wypracowanych na ich podstawie – z udziałem interesariuszy – potrzeb. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne wpisują się w wyznaczane kierunki działań, a co za tym idzie, w cele programu. Jednocześnie realizują zapisy innych obowiązujących w mieście dokumentów strategicznych i planistycznych. Zrealizowane, powinny doprowadzić do poprawy sytuacji na obszarze rewitalizacji, a także doprowadzić do efektu synergii, dzięki któremu obszar stanie się kołem zamachowym rozwoju całego miasta.

O komplementarności problemowej interwencji świadczy to, że przedsięwzięcia odpowiadają na zdiagnozowane problemy różnych sfer, przede wszystkim negatywne zjawiska społeczne, ale też problemy w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej.

Problemy społeczne dotyczą mieszkańców obszaru rewitalizacji narażonych na marginalizację lub wykluczenie z powodu ubóstwa i bezrobocia, ale także problemów wynikających ze szczególnych potrzeb spowodowanych zaawansowanym wiekiem czy niepełnosprawnością. Część mieszkańców obszaru rewitalizacji cechuje niska aktywność społeczna, obywatelska oraz niski kapitał społeczny – stąd w ramach GPRK – na wszystkich podobszarach – zaplanowano przedsięwzięcia o charakterze aktywizacyjnym – aktywizacja społeczna i sportowo-kulturalna obejmuje propozycje aktywnego spędzania czasu wolnego w swojej okolicy. Stworzone w ramach rewitalizacji miejsca na świeżym powietrzu i aktywności będą służyć integracji i włączeniu społecznemu.

Przedsięwzięciom ze sfery społeczno-gospodarczej towarzyszy wiązka projektów poprawiających jakość przestrzeni publicznej, w tym przestrzeni o charakterze półprywatnym – podwórek i przestrzeni międzyblokowej. Te i inne przedsięwzięcia przestrzenne przełożą się na podniesienie atrakcyjności obszaru rewitalizacji oraz rozwój zielonej infrastruktury i oferty przemysłu czasu wolnego. Wiele z tych projektów przyczyni się do zwiększenia powierzchni zielonych – dzięki nasadzeniom drzew, krzewów, zakładaniu trawników, tworzeniu skwerów. Będą one pełniły ważną rolę mitygacyjną, pomagając w obniżaniu temperatury w miesiącach letnich. Inną ważną rolą projektów przestrzennych jest zwiększenie dostępności dla osób starszych i z niepełnosprawnościami, które mieszkają na obszarze rewitalizacji.

Istotnym elementem interwencji będzie również polepszenie stanu technicznego obiektów zabytkowych, usług publicznych, a także poprawa efektywności energetycznej. Działania w sferze efektywności przyczynią się do poprawy warunków środowiskowych na obszarze rewitalizacji, w tym jakości powietrza. Inicjatywy remontowe w zasobie mieszkaniowym będą z kolei skutkować zwiększeniem mieszkań socjalnych, z których skorzystają mieszkańcy szczególnie narażeni na wykluczenie społeczne.

Zaplanowana interwencja w sferach społecznej (imprezy na obszarze rewitalizacji) i pozaspółecznych pomoże w zwiększeniu wizualnej atrakcyjności obszaru rewitalizacji i podniesieniu jego prestiżu. Obszar stanie się atrakcyjny dla mieszkańców całego miasta i przyjezdnych. Będzie to sprzyjać rozwojowi gospodarczemu tych terenów – powstaniu większej i lepiej sprofilowanej oferty handlowej i usługowej oraz zwiększeniu miejsc pracy.

Zaplanowane inwestycje infrastrukturalne służą więc celom społecznym i gospodarczym, jednocześnie poprawiając warunki środowiskowe i techniczne oraz porządkując przestrzeń publiczną. Wielowymiarowe powiązania między przedsięwzięciami, uwzględniające ich oddziaływanie na różne sfery kryzysowe zostały przedstawione w tabeli poniżej.

<p>Proceduralno- instytucjonalna</p>	<p>Komplementarność w tym wymiarze będzie realizowana w oparciu o dwa filary. Po pierwsze będzie odbywać się w ramach Urzędu Miasta Kielce. System zarządzania rewitalizacją został bowiem osadzony w istniejącym systemie zarządzania rozwojem miasta, czyli w strukturze organizacyjnej Urzędu Miasta Kielce. Na czele Urzędu Miasta Kielce stoi prezydent miasta, który podejmuje kluczowe decyzje strategiczne dotyczące zarządzania GPRK. Prezydent zarządzeniem nr 444/2018 z 10 grudnia 2018 r. powołał pełnomocnika ds. rewitalizacji, którego głównym zadaniem jest koordynacja i tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji na terenie Kielc, a także koordynowanie współpracy komórek organizacyjnych Urzędu Miasta Kielce i miejskich jednostek organizacyjnych. Zarządzanie programem będzie odbywać się w ramach bieżących obowiązków pracowników.</p> <p>Drugim filarem, na którym będzie opierać się system zarządzania procesem rewitalizacji w Kielcach, jest Komitet Rewitalizacji. Będzie on współodpowiedzialny za etap wdrażania i oceny programu. Komitet zostanie powołany przez prezydenta miasta, niezwłocznie po przyjęciu GPRK. Będzie stanowił płaszczyznę współpracy i dialogu przedstawicieli gminy oraz zewnętrznych interesariuszy procesu. Jako ciało społeczne o charakterze opiniotwórczo-doradczym będzie wspierał prezydenta w prowadzeniu procesu rewitalizacji. W skład komitetu wejdą przedstawiciele interesariuszy wymienieni w ustawie o rewitalizacji (art. 2 ust. 2) oraz dodatkowi partnerzy wskazani w Ustawie z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027, czyli partnerzy społeczno-gospodarczy oraz właściwe podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, podmioty działające na rzecz ochrony środowiska oraz podmioty odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji. Szczegółowe zasady działania komitetu, jak również zasady wyboru jego składu zostaną określone w odrębnej uchwale rady miejskiej, której projekt będzie poddany konsultacjom społecznym.</p>
<p>Międzyokresowa</p>	<p>Proces rewitalizacji w Kielcach zaczął się w 2007 r. wraz z pracami przygotowawczymi związanymi z opracowaniem Lokalnego Programu Rewitalizacji obszarów miejskich, przemysłowych, powojkowych w mieście Kielce, który obowiązywał do 2013 r., a następnie po aktualizacji został przedłużony na lata 2014-2020. Obecny program, tworzony na podstawie ustawy o rewitalizacji, stanowi pewną kontynuację rozpoczętej wcześniej interwencji, w różnych jej wymiarach. Po pierwsze proces rewitalizacji jest kontynuowany przestrzennie, co dotyczy podobszaru Śródmieście, który jako zdegradowany był poddawany działaniom rewitalizacyjnym w poprzednich latach. Po drugie, o ciągłości działań można też mówić w odniesieniu do pozostałych podobszarów: Czarnowa oraz Szydłówka i Uroczyńska, na których także były wcześniej prowadzone przedsięwzięcia o charakterze rewitalizacyjnym. Warto nadmienić, że wszystkie trzy podobszary są ze sobą powiązane funkcjonalnie, leżąc w swoim bezpośrednim sąsiedztwie lub w pobliżu – stąd zaplanowany obecnie proces w naturalny sposób korzysta z efektów zrealizowanych już przedsięwzięć. Przy planowaniu interwencji strategicznej w ramach GPRK wykorzystano wcześniejsze doświadczenia związane z przygotowaniem i realizacją wcześniejszych programów rewitalizacji.</p>

Źródła finansowania

GPRK cechuje komplementarność finansowa – zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne będą bowiem finansowane zarówno ze środków własnych, jak i zewnętrznych. Przedsięwzięcia będą finansowane ze środków własnych Miasta Kielce, a także z funduszy Unii Europejskiej, oraz środków prywatnych, samorządowych i krajowych. Planuje się m.in. skorzystanie z Funduszy Europejskich dla Świętokrzyskiego 2021-2027, Funduszu Dostępności, PFRON, z dotacji Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, środków w ramach programów BGK.

źródło: opracowanie własne

Opisane mechanizmy zapewniające wielowymiarową komplementarność przekładają się na kompleksowość i zintegrowany charakter obecnego programu rewitalizacji. Uwzględnia on bowiem aspekty społeczne, a także gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne czy techniczne – związane z obszarem rewitalizacji. Dlatego interwencję wynikającą z GPRK, złożoną z różnorodnych, wzajemnie dopełniających się, skoncentrowanych przestrzennie, projektów, które stanowią kontynuację wcześniejszych działań rewitalizacyjnych lub o takim charakterze i będą finansowane z różnych źródeł, należy uznać za całościowy, zintegrowany, spójny proces rewitalizacji, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy o rewitalizacji.

Poniżej zaprezentowano wzajemne powiązania podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które stanowią główną oś interwencji, w zestawieniu z wcześniej przeprowadzonymi wcześniej działaniami, a także ich kompleksowe oddziaływanie na różne sfery kryzysowe. Zgodnie z przyjętą koncepcją, że proces rewitalizacji stanowi uosobienie idei zrównoważonego rozwoju, za szczególnie ważne uznano powiązanie między przedsięwzięciami oddziałującymi na różne sfery kryzysowe skoncentrowane na danym podobszarze. Przy planowaniu interwencji założono dopełniające się działania na każdym z podobszarów. Z kolei projekty o charakterze społeczno-gospodarczym, wpisujące się w kierunek K.1.2, i projekty przeciwdziałające wykluczeniu społecznemu w obiektach wymagających prac remontowych i modernizacyjnych (nr 27 i nr 31) oddziałują na cały obszar.

Powiązania przedsięwzięć na poziomie strategicznym, z wyznaczonymi celami i kierunkami działań jako odpowiedzią na zdiagnozowane problemy obszaru rewitalizacji, świadczące o zintegrowanym charakterze interwencji, zostały przedstawione w ROZDZIALE 3. INTEGRALNOŚĆ SYSTEMU WIZJI, CELÓW I KIERUNKÓW DZIAŁAŃ).

Tab. 32. Analiza oddziaływania i powiązań przedsięwzięć rewitalizacyjnych ujętych w GPRK

Nr przedsięwzięcia	Oddziaływanie na sfery kryzysowe*	Powiązanie z innymi przedsięwzięciami z GPRK	Powiązanie ze zrealizowanymi przedsięwzięciami
Nr 1	społeczną, środowiskową, przestrzennie-funkcjonalną	nr 2, nr 9, nr 10, nr 17, nr 18, nr 32, nr 33, nr 34, nr 35	<p>Sieć NGA dla obszaru kieleckiego „A” 3.3.26.52a</p> <p>Sieć NGA dla obszaru świętokrzyskiego część A</p> <p>Cyfrowy Senior</p> <p>Świętokrzyska Sieć Świetlic Podwórkowych</p> <p>Kielecki rower miejski</p> <p>Budowa i modernizacja sieci ścieżek rowerowych w gminie Kielce jako element zrównoważonej mobilności miejskiej</p> <p>Poprawa efektywności energetycznej Kielc poprzez modernizację oświetlenia ulicznego w gminie Kielce</p> <p>System monitorowania efektywności miasta inteligentnego w ramach audytu miejskiego</p> <p>Dotacja celowa na wymianę źródeł ciepła w celu ograniczenia zanieczyszczeń powietrza na terenie Miasta Kielce</p>
Nr 2	społeczną, środowiskową, przestrzennie-funkcjonalną	nr 1, nr 9, nr 10, nr 12, nr 17, nr 18, nr 32, nr 33, nr 34, nr 35	<p>Sieć NGA dla obszaru kieleckiego „A” 3.3.26.52a</p> <p>Sieć NGA dla obszaru świętokrzyskiego część A</p> <p>Cyfrowy Senior</p> <p>Świętokrzyska Sieć Świetlic Podwórkowych</p> <p>Kielecki rower miejski</p> <p>Budowa i modernizacja sieci ścieżek rowerowych w gminie Kielce jako element zrównoważonej mobilności miejskiej</p> <p>Poprawa efektywności energetycznej Kielc poprzez modernizację oświetlenia ulicznego w gminie Kielce</p> <p>System monitorowania efektywności miasta inteligentnego w ramach audytu miejskiego</p> <p>Dotacja celowa na wymianę źródeł ciepła w celu ograniczenia zanieczyszczeń powietrza na terenie Miasta Kielce</p>
Nr 3	społeczną, środowiskową, przestrzennie-funkcjonalną	nr 4, nr 5, nr 6, nr 13, nr 19, nr 23, nr 24, nr 36	<p>Sieć NGA dla obszaru kieleckiego „A” 3.3.26.52a</p> <p>Sieć NGA dla obszaru świętokrzyskiego część A</p> <p>Cyfrowy Senior</p> <p>Świętokrzyska Sieć Świetlic Podwórkowych</p> <p>Kielecki rower miejski</p> <p>Budowa i modernizacja sieci ścieżek rowerowych w gminie Kielce jako element zrównoważonej mobilności miejskiej</p> <p>Poprawa efektywności energetycznej Kielc poprzez modernizację oświetlenia ulicznego w gminie Kielce</p> <p>System monitorowania efektywności miasta inteligentnego w ramach audytu miejskiego</p>

			Dotacja celowa na wymianę źródeł ciepła w celu ograniczenia zanieczyszczeń powietrza na terenie Miasta Kielce
Nr 4	społeczną, środowiskową, przestrzennie-funkcjonalną	nr 3, nr 5, nr 6, nr 13, nr 19, nr 23, nr 24, nr 36	<p>Sieć NGA dla obszaru kieleckiego „A” 3.3.26.52a</p> <p>Sieć NGA dla obszaru świętokrzyskiego część A</p> <p>Cyfrowy Senior</p> <p>Świętokrzyska Sieć Świetlic Podwórkowych</p> <p>Kielecki rower miejski</p> <p>Budowa i modernizacja sieci ścieżek rowerowych w gminie Kielce jako element zrównoważonej mobilności miejskiej</p> <p>Poprawa efektywności energetycznej Kielc poprzez modernizację oświetlenia ulicznego w gminie Kielce</p> <p>System monitorowania efektywności miasta inteligentnego w ramach audytu miejskiego</p> <p>Dotacja celowa na wymianę źródeł ciepła w celu ograniczenia zanieczyszczeń powietrza na terenie Miasta Kielce</p>
Nr 5	społeczną, środowiskową, przestrzennie-funkcjonalną	nr 3, nr 4, nr 6, nr 13, nr 19, nr 23, nr 24, nr 36	<p>Sieć NGA dla obszaru kieleckiego „A” 3.3.26.52a</p> <p>Sieć NGA dla obszaru świętokrzyskiego część A</p> <p>Cyfrowy Senior</p> <p>Świętokrzyska Sieć Świetlic Podwórkowych</p> <p>Kielecki rower miejski</p> <p>Budowa i modernizacja sieci ścieżek rowerowych w gminie Kielce jako element zrównoważonej mobilności miejskiej</p> <p>Poprawa efektywności energetycznej Kielc poprzez modernizację oświetlenia ulicznego w gminie Kielce</p> <p>System monitorowania efektywności miasta inteligentnego w ramach audytu miejskiego</p> <p>Dotacja celowa na wymianę źródeł ciepła w celu ograniczenia zanieczyszczeń powietrza na terenie Miasta Kielce</p>
Nr 6	społeczną, środowiskową, przestrzennie-funkcjonalną	nr 3, nr 4, nr 5, nr 13, nr 19, nr 23, nr 24, nr 36	<p>Sieć NGA dla obszaru kieleckiego „A” 3.3.26.52a</p> <p>Sieć NGA dla obszaru świętokrzyskiego część A</p> <p>Cyfrowy Senior</p> <p>Świętokrzyska Sieć Świetlic Podwórkowych</p> <p>Kielecki rower miejski</p> <p>Budowa i modernizacja sieci ścieżek rowerowych w gminie Kielce jako element zrównoważonej mobilności miejskiej</p> <p>Poprawa efektywności energetycznej Kielc poprzez modernizację oświetlenia ulicznego w gminie Kielce</p> <p>System monitorowania efektywności miasta inteligentnego w ramach audytu miejskiego</p> <p>Dotacja celowa na wymianę źródeł ciepła w celu ograniczenia zanieczyszczeń powietrza na terenie Miasta Kielce</p>

<p>Nr 7</p>	<p>społeczną, środowiskową, przestrzennie-funkcjonalną</p>	<p>nr 8, nr, 14, nr 15, nr 16, nr 20, nr 21, nr 22, nr 25, nr 26, nr 28, nr 29, nr 30, nr 37, nr 38</p>	<p>Rewitalizacja zabytkowego Śródmieścia Kielc - etap I i II</p> <p>Rewitalizacja Śródmieścia Kielc: przebudowa ul. Sienkiewicza do ul. Żelaznej i do Pl. Moniuszki</p> <p>Zielona rewitalizacja zabytkowego Śródmieścia Kielc – Skweru im. I. Sendlerowej, Rynku, ul. Bodzentyńskiej wraz z pl. Św. Wojciecha i terenu przed dawną Synagogą, aleja IX Wieków Kielc</p> <p>Pałac w muzeum, Muzeum w Pałacu. Ochrona, zachowanie i udostępnienie na cele publiczne zabytków ruchomych i nieruchomości o znaczeniu ogólnopolskim</p> <p>Adaptacja budynków zespołu powięziennego przy ul. Zamkowej</p> <p>Budowa Międzynarodowego Centrum Kultur w Kielcach</p> <p>Poprawa dostępności komunikacyjnej w śródmieściu Kielc</p> <p>Inwestycja zakłada przebudowę m.in. następujących ulic: Paderewskiego, Solnej, Kaczmarka, Żeromskiego, Głowackiego, Śniadeckich, Seminaryjskiej, Nowy Świat, Silnicznej, Panoramicznej, Złotej, Równiej i Al. IX Wieków Kielc, tworzących istotny układ komunikacyjny w śródmieściu Kielc</p> <p>Dotacja celowa na wymianę źródeł ciepła w celu ograniczenia zanieczyszczeń powietrza na terenie Miasta Kielce</p>
<p>Nr 8</p>	<p>społeczną, środowiskową, przestrzennie-funkcjonalną</p>	<p>nr 7, nr 14, nr 15, nr 16, nr 20, nr 21, nr 22, nr 25, nr 26, nr 28, nr 29, nr 30, nr 37, nr 38</p>	<p>Rewitalizacja zabytkowego Śródmieścia Kielc - etap I i II</p> <p>Rewitalizacja Śródmieścia Kielc: przebudowa ul. Sienkiewicza do ul. Żelaznej i do Pl. Moniuszki</p> <p>Zielona rewitalizacja zabytkowego Śródmieścia Kielc – Skweru im. I. Sendlerowej, Rynku, ul. Bodzentyńskiej wraz z pl. Św. Wojciecha i terenu przed dawną Synagogą, aleja IX Wieków Kielc</p> <p>Pałac w muzeum, Muzeum w Pałacu. Ochrona, zachowanie i udostępnienie na cele publiczne zabytków ruchomych i nieruchomości o znaczeniu ogólnopolskim</p> <p>Adaptacja budynków zespołu powięziennego przy ul. Zamkowej</p> <p>Budowa Międzynarodowego Centrum Kultur w Kielcach</p> <p>Poprawa dostępności komunikacyjnej w śródmieściu Kielc</p> <p>Inwestycja zakłada przebudowę m.in. następujących ulic: Paderewskiego, Solnej, Kaczmarka, Żeromskiego, Głowackiego, Śniadeckich, Seminaryjskiej, Nowy Świat, Silnicznej, Panoramicznej, Złotej, Równiej i Al. IX Wieków Kielc, tworzących istotny układ komunikacyjny w śródmieściu Kielc</p> <p>Dotacja celowa na wymianę źródeł ciepła w celu ograniczenia zanieczyszczeń powietrza na terenie Miasta Kielce</p>
<p>Nr 9</p>	<p>społeczną, środowiskową,</p>	<p>nr 1, nr 2, nr 10, nr 12, nr 17, nr 18, nr</p>	<p>Sieć NGA dla obszaru kieleckiego „A” 3.3.26.52a</p> <p>Sieć NGA dla obszaru świętokrzyskiego część A</p>

	przestrzenno-funkcjonalną	32, nr 33, nr 34, nr 35	<p>Cyfrowy Senior</p> <p>Świątokrzyska Sieć Świetlic Podwórkowych</p> <p>Kielecki rower miejski</p> <p>Budowa i modernizacja sieci ścieżek rowerowych w gminie Kielce jako element zrównoważonej mobilności miejskiej</p> <p>Poprawa efektywności energetycznej Kielc poprzez modernizację oświetlenia ulicznego w gminie Kielce</p> <p>System monitorowania efektywności miasta inteligentnego w ramach audytu miejskiego</p> <p>Dotacja celowa na wymianę źródeł ciepła w celu ograniczenia zanieczyszczeń powietrza na terenie Miasta Kielce</p>
Nr 10	społeczną, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną	nr 2, nr 1, nr 2, nr 9, nr 11, nr 17, nr 18, nr 32, nr 33, nr 34, nr 35	<p>Sieć NGA dla obszaru kieleckiego „A” 3.3.26.52a</p> <p>Sieć NGA dla obszaru świątokrzyskiego część A</p> <p>Cyfrowy Senior</p> <p>Świątokrzyska Sieć Świetlic Podwórkowych</p> <p>Kielecki rower miejski</p> <p>Budowa i modernizacja sieci ścieżek rowerowych w gminie Kielce jako element zrównoważonej mobilności miejskiej</p> <p>Poprawa efektywności energetycznej Kielc poprzez modernizację oświetlenia ulicznego w gminie Kielce</p> <p>System monitorowania efektywności miasta inteligentnego w ramach audytu miejskiego</p> <p>Dotacja celowa na wymianę źródeł ciepła w celu ograniczenia zanieczyszczeń powietrza na terenie Miasta Kielce</p>
Nr 11	społeczną	nr 10, nr 12, nr 13, nr 14, nr 15, nr 16, nr 27, nr 31	<p>Sieć NGA dla obszaru kieleckiego „A” 3.3.26.52a</p> <p>Sieć NGA dla obszaru świątokrzyskiego część A</p> <p>Cyfrowy Senior</p> <p>Świątokrzyska Sieć Świetlic Podwórkowych</p> <p>Kielecki rower miejski</p> <p>Budowa i modernizacja sieci ścieżek rowerowych w gminie Kielce jako element zrównoważonej mobilności miejskiej</p> <p>Poprawa efektywności energetycznej Kielc poprzez modernizację oświetlenia ulicznego w gminie Kielce</p> <p>System monitorowania efektywności miasta inteligentnego w ramach audytu miejskiego</p> <p>Dotacja celowa na wymianę źródeł ciepła w celu ograniczenia zanieczyszczeń powietrza na terenie Miasta Kielce</p>
Nr 12	społeczną, gospodarczą	nr 1, nr 2, nr 9, nr 10, nr 11, nr 13, nr 14, nr 15, nr 16, nr 17, nr 18, nr 27, nr 32, nr 33,	<p>Biznes Adapter – system wsparcia MŚP w ramach Podmiotowego Systemu Finansowania</p> <p>Kielecki Kreator Przedsiębiorczości</p> <p>Start do kariery bez żadnej bariery</p> <p>Budowa i modernizacja sieci ścieżek rowerowych w gminie Kielce jako element zrównoważonej mobilności miejskiej</p>

		nr 34, nr 35, nr 36	<p>Poprawa efektywności energetycznej Kielc poprzez modernizację oświetlenia ulicznego w gminie Kielce</p> <p>System monitorowania efektywności miasta inteligentnego w ramach audytu miejskiego</p> <p>Dotacja celowa na wymianę źródeł ciepła w celu ograniczenia zanieczyszczeń powietrza na terenie Miasta Kielce</p>
Nr 13	społeczną, gospodarczą	nr 3, nr 4, nr 5, nr 6, nr 11, nr 12, nr 14, nr 15, nr 16, nr 19, nr 23, nr 24, nr 36	<p>Biznes Adapter – system wsparcia MŚP w ramach Podmiotowego Systemu Finansowania</p> <p>Kielecki Kreator Przedsiębiorczości</p> <p>Kielecki rower miejski</p> <p>Budowa i modernizacja sieci ścieżek rowerowych w gminie Kielce jako element zrównoważonej mobilności miejskiej</p> <p>Poprawa efektywności energetycznej Kielc poprzez modernizację oświetlenia ulicznego w gminie Kielce</p> <p>System monitorowania efektywności miasta inteligentnego w ramach audytu miejskiego</p> <p>Dotacja celowa na wymianę źródeł ciepła w celu ograniczenia zanieczyszczeń powietrza na terenie Miasta Kielce</p>
Nr 14	społeczną, gospodarczą	nr 7, nr 8, nr 11, nr 12, nr 13, nr 15, nr 16, nr 20, nr 21, nr 22, nr 25, nr 26, nr 28, nr 29, nr 30, nr 37, nr 38	<p>Rewitalizacja zabytkowego Śródmieścia Kielc - etap I i II</p> <p>Rewitalizacja Śródmieścia Kielc: przebudowa ul. Sienkiewicza do ul. Żelaznej i do Pl. Moniuszki</p> <p>Zielona rewitalizacja zabytkowego Śródmieścia Kielc – Skweru im. I. Sendlerowej, Rynku, ul. Bodzentyńskiej wraz z pl. Św. Wojciecha i terenu przed dawną Synagogą, aleja IX Wieków Kielc</p> <p>Pałac w muzeum, Muzeum w Pałacu. Ochrona, zachowanie i udostępnienie na cele publiczne zabytków ruchomych i nieruchomych o znaczeniu ogólnopolskim</p> <p>Adaptacja budynków zespołu powięziennego przy ul. Zamkowej</p> <p>Budowa Międzynarodowego Centrum Kultur w Kielcach</p> <p>Poprawa dostępności komunikacyjnej w śródmieściu Kielc</p> <p>Inwestycja zakłada przebudowę m.in. następujących ulic: Paderewskiego, Solnej, Kaczmarka, Żeromskiego, Głowackiego, Śniadeckich, Seminaryjskiej, Nowy Świat, Silnicznej, Panoramicznej, Złotej, Równej i Al. IX Wieków Kielc, tworzących istotny układ komunikacyjny w śródmieściu Kielc</p> <p>Dotacja celowa na wymianę źródeł ciepła w celu ograniczenia zanieczyszczeń powietrza na terenie Miasta Kielce</p>
Nr 15	społeczną, gospodarczą	nr 7, nr 8, nr 11, nr 12, nr 13, nr 14, nr 16, nr 20, nr 21, nr 22, nr	<p>Rewitalizacja zabytkowego Śródmieścia Kielc - etap I i II</p> <p>Rewitalizacja Śródmieścia Kielc: przebudowa ul. Sienkiewicza do ul. Żelaznej i do Pl. Moniuszki</p>

		25, nr 26, nr 28, nr 29, nr 30, nr 37, nr 38	<p>Zielona rewitalizacja zabytkowego Śródmieścia Kielc – Skweru im. I. Sendlerowej, Rynku, ul. Bodzentyńskiej wraz z pl. Św. Wojciecha i terenu przed dawną Synagogą, aleja IX Wieków Kielc</p> <p>Pałac w muzeum, Muzeum w Pałacu. Ochrona, zachowanie i udostępnienie na cele publiczne zabytków ruchomych i nieruchomości o znaczeniu ogólnopolskim</p> <p>Adaptacja budynków zespołu powięziennego przy ul. Zamkowej</p> <p>Budowa Międzynarodowego Centrum Kultur w Kielcach</p> <p>Poprawa dostępności komunikacyjnej w śródmieściu Kielc</p> <p>Inwestycja zakłada przebudowę m.in. następujących ulic: Paderewskiego, Solnej, Kaczmarka, Żeromskiego, Głowackiego, Śniadeckich, Seminaryjskiej, Nowy Świat, Silnicznej, Panoramicznej, Złotej, Równiej i Al. IX Wieków Kielc, tworzących istotny układ komunikacyjny w śródmieściu Kielc</p> <p>Dotacja celowa na wymianę źródeł ciepła w celu ograniczenia zanieczyszczeń powietrza na terenie Miasta Kielce</p>
Nr 16	społeczną, gospodarczą	nr 7, nr 8, nr 11, nr 12, nr 13, nr 14, nr 15, nr 20, nr 21, nr 22, nr 25, nr 26, nr 28, nr 29, nr 30, nr 37, nr 38	<p>Rewitalizacja zabytkowego Śródmieścia Kielc - etap I i II</p> <p>Rewitalizacja Śródmieścia Kielc: przebudowa ul. Sienkiewicza do ul. Żelaznej i do Pl. Moniuszki</p> <p>Zielona rewitalizacja zabytkowego Śródmieścia Kielc – Skweru im. I. Sendlerowej, Rynku, ul. Bodzentyńskiej wraz z pl. Św. Wojciecha i terenu przed dawną Synagogą, aleja IX Wieków Kielc</p> <p>Pałac w muzeum, Muzeum w Pałacu. Ochrona, zachowanie i udostępnienie na cele publiczne zabytków ruchomych i nieruchomości o znaczeniu ogólnopolskim</p> <p>Adaptacja budynków zespołu powięziennego przy ul. Zamkowej</p> <p>Budowa Międzynarodowego Centrum Kultur w Kielcach</p> <p>Poprawa dostępności komunikacyjnej w śródmieściu Kielc</p> <p>Inwestycja zakłada przebudowę m.in. następujących ulic: Paderewskiego, Solnej, Kaczmarka, Żeromskiego, Głowackiego, Śniadeckich, Seminaryjskiej, Nowy Świat, Silnicznej, Panoramicznej, Złotej, Równiej i Al. IX Wieków Kielc, tworzących istotny układ komunikacyjny w śródmieściu Kielc</p> <p>Dotacja celowa na wymianę źródeł ciepła w celu ograniczenia zanieczyszczeń powietrza na terenie Miasta Kielce</p>
Nr 17	społeczną, gospodarczą, przestrzennie-funkcjonalną	nr 1, nr 2, nr 9, nr 10, nr 12, nr 18, nr 32, nr 33, nr 34, nr 35	<p>Biznes Adapter – system wsparcia MŚP w ramach Podmiotowego Systemu Finansowania</p> <p>Kielecki Kreator Przedsiębiorczości</p> <p>Start do kariery bez żadnej bariery</p>

<p>Nr 18</p>	<p>przestrzenno-funkcjonalną, społeczną</p>	<p>nr 1, nr 2, nr 9, nr 10, nr 12, nr 17, nr 32, nr 33, nr 34, nr 35</p>	<p>Sieć NGA dla obszaru kieleckiego „A” 3.3.26.52a Sieć NGA dla obszaru świętokrzyskiego część A Cyfrowy Senior Świętokrzyska Sieć Świetlic Podwórkowych Kielecki rower miejski Budowa i modernizacja sieci ścieżek rowerowych w gminie Kielce jako element zrównoważonej mobilności miejskiej Poprawa efektywności energetycznej Kielc poprzez modernizację oświetlenia ulicznego w gminie Kielce System monitorowania efektywności miasta inteligentnego w ramach audytu miejskiego Dotacja celowa na wymianę źródeł ciepła w celu ograniczenia zanieczyszczeń powietrza na terenie Miasta Kielce</p>
<p>Nr 19</p>	<p>przestrzenno-funkcjonalną, społeczną</p>	<p>nr 3, nr 4, nr 5, nr 6, nr 13, nr 23, nr 24, nr 36</p>	<p>Sieć NGA dla obszaru kieleckiego „A” 3.3.26.52a Sieć NGA dla obszaru świętokrzyskiego część A Cyfrowy Senior Świętokrzyska Sieć Świetlic Podwórkowych Kielecki rower miejski Budowa i modernizacja sieci ścieżek rowerowych w gminie Kielce jako element zrównoważonej mobilności miejskiej Poprawa efektywności energetycznej Kielc poprzez modernizację oświetlenia ulicznego w gminie Kielce System monitorowania efektywności miasta inteligentnego w ramach audytu miejskiego Dotacja celowa na wymianę źródeł ciepła w celu ograniczenia zanieczyszczeń powietrza na terenie Miasta Kielce</p>
<p>Nr 20</p>	<p>P-F, Ś, S</p>	<p>nr 7, nr 8, nr 14, nr 15, nr 16, nr 21, nr 22, nr 25, nr 26, nr 28, nr 29, nr 30, nr 37, nr 38</p>	<p>Rewitalizacja zabytkowego Śródmieścia Kielc - etap I i II Rewitalizacja Śródmieścia Kielc: przebudowa ul. Sienkiewicza do ul. Żelaznej i do Pl. Moniuszki Zielona rewitalizacja zabytkowego Śródmieścia Kielc – Skweru im. I. Sendlerowej, Rynku, ul. Bodzentyńskiej wraz z pl. Św. Wojciecha i terenu przed dawną Synagogą, aleja IX Wieków Kielc Pałac w muzeum, Muzeum w Pałacu. Ochrona, zachowanie i udostępnienie na cele publiczne zabytków ruchomych i nieruchomych o znaczeniu ogólnopolskim Adaptacja budynków zespołu powięziennego przy ul. Zamkowej Budowa Międzynarodowego Centrum Kultur w Kielcach Poprawa dostępności komunikacyjnej w śródmieściu Kielc Inwestycja zakłada przebudowę m.in. następujących ulic: Paderewskiego, Solnej, Kaczmarka, Żeromskiego, Głowackiego, Śniadeckich, Seminaryjskiej, Nowy Świat, Silnicznej, Panoramicznej, Złotej, Równiej i Al. IX Wieków</p>

			<p>Kielc, tworzących istotny układ komunikacyjny w śródmieściu Kielce</p> <p>Dotacja celowa na wymianę źródeł ciepła w celu ograniczenia zanieczyszczeń powietrza na terenie Miasta Kielce</p>
Nr 21	przestrzenno-funkcjonalną, środowiskową, społeczną	nr 7, nr 8, nr 14, nr 15, nr 16, nr 20, nr 22, nr 25, nr 26, nr 28, nr 29, nr 30, nr 37, nr 38	<p>Rewitalizacja zabytkowego Śródmieścia Kielce – etap I i II</p> <p>Rewitalizacja Śródmieścia Kielce: przebudowa ul. Sienkiewicza do ul. Żelaznej i do Pl. Moniuszki</p> <p>Zielona rewitalizacja zabytkowego Śródmieścia Kielce – Skweru im. I. Sendlerowej, Rynku, ul. Bodzentyńskiej wraz z pl. Św. Wojciecha i terenu przed dawną Synagogą, aleja IX Wieków Kielce</p> <p>Pałac w muzeum, Muzeum w Pałacu. Ochrona, zachowanie i udostępnienie na cele publiczne zabytków ruchomych i nieruchomości o znaczeniu ogólnopolskim</p> <p>Adaptacja budynków zespołu powięziennego przy ul. Zamkowej</p> <p>Budowa Międzynarodowego Centrum Kultur w Kielcach</p> <p>Poprawa dostępności komunikacyjnej w śródmieściu Kielce</p> <p>Inwestycja zakłada przebudowę m.in. następujących ulic: Paderewskiego, Solnej, Kaczmarka, Żeromskiego, Głowackiego, Śniadeckich, Seminaryjskiej, Nowy Świat, Silnicznej, Panoramicznej, Złotej, Równiej i Al. IX Wieków Kielce, tworzących istotny układ komunikacyjny w śródmieściu Kielce</p> <p>Dotacja celowa na wymianę źródeł ciepła w celu ograniczenia zanieczyszczeń powietrza na terenie Miasta Kielce</p>
Nr 22	przestrzenno-funkcjonalną, środowiskową, społeczną	nr 7, nr 8, nr 14, nr 15, nr 16, nr 20, nr 21, nr 25, nr 26, nr 28, nr 29, nr 30, nr 37, nr 38	<p>Rewitalizacja zabytkowego Śródmieścia Kielce - etap I i II</p> <p>Rewitalizacja Śródmieścia Kielce: przebudowa ul. Sienkiewicza do ul. Żelaznej i do Pl. Moniuszki</p> <p>Zielona rewitalizacja zabytkowego Śródmieścia Kielce – Skweru im. I. Sendlerowej, Rynku, ul. Bodzentyńskiej wraz z pl. Św. Wojciecha i terenu przed dawną Synagogą, aleja IX Wieków Kielce</p> <p>Pałac w muzeum, Muzeum w Pałacu. Ochrona, zachowanie i udostępnienie na cele publiczne zabytków ruchomych i nieruchomości o znaczeniu ogólnopolskim</p> <p>Adaptacja budynków zespołu powięziennego przy ul. Zamkowej</p> <p>Budowa Międzynarodowego Centrum Kultur w Kielcach</p> <p>Poprawa dostępności komunikacyjnej w śródmieściu Kielce</p> <p>Inwestycja zakłada przebudowę m.in. następujących ulic: Paderewskiego, Solnej, Kaczmarka, Żeromskiego, Głowackiego, Śniadeckich, Seminaryjskiej, Nowy Świat, Silnicznej, Panoramicznej, Złotej, Równiej i Al. IX Wieków Kielce, tworzących istotny układ komunikacyjny w śródmieściu Kielce</p>

			Dotacja celowa na wymianę źródeł ciepła w celu ograniczenia zanieczyszczeń powietrza na terenie Miasta Kielce
Nr 23	środowiskową, przestrzennie-funkcjonalną, społeczną	nr 3, nr 4, nr 5, nr 6, nr 13, nr 19, nr 24, nr 36	<p>Sieć NGA dla obszaru kieleckiego „A” 3.3.26.52a</p> <p>Sieć NGA dla obszaru świętokrzyskiego część A</p> <p>Cyfrowy Senior</p> <p>Świętokrzyska Sieć Świetlic Podwórkowych</p> <p>Kielecki rower miejski</p> <p>Budowa i modernizacja sieci ścieżek rowerowych w gminie Kielce jako element zrównoważonej mobilności miejskiej</p> <p>Poprawa efektywności energetycznej Kielc poprzez modernizację oświetlenia ulicznego w gminie Kielce</p> <p>System monitorowania efektywności miasta inteligentnego w ramach audytu miejskiego</p> <p>Dotacja celowa na wymianę źródeł ciepła w celu ograniczenia zanieczyszczeń powietrza na terenie Miasta Kielce</p>
Nr 24	środowiskową, przestrzennie-funkcjonalną, społeczną	nr 3, nr 4, nr 5, nr 6, nr 13, nr 19, nr 23, nr 36	<p>Sieć NGA dla obszaru kieleckiego „A” 3.3.26.52a</p> <p>Sieć NGA dla obszaru świętokrzyskiego część A</p> <p>Cyfrowy Senior</p> <p>Świętokrzyska Sieć Świetlic Podwórkowych</p> <p>Kielecki rower miejski</p> <p>Budowa i modernizacja sieci ścieżek rowerowych w gminie Kielce jako element zrównoważonej mobilności miejskiej</p> <p>Poprawa efektywności energetycznej Kielc poprzez modernizację oświetlenia ulicznego w gminie Kielce</p> <p>System monitorowania efektywności miasta inteligentnego w ramach audytu miejskiego</p> <p>Dotacja celowa na wymianę źródeł ciepła w celu ograniczenia zanieczyszczeń powietrza na terenie Miasta Kielce</p>
Nr 25	techniczną, gospodarczą	nr 7, nr 8, nr 14, nr 15, nr 16, nr 20, nr 21, nr 22, nr 26, nr 28, nr 29, nr 30, nr 37, nr 38	<p>Rewitalizacja zabytkowego Śródmieścia Kielc - etap I i II</p> <p>Rewitalizacja Śródmieścia Kielc: przebudowa ul. Sienkiewicza do ul. Żelaznej i do Pl. Moniuszki</p> <p>Zielona rewitalizacja zabytkowego Śródmieścia Kielc – Skweru im. I. Sendlerowej, Rynku, ul. Bodzentyńskiej wraz z pl. Św. Wojciecha i terenu przed dawną Synagogą, aleja IX Wieków Kielc</p> <p>Pałac w muzeum, Muzeum w Pałacu. Ochrona, zachowanie i udostępnienie na cele publiczne zabytków ruchomych i nieruchomych o znaczeniu ogólnopolskim</p> <p>Adaptacja budynków zespołu powięziennego przy ul. Zamkowej</p> <p>Budowa Międzynarodowego Centrum Kultur w Kielcach</p> <p>Poprawa dostępności komunikacyjnej w śródmieściu Kielc</p> <p>Inwestycja zakłada przebudowę m.in. następujących ulic: Paderewskiego, Solnej, Kaczmarka, Żeromskiego,</p>

			<p>Głowackiego, Śniadeckich, Seminaryjskiej, Nowy Świat, Silnicznej, Panoramicznej, Złotej, Równiej i Al. IX Wieków Kielc, tworzących istotny układ komunikacyjny w śródmieściu Kielc</p> <p>Dotacja celowa na wymianę źródeł ciepła w celu ograniczenia zanieczyszczeń powietrza na terenie Miasta Kielce</p>
Nr 26	<p>techniczną, gospodarczą</p>	<p>nr 7, nr 8, nr 14, nr 15, nr 16, nr 20, nr 21, nr 22, nr 25, nr 28, nr 29, nr 30, nr 37, nr 38</p>	<p>Rewitalizacja zabytkowego Śródmieścia Kielc - etap I i II</p> <p>Rewitalizacja Śródmieścia Kielc: przebudowa ul. Sienkiewicza do ul. Żelaznej i do Pl. Moniuszki</p> <p>Zielona rewitalizacja zabytkowego Śródmieścia Kielc – Skweru im. I. Sendlerowej, Rynku, ul. Bodzentyńskiej wraz z pl. Św. Wojciecha i terenu przed dawną Synagogą, aleja IX Wieków Kielc</p> <p>Pałac w muzeum, Muzeum w Pałacu. Ochrona, zachowanie i udostępnienie na cele publiczne zabytków ruchomych i nieruchomych o znaczeniu ogólnopolskim</p> <p>Adaptacja budynków zespołu powięziennego przy ul. Zamkowej</p> <p>Budowa Międzynarodowego Centrum Kultur w Kielcach</p> <p>Poprawa dostępności komunikacyjnej w śródmieściu Kielc</p> <p>Inwestycja zakłada przebudowę m.in. następujących ulic: Paderewskiego, Solnej, Kaczmarka, Żeromskiego, Głowackiego, Śniadeckich, Seminaryjskiej, Nowy Świat, Silnicznej, Panoramicznej, Złotej, Równiej i Al. IX Wieków Kielc, tworzących istotny układ komunikacyjny w śródmieściu Kielc</p> <p>Dotacja celowa na wymianę źródeł ciepła w celu ograniczenia zanieczyszczeń powietrza na terenie Miasta Kielce</p>
Nr 27	<p>techniczną, społeczną</p>	<p>nr 31</p>	<p>Informatyzacja Placówek Medycznych Województwa Świętokrzyskiego (InPlaMed WŚ)</p> <p>Pewny Start z Wolną Strefą</p> <p>Sieć NGA dla obszaru kieleckiego „A” 3.3.26.52a</p> <p>Sieć NGA dla obszaru świętokrzyskiego część A</p> <p>Cyfrowy Senior</p> <p>Świętokrzyska Sieć Świetlic Podwórkowych</p>
Nr 28	<p>techniczną, przestrzenno-funkcjonalną, środowiskową, społeczną</p>	<p>nr 7, nr 8, nr 14, nr 15, nr 16, nr 20, nr 21, nr 22, nr 25, nr 26, nr 29, nr 30, nr 37, nr 38</p>	<p>Rewitalizacja zabytkowego Śródmieścia Kielc - etap I i II</p> <p>Rewitalizacja Śródmieścia Kielc: przebudowa ul. Sienkiewicza do ul. Żelaznej i do Pl. Moniuszki</p> <p>Zielona rewitalizacja zabytkowego Śródmieścia Kielc – Skweru im. I. Sendlerowej, Rynku, ul. Bodzentyńskiej wraz z pl. Św. Wojciecha i terenu przed dawną Synagogą, aleja IX Wieków Kielc</p> <p>Pałac w muzeum, Muzeum w Pałacu. Ochrona, zachowanie i udostępnienie na cele publiczne zabytków ruchomych i nieruchomych o znaczeniu ogólnopolskim</p>

			<p>Adaptacja budynków zespołu powięziennego przy ul. Zamkowej</p> <p>Budowa Międzynarodowego Centrum Kultur w Kielcach</p> <p>Poprawa dostępności komunikacyjnej w śródmieściu Kielc</p> <p>Inwestycja zakłada przebudowę m.in. następujących ulic: Paderewskiego, Solnej, Kaczmarka, Żeromskiego, Głowackiego, Śniadeckich, Seminaryjskiej, Nowy Świat, Silnicznej, Panoramicznej, Złotej, Równnej i Al. IX Wieków Kielc, tworzących istotny układ komunikacyjny w śródmieściu Kielc</p> <p>Dotacja celowa na wymianę źródeł ciepła w celu ograniczenia zanieczyszczeń powietrza na terenie Miasta Kielce</p>
Nr 29	<p>techniczną, przestrzenno-funkcjonalną, środowiskową, społeczną</p>	<p>nr 7, nr 8, nr 14, nr 15, nr 16, nr 20, nr 21, nr 22, nr 25, nr 26, nr 28, nr 30, nr 37, nr 38</p>	<p>Rewitalizacja zabytkowego Śródmieścia Kielc - etap I i II</p> <p>Rewitalizacja Śródmieścia Kielc: przebudowa ul. Sienkiewicza do ul. Żelaznej i do Pl. Moniuszki</p> <p>Zielona rewitalizacja zabytkowego Śródmieścia Kielc – Skweru im. I. Sendlerowej, Rynku, ul. Bodzentyńskiej wraz z pl. Św. Wojciecha i terenu przed dawną Synagogą, aleja IX Wieków Kielc</p> <p>Pałac w muzeum, Muzeum w Pałacu. Ochrona, zachowanie i udostępnienie na cele publiczne zabytków ruchomych i nieruchomych o znaczeniu ogólnopolskim</p> <p>Adaptacja budynków zespołu powięziennego przy ul. Zamkowej</p> <p>Budowa Międzynarodowego Centrum Kultur w Kielcach</p> <p>Poprawa dostępności komunikacyjnej w śródmieściu Kielc</p> <p>Inwestycja zakłada przebudowę m.in. następujących ulic: Paderewskiego, Solnej, Kaczmarka, Żeromskiego, Głowackiego, Śniadeckich, Seminaryjskiej, Nowy Świat, Silnicznej, Panoramicznej, Złotej, Równnej i Al. IX Wieków Kielc, tworzących istotny układ komunikacyjny w śródmieściu Kielc</p> <p>Dotacja celowa na wymianę źródeł ciepła w celu ograniczenia zanieczyszczeń powietrza na terenie Miasta Kielce</p>
Nr 30	<p>techniczną, przestrzenno-funkcjonalną, środowiskową, społeczną</p>	<p>nr 7, nr 8, nr 14, nr 15, nr 16, nr 20, nr 21, nr 22, nr 25, nr 26, nr 28, nr 29, nr 37, nr 38</p>	<p>Rewitalizacja zabytkowego Śródmieścia Kielc - etap I i II</p> <p>Rewitalizacja Śródmieścia Kielc: przebudowa ul. Sienkiewicza do ul. Żelaznej i do Pl. Moniuszki</p> <p>Zielona rewitalizacja zabytkowego Śródmieścia Kielc – Skweru im. I. Sendlerowej, Rynku, ul. Bodzentyńskiej wraz z pl. Św. Wojciecha i terenu przed dawną Synagogą, aleja IX Wieków Kielc</p> <p>Pałac w muzeum, Muzeum w Pałacu. Ochrona, zachowanie i udostępnienie na cele publiczne zabytków ruchomych i nieruchomych o znaczeniu ogólnopolskim</p> <p>Adaptacja budynków zespołu powięziennego przy ul. Zamkowej</p> <p>Budowa Międzynarodowego Centrum Kultur w Kielcach</p>

			<p>Poprawa dostępności komunikacyjnej w śródmieściu Kielc</p> <p>Inwestycja zakłada przebudowę m.in. następujących ulic: Paderewskiego, Solnej, Kaczmarka, Żeromskiego, Głowackiego, Śniadeckich, Seminaryjskiej, Nowy Świat, Silnicznej, Panoramicznej, Złotej, Równiej i Al. IX Wieków Kielc, tworzących istotny układ komunikacyjny w śródmieściu Kielc</p> <p>Dotacja celowa na wymianę źródeł ciepła w celu ograniczenia zanieczyszczeń powietrza na terenie Miasta Kielce</p>
Nr 31	techniczną, społeczną	nr 27	<p>Informatyzacja Placówek Medycznych Województwa Świętokrzyskiego (InPlaMed WŚ)</p> <p>Pewny Start z Wolną Strefą</p> <p>Sieć NGA dla obszaru kieleckiego „A” 3.3.26.52a</p> <p>Sieć NGA dla obszaru świętokrzyskiego część A</p> <p>Cyfrowy Senior</p> <p>Świętokrzyska Sieć Świetlic Podwórkowych</p>
Nr 32	techniczną, środowiskową	nr 1, nr 2, nr 9, nr 10, nr 12, nr 17, nr 18, nr 33, nr 34, nr 35	<p>Sieć NGA dla obszaru kieleckiego „A” 3.3.26.52a</p> <p>Sieć NGA dla obszaru świętokrzyskiego część A</p> <p>Cyfrowy Senior</p> <p>Świętokrzyska Sieć Świetlic Podwórkowych</p> <p>Kielecki rower miejski</p> <p>Budowa i modernizacja sieci ścieżek rowerowych w gminie Kielce jako element zrównoważonej mobilności miejskiej</p> <p>Poprawa efektywności energetycznej Kielc poprzez modernizację oświetlenia ulicznego w gminie Kielce</p> <p>System monitorowania efektywności miasta inteligentnego w ramach audytu miejskiego</p> <p>Dotacja celowa na wymianę źródeł ciepła w celu ograniczenia zanieczyszczeń powietrza na terenie Miasta Kielce</p>
Nr 33	techniczną, środowiskową, społeczną	nr 1, nr 2, nr 9, nr 10, nr 12, nr 17, nr 18, nr 32, nr 34, nr 35	<p>Sieć NGA dla obszaru kieleckiego „A” 3.3.26.52a</p> <p>Sieć NGA dla obszaru świętokrzyskiego część A</p> <p>Cyfrowy Senior</p> <p>Świętokrzyska Sieć Świetlic Podwórkowych</p> <p>Kielecki rower miejski</p> <p>Budowa i modernizacja sieci ścieżek rowerowych w gminie Kielce jako element zrównoważonej mobilności miejskiej</p> <p>Poprawa efektywności energetycznej Kielc poprzez modernizację oświetlenia ulicznego w gminie Kielce</p> <p>System monitorowania efektywności miasta inteligentnego w ramach audytu miejskiego</p> <p>Dotacja celowa na wymianę źródeł ciepła w celu ograniczenia zanieczyszczeń powietrza na terenie Miasta Kielce</p>
Nr 34	techniczną, środowiskową	nr 1, nr 2, nr 9, nr 10, nr	<p>Sieć NGA dla obszaru kieleckiego „A” 3.3.26.52a</p>

		12, nr 17, nr 32, nr nr 35	<p>Sieć NGA dla obszaru świętokrzyskiego część A</p> <p>Cyfrowy Senior</p> <p>Świętokrzyska Sieć Świetlic Podwórkowych</p> <p>Kielecki rower miejski</p> <p>Budowa i modernizacja sieci ścieżek rowerowych w gminie Kielce jako element zrównoważonej mobilności miejskiej</p> <p>Poprawa efektywności energetycznej Kielc poprzez modernizację oświetlenia ulicznego w gminie Kielce</p> <p>System monitorowania efektywności miasta inteligentnego w ramach audytu miejskiego</p> <p>Dotacja celowa na wymianę źródeł ciepła w celu ograniczenia zanieczyszczeń powietrza na terenie Miasta Kielce</p>
Nr 35	techniczną, środowiskową	nr 1, nr 2, nr 9, nr 10, nr 12, nr 17, nr 32, nr 34,	<p>Sieć NGA dla obszaru kieleckiego „A” 3.3.26.52a</p> <p>Sieć NGA dla obszaru świętokrzyskiego część A</p> <p>Cyfrowy Senior</p> <p>Świętokrzyska Sieć Świetlic Podwórkowych</p> <p>Kielecki rower miejski</p> <p>Budowa i modernizacja sieci ścieżek rowerowych w gminie Kielce jako element zrównoważonej mobilności miejskiej</p> <p>Poprawa efektywności energetycznej Kielc poprzez modernizację oświetlenia ulicznego w gminie Kielce</p> <p>System monitorowania efektywności miasta inteligentnego w ramach audytu miejskiego</p> <p>Dotacja celowa na wymianę źródeł ciepła w celu ograniczenia zanieczyszczeń powietrza na terenie Miasta Kielce</p>
Nr 36	techniczną, społeczną	nr 3, nr 4, nr 5, nr 6, nr 13, nr 19, nr 23, nr 24	<p>Sieć NGA dla obszaru kieleckiego „A” 3.3.26.52a</p> <p>Sieć NGA dla obszaru świętokrzyskiego część A</p> <p>Cyfrowy Senior</p> <p>Świętokrzyska Sieć Świetlic Podwórkowych</p> <p>Kielecki rower miejski</p> <p>Budowa i modernizacja sieci ścieżek rowerowych w gminie Kielce jako element zrównoważonej mobilności miejskiej</p> <p>Poprawa efektywności energetycznej Kielc poprzez modernizację oświetlenia ulicznego w gminie Kielce</p> <p>System monitorowania efektywności miasta inteligentnego w ramach audytu miejskiego</p> <p>Dotacja celowa na wymianę źródeł ciepła w celu ograniczenia zanieczyszczeń powietrza na terenie Miasta Kielce</p>
Nr 37	techniczną, społeczną	nr 7, nr 8, nr 14, nr 15, nr 16, nr 20, nr 21, nr 22, nr 25, nr 26, nr	<p>Rewitalizacja zabytkowego Śródmieścia Kielc - etap I i II</p> <p>Rewitalizacja Śródmieścia Kielc: przebudowa ul. Sienkiewicza do ul. Żelaznej i do Pl. Moniuszki</p> <p>Zielona rewitalizacja zabytkowego Śródmieścia Kielc – Skweru im. I. Sendlerowej, Rynku, ul. Bodzentyńskiej wraz</p>

		<p>28, nr 29, nr 30, nr 38</p>	<p>z pl. Św. Wojciecha i terenu przed dawną Synagogą, aleja IX Wieków Kielc</p> <p>Pałac w muzeum, Muzeum w Pałacu. Ochrona, zachowanie i udostępnienie na cele publiczne zabytków ruchomych i nieruchomych o znaczeniu ogólnopolskim</p> <p>Adaptacja budynków zespołu powięziennego przy ul. Zamkowej</p> <p>Budowa Międzynarodowego Centrum Kultur w Kielcach</p> <p>Poprawa dostępności komunikacyjnej w śródmieściu Kielc</p> <p>Inwestycja zakłada przebudowę m.in. następujących ulic: Paderewskiego, Solnej, Kaczmarka, Żeromskiego, Głowackiego, Śniadeckich, Seminaryjskiej, Nowy Świat, Silnicznej, Panoramicznej, Złotej, Równej i Al. IX Wieków Kielc, tworzących istotny układ komunikacyjny w śródmieściu Kielc</p> <p>Dotacja celowa na wymianę źródeł ciepła w celu ograniczenia zanieczyszczeń powietrza na terenie Miasta Kielce</p>
<p>Nr 38</p>	<p>techniczną, społeczną</p>	<p>nr 7, nr 8, nr 14, nr 15, nr 16, nr 20, nr 21, nr 22, nr 25, nr 26, nr 28, nr 29, nr 30, nr 37</p>	<p>Rewitalizacja zabytkowego Śródmieścia Kielc - etap I i II</p> <p>Rewitalizacja Śródmieścia Kielc: przebudowa ul. Sienkiewicza do ul. Żelaznej i do Pl. Moniuszki</p> <p>Zielona rewitalizacja zabytkowego Śródmieścia Kielc – Skweru im. I. Sendlerowej, Rynku, ul. Bodzentyńskiej wraz z pl. Św. Wojciecha i terenu przed dawną Synagogą, aleja IX Wieków Kielc</p> <p>Pałac w muzeum, Muzeum w Pałacu. Ochrona, zachowanie i udostępnienie na cele publiczne zabytków ruchomych i nieruchomych o znaczeniu ogólnopolskim</p> <p>Adaptacja budynków zespołu powięziennego przy ul. Zamkowej</p> <p>Budowa Międzynarodowego Centrum Kultur w Kielcach</p> <p>Poprawa dostępności komunikacyjnej w śródmieściu Kielc</p> <p>Inwestycja zakłada przebudowę m.in. następujących ulic: Paderewskiego, Solnej, Kaczmarka, Żeromskiego, Głowackiego, Śniadeckich, Seminaryjskiej, Nowy Świat, Silnicznej, Panoramicznej, Złotej, Równej i Al. IX Wieków Kielc, tworzących istotny układ komunikacyjny w śródmieściu Kielc</p> <p>Dotacja celowa na wymianę źródeł ciepła w celu ograniczenia zanieczyszczeń powietrza na terenie Miasta Kielce</p>

źródło: opracowanie własne

7. REALIZACJA ZASADY PARTYCYPACJI SPOŁECZNEJ I PARTNERSTWA

7.1. IDENTYFIKACJA INTERESARIUSZY PROCESU REWITALIZACJI

Dokumenty prawne i strategiczne dotyczące rewitalizacji podkreślają znaczenie zasady partnerstwa i partycypacji społecznej w procesie tworzenia, wdrażania i oceny programów rewitalizacji. Rewitalizacja to proces, który ma być prowadzony z udziałem interesariuszy, przede wszystkim mieszkańców, podmiotów samorządowych, pozarządowych, gospodarczych oraz grupy nieformalne. Przepisy ustawowe obligują gminę do realizacji działań rewitalizacyjnych w sposób jawny i przejrzysty, z zapewnieniem aktywnego udziału interesariuszy. W myśl art. 5 ust. 2 ustawy o rewitalizacji, działania inicjowane w ramach partycypacji społecznej oraz cały proces z nią związany polegają przede wszystkim na:

1. poznaniu potrzeb i oczekiwań interesariuszy i dążeniu do spójności planowanych działań z tymi potrzebami i oczekiwaniami,
2. prowadzeniu, skierowanych do interesariuszy, działań edukacyjnych i informacyjnych o procesie rewitalizacji, w tym o istocie, celach, zasadach prowadzenia rewitalizacji, wynikających z ustawy, oraz o przebiegu tego procesu,
3. umożliwianiu i wspieraniu działań służących rozwijaniu dialogu między interesariuszami oraz ich integracji wokół rewitalizacji,
4. zapewnieniu udziału interesariuszy w przygotowaniu dokumentów dotyczących rewitalizacji, w szczególności gminnego programu rewitalizacji,
5. wspieraniu inicjatyw zmierzających do zwiększania udziału interesariuszy w przygotowaniu i realizacji gminnego programu rewitalizacji,
6. zapewnieniu w czasie przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji możliwości wypowiedzenia się przez interesariuszy.

Kwestie zaangażowania interesariuszy – podmiotów społeczno-gospodarczych – regulują także zapisy ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (ustawa wdrożeniowa), co uwzględniono przy identyfikacji potencjalnych interesariuszy planowanego procesu rewitalizacji.

W GPRK przyjęto więc, że zasada partycypacji społecznej będzie towarzyszyć procesowi rewitalizacji na każdym jego etapie – od przygotowania programu, przez wdrażanie działań i ich monitoring, po ocenę całego procesu. Miasto Kielce, świadome, że nie sposób przeprowadzić rzetelnej diagnozy prowadzącej do określenia obszarów kryzysowych bez udziału osób, dla których i wśród których ma być prowadzona rewitalizacja, przeprowadziło najpierw analizę działających na obszarze miasta interesariuszy procesu. Identyfikacja uczestników, kreatorów i odbiorców rewitalizacji Kielc, odniosła się do każdej ze sfer życia miasta, tj. do sfer: społecznej, gospodarczej, środowiskowej oraz technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej. Ważnym elementem przygotowania miasta do koordynacji i zarządzania

procesem rewitalizacji było określenie interesariuszy, którzy będą nie tylko odbiorcami czy uczestnikami działań, ale także ich potencjalnymi realizatorami, przez co będą mieli realny wpływ na osiągnięcie celów rewitalizacji Kielc.

W kolejnych podrozdziałach opisano działania związane z realizacją zasady partycypacji społecznej i partnerstwa na etapie przygotowania, wdrażania i oceny GPRK. Analiza grup interesariuszy miała na celu wskazanie aktorów, którzy już na tym wczesnym etapie mogliby włączyć się w tworzenie programu. Analizie poddano przede wszystkim instytucje, organizacje pozarządowe i lokalnych przedsiębiorców.

Bezpośrednimi interesariuszami procesu są bowiem mieszkańcy obszaru rewitalizacji Kielc, do których przede wszystkim są skierowane działania – wdrażane przez podmioty sektora publicznego, jak i podmioty społeczne występujące w roli wykonawców powierzonych im do realizacji zadań publicznych. Są to:

- mieszkańcy obszaru zagrożeni wykluczeniem społecznym,
- mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze,
- mieszkańcy gminy inni niż mieszkańcy obszaru rewitalizacji,

Na rzecz mieszkańców obszaru rewitalizacji w Kielcach działają (na obszarze rewitalizacji oraz w mieście) następujące podmioty świadczące usługi publiczne:

- miejskie jednostki organizacyjne, m.in.: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Centrum Usług Miejskich, Geonatura Kielce, Kielecki Park Technologiczny, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Miejski Urząd Pracy, Miejski Zarząd Budynków, Miejski Zarząd Dróg, Wzgórze Zamkowe, Miejska Biblioteka Publiczna, Miejski Szkolny Ośrodek Sportowy, Młodzieżowy Dom Kultury, Muzeum Historii Kielc, Kieleckie Centrum Kultury, Dom Kultury Białogon, Dom Kultury Zameczek, Dom Środowisk Twórczych, przedszkola, żłobki, szkoły podstawowe, licea ogólnokształcące, szkoły zawodowe,
- spółdzielnie mieszkaniowe, m.in. Świętokrzyska Spółdzielnia Mieszkaniowa w Kielcach, Kielecka Spółdzielnia Mieszkaniowa, Spółdzielnia Mieszkaniowa „Słoneczne Wzgórze”,
- wspólnoty mieszkaniowe,
- działacze społeczni skupieni w organizacjach pozarządowych i działający poza formalnymi strukturami.

Obszar rewitalizacji, poza interwencją zaplanowaną w GPRK, będzie dodatkowo skupiał aktywność wymienionych wyżej podmiotów, realizujących na jego terenie działania statutowe. Na obszarze rewitalizacji dojdzie więc do integracji wielu polityk publicznych oraz procesu odnowy wywołanego wdrażaniem programu, w efekcie czego zwiększy się dostępność usług publicznych, a w ślad za nią aktywność mieszkańców i poziom ich udziału w życiu społecznym.

Niezwykle ważnymi interesariuszami rewitalizacji Kielc są, działające na rzecz mieszkańców obszaru rewitalizacji, organizacje pozarządowe, które reprezentują społeczeństwo

obywatelskie, podmioty działające na rzecz ochrony środowiska oraz podmioty odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji. Z punktu widzenia procesu rewitalizacji kluczowymi podmiotami społeczno-gospodarczymi, które powinno włączyć się w proces, są stowarzyszenia prowadzące działalność w sferze aktywizacji społeczno-zawodowej i integracji osób zagrożonych wykluczeniem. Na terenie Kielc zidentyfikowano następujących partnerów i inne podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie bądź realizujące działania z zakresu włączenia społecznego, aktywizacji społecznej, ochrony przyrody, praw obywatelskich, równości płci i niedyskryminacji, wspierania osób narażonych na wykluczenie społeczne, w szczególności:

- stowarzyszenia: m.in.: Stowarzyszenie Przyjazne Kielce, „Nadzieja Rodzinie”, Stowarzyszenie Nowa Generacja, Stowarzyszenie Instytut Miejskich Inicjatyw, Stowarzyszenie Kieleckie Inwestycje, Świętokrzyskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych, Stowarzyszenie im. Florentyny Malskiej, Stowarzyszenie Smart City Kielce,
- fundacje: m.in.: Fundacja Sensu Largo, Fundacja „Pomóżmy Marzeniom”, Fundacja „Przyjazny Dom Dziecka”, Fundacja Challenge Europe, Fundacja Ziarno Nadziei, Fundacja Nowy Wymiar, Fundacja Rozwoju Społecznego, Fundacja Wspierająca Skuteczne Wyjście z Depresji,
- inne organizacje pozarządowe: Demokratyczna Unia Kobiet – Klub w Kielcach, Polski Związek Niewidomych – Okręg Świętokrzyski, Kieleckie Towarzystwo Naukowe, Towarzystwo Przyjaciół Sztuk Pięknych, Towarzystwo Przyjaciół Muzeum Pamięci Narodowej Lat 1939-1956 i Wzgórza Zamkowego w Kielcach, Świętokrzyski Uniwersytet Trzeciego Wieku.

Dodatkowo, partnerami w procesie rewitalizacji Kielc będą organizacje pozarządowe realizujące działania dla osób zagrożonych przemocą w rodzinie:

- Caritas Diecezji Kieleckiej,
- Stowarzyszenie „Pomocna Dłoń”,
- Świętokrzyski Ruch Trzeźwości,
- Świętokrzyski Klub Abstynentów „Raj” w Kielcach,
- Fundacja Gospodarcza św. Brata Alberta.

Z uwagi na zdiagnozowane problemy w sferze środowiskowej oraz gospodarczej i technicznej istotnymi interesariuszami rewitalizacji są zidentyfikowani partnerzy działający na rzecz lokalnej gospodarki i ochrony środowiska naturalnego. Ze względu na zdiagnozowane problemy w sferze gospodarczej ważnym partnerem miasta w prowadzeniu procesu rewitalizacji będą podmioty wspierające rozwój przedsiębiorczości mieszkańców obszaru rewitalizacji. Na obszarze rewitalizacji zidentyfikowano interesariuszy z szeroko rozumianej branży gospodarczej, w tym partnerów społeczno-gospodarczych, m.in. Kielecki Park Technologiczny, Instytut Miejskich Inicjatyw czy Stowarzyszenie Kieleckie Inwestycje.

W sferze ochrony przyrody potencjalnymi partnerami procesu rewitalizacji mogą być: Polski Klub Ekologiczny – Okręg Świętokrzyski Polskie, Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze – Oddział Świętokrzyski w Kielcach, Związek Harcerstwa Polskiego (ZHP) – Chorągiew Kielecka, Stowarzyszenie Ochrony Dziedzictwa Narodowego oraz Towarzystwo Badań i Ochrony Przyrody.

Ważnymi uczestnikami procesu rewitalizacji będą również organy władzy publicznej, w szczególności członkowie Rady Miasta Kielce.

Do tak zidentyfikowanego kręgu interesariuszy zostały skierowane i będą kierowane działania włączeniowe – zaproszenia do wzięcia udziału w spotkaniach konsultacyjno-informacyjnych, naborze przedsięwzięć rewitalizacyjnych, naborze kandydatów do Komitetu Rewitalizacji czy konsultacjach społecznych poszczególnych dokumentów.

7.2. PARTYCYPACJA SPOŁECZNA NA RÓŻNYCH ETAPACH PRZYGOTOWANIA PROGRAMU

Podczas prac nad przygotowaniem programu rewitalizacji zdecydowano się na wykorzystanie różnych form partycypacji społecznej i udziału mieszkańców.

Ważnym etapem poprzedzającym uspołecznioną pracę nad GPRK były działania prowadzone na etapie diagnozy delimitacyjnej, mającej na celu wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w Kielcach. Polegały one na przeprowadzeniu konsultacji społecznych uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, które umożliwiły interesariuszom procesu wypowiedzenie się na temat granic obszaru. Działania konsultacyjne zrealizowano na podstawie Zarządzenia nr 70/2021 Prezydenta Miasta Kielce z dnia 9 marca 2021 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania przy przeprowadzaniu konsultacji z mieszkańcami Kielc zmienionego zarządzeniem nr 261/2021 Prezydenta Miasta Kielce z dnia 4 sierpnia 2021 r. Konsultacje społeczne projektu uchwały Rady Miasta Kielce w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta Kielce odbywały się w dniach od 19 października do 17 listopada 2022 r.

O przebiegu procesu i o jego formach interesariusze dowiedzieli się poprzez:

- Obwieszczenie Prezydenta Miasta Kielce o przeprowadzeniu konsultacji społecznych projektu uchwały Rady Miasta Kielce w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji umieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Kielce: <https://bipum.kielce.eu/urząd-miasta-kielce/ogloszenia-obwieszczenia/pozostale-ogloszenia-obwieszczenia/uchwala-rady-miasta-kielce-w-sprawie-wyznaczenia-obszaru-zdegradowanego-i-obszaru-rewitalizacji.html>.
- ogłoszenie na stronie internetowej Miasta Kielce, poświęconej konsultacjom społecznym: <https://konsultacje.kielce.eu/konsultacje-spoeczne-rewitalizacja.html>,
- ogłoszenie na stronie internetowej Miasta Kielce, poświęconej aktualnościom: <https://www.kielce.eu/pl/aktualnosci/informacja-dotyczaca-konsultacji-spoecznych>

[projektu-uchwaly-rady-miasta-kielce-w-sprawie-wyznaczenia-obszaru-zdegradowanego-i-obszaru-rewitalizacji-miasta-kielce.html](https://www.facebook.com/kielce.oficjalna/posts/pfbid02FiD5U8f4YJfttofWR7jFRmSUhRrEqJLdivUvsCB09VG6UTrwKu7UEjLUJKKM2SDNI),

- na oficjalnym profilu Miasta Kielce, prowadzonym przez Urząd Miasta Kielce na Facebooku:
<https://www.facebook.com/kielce.oficjalna/posts/pfbid02FiD5U8f4YJfttofWR7jFRmSUhRrEqJLdivUvsCB09VG6UTrwKu7UEjLUJKKM2SDNI>,
- w prasie lokalnej „Echo dnia”,
- na tablicach informacyjnych w siedzibie UM Kielce.

Celem przeprowadzenia konsultacji społecznych było zapoznanie interesariuszy procesu rewitalizacji Kielc z projektem uchwały, ale i z przebiegiem procesu wyznaczenia obszaru przyszłej interwencji rewitalizacyjnej, który został opisany w dokumencie „Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Kielc”. Dokument ten, przedstawiający metodykę wyznaczenia obszarów kryzysowych, który uzasadniał rozstrzygnięcia podjęte w zapisach projektu konsultowanej uchwały, został udostępniony do wglądu interesariuszom.

Proces konsultacji społecznych objął kilka działań, na które złożyły się:

- spotkanie otwarte dla interesariuszy procesu rewitalizacji w dniu 10 listopada 2022 r., na którym omawiano treść projektu uchwały dotyczącej granic obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji, jak również wyniki analiz,
- zbieranie uwag (ustnych, z użyciem papierowego formularza konsultacyjnego oraz elektronicznego formularza konsultacyjnego),
- anonimowej ankiecie on-line, badającej zasadność wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizacji w Kielcach.

Łącznie w procesie konsultacji społecznych na etapie wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji złożono 8 wniosków, które dotyczyły przede wszystkim zwiększenia zasięgu wyznaczonego obszaru rewitalizacji o tereny m.in. osiedli mieszkaniowych (np. Szydłówek, Czarnów, Herby, Pakosz, Białogon, Biesak), Bazar Miejski czy teren Nowego Miasta. Podobne wyniki dało badanie ankietowe, gdzie respondenci wyrazili swoje opinie dotyczące objęcia granicami obszaru rewitalizacji dodatkowych terenów.

W związku z uwagami mieszkańców dokonano przeglądu kryteriów delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji pod kątem dodatkowego włączenia postulowanych jednostek, które stanowiły przedmiot uwag. Uwagi mieszkańców zostały uwzględnione w części odnoszącej się do jednostek, w których znajdują się dawne osiedla komunalne (Czarnów, Szydłówek) oraz jednostki z Targowiskiem Miejskim, które nosiły znamiona degradacji i są istotne dla procesów rozwoju lokalnego. Włączenie wszystkich wymienionych w uwagach terenów było niemożliwe z uwagi na kryteria formalne ustawy o rewitalizacji, ograniczające jego zasięg do 20% powierzchni miasta i 30% jego populacji.

W związku z częściowym uwzględnieniem uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych wprowadzono stosowne zmiany do dokumentu diagnozy delimitacyjnej oraz

projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta Kielce, a także dokonano podziału obszaru rewitalizacji na podobszary, z uwagi na brak wspólnych granic.

Działania partycypacyjne prowadzono także na etapie przygotowania samego programu rewitalizacji, po podjęciu uchwały nr LXXII/1470/2023 w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Kielce na lata 2024-2030, która zainicjowała proces opracowania dokumentu GPR.

Z punktu widzenia miasta jako organizatora i koordynatora procesu rewitalizacji, szczególnie ważną kwestią było właściwe zaplanowanie interwencji rewitalizacyjnej, która powinna odpowiadać na rzeczywiste problemy obszaru, a jednocześnie na potrzeby jego mieszkańców. Stąd kluczowym działaniem partycypacyjnym był nabór na przedsięwzięcia rewitalizacyjne, który miał charakter otwarty, umożliwiający interesariuszom aktywny udział nie tylko w przygotowaniu, ale i we wdrażaniu programu. Przyjęto jednocześnie założenie, że przedsięwzięcia realizowane przez partnerów społeczno-gospodarczych mają za zadanie wspierać proces rewitalizacji prowadzony przez władze Miasta Kielce – powinny więc być realizowane na obszarze rewitalizacji i wpisywać się w jej cele.

Otwarty nabór, ogłoszony publicznie, trwał od dnia od 03.03.2023 r. do 30.04.2023 r. Na stronie BIP Miasta Kielce w zakładce <https://bipum.kielce.eu/urząd-miasta-kielce/architektura-i-planowanie-przestrzenne/rewitalizacja/gminny-program-rewitalizacji.html> umieszczono informacje o zasadach naboru, ale też podstawowe informacje na temat rewitalizacji jako lokalnej polityki rozwojowej, specyfiki obszaru rewitalizacji, harmonogramu prac nad GPRK. Aby wziąć aktywny udział w naborze, należało wypełnić kartę przedsięwzięcia rewitalizacyjnego. Ogłoszenie o naborze wraz z zasadami, na jakich będzie się on odbywać oraz formularzem do opisu przedsięwzięć, zostało umieszczone na stronie Urzędu Miasta Kielce i ujęte w załączniku pn. *Zasady naboru przedsięwzięć rewitalizacyjnych w procesie opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Kielce na lata 2024-2030*: <https://bipum.kielce.eu/urząd-miasta-kielce/architektura-i-planowanie-przestrzenne/rewitalizacja/gminny-program-rewitalizacji.html>

Wszyscy interesariusze przyszłego procesu, zgodnie z ustawą o rewitalizacji, a także partnerzy społeczno-gospodarczy uwzględnieni w ustawie wdrożeniowej, mogli zgłosić swoje propozycje projektów, tj. przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Umożliwiono zgłaszanie propozycji działań nie tylko ich przyszłym realizatorom, ale wszystkim mieszkańcom, którzy formułowali wstępne koncepcje działań, w tym również do realizacji przez inne podmioty – np. Urząd Miasta Kielce. Łącznie zebrano 107 propozycji przedsięwzięć, tym pochodzących od:

- partnerów społecznych (fundacje i stowarzyszenia) – 14 szt.,
- wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych – 64 szt.,
- liderów społecznych (radnych, aktywistów miejskich, osób fizycznych) – 13 szt.,
- podmiotów sektora finansów publicznych – 16 szt.

Zebrane propozycje projektów zostały następnie poddane ocenie komisji złożonej z pracowników merytorycznych Urzędu Miasta Kielce. Przy ocenie kierowano się kilkoma kryteriami, do których należały: stwierdzenie rewitalizacyjnego charakteru zgłaszanego przedsięwzięcia, czyli to czy wpisuje się w wyznaczone cele rewitalizacji, a także usytuowanie miejsca realizacji projektu na obszarze rewitalizacji, jego wykonalności (organizacyjnej, technicznej, finansowej) oraz sytuacji własnościowej. Propozycje, które przeszły pozytywną weryfikację zostały uwzględnione w opracowywanym dokumencie.

Innym elementem włączenia społecznego na etapie przygotowania programu rewitalizacji były konsultacje społeczne projektu GPRK. W ramach tego procesu wykorzystano następujące formy i techniki konsultacyjne, określone w art. 6 ust. 3 ustawy o rewitalizacji:

- spotkanie otwarte dla interesariuszy procesu,
- zbieranie uwag w formie ustnej do protokołu,
- zbieranie uwag formie papierowej i elektronicznej,
- ankiety on-line.

7.3. PARTYCYPACJA SPOŁECZNA NA ETAPIE WDRAŻANIA I OCENY REALIZACJI PROGRAMU

Miasto Kielce dba o zachowanie zasad partycypacji społecznej także na etapie wdrażania GPRK. Funkcję koordynacyjną działań włączających społeczność w proces rewitalizacji będzie pełnił Pełnomocnik Prezydenta ds. Rewitalizacji Miasta, w szczególności w zakresie promocji działań rewitalizacyjnych. Do niego i do wyznaczonej komórki znajdującej się w strukturach Urzędu Miasta Kielce będzie należeć:

- organizacja konsultacji społecznych w procesie aktualizacji GPRK,
- bieżący monitoring realizacji zadań i przedsięwzięć zaplanowanych w GPRK, w tym koordynacja współpracy między jednostkami organizacyjnymi gminy, organizacjami pozarządowymi i instytucjami zaangażowanymi w realizację GPRK,
- podejmowanie działań w zakresie informacji i promocji GPRK,
- współpraca ze wszystkimi grupami interesariuszy obszaru rewitalizacji Kielc,
- koordynowanie procesu aktywizacji lokalnej społeczności obszaru rewitalizacji poprzez wspieranie rozwoju działalności organizacji pozarządowych i aktywności mieszkańców, tworzenie warunków do aktywizacji społecznej mieszkańców, szczególnie z grup narażonych na marginalizację i wykluczenie,
- pozyskiwanie partnerów do realizacji przedsięwzięć zaplanowanych w GPRK, w tym prowadzenie działań na rzecz zwiększenia włączenia społecznego w realizację programu,
- edukacja mieszkańców i partnerów społecznych w zakresie rewitalizacji,

- opiniowanie wniosków przedkładanych przez interesariuszy dotyczących zadań realizowanych na obszarze rewitalizacji Kielc.

Po uchwaleniu programu zostanie także utworzony Komitet Rewitalizacji, którego członkowie będą odgrywać ważną rolę na etapie wdrażania i oceny realizacji programu, będąc ważnym przejawem uspołecznienia procesu rewitalizacji. Zgodnie z zapisami ustawy o rewitalizacji powołany komitet będzie stanowił miejsce współpracy i dialogu dla przedstawicieli gminy i interesariuszy procesu rewitalizacji. Komitet będzie pełnił rolę opiniodawczo-doradczą prezydenta miasta. Zasady działania komitetu będą uwzględniać jego funkcje określone w ustawie o rewitalizacji, jak i zasady działania zawarte w uchwale rady miejskiej, której projekt zostanie poddany konsultacjom społecznym. Skład i zasady działania Komitetu Rewitalizacji, a także system zarządzania GPRK zostały opisane szczegółowo w ROZDZIALE 8. ZARZĄDZANIE GMINNYM PROGRAMEM REWITALIZACJI oraz 12. KOMITET REWITALIZACJI. Założenia te umożliwią wykorzystanie GPRK jako programu zapewniającego koordynację całego procesu rewitalizacji z uwzględnieniem dojrzałych form partycypacji społecznej.

Dodatkowo, w działania dotyczące wdrażania programu rewitalizacji będą zaangażowane środowiska ściśle współpracujące z prezydentem miasta. Należą do nich m.in. stowarzyszenia działające na terenie miasta, jak i organizacje pożytku publicznego, które realizować będą powierzone zadania publiczne, będące przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi, skierowane do mieszkańców obszaru rewitalizacji. Dzięki temu GPRK będzie wdrażany przy czynnym, partnerskim udziale i zaangażowaniu wszystkich środowisk lokalnych, mieszkańców obszaru rewitalizacji, przedstawicieli organizacji społecznych, sektora gospodarczego i instytucji publicznych, realizujących zadania własne na obszarze rewitalizacji miasta.

Zgodnie z zasadą partnerstwa, w proces rewitalizacji Kielc włączyły się różne grupy interesariuszy – partnerów społeczno-gospodarczych procesu, co przełożyło się na przedsięwzięci zgłoszone przez jednostki i organizacje spoza sektora finansów publicznych. Niezwykle ważne będzie również zachęcenie mieszkańców obszaru do uczestnictwa w realizacji poszczególnych zadań, a także do udziału w konsultacjach społecznych przewidzianych do realizacji na etapie wdrażania programu.

Poniżej w tabeli zestawiono formy włączenia społecznego w odniesieniu do katalogu interesariuszy z art. 2 ust. 2 ustawy o rewitalizacji.

Tab. 33. Formy włączenia społecznego interesariuszy w proces opracowania i wdrażania GPRK - zgodnie z wymogami ustawy o rewitalizacji

Interesariusze wg ustawy o rewitalizacji	Komitet Rewitalizacji	Realizatorzy przedsięwzięć	Udział w konsultacjach
Mieszkańcy obszaru rewitalizacji i pozostali mieszkańcy Miasta Kielce	x		x
Właściele nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami	x	x	x
Spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe	x	x	x
Podmioty prowadzące na obszarze gminy działalność gospodarczą	x		x

Podmioty prowadzące na obszarze gminy działalność społeczną	x	x	x
Jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne	x	x	x
Organy władzy publicznej	x		x
Podmioty realizujące uprawnienia Skarbu Państwa	x		x

źródło: opracowanie własne

Partnerami rewitalizacji, którzy będą pełnili ważną rolę w procesie wdrażania GPRK, są podmioty realizujące przedsięwzięcia rewitalizacyjne na rzecz lokalnej społeczności, w tym: Fundacja Sensu Largo, Stowarzyszenie Przyjazne Kielce, Stowarzyszenie „Nadzieja Rodzinie”, Stowarzyszenie Instytut Miejskich Inicjatyw, Stowarzyszenie Kieleckie Inwestycje oraz wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe działające w mieście Kielce.

Zaangażowanie społecznych partnerów obejmuje:

- współorganizowanie aktywizacyjnych działań społecznych i gospodarczych tak, aby interesariusze społeczni byli nie tylko ich beneficjentami, ale także w możliwie jak największym stopniu realizatorami działań,
- zaangażowanie sektora pozarządowego – włączenie sektora pozarządowego w realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych jako podmiotów samodzielnie je realizujących lub jako partnerów w przedsięwzięciach,
- współdziałanie miasta z wszystkimi podmiotami, których propozycje przedsięwzięć rewitalizacyjnych zostały ujęte w programie w celu monitorowania stopnia jego realizacji – podmioty będą zobligowane do regularnego raportowania stanu realizacji zgłoszonych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Partycypacja społeczna podczas wdrażania programu będzie również polegać na działaniach monitoringowych oraz ocenie stopnia realizacji celów rewitalizacyjnych i ocenie aktualności samego programu. Proces ten polega na agregowaniu i analizowaniu informacji dotyczących postępu rzeczowego i finansowego w realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz na ocenie stopnia realizacji celów rewitalizacyjnych i ocenie aktualności samego programu. Na tym etapie partycypacja polegać będzie na udziale realizatorów przedsięwzięć w tworzeniu zapisów raportów z oceny stopnia realizacji przedsięwzięć i celów GPRK oraz na ich opiniowaniu (Komitet Rewitalizacji), a także na formułowaniu ocen dla całości procesu.

We wdrażaniu programu uczestniczyć będzie aktywnie Komitet Rewitalizacji, będący najwyższą formą włączenia społecznego w proces rewitalizacji. Komitet angażować będzie w ważnych sprawach związanych z procesem kluczowych przedstawicieli lokalnej społeczności, zgodnie z wymogami art. 2 ust. 2 ustawy o rewitalizacji. Projekt uchwały w sprawie zasad działania Komitetu Rewitalizacji uwzględni wypracowane w GPRK zasady zarządzania interwencją i rezultaty prowadzonego procesu partycypacyjnego, towarzyszącego działaniom związanym z opracowaniem programu.

7.4. OPIS WŁĄCZENIA PARTNERÓW SPOŁECZNO-GOSPODARCZYCH ZGODNIE Z ART. 36 USTAWY WDROŻENIOWEJ

Zgodnie z Ustawą z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (ustawa wdrożeniowa) gminny program rewitalizacji jest uznawany za Inny Instrument Terytorialny (ITT), dzięki czemu gmina po spełnieniu wymogów dotyczących IIT może ubiegać się o środki unijne dostępne w ramach m.in. programu operacyjnego Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021-2027. Wymogi ustawy o rewitalizacji i Zasad realizacji IIT, a także regulacje ustawy wdrożeniowej w art. 36, pokrywają się ze sobą, wyjątkiem jest nieco inaczej sformułowany katalog interesariuszy. W ustawie o rewitalizacji katalog interesariuszy wskazany został w art. 2 ust. 2. W ustawie wdrożeniowej (art. 36 ust. 8 pkt 4) mowa jest o partnerach społeczno-gospodarczych oraz właściwych podmiotach reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotach działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotach odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem strategii IIT.

W związku z tym, przystępując do prac nad procesem rewitalizacji, Miasto Kielce przy okazji identyfikacji interesariuszy rewitalizacji wzięło pod uwagę także wymogi wynikające z ustawy wdrożeniowej.

W toku analizy, za partnerów społecznych i podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie lub realizujących działania z zakresu włączenia społecznego, aktywizacji społecznej, praw obywatelskich, równości płci i niedyskryminacji, wspierania osób narażonych na wykluczenie społeczne, uznano przede wszystkim następujące organizacje pozarządowe:

- Fundacja Sensu Largo,
- Stowarzyszenie Nowa Generacja,
- Stowarzyszenie Przyjazne Kielce,
- Demokratyczna Unia Kobiet – Klub w Kielcach,
- Świętokrzyski Uniwersytet Trzeciego Wieku,
- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Okręgowy w Kielcach,
- Fundacja Siła Kobiet.

Za szczególnie ważnych partnerów w procesie uznano organizacje pozarządowe odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji, w tym:

- Stowarzyszenia „Nadzieja Rodzinie”,
- Caritas Diecezji Kieleckiej,
- Stowarzyszenie „Pomocna Dłoń”,
- Świętokrzyski Ruch Trzeźwości,

- Świątokrzyski Klub Abstynentów „Raj” w Kielcach.

Zidentyfikowano również podmioty realizujące zadania z zakresu ochrony środowiska i dziedzictwa kulturowego: Wydział Gospodarki Komunalnej i Środowiska Urzędu Miasta Kielce, Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze – Oddział w Kielcach, Polski Klub Ekologiczny – Okręg Świątokrzyski, Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze – Oddział Świątokrzyski w Kielcach, Związek Harcerstwa Polskiego (ZHP) – Chorągiew Kielecka, Stowarzyszenie Ochrony Dziedzictwa Narodowego oraz Towarzystwo Badań i Ochrony Przyrody.

Ustalono także potencjalnych partnerów gospodarczych działających na rzecz lokalnej gospodarki, wspierających rozwój przedsiębiorczości mieszkańców obszaru rewitalizacji. Do takich partnerów zaliczono m.in.: Fundację Gospodarczą św. Brata Alberta, Stowarzyszenie Kieleckie Inwestycje, Stowarzyszenie Instytut Miejskich Inicjatyw. Szczególnymi instytucjami zaliczanymi do tej kategorii są organizacje działające na rzecz mieszkańców, wśród których należy wyróżnić spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe.

Zidentyfikowani partnerzy społeczno-gospodarczy oraz podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie lub realizujące działania z zakresu włączenia społecznego, aktywizacji społecznej, praw obywatelskich, równości płci i niedyskryminacji, wspierania osób narażonych na wykluczenie społeczne zostali zaproszeni do prac nad programem rewitalizacji. Aktywne uczestnictwo we współtworzeniu procesu rewitalizacji zapewnił przede wszystkim udział w nw. formach partycypacji społecznej:

- otwartym naborze na przedsięwzięcia rewitalizacyjne,
- pracach Komitetu Rewitalizacji,
- konsultacjach społecznych dotyczących opracowania projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Kielce na lata 2024-2030 oraz projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji,
- działaniach partycypacyjnych.

Dzięki kampanii informacyjnej udało się pozyskać wymienionych partnerów społeczno-gospodarczych i inne podmioty określone w ustawie wdrożeniowej. Partnerzy ci brali udział w procesie partycypacji na etapie przygotowania GPRK, na etapie jego wdrażania będą zaś brali udział w dalszych działaniach partycypacyjnych, w tym przede wszystkim w pracach Komitetu Rewitalizacji. Ważnymi partnerami biorącym udział we wdrażaniu programu są podmioty społeczne, które zgłosiły swój projekt w otwartym naborze przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w tym:

- Stowarzyszenia „Nadzieja Rodzinie”,
- Stowarzyszenie Kieleckie Inwestycje,
- Stowarzyszenie Przyjazne Kielce,
- Stowarzyszenie Nowa Generacja,
- Stowarzyszenie Instytut Miejskich Inicjatyw,

- Fundacja Sensu Largo,
- spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe,
- Radni Miasta Kielce,
- działacze społeczni.

W celu pełnego włączenia partnerów społeczno-gospodarczych i podmiotów wskazanych w art. 36 ust. 8 pkt 4 ustawy wdrożeniowej, skład Komitetu Rewitalizacji zostanie ustalony z ich uwzględnieniem, dzięki czemu, oprócz innych interesariuszy procesu rewitalizacji, będą oni mieć także wpływ na sposób wdrażania, monitorowanie i ocenę prowadzonej interwencji. W tym celu w zasadach dotyczących składu komitetu zostaną zabezpieczone miejsca dla przedstawicieli podmiotów wymienionych m.in. w art. 36 ust. 8 ustawy wdrożeniowej, tym samym zapewniając udział w procesie przedstawicieli podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na terenie Kielc, organizacji zrzeszających pracodawców, izb gospodarczych i instytucji z otoczenia biznesu, a także przedstawiciela podmiotów ekonomii społecznej, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, równości płci, szans i niedyskryminacji. Za przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego, oprócz wymienionych kategorii partnerów, można też uznać innych członków komitetu, do których należą m.in. przedstawiciele organów doradczych i konsultacyjnych Prezydenta Miasta.

Tab. 34. Formy włączenia społecznych interesariuszy w proces opracowania i wdrażania GPRK - zgodnie z wymogami ustawy wdrożeniowej

Interesariusze wg ustawy wdrożeniowej	Komitet Rewitalizacji	Realizatorzy przedsięwzięć	Udział w konsultacjach
Partnerzy społeczno-gospodarczy	x		x
Podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie	x	x	x
Podmioty działające na rzecz ochrony środowiska	x	x	x
Podmioty odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji	x	x	x

źródło: opracowanie własne

Opisane w podrozdziale włączenie społeczne wyżej wymienionych partnerów w proces rewitalizacji Kielc spełnia wymogi ustawy wdrożeniowej, sprawiając że GPRK można uznać za Inny Instrument Terytorialny zgodnie z regulacjami ustawy wdrożeniowej i Zasad realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027.

8. ZARZĄDZANIE GMINNYM PROGRAMEM REWITALIZACJI

8.1. OPIS STRUKTURY ZARZĄDZANIA GPRK

Główne podmioty, na których spoczywa obowiązek wdrożenia Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Kielce na lata 2024-2030 to:

Tab. 35. Podmioty realizujące czynności z zakresu zarządzania GPRK

Zadania	Podmiot
<ul style="list-style-type: none"> – nadzór nad sporządzaniem i realizacją GPRK – przeprowadzanie konsultacji społecznych projektu GPR i jego zmian – powołanie w drodze zarządzeń zespołu zadaniowego koordynującego realizację GPR, a także Komitetu Rewitalizacji – ogłoszenie naboru kandydatów do pracy w Komitecie Rewitalizacji – obsługa działania Komitetu Rewitalizacji – zatwierdzanie wyników oceny aktualności i stopnia realizacji GPR – podejmowanie decyzji w sprawie aktualizacji GPR 	Prezydent Miasta Kielce
<ul style="list-style-type: none"> – uchwalenie dokumentu GPRK oraz jego aktualizacji – podjęcie uchwały w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji – zabezpieczenie środków finansowych w WPF na realizację zadań własnych Miasta Kielce wynikających z GPR 	Rada Miasta Kielce
<ul style="list-style-type: none"> – opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Kielce oraz weryfikacja i nadzór nad jego realizacją – przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji w zakresie właściwości gminy oraz monitorowanie procesu – koordynowanie współpracy komórek organizacyjnych Urzędu Miasta Kielce, jednostek organizacyjnych Miasta Kielce oraz wszystkich pozostałych interesariuszy rewitalizacji w zakresie realizacji GPR – prowadzenie i wspieranie działań w zakresie uzyskania zewnętrznych źródeł finansowania projektów rewitalizacyjnych – promocja podejmowanych działań rewitalizacyjnych 	Pełnomocnik Prezydenta ds. Rewitalizacji Miasta
<ul style="list-style-type: none"> – opiniowanie sprawozdań z oceny aktualności i stopnia realizacji GPRK – pełnienie roli opiniodawczo-doradczej we wszystkich innych sprawach dotyczących procesu rewitalizacji 	Komitet Rewitalizacji
<ul style="list-style-type: none"> – realizacja projektów służących osiągnięciu celów i wskaźników GPRK – przygotowywanie informacji na temat stopnia realizacji projektów wynikających z GPRK – współpraca w sprawach dotyczących przygotowania raportu z oceny aktualności i stopnia realizacji GPR – współpraca w przygotowywaniu aktualizacji GPRK – informowanie o ewentualnych zagrożeniach związanych z realizacją projektów rewitalizacyjnych 	Kierownicy i dyrektorzy biur, referatów, wydziałów Urzędu Miasta Kielce oraz jednostek organizacyjnych i spółek Gminy Kielce
<ul style="list-style-type: none"> – realizacja projektów służących osiągnięciu celów i wskaźników GPRK – przygotowywanie informacji na temat stopnia realizacji projektów wynikających z GPRK – współpraca w sprawach dotyczących przygotowania raportu z oceny aktualności i stopnia realizacji GPR – współpraca w przygotowywaniu aktualizacji GPRK 	Partnerzy, którzy zgłosili propozycje przedsięwzięć do objęcia zapisami GPR, w tym partnerzy społeczno-gospodarczy, organizacje pozarządowe oraz mieszkańcy, wspólnoty i

- informowanie o ewentualnych zagrożeniach związanych z realizacją projektów rewitalizacyjnych
- udział w konsultacjach społecznych dotyczących GPR
- informowanie o pojawiających się na obszarze rewitalizacji nowych potrzebach rewitalizacyjnych
- udział w pracach Komitetu Rewitalizacji

spółdzielnie mieszkaniowe,
przedsiębiorcy

źródło: opracowanie własne

System zarządzania rewitalizacją wymaga osadzenia w istniejącym systemie zarządzania rozwojem Miasta Kielce, czyli w strukturze organizacyjnej Urzędu Miasta.

Aby umożliwić współpracę wszystkich podmiotów, na których spoczywają obowiązki związane z realizacją programu, Zarządzeniem Prezydenta Miasta Kielce Nr 444/2018 z dnia 10 grudnia 2018 r. powołano Pełnomocnika Prezydenta ds. Rewitalizacji Miasta, którego głównym celem jest koordynowanie i tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji na terenie Kielc, a także koordynowanie współpracy komórek organizacyjnych Urzędu Miasta Kielce, jednostek organizacyjnych Miasta Kielce oraz innych interesariuszy rewitalizacji w zakresie realizacji GPR.

Będące w obowiązkach Pełnomocnika nawiązywanie współpracy oraz koordynacja komórek organizacyjnych Urzędu Miasta Kielce ma za cel umożliwienie całościowego zarządzania procesem rewitalizacji w obrębie różnych polityk publicznych, w ramach których będą realizowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne. Pełnomocnik z podlegającymi mu biurami, referatami oraz wydziałami, będzie zarządzał operacyjnie procesem rewitalizacji, z wykorzystaniem wiedzy i kompetencji przedstawicieli komórek merytorycznych Urzędu Miasta Kielce, a także gminnych jednostek organizacyjnych, które pełnią główną rolę w prowadzeniu procesu rewitalizacji. Nadzór nad pracą tego zespołu sprawuje Prezydent Miasta Kielce, który podejmuje kluczowe decyzje na poziomie strategicznego zarządzania programem, a także któremu podlega bezpośrednio Pełnomocnik.

Zarządzanie GPRK odbywa się w strukturach organizacyjnych Urzędu Miasta Kielce i w ramach bieżących obowiązków zatrudnionych w nim pracowników. Miejscem spotkań koordynacyjnych osób zaangażowanych w przygotowanie dokumentu GPR i realizację procesu rewitalizacji jest siedziba Urzędu Miasta Kielce, a spotkania te odbywają się w czasie jego urzędowania.

W procedurze zarządzania programem rewitalizacji zostanie wykorzystany planowany do powołania Zespół ds. wdrożenia GPR, które będzie wspomagał Pełnomocnika ds. rewitalizacji. Wśród czynności oddelegowanych do realizacji przez Zespół znajdują się m.in.:

- koordynowanie przebiegu realizacji GPRK,
- koordynowanie czynności związanych z opracowaniem oceny aktualności i stopnia realizacji GPR,
- informowanie o ryzykach w realizacji celów GPR,
- inicjowanie zmian i aktualizacji GPRK,
- realizacja rekomendacji wynikających z oceny aktualności i stopnia realizacji GPRK

- bieżąca współpraca z Komitetem Rewitalizacji.

Art. 5 ust. 2 pkt 6 ustawy o rewitalizacji wymaga, aby zabezpieczyć możliwość wypowiedzenia się przez interesariuszy nie tylko w czasie przygotowania, ale prowadzenia i oceny rewitalizacji, co oznacza konieczność włączenia partnerów społeczno-gospodarczych w etap zarządzania programem.

W procedurze realizacji GPR włączenie społeczne w zarządzanie, wdrażanie i ocenę programu jest realizowane z udziałem Komitetu Rewitalizacji, który zostanie powołany na zasadach przewidzianych w art. 7 ustawy o rewitalizacji. Komitet będzie stanowił płaszczyznę współpracy i dialogu przedstawicieli gminy oraz zewnętrznych interesariuszy procesu. Zasady działania komitetu, jak również zasady wyboru jego składu zostaną określone w odrębnej uchwale rady miejskiej, której projekt będzie poddany konsultacjom społecznym. Kandydaci do pracy w komitecie będą się zgłaszać indywidualnie w procesie otwartego naboru, a następnie zostaną powołani na mocy osobnego zarządzenia prezydenta miasta. Z komitetem będzie współpracować Pełnomocnik ds. rewitalizacji, który będzie mu przedkładał do zaopiniowania dokumenty wytwarzane w procesie wdrażania GPRK.

W procedurze zarządzania GPRK założono również możliwość organizacji roboczych spotkań z zewnętrznymi interesariuszami procesu rewitalizacji, poświęconych analizie przebiegu prac związanych z wdrażaniem przedsięwzięć, a także ich koordynacją w odniesieniu do działań podmiotów publicznych.

Identyfikacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych w GPRK umożliwia pozyskiwanie dofinansowania z zewnętrznych funduszy na ich realizację. W związku z tym, kluczowym obowiązkiem realizatorów działań będzie zabieganie o pozyskanie takiego dofinansowania na poszczególne projekty, w celu zwiększenia efektywności finansowania całego procesu rewitalizacji.

Za przygotowanie wniosków o dofinansowanie przedsięwzięć, których beneficjentem będzie Miasto Kielce, będą odpowiadać pracownicy Biura Zarządzania Funduszami Europejskimi. Za ich realizację będą natomiast odpowiedzialni dyrektorzy wydziałów lub kierownicy jednostek organizacyjnych Urzędu Miasta Kielce, właściwi ds. wdrażania zadań własnych gminy wobec obszaru rewitalizacji Kielc.

Finansowanie projektów miejskich, stanowiących przedsięwzięcia rewitalizacyjne, zostanie zabezpieczone w wieloletniej prognozie finansowej, na zasadach przewidzianych w art. 21 ustawy o rewitalizacji. Przedstawiony system zarządzania umożliwia sprawne wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Kielce na lata 2024-2030, z uwzględnieniem obowiązkowej partycypacji społecznej, a także konieczności włączenia interesariuszy, o których mowa w zapisach art. 36 ustawy wdrożeniowej.

8.2. RAMOWY HARMONOGRAM DZIAŁAŃ GPR

W poniższej tabeli przedstawiono ramowy harmonogram realizacji GPRK dotyczący czynności formalnych niezbędnych do podjęcia w procedurze wdrażania programu.

Tab. 36. Harmonogram wdrażania GPRK na lata 2024-2030

Lp.	Etapy i rodzaje działań	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1.	Uchwalenie GPR Miasta Kielce przez Radę Miasta							
2.	Wprowadzenie przedsięwzięć rewitalizacyjnych do WPF							
3.	Powołanie Komitetu Rewitalizacji							
4.	Nabór uzupełniający do Komitetu Rewitalizacji							
5.	Posiedzenia Komitetu Rewitalizacji (raz na pół roku)							
6.	Działania informacyjno-promocyjne GPR Kielc							
7.	Monitoring przedsięwzięć rewitalizacyjnych							
8.	Ocena aktualności i stopnia realizacji GPRK							
9.	Przygotowanie projektów do realizacji, pozyskanie finansowania zewnętrznego, wdrożenie projektów							
10.	Podsumowanie działań realizowanych w perspektywie finansowej 2021-2027							
11.	Przygotowanie do działań rewitalizacyjnych w ramach kolejnej perspektywy finansowej							
12.	Aktualizacja GPRK							

źródło: opracowanie własne

Art. 15 ust 1. pkt 8 ustawy o rewitalizacji zakłada, iż w dokumencie należy również ujawnić koszty zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji. Poniżej oszacowano te koszty, przy następujących założeniach:

- nie przewiduje się dodatkowego wynagradzania osób biorących udział w procesie zarządzania GPRK. Członkowie Zespołu koordynującego wdrażanie GPR zadania związane z obsługą programu będą realizować w ramach obowiązków służbowych, bez dodatkowego wynagrodzenia;

- praca w Komitecie Rewitalizacji pełniona będzie społecznie, bez wynagrodzenia.

Tab. 37. Koszty zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji Miasta Kielce

Lp.	Działania	Ilość	Jednostka	Stawka [zł]	Wartość [zł]
1.	Aktualizacja GPR Miasta Kielce	1 szt.	PLN	30 000,00	30 000,00
2.	Kampania informacyjno-promocyjna procesu rewitalizacji (ulotki, plakaty, artykuły prasowe)	1 kpl	PLN	5 000,00	5 000,00
3.	Inne (wsparcie eksperckie w procesie opracowania oceny aktualności i stopnia realizacji GPR)	2 szt.	PLN	10 000,00	20 000,00
Razem:					55 000,00

źródło: opracowanie własne

9. SYSTEM MONITOROWANIA I OCENY GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

9.1. METODYKA MONITOROWANIA I OCENY GPRK

Zgodnie z art. 22 ust. 1 ustawy o rewitalizacji gminny program rewitalizacji podlega ocenie aktualności i stopnia realizacji, dokonywanej co najmniej raz na 3 lata, zgodnie z systemem monitorowania i oceny wskazanym w tym dokumencie. W przypadku stwierdzenia, że program wymaga zmiany, prezydent miasta występuje do rady miejskiej z wnioskiem o jego zmianę. Natomiast, w sytuacji potwierdzenia osiągnięcia zakładanych celów rewitalizacji (w wyniku przeprowadzonej oceny), rada miasta uchyla uchwałę w sprawie programu w całości albo w części – tj. w odniesieniu do właściwego podobszaru rewitalizacji.

Monitorowanie GPR jest więc działaniem obowiązkowym, obejmującym kontrolę efektów realizowanych projektów oraz ich wpływu na otoczenie, czyli stan obszaru rewitalizacji. Proces rewitalizacji wymaga potwierdzenia w monitoringu bezpośredniego wpływu interwencji na ograniczenie skali negatywnych zjawisk obszaru rewitalizacji, które stanowiły podstawę decyzji o jego uruchomieniu.

W związku z powyższym, proces monitorowania GPRK będzie się składał z następujących elementów:

- ocena stopnia realizacji celów GPRK za pomocą stanu zaawansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych – realizowana corocznie,
- ocena stopnia realizacji celów GPRK za pomocą informacji o zjawiskach kryzysowych obszaru rewitalizacji – realizowana raz na 3 lata, w procedurze wymaganej przez art. 22 ust. 1 ustawy o rewitalizacji.

W opiniowanie raportu z oceny aktualności i stopnia realizacji GPRK zostanie włączony Komitet Rewitalizacji – zarówno na zasadach formalnych, wynikających z wymogów ustawy o rewitalizacji, jak i w zakresie oceny jakościowej procesu. Na etapie zajmowania stanowiska w sprawie ustaleń raportu, Komitet Rewitalizacji będzie dokonywał oceny jakościowej procesu w formie dyskusji nad poziomem prowadzonych działań. Ocenie Komitetu podlegać będzie m.in.: adekwatność prowadzonych działań w stosunku do potrzeb lokalnej społeczności oraz sukcesy i bariery procesu rewitalizacji Kielc. Dzięki temu interesariusze rewitalizacji będą mieli możliwość wypowiedzenia się w czasie prowadzenia i oceny rewitalizacji, na co wskazuje art. 5 ust. 2 pkt 6 ustawy, a władze miasta zyskają wiedzę na temat społecznego odbioru wdrażanej interwencji.

W raporcie z oceny aktualności i stopnia realizacji GPRK zostaną uwzględnione wnioski podnoszone przez Komitet Rewitalizacji dotyczące oceny jakościowej procesu, które pozwolą uruchomić ewentualne działania naprawcze.

System monitorowania, w przypadku niejednorodnego obszaru rewitalizacji, powinien umożliwić kontrolę efektów realizowanej interwencji dla każdego podobszaru z osobna. W tym celu dla każdego podobszaru został zaproponowany indywidualny system mierników, umożliwiających ocenę stopnia realizacji GPRK w podziale na części, o których mowa w art. 22 ust. 4 ustawy o rewitalizacji::

Art. 22 ust. 4

W przypadku stwierdzenia, w wyniku przeprowadzonej oceny stopnia realizacji gminnego programu rewitalizacji, osiągnięcia celów rewitalizacji w nim zawartych, rada gminy uchyla uchwałę w sprawie gminnego programu rewitalizacji w całości albo w części, z własnej inicjatywy albo na wniosek wójta, burmistrza albo prezydenta miasta.

Za gromadzenie danych na potrzeby monitoringu GPRK odpowiedzialne będą wydziały i jednostki organizacyjne Urzędu Miasta Kielce, realizujące poszczególne zadania wynikające z programu. Za opracowanie cyklicznych raportów z monitorowania odpowiedzialny będzie Pełnomocnik ds. rewitalizacji, który w strukturze organizacyjnej UMK jest odpowiedzialny za koordynację procesu rewitalizacji. Opracowaniem sprawozdań zajmą się pracownicy Biura Planowania Przestrzennego w Wydziale Urbanistyki i Architektury.

9.2. MONITOROWANIE POSTĘPU W REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

Monitorowanie projektów polega na kontroli postępów w ich wdrażaniu, a także na ocenie efektów ich realizacji. Raport roczny z monitorowania przedsięwzięć będzie tworzony na podstawie informacji zebranych za pomocą formularzy, wypełnionych przez podmioty odpowiedzialne za realizację poszczególnych przedsięwzięć.

Tab. 38. Formularz oceny stopnia realizacji przedsięwzięcia

Formularz monitorowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych GPR Miasta Kielce za okres od 01.01.....r. do 31.12.....r.				
Numer projektu	Nazwa projektu			Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu
Opis stanu realizacji zadania				
Status projektu:	zakończony*	w trakcie realizacji*	nie rozpoczęty*	rezygnacja z realizacji*
	Planowana w GPRK		Zrealizowana	
Wartość projektu w zł				
Data rozpoczęcia realizacji projektu				
Data zakończenia realizacji projektu				
Wartość osiągniętego wskaźnika produktu				
Wartość osiągniętego wskaźnika rezultatu				
Inne osiągnięte efekty				
Zrealizowany zakres rzeczowy w okresie sprawozdawczym				
Opis działań zaplanowanych na kolejny rok				
Opis zaistniałych zmian w odniesieniu do założeń GPRK				
Uzasadnienie zmian w stosunku do założeń GPRK				
Data wypełnienia	Osoba wypełniająca kartę z ramienia realizatora projektu			
..... (podpis i pieczęć)			
*- niepotrzebne skreślić				

źródło: opracowanie własne

Monitoring GPR w odniesieniu do postępów w realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych będzie realizowany w cyklach rocznych. Pracownicy Biura Planowania Przestrzennego zbierać będą informacje od realizatorów wszystkich przedsięwzięć o postępie w realizacji poszczególnych zadań za pomocą powyższego formularza.

W ramach procesu monitorowania projektów będą przeprowadzane następujące czynności:

1. Kierownik wydziału merytorycznego, kierownik jednostki organizacyjnej lub przedstawiciel podmiotu zewnętrznego, odpowiedzialny za wdrożenie projektu wynikającego z GPR, sporządza sprawozdanie z jego realizacji z użyciem formularza do monitorowania projektu – w terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku objętym obowiązkiem sprawozdawczym.
2. Pracownicy Biura Planowania Przestrzennego, podlegający Pełnomocnikowi ds. rewitalizacji, sprawdzają wypełnione formularze pod względem kompletności informacji i w przypadku stwierdzenia uchybień, odsyła je do właściwego wydziału lub kierownika jednostki organizacyjnej w celu naniesienia poprawek. Poprawnie wypełnione karty zostają skompletowane i poddane analizie, a w dalszej kolejności na ich podstawie jest przygotowywany zbiorczy raport z monitorowania projektów – w terminie do 30 maja. Pełnomocnik ds. rewitalizacji przekazuje w tym terminie raport do zaopiniowania Komitetowi Rewitalizacji.
3. Komitet Rewitalizacji opiniuje raport w terminie do dnia 30 czerwca każdego roku.
4. Prezydent Miasta Kielce zatwierdza raport z monitorowania projektów do dnia 30 lipca każdego roku.

Podstawowym narzędziem do śledzenia postępu realizacji projektów rewitalizacyjnych ujętych w GPRK są wskaźniki monitorowania. Dostarczają one informacji dotyczących produktów lub rezultatów, powiązanych z realizacją programu Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego na lata 2021-2027, zdefiniowane na poziomie opisów poszczególnych projektów rewitalizacyjnych. Należy podkreślić, że wybór wskaźników ma służyć ocenie osiągnięciu celów strategicznych, a nie produktów poszczególnych projektów. Wynika to z postrzegania interwencji rewitalizacyjnej jako procesu całościowego, który nie jest sumą realizowanych projektów, a ma na celu osiągnięcie zmiany we wskazanych sferach poddanych rewitalizacji.

Tab. 39. Wskaźniki monitorowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych GPRK

Wskaźniki monitorujące	Rodzaj wskaźnika	Poziom w roku bazowym (2023)			Poziom w roku docelowym (2030)		
		Śródmieście	Czarnów	Szydłówek i Uroczysko	Śródmieście	Czarnów	Szydłówek i Uroczysko
Cel 1. Wysoka aktywność społeczno-gospodarcza							
Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją w ha	produktu	0	0	0	0	0,2192	0,922
Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach w szt.	produktu	0	0	0	6	5	17
Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem w os.	rezultatu	0	0	0	21000	4500	19500
Cel 2 Wysoka atrakcyjność obszaru rewitalizacji							
Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją w ha	produktu	0	0	0	6,3257	5,2	1,5
Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach w szt.	produktu	0	0	0	2	0	0
Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem w os.	rezultatu	0	0	0	6500	12390	1000
Cel 3 Wysoka jakość życia mieszkańców							
Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją w ha	produktu	0	0	0	3,71	0,2273	2,0993
Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach w szt.	produktu	0	0	0	1	0	0
Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem w os.	rezultatu	0	0	0	1500	500	1500
Razem podobszary rewitalizacji cele 1-3							
Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją w ha	produktu	0	0	0	11,4697	5,6465	5,0213
Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne)	produktu	0	0	0	9	5	17

zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach w szt.							
Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem w os.	rezultatu	0	0	0	29000	17390	22000

źródło: opracowanie własne

9.3. OCENA STOPNIA REALIZACJI CELÓW GPR Z UŻYCIEM INFORMACJI O STANIE OBSZARU REWITALIZACJI

Art. 22 ustawy o rewitalizacji wymaga cyklicznego przeprowadzania oceny stopnia realizacji GPRK, co najmniej raz na 3 lata. Całościowa ocena postępów we wdrażaniu procesu będzie realizowana w odniesieniu do celów strategicznych dokumentu, kontrolowanych za pomocą mierników odwołujących się do całościowych rezultatów osiągniętych przez politykę rewitalizacyjną. Zgodnie z najnowszą wiedzą przedstawianą w literaturze przedmiotu, logika procesu monitorowania nakazuje, aby wskaźniki użyte do celów diagnostycznych polityki włączać do monitorowania jej efektów¹⁷. Oznacza to konieczność włączenia do systemu monitorowania realizacji GPRK wskaźników użytych w procesie delimitacji obszaru zdegradowanego Miasta Kielce.

Ocena stopnia realizacji GPRK, połączona z oceną aktualności dokumentu, będzie przeprowadzana w cyklach trzyletnich, z uwzględnieniem efektów wynikających z corocznych raportów z monitorowania przedsięwzięć. Pierwsza ocena zjawisk kryzysowych na obszarze rewitalizacji Miasta Kielce odbędzie się w 2027 r. i obejmować będzie pierwszy 3-letni okres obowiązywania programu w latach 2024-2026, a kolejna po następnych 3 latach za okres 2027-2029, czyli na zakończenie jego perspektywy. Schemat postępowania został przedstawiony poniżej.

Tab. 40. Cykle monitoringu GPRK w horyzoncie obowiązywania programu

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Raport z monitorowania projektów	x	x	x	x	x	x	x
Ocena aktualności GPR				x			x
Ocena stopnia realizacji GPR				x			x

źródło: opracowanie własne

¹⁷Jadach-Sepiolo A. (red.), Spadło K. (red.) i in. „Monitorowanie procesów rozwoju na poziomie wewnątrzgminnym. Poradnik”, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Instytut Rozwoju Miast i Regionów, Warszawa 2020 r.

W ramach procesu oceny aktualności i stopnia realizacji GPRK będą prowadzone następujące czynności:

1. Pracownicy Biura Planowania Przestrzennego, podlegający Pełnomocnikowi ds. rewitalizacji, zwracają się do jednostek organizacyjnych UMK i podmiotów zewnętrznych o dane umożliwiające wyliczenie wskaźników wskazanych w tabeli pn. *Zestaw wskaźników monitorowania stopnia realizacji celów GPR Miasta Kielce* – w terminie do dnia 31 marca w cyklu 3-letnim.
2. Na podstawie zebranych danych powstaje analiza wskaźnikowa będąca elementem raportu dotyczącego oceny stopnia realizacji celów GPR. Raport uwzględnia również efekty ustaleń sprawozdań z monitorowania przedsięwzięć, opracowanych za lata wchodzące w okres podlegający analizie. Oprócz oceny stopnia realizacji programu powstaje ocena aktualności poszczególnych rozdziałów GPR, zakończona rekomendacjami dotyczącymi ewentualnej jego zmiany.
3. Raport z oceny aktualności i stopnia realizacji GPRK zostaje przekazany do zaopiniowania Komitetowi Rewitalizacji – do dnia 30 kwietnia w cyklu 3-letnim.
4. Komitet Rewitalizacji opiniuje raport w terminie do dnia 30 czerwca – w cyklu 3-letnim. Podczas posiedzenia Komitetu Rewitalizacji zostaje wypracowana ocena jakościowa procesu – w formie dyskusji uwzględniającej perspektywę mieszkańców obszaru rewitalizacji.
5. Prezydent Miasta Kielce zatwierdza raport w terminie do dnia 30 lipca – w cyklu 3-letnim, po czym raport podlega ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Kielce.
6. Raport będzie stanowił podstawę zaleceń na kolejne lata wdrażania GPR. W przypadku stwierdzenia, że gminny program rewitalizacji wymaga zmiany, Prezydent Miasta Kielce występuje do Rady Miasta z wnioskiem o jego zmianę (art. 22 ust. 3 ustawy o rewitalizacji).
7. W przypadku stwierdzenia, w wyniku przeprowadzonej oceny stopnia realizacji GPR, osiągnięcia celów rewitalizacji w nim zawartych, Rada Miasta Kielce uchyla uchwałę w sprawie GPRK w całości albo w części – tj. dotyczącej podobszaru rewitalizacji, wobec którego zostały osiągnięte zakładane mierniki jego rozwoju.

Podstawowym narzędziem do śledzenia stopnia realizacji celów GPR są wskaźniki monitorowania czynników kryzysowych. Należy podkreślić, że wybór wskaźników poziomu degradacji skupiony jest na ocenie osiągnięcia celów strategicznych programu rewitalizacji. Nie ma zaś potrzeby ponownego badania wszystkich wskaźników użytych do delimitacji obszaru zdegradowanego i rewitalizacji.

Wyboru wskaźników dokonano w taki sposób, aby zapewnić adekwatne mierniki poszczególnych celów strategicznych programu, odpowiadające za kluczowe zmiany czynników kryzysowych obszaru rewitalizacji.

Tab. 41. Zestaw wskaźników monitorowania stopnia realizacji celów GPRK

Wskaźniki monitorujące	Źródło	Poziom w roku bazowym (2023)			Ocena realizacji	Poziom w roku docelowym (2030)		
		Śródmieście	Czarnów	Szydłówek i Uroczysko		Śródmieście	Czarnów	Szydłówek i Uroczysko
Cel 1. Wysoka aktywność społeczno-gospodarcza								
Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej na 1000 osób	MOPR	81,11	76,40	43,18	maleje	70,0	60,0	35,0
Liczba zarejestrowanych działalności gospodarczych w CEiDiG na 1000 osób	CEiDiG	279,7	65,41	54,58	rośnie	285,0	70,0	60,0
Udział projektów zrealizowanych w liczbie projektów zaplanowanych w GPRK w %	UMK	0,00	0,00	0,00	rośnie	100%	100%	100%
Cel 2 Wysoka atrakcyjność obszaru rewitalizacji								
Udział powierzchni podobszaru rewitalizacji poddanej modernizacji w%*	UMK	0	0	0	rośnie	7,1%	0,7%	6,0%
Udział projektów zrealizowanych w liczbie projektów zaplanowanych w GPRK	UMK	0	0	0	rośnie	100%	100%	100%
Cel 3 Wysoka jakość życia mieszkańców								
Liczba budynków ogrzewanych piecami węglowymi na 1000 osób	UMK	7,96	8,69	0,00	maleje	6,0	7,0	0,0
Udział projektów zrealizowanych w liczbie projektów zaplanowanych w GPRK	UMK	0	0	0	rośnie	100%	100%	100%

*stosunek powierzchni poddanej rewitalizacji do powierzchni podobszaru rewitalizacji (w ha)

źródło: opracowanie własne

9.4. OCENA AKTUALNOŚCI GPR MIASTA KIELCE

Zgodnie z zapisami art. 22 ust. 1 ustawy o rewitalizacji GPR podlega cyklicznej ocenie aktualności, realizowanej nie rzadziej niż raz na trzy lata. Ocenie aktualności są poddawane poszczególne składowe dokumentu GPR pod kątem spójności z bieżącymi uwarunkowaniami procesu. Ocena aktualności ma za zadanie zidentyfikować przesłanki związane z potrzebą zmiany GPR i dostosowania go do aktualnego stanu procesu. Badanie to, polegające na systematycznym przeglądzie zapisów programu, jest instrumentem, który daje możliwość realizacji gminnego programu rewitalizacji w dłuższej perspektywie czasu, zabezpieczając go przed utratą walorów aktualności.

Stwierdzenie przesłanek do zmian GPR Miasta Kielce w odniesieniu m.in. do założeń diagnozy obszaru rewitalizacji, celów i kierunków działań, opisów projektów, stanowić będzie przesłankę do aktualizacji GPR, umożliwiając wprowadzenie dodatkowych działań rewitalizacyjnych. Dodatkową przesłanką do aktualizacji może być konieczność wprowadzenia zmian w opisach przedsięwzięć rewitalizacyjnych, których przyczyną mogą być uwarunkowania związane z pozyskiwaniem środków finansowych na ich realizację. W przypadku wniosków o ujęcie nowych przedsięwzięć w GPRK należy określić ich związek z celami zawartymi w programie oraz zgodność z lokalnymi politykami publicznymi i dokumentami strategicznymi. Planowane do ujęcia w GPRK projekty rewitalizacyjne powinny charakteryzować się wysokim stopniem przygotowania do realizacji, a także dużym potencjałem do kreowania spójności społeczno-gospodarczej obszaru rewitalizacji i zaspokajając pilne potrzeby lokalnej społeczności.

Zmiany w otoczeniu dokumentów strategicznych, a także w szacunkowych ramach finansowych procesu, nie będą wywoływały konieczności zmian GPR, jeśli nie będą wpływać na możliwość dalszej realizacji strategicznych jego założeń.

Rekomendacja związana z rozpoczęciem procedury zmiany GPR Miasta Kielce powinna wynikać z raportu z oceny aktualności i stopnia realizacji programu, a następnie zostać zaopiniowana przez Komitet Rewitalizacji. W dalszej kolejności, zgodnie z ustawą o rewitalizacji, prezydent miasta występuje do rady miejskiej z wnioskiem o zmianę GPR. Do wniosku zostaje załączona opinia Komitetu Rewitalizacji. Zmiana programu rewitalizacji następuje w trybie, w jakim został on uchwalony.

Jeśli raport z oceny stopnia realizacji GPR za lata 2024-2030 nie potwierdzi realizacji zakładanych celów procesu, program rewitalizacji należy wydłużyć na kolejne lata, umożliwiając wdrożenie wszystkich zaplanowanych w nim zamierzeń.

10. POWIĄZANIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

10.1. POWIĄZANIA ZE STRATEGIĄ ROZWOJU MIASTA KIELCE 2030+ W KIERUNKU SMART CITY

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Kielce na lata 2024-2030 jest dokumentem ściśle korespondującym z miejskimi dokumentami strategicznymi. Strategia Rozwoju Miasta Kielce 2030+ w kierunku Smart City¹⁸ jest dokumentem kierunkowym, który określa długofalowy plan działania samorządu kieleckiego w zakresie problematyki przestrzennej, ekologicznej, gospodarczej i społecznej. Celem strategii jest zdefiniowanie hierarchicznych kierunków rozwoju miasta na najbliższe lata z uwzględnieniem zdiagnozowanych potencjałów, uwarunkowań i wyzwań. Dokument jest wykorzystywany przy pozyskiwaniu funduszy centralnych i środków pomocowych. Strategia stanowi źródło informacji dotyczących polityki lokalnej dla społeczeństwa, przedsiębiorców i inwestorów. Ponadto, może służyć nakreśleniu profilaktyki oraz planu działania w razie wystąpienia sytuacji kryzysowych oraz zagrożeń.

Strategia Rozwoju Miasta Kielce 2030+ w kierunku Smart City pozostaje spójna z celami i kierunkami działań przyjętymi w GPRK.

Kwestie polityki społecznej oraz rozwoju aktywności społecznej (cel 1. GPRK) w Strategii zostały przybliżone w części dotyczącej drugiego obszaru działalności miasta – „społeczeństwo”. Zdefiniowane w dokumencie wyzwania rozwojowe koncentrują się na wzroście kapitału społecznego, zapewnienia mieszkańcom odpowiednich warunków do rozwoju kompetencji oraz poprawie kwalifikacji. Istotne dla uzgodnień Strategii pozostaje zagwarantowanie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji i rozwoju kariery zawodowej poprzez konsekwentne umacnianie pozycji lokalnych szkół oraz uczelni, a także tworzenie kursów i szkoleń odpowiadających na potrzeby użytkowników miasta. W dokumencie akcentuje się także działania partycypacyjne, związane ze wzmocnieniem aktywności społeczności miejskiej w życiu publicznym. Szczególnie ważne w tym zakresie pozostaje aktywne zaangażowanie mieszkańców w interakcję z władzą, w tym w bieżące dyskusje na temat aktualnych potrzeb. Zapisy Strategii Rozwoju Miasta Kielce 2030+ w kierunku Smart City wskazują również na priorytetowe kierunki rozwoju sektora społecznego:

- ograniczenie odpływu młodych ludzi do największych polskich aglomeracji,
- stworzenie warunków do rozwoju akademickości miasta, zwiększenie konkurencyjności kieleckich szkół średnich i wyższych oraz rozwijanie szkolnictwa zawodowego,
- przystosowanie rodzaju oraz jakości oferty usług publicznych do trendu starzejącego się społeczeństwa,

¹⁸ Uchwała nr LXII/1256/2022 Rady Miasta Kielce z dnia 9 września 2022 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Miasta Kielce 2030+ w kierunku Smart City.

- rozwój kompetencji kluczowych i uniwersalnych oraz edukacja przedsiębiorczości,
- zapewnianie kursów i szkoleń skierowanych do mieszkańców, zgodnych z zapotrzebowaniem miasta,
- wspieranie tzw. kształcenia ciągłego,
- wspieranie aktywizacji społecznej mieszkańców, w szczególności grup zagrożonych wykluczeniem (np. osób w podeszłym wieku, samotnych rodziców),
- dążenie do sąsiedzkiej i lokalnej współpracy mieszkańców.

Zagadnienia dotyczące rozwoju biznesu oraz gospodarki miasta (cel 2. GPRK) znajdują odzwierciedlenie w pierwszym obszarze działalności miasta Strategii Rozwoju Miasta Kielce 2030+ w kierunku Smart City – „gospodarka”. Zapisy Strategii obejmują wizję przekształcania i wzmocnienia gospodarki – m.in. poprzez wspieranie jej innowacyjności, efektywności i elastyczności. Jest ona związana z poprawą ogólnego klimatu biznesowego oraz wzrostem atrakcyjności miasta dla nowych firm, inwestorów, przedsiębiorstw już istniejących, a także dla wysoko wykwalifikowanych talentów. W dokumencie akcentuje się zrównoważony i innowacyjny rozwój sfery gospodarczej, w rezultacie zwiększający konkurencyjność miasta na tle regionu i kraju. Zaznacza się również potrzebę wykorzystania rozwiązań cyfrowych, prowadzących do oszczędności zasobów oraz generujących polepszenie warunków życia użytkowników miasta. Określone wyzwania rozwojowe dotyczą m.in.:

- zdefiniowania i promowanie marki Kielc na poziomie krajowym i międzynarodowym,
- aktywizacji i internacjonalizacji kieleckich przedsiębiorstw oraz umiędzynarodawiania dostępnych na rynku usług,
- zwiększenia dostępności powierzchni usługowych i biurowych w mieście,
- wspierania kieleckiego ekosystemu generowania i wdrażania innowacji poprzez akcelerację oraz inkubowanie kieleckich MŚP, a także powstawanie klastrów skupiających innowacyjne przedsiębiorstwa oraz Instytucje Otoczenia Biznesu,
- sieciowania i stymulowania współpracy interesariuszy ze świata biznesu, nauki, samorządu lokalnego oraz instytucji otoczenia biznesu i organizacji społecznych,
- zintegrowania procesów i oferty wspierających działalność innowacyjną,
- zdefiniowania i wspierania specjalizacji gospodarczych miasta,
- wykorzystania atrakcyjnych walorów przyrodniczych, lokalizacyjnych i geologicznych Kielc w celu zwiększenia oferty turystycznej miasta i jej promocji,
- zwiększania i promowania atrakcyjności inwestycyjnej miasta i kieleckiego rynku pracy,
- rozwoju gospodarki dążącego do zapotrzebowania na wysoko wykwalifikowanych pracowników,
- wsparcia doradczego i szkoleniowego przedsiębiorców prowadzących działalność innowacyjną na terenie miasta oraz dostosowania kwalifikacji zawodowych do potrzeb przedsiębiorstw (kształcenie zawodowe odbywające się we współpracy z firmami),

- promowania oraz wsparcia finansowego dla firm wykorzystujących ekologiczne oraz innowacyjne rozwiązania,
- rozwoju infrastruktury do projektowania i testowania innowacyjnych rozwiązań oraz tworzenia mechanizmów pozwalających na testowanie innowacji umożliwiających korzystanie z zasobów miasta.

W obowiązującej Strategii Rozwoju Miasta Kielce 2030+ w kierunku Smart City w ramach pozostałych obszarów działalności, w szczególności odnoszących się do jakości życia – sformułowano wizję działań, która dotyczy polityki rewitalizacyjnej w sferze poprawy atrakcyjności obszaru rewitalizacji oraz wysokiej jakości życia mieszkańców (cel 3. i 4. GPRK). W Strategii przywołano propozycję rozwiązań mających na celu polepszenie warunków życia mieszkańców oraz odwiedzających miasto. Wskazano na potrzebę zwiększenia dostępności usług publicznych, w szczególności poprawę jakości oraz dostępu do opieki zdrowotnej. Wyartykułowano kwestię podejmowania inicjatyw na rzecz wzrostu bezpieczeństwa publicznego, polepszenia warunków mieszkaniowych i komunikacyjnych oraz rozwoju oferty kulturalnej, socjalnej i rekreacyjnej. Zaakcentowano konieczność stosowania nowych technologii, zwiększających transparentność oraz partycypację społeczną w zarządzaniu miastem. Rekomendacje zawarte w Strategii, w kontekście strefy wzrostu jakości życia i atrakcyjności obszaru rewitalizacji skupiają się przede wszystkim na:

- transformacji centrum miasta w kierunku obszaru tętniącego życiem, spójnego oraz atrakcyjnego urbanistycznie i architektonicznie,
- wprowadzeniu ładu urbanistycznego i architektonicznego w mieście,
- pobudzaniu życia społecznego na osiedlach zabudowy wielorodzinnej,
- zniwelowaniu dysproporcji w poziomie rozwoju infrastrukturalnego poszczególnych osiedli (w tym tzw. peryferyjnych),
- rozwijaniu i wzmacnianiu oferty kulturalnej miasta,
- stworzeniu dogodnych warunków do uprawiania sportu dla każdego mieszkańca,
- poprawie jakości życia poprzez zaprojektowanie elementów takich jak przestrzenie sąsiedzkie, półpubliczne i publiczne, punkty węzłowe, miejsca spotkań,
- rozwijaniu systemu nowoczesnej opieki zdrowotnej i społecznej np. poprzez dodatkowe finansowanie szpitali miejskich oraz budynków socjalnych,
- zapewnianiu bezpieczeństwa mieszkańcom – zarówno na co dzień, jak i w obszarze cyberbezpieczeństwa,
- rewitalizacji przestrzeni miejskich,
- zwiększaniu udziału terenów zielonych w powierzchni miasta (m.in. poprzez zadrzewianie ulic oraz stosowanie zielonych dachów),
- wykorzystywaniu rozwiązań ekologicznych w zarządzaniu miastem, m.in. w zakresie efektywnego zasilania budynków w energię oraz oświetlenia miejskiego typu smart city lighting i LED,

- stosowaniu rozwiązań mających na celu obniżenia poziomu hałasu w mieście (np. drogi z tzw. cichą nawierzchnią),
- stworzeniu profilu mieszkańca i karty mieszkańca dających profity związane z byciem kielczaninem.

Jednocześnie należy zauważyć, że w Strategii Rozwoju Miasta Kielce 2030+ w kierunku Smart City w ramach jednego z celów operacyjnych – cel. 4.1. „Miasto atrakcyjne wizualnie” – sformułowano kierunki działań, które odnoszą się do polityki rewitalizacyjnej, rozumianej jako prowadzenie regularnych działań rewitalizacyjnych, w szczególności w zakresie budynków zabytkowych oraz dokończenie rewitalizacji przestrzeni w złym stanie technicznym, które w bliskiej odległości od ścisłego centrum stanowią negatywny kontrast dla śródmieścia. Ponadto, rekomendacje dotyczące kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej wskazują na istotny priorytet, jakim jest rewitalizacja śródmieścia Kielc – obszaru niezwykle istotnego z punktu widzenia tożsamości miasta, będącego jego wizytówką. W myśl zapisów Strategii ukierunkowanie procesów inwestycyjnych na centralną część miasta pozwoli na uzyskanie nowej jakości przestrzeni sprawnie obsługiwaną transportem zbiorowym, zadbanej pod kątem zieleni miejskiej i przyjaznej mieszkańcom. Z powyższego wynika, iż procesy rewitalizacji, zgodnie z ideą ustawy o rewitalizacji, mają być prowadzone w centrum miasta. W celach strategicznych oraz celach operacyjnych analizowanego dokumentu przywoływane są również kwestie podnoszenia atrakcyjności zamieszkania oraz wyrównywania poziomu życia w osiedlach mieszkaniowych – cel 1.2. „Miasto stawiające na zrównoważoną lokalność”. Rekomendacje dotyczące kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w osiedlach zabudowy wielorodzinnej odnoszą się m.in. do rewitalizacji osiedli położonych w północnej części miasta, w których koncentrują się problemy społeczne (np. Uroczysko).

W świetle przedstawionych strategicznych obszarów i kierunków działań, zaplanowane w GPRK cele i kierunki spełniają potrzeby zdefiniowane w Strategii Rozwoju Miasta Kielce 2030+ w kierunku Smart City oraz są zbieżne z celami strategicznymi i operacyjnymi tego dokumentu. Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które są wynikiem wyznaczonych celów i kierunków GPRK, z pewnością przyczyni się do zminimalizowania lub całkowitego zlikwidowania części problemów zdiagnozowanych w Strategii, występujących na obszarze rewitalizacji.

10.2. POWIĄZANIA ZE STRATEGIĄ ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH DLA MIASTA KIELCE NA LATA 2021-2030

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Kielce na lata 2021-2030 jest dokumentem zawierającym wykaz najważniejszych kierunków interwencji w odniesieniu do zdiagnozowanych problemów społecznych wraz z wytycznymi wdrażania zaplanowanych zadań. W Strategii uwzględniono szeroki zakres problematyki społecznej, korespondujący z rozstrzygnięciami przyjętymi w GPRK. Oba dokumenty wykazują zbieżność na poziomie zdiagnozowanych obszarów problemowych w sferze społecznej, celów i kierunków działań. Spójność oraz szerokie odniesienia do kwestii aktywności społecznej (cel 1. GPRK) oraz

poprawy jakości życia mieszkańców (cel 4. GPRK) dotyczy w szczególności celów strategicznych i operacyjnych Strategii takich jak:

- doskonalenie systemu wsparcia i opieki nad dzieckiem i rodziną,
- poprawa kompetencji i umiejętności wychowawczych rodziców oraz wzmocnienie funkcji rodziny,
- zapewnienie pieczy zastępczej dzieciom w przypadku niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców naturalnych,
- wsparcie w życiowym usamodzielnieniu i integracji ze środowiskiem osób opuszczających pieczę zastępczą oraz innego rodzaju placówki opieki całodobowej,
- ochrona dziecka i rodziny przed przemocą,
- wzmocnianie kompetencji zawodowych pracowników służb współpracujących z rodziną i dzieckiem,
- zwiększanie dostępności miejsc dla dzieci w żłobkach i przedszkolach,
- wzmocnienie zasobów służących zdrowiu i aktywnemu uczestnictwu osób starszych w życiu społecznym,
- wspieranie aktywności społecznej seniorów,
- doskonalenie systemu wsparcia seniorów,
- organizacja opieki dla osób starszych wymagających całodobowego wsparcia,
- poprawa sytuacji zdrowotnej seniorów,
- tworzenie warunków sprzyjających poprawie jakości życia osób niepełnosprawnych,
- wspieranie osób niepełnosprawnych w codziennym funkcjonowaniu,
- wzmocnienie udziału osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym,
- upowszechnianie informacji o usługach świadczonych na rzecz osób niepełnosprawnych przez instytucje i organizacje na terenie miasta,
- promocja zatrudnienia – działania na rzecz poprawy sytuacji na rynku pracy,
- wspieranie powrotu lub wejścia na rynek pracy osób bezrobotnych i biernych zawodowo,
- działalność profilaktyczna, zapobiegająca bezrobociu i wykluczeniu społecznemu,
- profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień od alkoholu i substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych,
- wzmocnianie sieci wsparcia w zakresie profilaktyki uzależnień, promowanie zdrowego stylu życia oraz aktywnego spędzenia wolnego czasu,
- rozwijanie systemu wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych.

10.3. POWIĄZANIA ZE STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA KIELCE

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kielce¹⁹ to dokument planistyczny, którego celem jest określenie głównych kierunków rozwoju przestrzennego miasta na bazie istniejących uwarunkowań. Stanowi kompleksowe opracowanie podsumowujące aktualną sytuację przestrzenną, uwzględniając elementy struktury przestrzennej, zagospodarowanie terenu, infrastrukturę, środowisko naturalne oraz społeczno-ekonomiczne warunki rozwoju. Kierunki i cele operacyjne wyznaczone w studium pozostają zbieżne ze wskazanymi w GPRK w zakresie spójności przestrzenno-funkcjonalnej oraz odpowiadają na część zdiagnozowanych, aktualnych problemów i potrzeb obszaru rewitalizacji. Jednocześnie należy zwrócić uwagę na wysoką częstotliwość aktualizacji dokumentu studium wynikającą z aktywnie prowadzonej polityki rozwoju (12 zmian).

Zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o rewitalizacji (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 485, z 2023 r. poz. 28) Gminny Program Rewitalizacji Miasta Kielce na lata 2024-2030 jest nadrzędny w stosunku do studium („W przypadku gdy ustalenia gminnego programu rewitalizacji są niezgodne ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, przeprowadza się postępowanie w sprawie zmiany tego studium, w celu jego dostosowania do gminnego programu rewitalizacji”). Pomimo licznych zmian, studium aktualnie nie uwzględnia bieżących uwarunkowań procesu rewitalizacji, w szczególności rozmieszczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, wyznaczonych na terenie Kielc w 2023 r. Potrzebne jest więc dostosowanie zapisów studium do wiążących norm prawnych w zakresie obszarów zdegradowanych i obszaru rewitalizacji (art. 10 ust. 2 pkt 14a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym).

Ponadto, z racji przyjęcia przez rząd ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw²⁰ wymagane jest uzgodnienie z planem ogólnym oraz modelem funkcjonalno-przestrzennym strategii rozwoju miasta z chwilą wejścia w życie przepisów dotyczących obowiązywania nowych dokumentów planistycznych.

¹⁹ Uchwała nr LXVII/1217/2014 Rady Miasta Kielce z dnia 6 listopada 2014 r. w sprawie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Kielce

²⁰ Ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r., poz. 1688).

10.4. POWIĄZANIA Z PLANEM ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO ORAZ STRATEGIĄ ROZWOJU WOJEWÓDZTWA

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego (PZPWŚ)²¹ zaznacza, że Kielce stanowią ośrodek krajowy predysponowany do rozwoju funkcji metropolitalnych. Zgodnie z zapisami PZPWŚ, najważniejszym priorytetem w kształtowaniu rozwoju miasta jest umocnienie jego pozycji na arenie metropolii krajowych i międzynarodowych. Służyć temu mają działania ukierunkowane na rozwój dziedzin gospodarki opartych na wiedzy, internacjonalizacja przedsiębiorstw, turystyka kongresowa oraz rozwój branż artystycznych, czy też lokowanie siedzib liczących się w kraju instytucji zarządczych lub naukowo-prestiżowych. Główny cel polityki wojewódzkiej – w odniesieniu do Kielc – koncentruje się na wspieraniu rozwoju funkcji metropolitalnych oraz wzmocnienie oddziaływania stolicy województwa na otoczenie regionalne, a także wzrost konkurencyjności i atrakcyjności osiedleńczej miasta.

W kontekście miejskiego ośrodka funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego, obejmującego Kielce, PZPWŚ wyróżnia najważniejsze zasadny zagospodarowania przestrzennego:

- nowoczesny system transportowy uwzględniający niezbędne układy obwodnicowe oraz sprawna obsługa transportem zbiorowym, jak również rozwój systemu ścieżek rowerowych;
- kompleksowy rozwój uwzględniający realne zapotrzebowanie na tereny mieszkaniowe oraz wyposażenie ich we wszystkie niezbędne media, dojazd publiczny, obiekty infrastruktury społecznej, zgodnie z obecnym i prognozowanym zapotrzebowaniem;
- integracja przestrzenna kluczowych terenów rozwojowych o różnorodnym, ale przy tym niekonfliktowym przeznaczeniu;
- pierwszeństwo wykorzystania obszarów istniejącego zainwestowania z ograniczeniem rozpraszania zabudowy na tereny otwarte oraz inne o niekorzystnych warunkach: zagrożone ruchami masowymi, powodzią, a także pożarami i innymi zjawiskami atmosferycznymi;
- kreowanie wysokiej jakości przestrzeni publicznych dostępnych dla osób starszych i niepełnosprawnych;
- uwzględnienie walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych w strukturze przestrzennej.

PZPWŚ przedstawia także wiodące zadania i sekwencje rozwojowe dotyczące Kielc:

²¹ Uchwała nr XXVII/377/20 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 28 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia zmiany Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego, dotyczącej opracowania „Planu Zagospodarowania Przestrzennego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ośrodka Wojewódzkiego”.

- stworzenie nowoczesnego, pozbawionego barier dla osób starszych i niepełnosprawnych, układu komunikacyjnego uwzględniającego modernizację kolejowej infrastruktury przystankowej (wyposażonej w urządzenia ułatwiające dostęp do pociągów regionalnych dla osób o obniżonej percepcji, starszych i niepełnosprawnych, a także zintegrowanej z komunikacją miejską), intermodalnego systemu transportowego, którego podstawę stanowią będzie nowoczesny układ obwodnicowy Kielc (funkcjonujący w standardzie ruchu bezkolizyjnego) w powiązaniu z Portem Lotniczym Kielce, zintegrowany z drogami ruchu przyspieszonego i szybkimi połączeniami kolejowymi;
- rozwój wewnętrznych powiązań komunikacyjnych i zintegrowanego systemu transportu publicznego oraz systemu ścieżek rowerowych;
- racjonalne planowanie procesów osiedleńczych w wybranych strefach i węzłach struktury przestrzennej z uwzględnieniem zasady pierwszeństwa regeneracji zabudowy nad zajmowaniem nowych terenów, mającej na celu usprawnienie relacji: mieszkanie — praca — wypoczynek oraz zminimalizowanie kolizji środowiskowych i funkcjonalnych, a także niwelowanie obecnych barier architektonicznych i urbanistycznych oraz projektowanie i planowanie bez barier;
- kształtowanie zwartych jednostek osadniczych ograniczające ich nadmierne rozprzestrzenianie się na tereny otwarte, zagrożone zalaniem lub ruchami masowymi, narażone na działanie nieprzewidywalnych w swych skutkach czynników atmosferycznych, w tym wtórne zjawiska, takie jak wybuchy zbiorników paliw czy powstawania trujących gazów oraz unikanie obudowy głównych dróg tranzytowych;
- deglomerację usług o wysokim standardzie na całym obszarze metropolitalnym służącej równomiernemu nasyceniu tego obszaru różnorodnymi funkcjami metropolitalnymi oraz usługami wyższego rzędu;
- wspieranie działalności badawczej poprzez tworzenie bazy dydaktycznej szkolnictwa wyższego związanej z kierunkiem rozwoju regionu sprzyjającej działalności innowacyjnej oraz realizację nowych inwestycji badawczo-rozwojowych powiązanych z rozwojem gospodarczym;
- regenerację obszarów zdegradowanych poprzez rewitalizację terenów i układów przestrzennych (zabytkowe centra i układy urbanistyczne miast, zdegradowane obszary przemysłowe, zaniedbane osiedla peryferyjne i blokowiska) oraz inne działania (modernizacja, rewaloryzacja, adaptacja, rekultywacja, remediacja etc.), których celem jest przywrócenie utraconych walorów lub nadanie nowych funkcji;
- ukształtowanie spójnego i konkurencyjnego wobec innych ośrodków wojewódzkich systemu terenów i stref rozwoju przedsiębiorczości oraz wypoczynku i rekreacji — rozwój infrastruktury turystycznej w tym turystyki targowej i biznesowej;
- ochrona i zwiększanie udziału terenów zieleni szczególnie w miastach (rozwój systemu „błękitno - zielonej infrastruktury”);
- wzmocnienie potencjału społecznego (inwestycje w kapitał ludzki) i gospodarczego;

- wspieranie integracji obszaru funkcjonalnego Kielc poprzez: zachowanie spójności polityki przestrzennej, działania o charakterze prawnym i organizacyjnym oraz w zakresie dążenia do spójności i optymalizacji usług.

GPRK, skupiając się na wzroście aktywności społeczności, rozwoju biznesu, poprawie atrakcyjności obszaru rewitalizacji oraz jakości życia mieszkańców, pozostaje zgodny z założeniami PZPWŚ.

W uwarunkowaniach struktury funkcjonalno-przestrzennej PZPWŚ należy wyróżnić miejski obszar funkcjonalny ośrodka wojewódzkiego, któremu przypisuje się decydujący wpływ na rozwój regionu, ze względu na wysoki potencjał rozwojowy. W odniesieniu do wyzwań procesu rewitalizacji Kielc, obejmujących m.in. poprawę atrakcyjności obszaru rewitalizacji, dokument PZPWŚ przewiduje wsparcie inicjatyw integracyjnych oraz wszelkich działań służących rozwojowi metropolizacji i kształtowaniu funkcji wielkomiejskich. Jednocześnie w PZPWŚ wśród inwestycji celu publicznego zlokalizowanych na terenie Kielc, wymienione jest działanie z zakresu infrastruktury społecznej, zlokalizowane na obszarze rewitalizacji, polegające na adaptacji budynków zespołu powięziennego przy ul. Zamkowej w Kielcach na potrzeby Teatru Lalki i Aktora „Kubuś”.

W tym zakresie GPRK oraz PZPWŚ są ze sobą zbieżne.

Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ została przyjęta w dniu 29 marca 2021 r. uchwałą Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego nr XXX/406/2. Próbę przedstawienia kierunków rozwoju, stanowiących podstawę do sformułowania kluczowych celów polityki rozwoju województwa w horyzoncie czasowym Strategii wyrażono za pomocą wizji województwa świętokrzyskiego w 2030 roku:

„Świętokrzyskie w 2030 roku to ambitny region o atrakcyjnym wizerunku: wnoszący coraz większy wkład w rozwój gospodarczy, społeczny i kulturowy Polski i Europy, szanujący i dbający o swoje dziedzictwo kulturowe i środowisko naturalne oraz będący dobrym miejscem do życia, pracy i rozwoju”.

W Strategii przyjęto cztery główne cele związane z obszarami takimi jak:

- gospodarka (Cel 1. Inteligentna gospodarka i aktywni ludzie),
- środowisko (Cel 2. Przyjazny dla środowiska i czysty region),
- demografia (Cel 3. Wspólnota i bezpieczna przestrzeń, które łączą ludzi),
- zarządzanie (Cel 4. horyzontalny – Sprawne zarządzanie regionem).

Cele strategiczne realizowane są poprzez wyznaczone cele operacyjne oraz kluczowe kierunki działań.

Wdrażaniu celów GPRK, związanych z rozwojem społeczno-gospodarczym, sprzyja obszar pierwszy Strategii, koncentrujący się na dążeniu do poprawy sytuacji gospodarczej województwa, która warunkuje skuteczną realizację pozostałych celów. Kielce zostały wskazane w dokumencie jako miasto strategicznej interwencji, gdzie przewiduje się wzmocnienie spójności społecznej, ekonomicznej oraz przestrzennej. Jako stolica regionu

Kielce pełnią rolę zaplecza logistycznego i demograficznego dla rozwoju rdzenia tego obszaru oraz wzrostu jego funkcji metropolitalnych.

Dla realizacji GPRK bardzo ważne pozostaje cel 2 Strategii, odpowiadający na globalne wyzwanie klimatyczne oraz potrzeby poprawy stanu środowiska. Kierunki działań określone w obszarze drugim dokumentu, sprzyjają zdrowemu i bezpiecznemu środowisku zamieszkania, w istotny sposób wpływając na przewidywaną poprawę jakości życia społeczności. Dotyczą ochrony i poprawy stanu powietrza, wód i gleb. Istotne dla jakości środowiska interwencje odnoszą się do ochrony wód, co wiąże się z koniecznością podnoszenia standardów infrastruktury i gospodarki wodno-ściekowej. Ponadto uwypukla się dążenia województwa w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym oraz wykorzystywaniu ekologicznych źródeł energii. Jakość środowiska naturalnego, zgodnie z zapisami Strategii, stanowi kluczowy kapitał województwa świętokrzyskiego.

Wdrażaniu uzgodnień GPRK w najwęższym sensie odpowiada trzeci obszar Strategii dotyczący spójności społeczno-gospodarczej i przestrzennej regionu oraz wiążący się z równoważeniem procesów zachodzących w przestrzeni. Ukierunkowuje to działania władz i administracji publicznej na eliminowanie nierówności rozwoju społeczno-gospodarczego oraz podnoszenie atrakcyjności dla jego obecnych i przyszłych mieszkańców. Poprawa sytuacji demograficznej związana jest podejmowaniem działań poprawiających jakość zamieszkania oraz poczucie identyfikacji. W cel strategiczny 3. wpisują się zróżnicowane pod względem swojego charakteru interwencje, służące wzmocnieniu kapitału społecznego, powszechnie dostępnej wysokiej jakości usługi społecznych i zdrowotnych oraz spójności przestrzennej, infrastrukturalnej i społecznej w środowisku lokalnym.

Opisane wyżej kierunki są zgodne z celami rozwoju obszaru rewitalizacji wynikającymi z GPRK.

11. OKREŚLENIE NIEZBĘDNYCH ZMIAN W UCHWAŁACH DOTYCZĄCYCH ZASOBU MIESZKANIOWEGO

Zaplanowane w GPR Miasta Kielce przedsięwzięcia nie powodują konieczności wprowadzenia zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego.

Podstawowymi dokumentami regulującymi kwestie gospodarowania zasobem gminnych lokali mieszkalnych w Kielcach są:

1. Uchwała nr XXIX/565/2020 Rady Miasta Kielce z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Miasta Kielce,
2. Uchwała nr XXXVII/723/2020 Rady Miasta Kielce z dnia 3 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia „Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasto Kielce na lata 2021-2025”.

Z Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasto Kielce na lata 2021-2025 wynika, że w przypadku konieczności przeprowadzenia remontów budynków i lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu możliwa będzie zamiana lokalu na inny wolny lokal pozostający w zasobie. W celu przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób i rodzin, lokale wchodzące w skład mieszkaniowego zasobu będą przeznaczone również na realizację zadań z zakresu ustawy o pomocy społecznej i ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej.

Budowa nowych mieszkań, planowane remonty lokali mieszkalnych, zakup mieszkań oraz budynków niemieszkalnych i powierzchni niemieszkalnych na cele mieszkaniowe od różnych podmiotów, pokryje ewentualne zapotrzebowanie na lokale zamienne wygenerowane w związku z ewentualną realizacją przedsięwzięć obejmujących gminny zasób mieszkaniowy na obszarze rewitalizacji.

W GPRK nie określono jednak zadań z zakresu polityki mieszkaniowej do realizacji w obrębie tego zasobu, wobec czego w programie nie wskazuje się zmian w uchwałach dotyczących lokali komunalnych.

12. KOMITET REWITALIZACJI

Zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy o rewitalizacji Komitet Rewitalizacji stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniotwórczo-doradczą w sprawach związanych z realizacją procesu. Zgodnie z art. 7 ust. 3 ustawy o rewitalizacji, uchwała określająca zasady wyznaczania składu i zasady działania Komitetu Rewitalizacji w Kielcach zostanie podjęta w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące, licząc od dnia uchwalenia GPR Miasta Kielce. Nie przewiduje się powoływania osobnych komitetów dla poszczególnych podobszarów rewitalizacji Kielc.

W skład Komitetu wejdą przedstawiciele interesariuszy rewitalizacji w rozumieniu art. 2 ust. 2 ustawy o rewitalizacji oraz art. 36 ust. 8 pkt 4 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027. Członkowie Komitetu zostaną powołani przez Prezydenta Miasta Kielce na wspólną kadencję w drodze zarządzenia.

Komitet będzie liczył nie więcej niż 24 pełnoletnich członków, w tym:

1. do 3 mieszkańców – po jednym z każdego podobszaru rewitalizacji,
2. jeden przedstawiciel mieszkańców Kielc, inny niż wymienieni w pkt 1,
3. do 3 przedstawicieli Urzędu Miasta Kielce, gminnych jednostek organizacyjnych oraz spółek miejskich,
4. do 3 przedstawicieli wspólnot mieszkaniowych, właścicieli lub użytkowników wieczystych nieruchomości położonych na obszarze rewitalizacji Kielc,

5. do 3 przedstawicieli podmiotów zarządzających nieruchomościami z obszaru rewitalizacji Kielc, w tym po jednym przedstawicielu spółdzielni mieszkaniowych, товариств будownictwa społecznego, społecznej inicjatywy mieszkaniowej,
6. do 3 przedstawicieli podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na terenie Kielc oraz organizacji zrzeszających pracodawców, izb gospodarczych i instytucji otoczenia biznesu,
7. do 3 przedstawicieli podmiotów prowadzących działalność społeczną na terenie Kielc, w tym co najmniej 1 przedstawiciel podmiotów ekonomii społecznej, 1 przedstawiciel podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska, 1 przedstawiciel podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, równości kobiet i mężczyzn oraz równości szans i niedyskryminacji,
8. 1 przedstawiciel Rady Miasta Kielce,
9. do 3 przedstawicieli organów doradczych i konsultacyjnych Miasta Kielce, w tym po 1 przedstawicielu: Kieleckiej Rady Seniorów, Rady Biznesu, Miejskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego,
10. 1 przedstawiciel podmiotów wskazanych w art. 2 ust. 2 pkt 7 ustawy o rewitalizacji.

Wybór członków Komitetu Rewitalizacji Kielc będzie się odbywał w sposób przejrzysty i transparentny – kandydaci będą zobowiązani uzyskać poparcie co najmniej:

- 10 pełnoletnich mieszkańców danego podobszaru rewitalizacji – dla zgłoszeń mieszkańców z podobszarów rewitalizacji Kielc,
- 10 pełnoletnich mieszkańców miasta w przypadku przedstawiciela mieszkańców miasta Kielce, innych niż mieszkańcy obszaru rewitalizacji,
- 5 przedsiębiorców w przypadku przedstawiciela biznesu z terenu Miasta Kielce,
- 5 organizacji pozarządowych w przypadku przedstawiciela III sektora z terenu Miasta Kielce,
- 10 właścicieli nieruchomości położonych na obszarze rewitalizacji, w przypadku przedstawiciela wspólnot mieszkaniowych.
- Przedstawiciele Urzędu Miasta Kielce oraz gminnych jednostek organizacyjnych wskazywani są przez Prezydenta Miasta Kielce. Pozostałych kandydatów wskazują właściwe podmioty lub organy konsultacyjno-doradcze.
- Kadencja komitetu będzie trwała do czasu zakończenia perspektywy obowiązywania GPRK, czyli do końca 2030 r. Obsługę organizacyjną komitetu zapewni Prezydent Miasta Kielce. Za pracę w komitecie nie przysługuje wynagrodzenie.

Komitet Rewitalizacji Kielc będzie zajmował się w szczególności:

- opiniowaniem raportów z oceny aktualności i stopnia realizacji gminnego programu rewitalizacji,
- opiniowaniem raportów z monitorowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

- opiniowaniem projektów uchwał odnoszących się do obszaru rewitalizacji,
- opiniowaniem spraw związanych z realizowanym procesem partycypacji społecznej,
- opiniowaniem zmian gminnego programu rewitalizacji,
- doradztwem w sprawach związanych z przebiegiem procesu rewitalizacji Kielc.

Opinie Komitetu Rewitalizacji Kielc formułowane będą podczas jego posiedzeń, a w szczególnych przypadkach również drogą korespondencyjną. W przypadku, gdy głosowaniu poddawane będą projekty dokumentów, za których opracowanie odpowiedzialny jest prezydent miasta, to zgodnie z art. 7 ust. 8 ustawy o rewitalizacji, przedstawiciele gminy, gminnych jednostek organizacyjnych, w tym gminnych osób prawnych, nie będą brali udziału w głosowaniu.

Komitet Rewitalizacji Kielc będzie stanowił najwyższą formę włączenia społecznego, świadcząc o udziale interesariuszy w procesie wdrażania i zarządzania GPRK. Działalność komitetu umożliwi realizację obowiązków związanych z partycypacją społeczną w rewitalizacji, nałożonych na Miasto Kielce wymogami art. 5 ust. 2 ustawy o rewitalizacji, w tym dotyczących m.in.:

- wspierania działań służących rozwijaniu dialogu między interesariuszami oraz ich integracji wokół rewitalizacji;
- wspierania inicjatyw zmierzających do zwiększania udziału interesariuszy w realizacji gminnego programu rewitalizacji;
- zapewnienia w czasie prowadzenia i oceny rewitalizacji możliwości wypowiedzenia się przez interesariuszy.

W związku z tym, że Komitet Rewitalizacji Kielc nie został powołany przed uchwaleniem GPRK, nie wskazuje się konieczności wprowadzania zmian do uchwały określającej zasady jego działania.

13. SPECJALNA STREFA REWITALIZACJI

Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt. 12 ustawy o rewitalizacji w zapisach GPRK konieczne jest wskazanie, czy na wyznaczonym obszarze rewitalizacji zostanie ustanowiona Specjalna Strefa Rewitalizacji (SSR) wraz ze wskazaniem okresu jej obowiązywania.

Realizacja zgłoszonych do GPRK przedsięwzięć rewitalizacyjnych nie wymaga uruchomienia Strefy, stąd nie planuje się ustanowienia SSR na żadnym z podobszarów rewitalizacji Kielc.

14. SPOSÓB REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI W ZAKRESIE PLANOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

14.1. ZAKRES NIEZBĘDNYCH ZMIAN W STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Struktura funkcjonalno-przestrzenna miasta, określona w obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Kielce, opiera się na wyznaczonych wielofunkcyjnych terenach z określoną funkcją dominującą oraz ograniczeniach w zabudowie i jej parametrach w celu ochrony terenów cennych przyrodniczo i kulturowo. Miasto posiada znaczne rezerwy terenów wskazanych do zainwestowania.

Ustalenia studium w kontekście związków z zapisami GPRK scharakteryzowano w PODROZDZIALE 10.3. POWIĄZANIA ZE STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO. Dokument ten wymaga dostosowania do aktualnych przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (upizp), w tym do uwarunkowań wynikających z wejścia w życie ustawy o rewitalizacji, poprzez wskazanie położenia obszarów zdegradowanych w części tekstowej i graficznej (art. 10 ust. 2 pkt. 14a upizp)

Jednocześnie, wnioski z przeprowadzonej na podstawie art. 32 upizp oceny aktualności studium i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (mpzp) wskazują na częściową dezaktualizację zapisów pierwszego z dokumentów i konieczność rozpoczęcia prac nad dokumentem przystosowanym do współczesnych wyzwań ujawniających się w sferach miastotwórczych Kielc: społecznej, przestrzennej, środowiskowej oraz gospodarczej.

Ponadto, z racji przyjęcia przez rząd ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw wymagane jest uzgodnienie z planem ogólnym oraz modelem funkcjonalno-przestrzennym strategii rozwoju miasta z chwilą wejścia w życie przepisów dotyczących obowiązywania nowych dokumentów planistycznych.

Nowe studium, bądź - z chwilą wejścia w życie przepisów dotyczących obowiązywania nowych dokumentów planistycznych – model funkcjonalno-przestrzenny określony w strategii rozwoju miasta oraz plan ogólny - powinny uwzględniać rozstrzygnięcia przyjęte w GPRK, m.in.:

- wskazywać granice obszaru zdegradowanego wyznaczonego na terenie Kielc w 2023 r.²²,

²² Zgodnie z uchwałą nr LXXI/1441/2023 Rady Miasta Kielce z dnia 20 stycznia 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta Kielce.

- wskazywać granice obszaru rewitalizacji wyznaczonego na terenie Kielc w 2023 r., składającego się z trzech podobszarów: Śródmieście, Czarnów, Szydłówek i Uroczysko²³,
- zapewniać spójność dokumentów z celami i kierunkami rewitalizacji wyrażonymi w GPR,
- zapewniać zgodność ustaleń w zakresie przeznaczenia terenu oraz parametrów i wskaźników zabudowy w stosunku do planowanych przedsięwzięć na obszarze rewitalizacji.

14.2. ZAKRES MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO KONIECZNYCH DO UCHWALENIA ALBO ZMIANY

Pokrycie miasta planami miejscowymi wynosi 18,6%. Na obszarze rewitalizacji obowiązują plany miejscowe:

- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Terenu "Kielce Centrum - Obszar I.2 Centrum - Solna"²⁴
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Terenu "Kielce - Zachód - Obszar V.5.1 Czarnów - Chrobrego - Rejon ul. Lecha"²⁵
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Kielce Śródmieście – Obszar 1.2 Centrum – Pałacyk Zielińskiego”²⁶,
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego "Kielce Północ - Obszar II - Zalew Kielecki - Klonowa - Piaski"²⁷
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Kielce Śródmieście – Obszar I.1.3 Czarnowska, Żelazna - PKS”²⁸
- zmiana nr 1 miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Kielce Centrum – Obszar I.2 Centrum – Paderewskiego”²⁹,
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu „Kielce Śródmieście – Obszar 1 – Aleja IX Wieków Kielc, Piotrkowska, Mojżesza Pelca, Silniczna, Cicha”³⁰,

²³ Zgodnie z uchwałą nr LXXI/1441/2023 Rady Miasta Kielce z dnia 20 stycznia 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta Kielce.

²⁴ Uchwała Rady Miasta Kielce nr XLI/1014/2009 z dnia 19 października 2009 r.

²⁵ Uchwała Rady Miasta Kielce nr XLIV/1075/2009 z dnia 22 grudnia 2009 r.

²⁶ Uchwała Rady Miasta Kielce nr XII/274/2011 z dnia 27 czerwca 2011 r.

²⁷ Uchwała Rady Miasta Kielce nr XLIII/778/2013 z dnia 11 kwietnia 2013 r.

²⁸ Uchwała Rady Miasta Kielce nr XLIX/857/2013 z dnia 25 lipca 2013 r.

²⁹ Uchwała Rady Miasta Kielce nr XXXII/656/2016 z dnia 20 października 2016 r.

³⁰ Uchwała Rady Miasta Kielce nr XXXIX/814/2017 z dnia 23 marca 2017 r.

- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu „Kielce Śródmieście – Obszar 2 – Bodzentyńska, Prezydenta Lecha Kaczyńskiego, IX Wieków Kielc”³¹,
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu „Kielce Centrum – Obszar 1.2 Centrum – Solna”³²,
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Kielce Śródmieście-Obszar 3 "Plac Konstytucji 3 Maja"³³.

W trakcie sporządzania pozostaje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego pn. „Kielce Śródmieście – Obszar 1.2 Centrum – dawny Zespół Budynków Starosty”. Planami miejscowymi, w przypadku których podjęto uchwałę w sprawie przystąpienia do opracowania, są miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Kielce Zachód – Obszar V.5 Mielczarskiego, 1 Maja, Jagiellońska, Grunwaldzka”³⁴ oraz miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Kielce Śródmieście – Obszar I.2 Centrum – Staszica, Zamkowa, Kapitulna”³⁵. W przeważającej części obszaru rewitalizacji nie obowiązują ustalenia planów miejscowych, wobec czego sposób przeznaczenia większości terenu rewitalizacji uwarunkowany jest wyłącznie ustaleniami studium.

Analiza przedsięwzięć rewitalizacyjnych ujętych w GPRK wskazuje na potrzebę opracowania mpzp na potrzeby wdrożenia przedsięwzięcia nr 22 „Opracowanie koncepcji zagospodarowania terenu pomiędzy ulicami Wesołą, Bodzentyńską, Kościuszki i św. Leonarda”. Zadanie zakłada stworzenie, przy aktywnym udziale mieszkańców, wytycznych dla przyszłego planu poprzez przeprowadzenie architektonicznego konkursu studialnego. Zatem uchwalenie nowego mpzp będzie efektem realizacji przedsięwzięcia i nie wymaga wcześniejszego podjęcia się prac planistycznych.

Innym projektem rewitalizacyjnym wymagającym zmiany obowiązującego planu miejscowego, umożliwiającego realizację planowanych działań, jest przedsięwzięcie nr 24 „Poprawa atrakcyjności obszaru rewitalizacji poprzez utworzenie parku rekreacyjno-turystycznego na terenie zielonym w rejonie ulicy Lecha”. Teren realizacji inwestycji - działka nr 1099/15 w obrębie 0009 jest objęty planem miejscowym "Kielce - Zachód - Obszar V.5.1 Czarnów - Chrobrego - Rejon ul. Lecha". Podstawowym założeniem inwestycji jest budowa parku z alejkami spacerowymi, oświetleniem, elementami małej architektury, w tym placu zabaw oraz ścieżki edukacyjnej. Przeznaczenie terenu w aktualnym planie miejscowym to „MW teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej - wysokiej intensywności”. Zapisy mpzp nie pozwalają na realizację przedsięwzięcia zgodnie z jego zamierzeniem, wymagana jest zmiana

³¹ Uchwała Rady Miasta Kielce nr XLI/854/2017 z dnia 27 kwietnia 2017 r.

³² Uchwała Rady Miasta Kielce nr XLI/854/2017 z dnia 27 kwietnia 2017 r.

³³ Uchwała Rady Miasta Kielce nr LIX/1162/2022 z dnia 17 marca 2022 r.

³⁴ Zgodnie z treścią uchwały nr XXXIII/635/2020 Rady Miasta Kielce z dnia 17 września 2020 r. w sprawie aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kielce i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na obszarze Miasta Kielce prace nad planem nie mogą być kontynuowane w obecnych granicach, z uwagi na zmianę założeń projektowych.

³⁵ Zgodnie z treścią uchwały nr XXXIII/635/2020 Rady Miasta Kielce z dnia 17 września 2020 r. w sprawie aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kielce i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na obszarze Miasta Kielce prace nad planem nie są kontynuowane.

podstawowego przeznaczenia terenu dla niniejszej działki oraz dostosowanie zapisów szczegółowych w kierunku umożliwiającym realizację projektu.

W przypadku pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych analiza nie wykazała konieczności zmiany obowiązujących planów miejscowych. Realizacja projektów inwestycyjnych zlokalizowanych na Placu Wolności oraz w parku na Czarnowie nie wymaga uwzględniania zapisów aktów prawa miejscowego ze względu na brak obowiązujących procedur planistycznych na tych terenach.

Należy mieć na względzie fakt, że opisy przedsięwzięć rewitalizacyjnych zawartych w GPRK nie zawierają szczegółowych parametrów planowanych inwestycji, które zostaną ujawnione na etapie tworzenia dokumentacji techniczno-budowlanej. Dopiero wówczas może zaistnieć potrzeba podjęcia decyzji o dostosowaniu parametrów inwestycji do zapisów obowiązujących planów lub - w razie konieczności - o zmianie zapisów planów miejscowych, co związane będzie również z potrzebą aktualizacji GPRK, identyfikującego te plany.

Obowiązujące na obszarze rewitalizacji plany miejscowe zostały sporządzone w oparciu o przepisy ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (upizp). Obszar rewitalizacji nie obejmuje terenów, wobec których wiążące prawnie pozostają miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego przygotowane w trybie nieobowiązującej ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym.

14.3. MIEJSCOWY PLAN REWITALIZACJI

Zapisy GPRK nie wskazują na konieczność sporządzenia i uchwalenia miejscowego planu rewitalizacji, o którym mowa w art. 37g ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

15. SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

Załącznik nr 1 do GPR – Kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych

SPIS TABEL

Tab. 1. Elementy struktury GPRK na lata 2024-2030 na tle wymogów ustawy wdrożeniowej dla strategii IIT.....	6
Tab. 2. Wskaźniki służące przeprowadzeniu analizy zróżnicowania wewnętrznego.....	9
Tab. 3. Zestawienie liczby mieszkańców i powierzchni dla obszaru rewitalizacji w podziale na jednostki.....	12
Tab. 4. Zestawienie wskaźników odnoszących się do zjawiska bezrobocia na podobszarze Śródmieście w 2021 r.....	18
Tab. 5. Zestawienie wskaźników odnoszących się do zjawiska ubóstwa na podobszarze Śródmieście w 2021 r.....	19
Tab. 6. Zestawienie wskaźników odnoszących się do sfery aktywności społecznej na podobszarze Śródmieście.....	20
Tab. 7. Zestawienie wskaźników odnoszących się do sfery aktywności społecznej na podobszarze Śródmieście.....	26
Tab. 8. Zestawienie wskaźników odnoszących się do sfery środowiskowej na podobszarze Śródmieście.....	28
Tab. 9. Zestawienie wskaźników odnoszących się do sfery środowiskowej na podobszarze Śródmieście.....	33
Tab. 10. Zestawienie wskaźników odnoszących się do sfery środowiskowej na podobszarze Śródmieście.....	37
Tab. 11. Zestawienie wskaźników odnoszących się do zjawiska bezrobocia na podobszarze Czarnów w 2021 r.....	41
Tab. 12. Zestawienie wskaźników odnoszących się do zjawiska ubóstwa na podobszarze Czarnów w 2021 r.....	42
Tab. 13. Zestawienie wskaźników odnoszących się do sfery aktywności społecznej na podobszarze Czarnów.....	42
Tab. 14. Zestawienie wskaźników odnoszących się do sfery aktywności społecznej na podobszarze Czarnów.....	44
Tab. 15. Zestawienie wskaźników odnoszących się do sfery środowiskowej na podobszarze Czarnów.....	45
Tab. 16. Zestawienie wskaźników odnoszących się do sfery środowiskowej na podobszarze Czarnów.....	49
Tab. 17. Zestawienie wskaźników odnoszących się do sfery środowiskowej na podobszarze Czarnów.....	52
Tab. 18. Zestawienie wskaźników odnoszących się do zjawiska bezrobocia na podobszarze Szydłówek i Uroczysko w 2021 r.....	54
Tab. 19. Zestawienie wskaźników odnoszących się do zjawiska ubóstwa na podobszarze Szydłówek i Uroczysko w 2021 r.....	55

Tab. 20. Zestawienie wskaźników odnoszących się do sfery aktywności społecznej na podobszarze Szydłówek i Uroczysko.....	56
Tab. 21. Zestawienie wskaźników odnoszących się do sfery aktywności społecznej na podobszarze Szydłówek i Uroczysko.....	58
Tab. 22. Zestawienie wskaźników odnoszących się do sfery środowiskowej na podobszarze Szydłówek i Uroczysko.....	60
Tab. 23. Zestawienie wskaźników odnoszących się do sfery środowiskowej na podobszarze Szydłówek i Uroczysko.....	64
Tab. 24. Zestawienie wskaźników odnoszących się do sfery środowiskowej na podobszarze Szydłówek i Uroczysko.....	67
Tab. 25. Problemy zdiagnozowane na podobszarach rewitalizacji w podziale na sfery i podobszary.....	68
Tab. 26. Potrzeby zdiagnozowane na podobszarach rewitalizacji w podziale na sfery i podobszary.....	70
Tab. 27. Potencjały obszaru rewitalizacji w podziale na sfery i podobszary.....	71
Tab. 28. Powiązania między problemami obszaru rewitalizacji a elementami wizji, celami, kierunkami i podstawowymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi.....	79
Tab. 29. Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących kierunki działań GPRK.....	143
Tab. 30 Szacunkowe ramy finansowe GPRK z podziałem na źródła finansowania [zł].....	151
Tab. 31. Komplementarność między przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi na obszarze rewitalizacji.....	154
Tab. 32. Analiza oddziaływania i powiązań przedsięwzięć rewitalizacyjnych ujętych w GPRK.....	158
Tab. 33. Formy włączenia społecznego interesariuszy w proces opracowania i wdrażania GPRK - zgodnie z wymogami ustawy o rewitalizacji.....	179
Tab. 34. Formy włączenia społecznego interesariuszy w proces opracowania i wdrażania GPRK - zgodnie z wymogami ustawy wdrożeniowej.....	183
Tab. 35. Podmioty realizujące czynności z zakresu zarządzania GPRK.....	184
Tab. 36. Harmonogram wdrażania GPRK na lata 2024-2030.....	187
Tab. 37. Koszty zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji Miasta Kielce.....	188
Tab. 38. Formularz oceny stopnia realizacji przedsięwzięcia.....	190
Tab. 39. Wskaźniki monitorowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych GPRK.....	192
Tab. 40. Cykle monitoringu GPRK w horyzoncie obowiązywania programu.....	193
Tab. 41. Zestaw wskaźników monitorowania stopnia realizacji celów GPRK.....	195

SPIS RYCIN

Ryc. 1. Podział miasta Kielce na jednostki.....	8
Ryc. 2. Obszar zdegradowany na tle miasta Kielce	10
Ryc. 3. Obszar rewitalizacji na tle miasta Kielce	12
Ryc. 4. Podobszary rewitalizacji	13
Ryc. 5. Najważniejszy śródmiejski deptak – odnowiona w ramach wcześniejszych działań rewitalizacyjnych ulica Sienkiewicza.....	17
Ryc. 6. Caritas Diecezji Kieleckiej – jedna z organizacji przeciwdziałających wykluczeniu na podobszarze.....	21
Ryc. 7. Teatr „Kubuś” – jedna z instytucji kultury działająca na podobszarze	23
Ryc. 8. Niepożądane działalności gospodarcze obniżające atrakcyjność podobszaru jako reprezentacyjnej części miasta.....	24
Ryc. 9. Udany przykład działalności usługowej z branży gastronomicznej na podobszarze..	25
Ryc. 10. Przykład miejsca generującego wysokie temperatury, tzw. wyspa ciepła, na podobszarze.....	27
Ryc. 11. Przykład wprowadzenia – w ramach wcześniejszych działań rewitalizacyjnych – zieleni urządzonej na podobszarze ograniczające tzw. wyspy ciepła.....	29
Ryc. 12. Plac Wolności – stan obecny	30
Ryc. 13., Ryc. 14. Zdegradowane tereny na tyłach śródmiejskich kamienic	31
Ryc. 15. Przykład kieleckiego socrealizmu – fragment ulicy Sienkiewicza	36
Ryc. 16. Niezagospodarowane tereny zidentyfikowane na podobszarze	46
Ryc. 17. Przykładowe bariery przestrzenno-funkcjonalne na podobszarze.....	48
Ryc. 18. Typowa dla podobszaru zabudowa mieszkaniowa	51
Ryc. 19. Typowa dla podobszaru zabudowa mieszkaniowa	52
Ryc. 20. Zaniedbane targowisko, tzw. ryneček	58
Ryc. 21. Zróżnicowane tereny zielone obecne na podobszarze	62
Ryc. 22. Przykładowe bariery przestrzenno-funkcjonalne na podobszarze.....	63
Ryc. 23. Przykład nowej zabudowy mieszkaniowej na podobszarze	67